Sven Wimnell 29 augusti 2016:
Brev till statsråd.
Om bostäder och skolor m m.

http://wimnell.com/omr36-39zzzu.pdf

Sven Wimnell 29 augusti 2016: Brev till statsråd.
Om bostäder och skolor m m.
http://wimnell.com/omr36-39zzzu.pdf

Till Statsminister Stefan Löfven,
statsradsberedningen.registrator@regeringskansliet.se

Samordnings- och energiminister Ibrahim Baylan ,
miljodepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Finansminister Magdalena Andersson,
finansdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson ,
arbetsmarknadsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Närings- och innovationsminister Mikael Damberg
naringsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Civilminister Ardalan Shekarabi,
finansdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Miljöminister Karolina Skog.
miljodepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Bostads- och digitaliseringsminister Peter Eriksson,
naringsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Finansmarknads- och konsumentminister, biträdande finansminister Per Bolund
finansdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson
justitiedepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Inrikesminister Anders Ygeman
justitiedepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Utbildningsminister Gustav Fridolin
utbildningsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Minister för högre utbildning och forskning Helene Hellmark Knutsson
utbildningsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke
kulturdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Försvarsminister Peter Hultqvist
forsvarsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Infrastrukturminister Anna Johansson
naringsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Landsbygdsminister Sven- Erik Bucht
naringsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Socialförsäkringsminister Annika Strandhäll
socialdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Barn-, äldre- och jämställdhetsminister Åsa Regnér
socialdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Folkhälso-, sjukvårds- och idrottsminister Gabriel Wikström
socialdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Utrikesminister Margot Wallström
utrikesdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

EU- och handelsminister Ann Linde
utrikesdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat samt vice statsminister Isabella Lövin
utrikesdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Vänsterpartiledare Jonas Söstedt
Sjöstedt Jonas <jonas.sjostedt@riksdagen.se>

Ulla Andersson, vänsterpartiet
"Andersson (v) Ulla" <ulla.andersson@riksdagen.se>

<u>Det här ska handla om skolor, men häromdagen skrev jag brev till statsråd om bostäder, skatter o d och jag vill nu först göra några påminnelser om skatter o d.</u>

Enligt tidning och medier gör regeringen nu budget för det nya året. Jonas Sjöstedt har invändningar mot regeringens förslag. Han vill bl a införa förmögenhetsskatt och fastighetsskatt och försämra ränteavdragen, något som absolut inte bör ske.

För några år sedan medan förmögenhetsskatten fanns hade LO en chefsekonom som länge var mycket uppskattad. och som sa att den sämsta skatten var förmögenhetsskatten och att den borde avskaffas.

Vid den tiden ställde socialdemokraterna en fråga till vänsterpartiet: Vad vill ni helst avskaffa: förmögenhetsskatten eller arvs-och gåvoskatten? Vänsterpartiet svarade: vi vill helst avskaffa förmögenhetsskatten och så blev det. Senare har arvs-och gåvoskatten tagits bort.

Senare före ett val hade socialdemokraterna förslag om fastighetsskatt och förlorade valet - på grund av det kan man räkna med.

Kristdemokraternas ledare Göran Hägglund såg till att fastighetsskatten avskaffades och ersattes med en kommunal avgift. Det var en välgärning, Ett par miljoner hushåll hade i alla år kämpat med den orättvisa fastighetsskatten. Den nya avgiften är inte obetydlig, den är en skatt fast den kallas avgift. Den ger en tillräcklig belastning på fastighetsägarna.

Det stora felet med både förmögenhetsskatten och den gamla fastighetsskatten är att beräkningarna av förmögenhetsvärden och fastighetsvärden är mycket svårt att göra rättvist och att skatterna beräknades på fiktiva inkomster som inte existerade. Det man bör göra är att ta skatt på **avkastningarna** av förmögenheter och fastigheter.

Gunnar Sträng gjorde skattereformen 1970 då det viktigaste var att ersätta sambeskattningen med särbeskattning. Sträng hade inte mycket hjälp av partiet, oppositionen, marknadens parter eller tjänsemännen på departementet. Det var huvudsakligen Sträng själv som fick lösa problemen.

Bl a var det fråga om att åstadkomma skatt efter bärkraft och en av högsta tjäntemännen sa att det går inte att säga vad bärkraft är, trots att man hade socialbidrag o d som grundades på bärkraft. Men han förstod inte.

Det gamla skattesystemet hade många skikt med olika marginalskatter. I det översta skiktet var det höga marginalskatter. De borgerliga klagade alltid på de höga marginalskatterna och klagade på att skiktgränserna inte var indexreglerade så att skatterna ökade med inflationen.

Bertil Ohlin, folkpartiet, som var främsta oppositionspartiet sa i en TV-sändning att om han varit finansminister skulle han gärna ha haft ett system som inte var indexreglerat och gav mer skatter när inflationen ökade.

Efter reformen fortsatte de borgerliga att klaga på marginalskatterna trots att Sträng i sitt system hade en komponent som begränsade marginaleffekterna, vilken borgarna inte förstod.

I Strängs system fanns ränteavdrag som fick göras mot inkomsterna så att skattelättnaden blev större när marginlaskatterna var större. Resultatet blev att företagare med höga löner vid samma skuldränta fick

större skattelättnader än springpojken i företaget som hade lägre lön.

Många år efter skattereformen 1970 var räntorna mycket höga och de med höga löner fick stora skattelättnader, vilket inte var bra.

Fälldin gjorde 1982 i borgerlig regering förslag som provisoriskt färbättrade kapitalinkomstbeskattningen, men han förlorade valet och socialdemokraterna fick genomföra det.

I skatterformen 1990 bestämdes att kapitalinkomstbeskattningen i alla inkomstlägen skulle vara 30%. I logik med det skulle ränteavdragern alltid vara 30%. Reformen 1990 ansågs då vara mycket bra och skulle duga nära nog i all framtid.

I sista minuten innan reformen beslutades krävde LO-Malm att grundavdraget i inkomstbeskattningen skulle höjas för låga inkomster under cirka drygt 100 000 kr årsinkomst och vid inkomst däröver sedan minskas sakta så att grundadaget ursprungsbelopp nåddes vid en mycket hög inkomst. Så har det varit sedan dess, men under den åtta år långa borgerliga regeringen har införts s k jobbskatteavdrag som minskar skatten vid höga inkomster.

1 1990 års reform var grunden kommunalskatt plus 30% statlig skatt för inkomster över ett visst belopp. Senare har tillkommit den s k värnskatten med 5% för inkomster över ett mycket högt belopp.

Det innebär nu tre skikt om man bortser från det som följer av grundavdragets inverkan.

Det är ett enkelt och bra system, som klåfingriga personer då och då dock alldeles i onödan vill ändra på.

Systemet har komplement med bostadsbidrag som är nödvändiga för att man ska kunna åstadkomma något slags rättvisa med hänsyn till bärkraft.

För barnfamiljer finns bostadsbidrag av olika slag som i princip kan ge rättvisa, men det är oklart om partierna och myndigheterna följer upp på bra sätt med hänsyn till inflation m m. De är inte indexreglerade och justeras då och då på ett godtyckligt sätt som inte tycks intressera partierna.

För pensionärerna finns bostadstillägg som partierna och myndigheterna inte följer upp på lämpligt sätt.

För barnlösa i förvärvslivsåldrar finns bostadsbidrag för ungdomar. Socaldemokraten Hans Gstafsson införde som bostadsminister också bostadsbidrag för barnösa äldre, men han dog och de togs sedan bort. Sedan många år finns behov av bostadsbidrag för de äldre, men partierna är ointresserade.

Problem med bostadsbidrag har behandlats många år på Sven Wimnells hemsida och senast i brevet nyligen till statsråden.

Brevet till statsråd om bostadsproblem kan tjäna som introduktion till brevet nu och bifogas härefter i kopia. De som tidigare läst, och förstått, kan hoppa över

Kopia av brev om bostadsproblem till statsråd 14 augusti 2016.

Till Statsminister Stefan Löfven,
Samordnings- och energiminister Ibrahim Baylan ,
Finansminister Magdalena Andersson,
Arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson ,
Närings- och innovationsminister Mikael Damberg
Civilminister Ardalan Shekarabi,
Miljöminister Karolina Skog.
Bostads- och digitaliseringsminister Peter Eriksson,
Finansmarknads- och konsumentminister, biträdande finansminister Per Bolund

Socialdemokraterna.

Det svenska socialdemokratiska partiet bildades 1889. De första målet var att åstadkomma rösträtt för alla och åtta timmars arbetsdag.

Åtta timmars arbetsdag blev lag i slutet av1910-talet och rösträtt för kvinnor infördes så att det fick rösta första gången 1924, därmed var rösträtt för alla införd och Sverige blev en demokrati.

Socialdemokraterna innehade regeringsmakten 1932-1976. I början var Per Albin Hansson partiledare och statsminister. Hans berömda tal om folkhemmet. solidaritet och jämlikhet är fortfarande i all sin enkelhet grunden för vad många ser som socialdemokratins utgångspunkt. I början gjordes stora insatser för att förbättra boendet för arbetarklassen. Sedan kom andra världskriget med många problem.
Per Albin dog och ersattes av Tage Erlander.

Efter kriget fanns mycket att göra. Folk flyttade in i städerna från landet, det behövdes mycket nya bostäder, men byggnadsbranschen behövdes för mycket annat än bostäder. För att få bygga bostäder måste man ha tillstånd från arbetsmarknadsmyndigheterna.

Det blev bostadsbrist. Såsmåningom förstod Tage Erlander att något måste göras och han ordnade med miljonprogrammet, en miljon bostäder skulle byggas på tio år. Det genomfördes och man hade ett bra finansieringssystem, som de flesta dock inte förstod, och det avskaffades senare av Ingvar Carlsson.

Alldeles efter kriget utvecklades planeringen av de fysiska miljöerna starkt och kommunerna gjorde omfattande planeringar av bebyggelsen När miljonprogrammet var genomfört på 1970-talet gick luften ur politikerna och bostadspolitiken försummades så att det idag är katastrofal brist på bostäder.

Bebyggelse ska ske enligt fastställda planer. Kommunerna har det s k planmonopolet som innebär att kommunerna sköter planeringen och ger tillstånd till bebyggelse. Det finns lagar om detta, som på1930-talet administrerades av Byggnadsstyrelsen. Sedan tillkom Planverket som skötte detta och det ombildades till Boverket.

De svenska regeringarna har aldrig varit särskilt intresserade av planeringen av de fysiska miljöerna utan hänvisat tilll att kommunera ska ordna bebyggelsen. Det behövs dock mycket styrningar från staten för att uppfylla kraven om det goda folkhemmet och kraven om jämlikhet och solidaritet.

I976 förlorade socialdemokraterna regeringsmakten och den har sedan växlat mellan socialdemokraterna och de borgerliga. När borgarna trädde till 1976 inledde de en ny sorts politik än socialdemokraterna, med privatiseringar o d, och mer egoistisk politik.

Före den nuvarande regeringen regerade de borgerliga i åtta år och hann med att åstadkomma mycket bedrövelse. De har gynnat de bättre ställda och missgynnat de sämre ställda.

Tage Erlander avgick 1969 och efterträddes av Olof Palme. Svensk politik före 1976 handlade huvudskligen om inrikespolitk. Palme införde det globala perspektivet, När Palme mördades efterträddes han av Ingvar Carlsson som ville fullfölja Palmes politik utan att bli som Palme. Göran Persson och Mona Sahlin som kom därefter vill man helst glömma. På Stefan Löfven har man förhoppningar.

Tage Erlander och hans finansminister Gunnar Sträng bör hyllas för det de gjorde med deras tids förutsättningar och problem. Men allt har förändrats och ambitionerna är andra nu.

Gunnar Sträng genomförde i skatterformen 1070 en behövlig ändring från sambeskattning till särbeskattning. Kapitalbeskattningen blev inte bra, men har förbättrats i skattereformen 1990.

Skattesystemet fördelar inte efter skatteförmåga och politikerna förstår inte skattefördelningsproblematiken. Det finns brister i skattesystemet från 1990, men det är möjligt att justera det så att det blir bättre.

Den 12 augusti 2016 hade DN en debatt-artikel skriven av 9 studenter vid Handels-högskolan i Stockholm:

Medlemmar i Socialdemokratiska ekonomklubben vid Handelshögskolan:
Elis G Örjes, ordförande, student vid Sciences Po
Emil Bustos, student vid Paris School of Economics
Magnus Irie, doktorand vid Stockholms universitet
Wilhelm Kettis Lindblad, student vid Handelsh.
Petter Martinsson, student vid Handelshögskolan
Sona Rashid, student vid Handelshögskolan
David Sjöberg, student vid Köpenhamns universitet
Bensam Solomon, student vid Georgetown Univ.
Viking Waldén, student vid Handelshögskolan

De vill att hyresregleringen avskaffas och att fastighetsskatt införs. Detta är synnerligen olämpligt och därför skrivs detta brev till ledande socialdemokratiska statsråd.

De nio studenterna anser sig vara socialdemokrater, men bedriver borgerlig politik av sämsta sort. Det är förvånande att de kunnat införa artikeln i DN. Den bästa förklaringen är, att de blivit lurade av Handeshögskolans borgerliga tankegångar. Om de har den socialdemokratiska ledningen med sig kan det bara uppfattas som att socialdemokraterna vill förlora valet 2018.

De skriver:" Det råder stor enighet bland svenska nationaleko-nomer om att hyresregleringen som den ser ut i dag bidrar till

bostadsbrist. Teorin säger att om hyrorna hålls för låga med hjälp av regleringar uppstår brist på hyresrätter. “

Till det ska sägas, att svenska nationalekonomer i hög grad är dåliga på att förstå fördelningsproblemen i den svenska politiken.

Studenterna är för okunniga för att förstå följderna av det de föreslår. Deras resonemang är för enkla och ofullständiga.

Om man avskaffar hyresregleringen kommer hyrorna att öka och ställa till besvär för dem med låga inkomster. Studenterna menar att de med låga inkomster kan kompenseras, men lämpliga kompensationer kommer inte att bli genomförda. I de system som finns idag för kompensationer finns sedan decennier brister som politikerna inte bryr sig om.

Politikerna har försummat bostadspolitiken i 40 år och inte brytt sig om bostadsbristen. Inget talar för annat än att det blir kaos om man tar bort hyresregleringen.

Fastighetsskatt bör ej införas. En sådan medför stora problem därför att den inte grundas på verkliga inkomster utan på fiktiva inkomster som inte ger pengar till att betala skatt med.

Förmögenhetsskatt bör av samma skäl inte återinföras. Värderingar av förmögenheter är svårt och ger upphov till orättvisor.

Skatt bör tas på verkliga inkomster, på inkomster av arbete och på avkastningar av kapital.

Studenternas debattartikel.
DN FREDAG 12 AUGUSTI 2016

”Hyresregleringen minskar inte bostadssegregationen”

“ Ideologiska skygglappar. Hyresregleringen motverkar sina egna syften genom att bidra till segregation och bostadsbrist. Det är ett misslyckande för socialdemokratin. Vi bör övergå till en hyresmarknad med friare prissättning där nuvarande hyresgäster kompenseras, skriver Socialdemokratiska ekonomklubben vid Handelshögskolan.

Den stora debatten om bostäder har präglat 2016. Den befintliga bristen och ett ökat flyktingmottagande påkallar nya politiska grepp. Vi föreslår därför en omreglering av hyresmarknaden mot en friare prissättning av hyror, samtidigt som personer med låg inkomst i innerstaden får en rejäl kompensation för att omregleringen inte ska gynna bostadsbolagen.

Kampen mellan höger och vänster leder ibland till onödiga dödlägen i politiska sakfrågor. Antingen är det högern som envist vägrar befatta sig med ståndpunkter som på ytan uppfattas som vänster eller tvärtom. Det är naivt att tro att den sortens knutar kan lösas genom att den ena sidan lyckas övertyga den andra med förnuftiga argument. I dessa lägen krävs ofta att personer på den ena sidan inser, medger och omformulerar sin ståndpunkt i frågan.

Bruksvärdessystemet för hyresrätter, även kallad ”hyresregleringen”, är precis en sådan fråga. Vi anser att det är hög tid att bryta det

politiska dödläget och inse vikten av en omreglering och friare prissättning på hyresmarknaden.

Det finns två stora problem med hyresregleringen som den ser ut i dag. För det första bidrar den till segregation, för det andra minskar den rörligheten på bostadsmarknaden och gör det mindre attraktivt att bygga nya hyresrätter vilket bidrar till att bostadsbristen förvärras.

Ett av hyresregleringens uttalade syften är att göra det möjligt för personer med lägre inkomster att bo i mer eftertraktade områden. Tanken är att systemet ska förhindra att hyrorna i attraktiva områden stiger till nivåer som stänger ute personer med lägre inkomster och på så sätt motverka inkomstsegregation.

Som socialdemokrater anser vi att arbetet mot segregation är en av politikens viktigaste uppgifter. Av just den anledningen är det viktigt att vi bedömer hyresregleringen efter dess konsekvenser och inte stirrar oss blinda på dess uttalade syften och intentioner. Hyresregleringens goda intentioner vad gäller att motverka segregation motsvaras inte av goda utfall.

Exempelvis är kopplingen mellan inkomst och hur attraktivt område man bor i starkare för hyresrätter än för bostadsrätter, trots att marknaden för den senare inte omfattas av bruks-värdessystemet.

En förklaring till detta är att hyresmarknaden präglas av en så kallad insider-outsider-dynamik. De som stått i kö i decennier kan flytta in i billiga hyresrätter i attraktiva områden medan de som inte haft den möjligheten, exempelvis unga, utrikes födda eller nyligen skilda, får bo i mindre attraktiva områden, utan att hyran där är väsentligt lägre. Bruksvärdessystemet genererar en mekanism genom vilken insiders, ofta välbärgade, medelålders och inrikes födda, förses med subventionerat boende i innerstäderna medan outsiders antingen förpassas till mindre attraktiva områden eller får fortsätta leta efter bostad. Som botemedel mot segregation är hyresregleringen därmed verkningslös som bäst och kontra-produktiv som sämst. Ett bättre sätt att bekämpa den segregation som kan uppstå som resultat av höjda hyror är åtgärder som ökar betalningsförmågan hos hushåll med lägre inkomster, exempelvis höjda bostadsbidrag.

Det råder stor enighet bland svenska nationalekonomer om att hyresregleringen som den ser ut i dag bidrar till bostadsbrist. Teorin säger att om hyrorna hålls för låga med hjälp av regleringar uppstår brist på hyresrätter. Orsakssambandet går genom två kanaler. För det första så minskar incitamenten att bygga nya hyresrätter och för det andra så utnyttjas befintliga hyresrätter mindre effektivt. Bruksvärdessystemets stora konsekvens är dock att bostadsbeståndet används ineffektivt: i en rapport från 2013 uppskattar Boverket att 90 procent av välfärdsförlusterna från systemet kommer från ineffektivt utnyttjande och 10 procent från ett för lågt byggande. Man kan alltid säga att staten ska bygga fler bostäder för att komma runt detta, men om hyresreglering inte minskar segregationen och dessutom leder till dåligt resursutnyttjande finns det ingen anledning att behålla den, även om staten bygger nytt.

På vilket sätt leder bruksvärdessystemet till att befintliga bostäder utnyttjas mindre effektivt? Om hyrorna hålls låga minskar incitamenten att flytta när livssituationen förändras. Exempelvis kanske det äldre paret väljer att bo kvar i en stor hyreslägenhet på Södermalm även när barnen flyttat ut istället för att själva flytta till en mindre bostad och överlåta den stora lägenheten till en nybildad familj. Resultatet blir att rörligheten på bostadsmarknaden minskar. I förlängningen uppstår en

situation där hushåll med få medlemmar bor i för stora lägenheter i innerstan medan större hushåll bor i för små lägenheter i förorterna.

Vad är lösningen? Bruksvärdessystemets försvarare målar ofta upp en bild av att det enda alternativet till dagens system är en fullständigt avreglerad hyresmarknad. Det är en missvisande retorisk figur vars enda syfte är att befästa det tidigare nämnda ideologiska dödläget som råder i frågan. En sorts ”antingen är du med oss eller mot oss”-argumentation. Men friare prissättning betyder inte nödvändigtvis total avreglering. Vi är väl medvetna om att utbudssidan präglas av ofullständig konkurrens och att bostäder har en särskild roll i människors liv. Detta talar för att starkt konsumentskydd och förhandlingslösningar är motiverade om det minskar risken för opportunistiskt beteende från hyresvärdarnas sida.

Ett annat vanligt motargument mot en övergång till ett mer marknadsanpassat system är att det skulle skada personer som bor i billiga hyresrätter i de större städernas kärna. Men det finns inget som hindrar att andra åtgärder genomförs som kompensation. Flera svenska national-ekonomer har presenterat olika lösningar på detta problem. Ett förslag är att bibehålla det nuvarande systemet för de innevarande hyresgästerna och vänta med övergången tills nya kontrakt skrivs. Alternativt kan en omedelbar övergång till marknadsanpassade hyror ske genom att den nuvarande hyresgästens kompenseras. Detta kan ske genom att hyresvärden betalar en engångssumma till hyresgästen och därefter anpassar hyran till marknadsläget. På så sätt skulle hyresvärden kunna ”köpa loss” hyreskontraktet från den innevarande hyresgästen.

I dag är hyresregleringen bevisligen sämre än system präglade av friare prissättning. Detta är ett misslyckande för socialdemokratin, då regleringen motverkar sina egna syften genom att bidra till både segregation och bostadsbrist. Vi föreslår därför en övergång till en hyresmarknad med friare prissättning förenat med kompensationsåtgärder, en pragmatiskt driven omreglering snarare än en ideologiskt motiverad avreglering. Det är dags att visa att forskning kan trumfa ideologiska skygglappar. Om vi kan visa att det är möjligt i fråga om hyresregleringar så kanske den borgerliga sidan kan ta förnuftet till fånga och göra detsamma om säg, ett återinförande av fastighetsskatten?

Medlemmar i Socialdemokratiska ekonomklubben vid Handelshögskolan:
Elis G Örjes, ordförande, student vid Sciences Po
Emil Bustos, student vid Paris School of Economics
Magnus Irie, doktorand vid Stockholms universitet
Wilhelm Kettis Lindblad, student vid Handelsh.
Petter Martinsson, student vid Handelshögskolan
Sona Rashid, student vid Handelshögskolan
David Sjöberg, student vid Köpenhamns universitet
Bensam Solomon, student vid Georgetown Univ.
Viking Waldén, student vid Handelshögskolan “

DN TISDAG 2 AUGUSTI 2016

”Vänskapskorruption och inavel på Sveriges högskolor”

“ Skrota las och intern befordran. Dagens regelverk kombinerat med inavelskulturer håller högskolans kompetensförsörjning på en oförsvarligt låg nivå. En ny satsning måste göras så att alla akademiska tjänster tillsätts i konkurrens. Sveriges ställning som kunskapsnation står på spel, skriver professorerna Mats Alvesson och Erik J Olsson.

DN:s avslöjande om att Riksrevisionen lovat bort myndighetens tjänster till gamla bekanta kom som en överraskning för många. Det som framkommit reser tvivel på att lagar och regler verkligen följts, vilket är så mycket allvarligare som det rör sig om ett överordnat granskningsorgan vars uppgift är att granska andra utan att självt bli granskat. Vänskapskorruption medför låg kompetensnivå och moralisk standard.

Riksrevisionen är dock långt ifrån den enda myndigheten med meritokratiska brister, det vill säga att personer inte utnämns baserat på meriter och kvalifikationer. Problemet är systematiskt på våra högskolor. Som Göteborgs-Posten rapporterat har Göteborgs universitet tillsatt ett 90-tal akademiska tjänster i strid med gällande regelverk. Det man framför allt struntat i är att utlysa kortare anställningar, som ofta är inkörsporten till fast anställning (se nedan). Detaljerna blottlägger en kultur av vänskapskorruption.

En undersökning som gjorts av fackförbundet Sulf visar att problemet ingalunda är begränsat till Göteborg. Samtliga tio tillfrågade högskolor medgav att de valt att inte tillämpa anställningsförordningens utlysningsregler.

Men högskolans problem går djupare än så. Högskolan lider nämligen av ett regelverk som i sig motverkar meritokratisk tjänstetillsättning. Det är i dag fullt möjligt att bli professor utan att någonsin ha behövt tävla med andra forskare om en högre akademisk tjänst, utan att det bryts mot en enda regel.

Låt oss börja med lagen om anställningsskydd (las). Den som varit anställd på kortare förordnanden i sammanlagt två år under en femårsperiod får enligt denna lag automatiskt tillsvidareanställning. En sådan ”inlasning” är ofta den första milstolpen på en akademisk karriär. Man blir livstidsanställd utan prövning och utan konkurrens. Man kan mycket väl vara långt sämre än personer som skulle sökt tjänst vid en öppen utlysning. Det är närmast en logisk konsekvens att många inte skulle ha fått sin tjänst vid en utlysning.

Nästa steg är att som tidigare inlasad lektor bli internt befordrad till professor, även om massbefordran av lektorer till professorer har blivit så dyrt att man på sina håll tvingas upphöra med internbefordran. Återigen krävs bara att vissa minimikriterier är uppfyllda. Det finns ingen garanti att den nyblivna professorn är en konkurrenskraftig forskare och lärare. Återigen hade det uppenbara alternativet vara att - tillsätta tjänsten i en öppen rekryteringsprocess för att med all sannolikhet få både bättre sökande och ett sunt tillflöde av personer utifrån.

En aktuell doktorsavhandling från Uppsala universitet visar på fenomenets omfattning. Studien fann att endast 10–15 procent av alla forskare och lärare rekryterades i konkurrens vid lärosätet under åren 2006–2008 (Ingegerd Gunvik-Grönbladh, 2015, ”Att bli bemött och att bemöta. En studie om meritering i tillsättning av lektorat vid Uppsala universitet”).

För att få en uppfattning om effekten av befordran kontra öppen rekrytering jämförde vi antalet citeringar för professorer i samhällsvetenskap vid Göteborgs och Uppsala universitet. Resultatet var talande. De befordrade var endast 30–40 procent så ofta citerade som de öppet rekryterade professorerna. Det är sant att citeringar inte säger allt om en akademikers forskningsskicklighet och inget om pedagogisk och administrativ meritering. Men resultatet kan knappast tolkas på annat sätt än att det rent statistiskt finns en avsevärd skillnad i skicklighet mellan befordrade och öppet rekryterade professorer, vilket naturligtvis är förenligt med att det finns en del klara undantag.

Slutsatsen ligger nu nära till hands att Sverige genom att lasa in och befordra akademiker på högre tjänster fått en högskola som kompetensmässigt ligger långt under den nivå som den hade hållit om vi hade tillsatt alla tjänster i konkurrens efter utlysning. Vi har också fått en inavelskultur, där man utan insyn ”fixar” tjänster till de man gillar. Frågan måste ställas om Sverige som kunskapsnation har råd att föra en så uppenbart suboptimal högskolepolitik när vi kunde ha varit så mycket bättre.

Problemet förvärras av att det regelverk som nu råder tycks främja en viss, i akademiska samman-hang, problematisk personlighetstyp. För att bli inlasad, uppgraderad och så vidare är det ofta nog så viktigt att stå på god fot med överordnade och inte i onödan sticka ut med diverse obekväma åsikter eller en självständig linje, de må vara aldrig så vetenskapligt välgrundade. Att odla nätverk och kontakter vid det egna lärosätet blir lika angeläget som att hålla hög kvalitet i forskning och undervisning. På så sätt fostras en politiskt korrekt och internt välanpassad klass av lärare och forskare som inte bidrar till optimal produktion av god forskning och som samtidigt tycks allt mindre intresserad av att värna om akademins roll som en oberoende kritisk kraft i samhällsutvecklingen.

Riksrevisionen är inte ensam om att praktisera nepotism. Om möjligt ännu värre – med tanke på sektorns storlek – är att högskolan misslyckats att uppfylla den självklara principen att den skickligaste ska få tjänsten. Även vid en omedelbar övergång till en ordning där alla akademiska tjänster tillsätts i konkurrens efter utlysning skulle det ta åtskilliga år innan en kännbar positiv effekt uppnås, efter lång tid av personalpolitisk vanskötsel.

Desto större anledning att inte fortsätta med ett system som helt i onödan håller högskolans kompetensförsörjning på en oförsvarligt låg nivå. Det är ingen överdrift att påstå att Sveriges ställning som kunskapsnation står på spel. Såväl las som möjligheten till intern befordran måste skrotas. Dessa samspelar intimt med och möjliggör nepotism och inavel och står i direkt motsatsställning till meritokratiska principer.

Mats Alvesson, professor i företagsekonomi vid Lunds universitet
Erik J Olsson, professor i teoretisk filosofi vid Lunds universitet och ordförande i stiftelsen Academic rights watch, som bevakar den akademiska friheten i Sverige “

DN ONSDAG 10 AUGUSTI 2016

”Illusion att samhällsnytta kan definieras av bokföring”

“Riksrevisionens kris. ”Effektivitet” är numera det centrala ordet i Riksrevisionens instruktion. Risken är att ordet tolkas på snävt ekonomiska grunder och att en viss begränsad typ av expertis ges exklusiv makt att värdera hela statens förehavanden. Att revisionen alltså de facto är politisk utan mandat, skriver Sverker Sörlin.

Konstitutionsutskottet har fattat ett klokt beslut om att utreda Riksrevisionens framtid. Den utredningen bör inte begränsas till rekryteringsprocedurer och personkontroll. Vad händelserna i Riksrevisionen visar är inte bara ett växande bekymmer med hur myndigheter sköts utan ett annat och mycket större problem som handlar om var och hur makt i staten utövas. För detta handlar ytterst om makt.

Riksrevisionen har ett mycket omfattande och just därför problematiskt mandat som den nuvarande krisen blottlägger. Dåvarande Riksrevisionsverket kunde inte gå så långt i värderingen samhällsnyttan av offentliga verksamheter. Det ansågs vara politiska bedömningar. Från 1980-talet växte emellertid idéer fram som gick ut på att det offentligas roll borde begränsas. Avregleringar och privatiseringar skedde inom en mängd offentliga verksamheter. Idéerna, huvudsakligen från USA och England, formulerades ofta av ekonomiska tänkare med stark ideologisk avsky mot staten och mot höga skatter.

Att även Riksbanken och Riksrevisionen gjordes självständiga tillhör samma mäktiga våg av skiljande av de offentliga verksamheterna, inklusive beslutsfattandet, från den demokratiskt valda makten. Då infördes också, som samma andas barn, begreppet effektivitetsrevision, som är centralt här.

Forskning om hur detta gått till, i många länder, visar att denna kan ses som ett inslag i samma grundläggande strävan att begränsa staten som finns hos andra sidor av det ny-liberala tänkandet. Till effektivitetsrevisionens tidiga tänkare hörde T Coleman Andrews, som hade en ledande revisionsbefattning i USA:s administration och spelade en viss roll som radikalkonservativ ideolog, men främst gjorde sig bemärkt genom att på 1950-talet hävda att inkomstskatt var stöld och borde avskaffas, annars blev medborgarna ”slavar” under politiken. Hans ledmotiv för effektivitetsrevision var följaktligen att minska statens utgifter.

Mycket har skett med effektivitetsrevisionen sedan dess och den har många obestridligt innovativa och nyttiga inslag som också tillämpas i andra utvärderingsformer. Men det går inte att komma ifrån att den inte bara, som i äldre revision, ska granska om myndigheterna följer lagar och regler och hanterar offentliga medel korrekt. Effektivitetsrevisionen ska också granska samhällsnyttan och om verksamheten ger valuta för pengarna.

I Riksrevisionens instruktion är ”effektivitet” numera det centrala ordet. Ingen är emot god hushållning, men om hörnet lurar risken att definitionen av ”effektivitet” görs på snävt ekonomiska grunder, ett intryck som förstärks av riksrevisorn Susanne Ackums rekryteringsfilosofi som dessutom ogenerat favoriserade personer från just finansdepartementet. En annan risk är att offentliga verksamheter kan ifrågasättas därför att de avviker från det ekonomiska tänkandets

rådande doktriner, till exempel att konkurrens är bra och monopol skadligt eller att möjlighet till vinst är ett villkor för nyskapande – inte för att de inte är bra för medborgarna eller för landet. Helt nyligen har Riksrevisionen exempelvis vid interna arbetsseminarier rest frågan om de statliga bolag man granskar borde förbli statliga.

Det är en av de allvarligaste konsekvenserna av den nuvarande ordningen: vi blir osäkra på vad som är de egentliga drivkrafterna bakom revisionen. Vi kan få intrycket att en viss, begränsad typ av expertis, med ett bestämt sätt att tänka, ges exklusiv makt att värdera hela statens förehavanden. Att revisionen alltså de facto är politisk utan mandat.

Detta är allvarligt eftersom sättet man tänker på när man definierar samhällsnytta och ”-effektivitet” har stort inflytande över resultatet. Ska Sverige exempelvis bygga snabbjärnvägar? Forskare och experter ser olika på detta. Men BIL Sweden, vars intresse är tydligt, kräver att Riksrevisionen ska ta upp frågan (DN 4/1 2016). Detta krav i sig antyder vad Riksrevisionens trovärdighetsproblem handlar om.

För debattens skull är det bra också med renodlade eller extrema perspektiv, exempelvis präglade av ensidigt ekonomiska synsätt på samhällsnytta. Men det finns redan ett stort antal myndigheter där detta sker och inte minst sker det på finansdepartementet. Riksrevisionen får inte misstänkas för att vara platsen där sådan ensidighet odlas eller där kompetens av en viss typ koncentreras och därmed favoriserar vissa resultat. Det är ett missbruk av förtroende och makt. Ändå är det, på sätt och vis helt förutsägbart, det som blivit effekten.

En annan effekt av Riksrevisionens allt vidare agerande är att risken för amatörism ökar, som de många nedlagda granskningarna visar. Forskarutvärderingarna av myndigheten visar samma sak. Ännu ett exempel är Riksrevisionens misslyckade inhopp nyligen i frågan om stiftelsers redovisning (rapporterat i revisorernas branschtidning Balans, ”Riksrevisionen agerar domstol”). Där var det juridiken som brast. Det är inte kompetensens djup som är problemet utan dess ensidighet.

Det behöver inte vara så här. Vi behöver inte lägga allt i Riksrevisionens knä. Det finns många andra former för granskning av offentliga verksamheters kvalitet där experter med en mer varierande bakgrund kan bidra – utvärderingar, specialkommissioner. Riksdagen kan själv spela en större roll i att utveckla sina arbetsformer, med exempelvis mer av utfrågningar och öppen debatt. Då blir också genomlysningen offentlig och tillgänglig för medborgarna.

Effektivitetsrevisionens maktinstrument i kombination med den höga graden av oberoende för riksrevisorerna som personer utgör en fara. Hur noggrann man än är i sin rekrytering finns det ingen möjlighet för riksdagen att friskriva sig från risken att denna makt missbrukas, vanligtvis i det tysta och utan att några felsteg begås. Det är själva misstanken om att det kan ske som är problemet. Finns den misstanken saknar myndigheten förtroende. I den nuvarande ordningen riskerar utnämningen av riksrevisorer att påminna om utnämningen av domare i USA:s högsta domstol, där alla ju vet att domarnas värderingsmönster, delvis politiska, påverkar hur de agerar.

Riksdagen borde återta ansvaret för sin myndighet. Konstitutionsutskottets utredning är en utmärkt chans att inleda en process som kan

omdefiniera Riksrevisionens roll. Makten behöver en uppriktig, oberoende granskare. Men denna granskare får inte misstänkas för att själv bedriva politik. Dess mandat bör ses över och dess frihet att göra sig själv ensidig och perspektivfattig begränsas.

Vad vi bevittnar med Riksrevisionens kris är på sätt och vis hur en epok och en tankestil har nått vägs ände. Det har visat sig vara en illusion att definiera samhällsnytta med hjälp av bokföring. Samhällsutvecklingen i hela västvärlden talar på ett förfärande sätt om att det nu är en helt annan tid vi lever i med den rakt motsatta utmaningen: att återställa kvaliteten i myndigheterna och säkra den demokratiska maktens företräde.

Sverker Sörlin, historiker, professor KTH “

Sven Wimnells hemsida på Internet: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ?

Utvecklingen mot framtiden beror huvudsakligen av människornas verksamheter. De har sedan 15 år tillbaka på hemsidan grupperats i 129 verksamhetsområden i huvudområden numrerade 1-9.

På Sven Wimnells hemsida på Internet, ges en redovisning av ett forskningsarbete med titeln: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen. Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter. Forskningen har med varierande intensitet pågått sedan mitten av 1960-talet.

Utvecklingen mot framtiden beror huvudsakligen av människornas verksamheter. De har ordnats in i 129 verksamhetsområden i nio huvudområden numrerade 1-9. I områdena finns verksamheter som tillsammans formar världens framtid: myndigheter och privata företag och organisationer, arbetare, tjänstemän, filosofer, forskare, lärare, elever, författare, människor av alla slag med alla upptänkliga verksamheter, yrkesverksamheter, fritidsverksamheter, tankeverksamheter o s v

Hemsidan lades in på Internet våren 1998. Redovisningen omfattar sju inledande dokument och 129 dokument med verksamhetsområden som i första hand ska belysa hur verksamheterna fördelas på de olika områdena. De första åren fylldes de 129 sidorna med sådant, men det visade sig att allt inte kunde läggas in, det skulle bli för mycket. Därför gjordes särskilda bilagor, vanligen i pdf-format, som fick länkar på de 129 sidorna.

På område 40 förtecknas bilagor som har att göra med klassifikationssystemets utformning. Klassifikationssystemet innebär en samhällsbeskrivning som beskriver de olika verksamheterna, verksamhetsområdena och hur de beror av varandra.

Senare har arbetet mer växlats över till att påverka utvecklingen genom politiken och många bilagor om det har gjorts och finns förtecknade på område 36-39. Många bilagor handlar både om att visa systemets uppbyggnad och att påverka politiken och mycket gäller att bara undersöka verksamheterna i de olika områdena.

Det är så mycket som händer att det är svårt att både sköta de 129 områdena på hemsidan och att göra bilagor. Arbetet gäller att hålla koll på alla som med verksamheter påverkar utvecklingen. Det är så många att enda möjligheten i det arbetet är att skaffa kunskaper från hemsidor på Internet. Människor som väsentligt påverkar utvecklingen finns ofta i företag och organisationer som numera måste ha hemsidor på Internet för att kunna göra sig gällande. Hemsidesinnehavare som man har anledning besöka har vanligen sitt material svåröverskådligt och ändrar ofta åsikter och adresser. Det är inte möjligt att ständigt kontrollera dem och deras ändringar.

I mars 2011 gjordes en revidering av de 129 områdena, där mycket plockades bort. I april 2014 påbörjas revideringar då ännu mer tas bort. Det finns på de 129 områdena på hemsidan inte plats för några mer omfattande beskrivningar eller beskrivningar som har kort giltighetstid. Områdena måste i stor utsträckning få innehålla länkar till bilagor som innehåller beskrivningar av verksamheter och länkar till beskrivningar.

De särskilda utredningarna/bilagorna finns förtecknade i följande pdf, som också innehåller innehållsförteckningar till de senaste årens utredningar.

Sven Wimnell 080203+++: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Ett forskningsarbete. Utredningar och deras innehåll. (http://wimnell.com/omr40zf.pdf)

I början är dokumenten uppdelade på olika kategorier, men från och med 8 april 2011 (sidan 164) förtecknas de i kronologisk ordning, varvid den senaste läggs underst.

De senaste utredningarna, som var för sig ofta redovisar aktuella saker i alla de 129 delområdena. De förtecknas i början av hemsidan i kronologisk ordning med den senaste allra överst. Adressen till hemsidan är http://wimnell.com

Utredningen den 1 oktober 2015 innehåller mycket omfattande och aktuella uppgifter om högskolor, forskning, klassifikationssystemet för verksamheter m m.
Sven Wimnell 1 oktober 2015: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter som hjälp vid planeringen av framtiden.
http://wimnell.com/omr40zj.pdf

Utredningen den 5 februari 2016 innehåller en sorts sammanfattning av arbetet med samhällsplaneringens problem t o m 4 februari 2016.
Sven Wimnell 5 februari 2016: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Med ett system för mänskliga verksamheter som kan hjälpa oss att forma framtiden.
http://wimnell.com/omr36-39zzzk.pdf

Utredningen den 1 april innehåller en repetition av förslag och något om politik efter 4 februari 2016 till slutet av mars 2016.
Sven Wimnell 1 april 2016: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Tillägg till utredningen 5 februari 2016. http://wimnell.com/omr36-39zzzl.pdf

Utredningen den 2 april innehåller tidningsartiklar efter 4 februari 2016.
Sven Wimnell 2 april 2016: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen. Tidningsartiklar och debattartiklar efter 4 februari 2016.
http://wimnell.com/omr36-39zzzm.pdf

Utredningen den 4 april 2016 innehåller regeringens prioriteringar och förslag om regionplaneringar i Sverige.
Sven Wimnell 4 april 2016: Utvecklingens krafter. Levnadsförhållanden. Regeringens verksamheter och prioriteringar enligt hemsidan på internet 2 april 2016. Vad gör Kristina Persson ? Planering av Sverige. Utbildning och kultur.
http://wimnell.com/omr36-39zzzn.pdf

Utredningen den 29 april 2016:
Sven Wimnell 29 april 2016: Vårbudgeten 2016, tidningsartiklar och förslag om en svensk världsplanering för svenska behov och planeringar för Sverige och 6 svenska regioner.
http://wimnell.com/omr36-39zzzo.pdf

Sven Wimnell 8 maj 2016: Hushållens levnadskostnader. Samhällskunskap, samhällsplanering. Sveriges regioner. Regionplanering. Förstamajtal 2016. Miljöpartiet. Oppositionen. Kungen
http://wimnell.com/omr36-39zzzp.pdf

Sven Wimnell 9+16+26 maj 2016: Sveriges 6 regioner. Länsstyrelser, landsting och kommuner. Invånare 2005 och 2013. Antalet bostäder 2010. Länkar till deras hemsidor på internet 6 maj 2016 med uppgifter om allt de vill visa upp m m.
http://wimnell.com/omr36-39zzzq.pdf

Sven Wimnell 30 maj 2016: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? Ny regering 25 maj 2016.
http://wimnell.com/omr36-39zzzr.pdf

Sven Wimnell 4 juni2016: Verksamheterna i 22 politikområden och något om samhällsplaneringens problem. Kulturministern: Skattepengar ska inte gå till hatretorik och polarisering.
http://wimnell.com/omr36-39zzzs.pdf

Sven Wimnell 18 juni 2016: Världen och Sverige 5-13 juni. Regeringens utbildningspolitik, politik för fysiska och sociala miljöer i regioner och kommuner och politik för hushåll samt partiledardebatt.
http://wimnell.com/omr36-39zzzt.pdf

Innehåll i 36-39 zzzr.pdf

Sven Wimnell 30 maj 2016: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? Ny regering 25 maj 2016.
http://wimnell.com/omr36-39zzzr.pdf

Innehåll:

4 **Sven Wimnells hemsida på Internet: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ?**
6 Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter.
7 Utvecklingens krafter.
10 Systemet för mänskliga verksamheter.
13 Systemet med mänskliga verksamheter, nedbantat till 44 områden.

33 **Regeringsombildning 25 maj 2016**
34 Nya laget ska försöka rädda jobbpolitiken
36 Lövin krävde att få bli vice statsminister

38 **Statsministern**
38 Samordnings- och energiminister
39 22 politikområden för politiken 26 maj 2016

42 **Utrikespolitik.**
45 **Europapolitik.**
48 **Juridikpolitik**
55 **Försvarspolitik**

58 **Miljöpolitik**.
59 Ardalan Shekarabi
61 Sveriges kommuner 2013
62 Promemoria 2016-03-09 Diskussionsunderlag i form av en kartbild. Nya regioner.
64 Region 1-6
70 Sven Wimnell 8 maj 2016: Hushållens levnadskostnader. Samhällskunskap, samhällsplanering. Sveriges regioner. Regionplanering. Förstamajtal 2016.Miljöpartiet.Oppositionen. http://wimnell.com/omr36-39zzzp.pdf
72 Sven Wimnell 9+16+26 maj 2016: Sveriges 6 regioner. Länsstyrelser, landsting och kommuner. Invånare 2005 och 2013. Antalet bostäder 2010. Länkar till deras hemsidor på internet 6 maj 2016 med uppgifter om allt de vill visa upp. http://wimnell.com/omr36-39zzzq.pdf
73 Det finns fysiska och sociala miljöer
75 Boverket
80 Naturvårdsverket
83 Socialstyrelsen
88 Folkhälsomyndigheten
114 Sveriges Kommuner och Landsting
120 Miljöpartiets partiprogram.
121 Miljöpartet.Kongress 2016

142 **Transportpolitik**
145 **Bostadsbyggnadspolitik.**
148 **Landsbygdspolitik**

151 **Minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat**
152 En svensk världsplanering.

157 **Sjukvårdspolitik**

160 **Socialförsäkrings- och hushållspolitik.**
161 Något om välfärd. 26 maj 2016.
163 Samhällsplaneringens problem, hur ska man kunna förbättra världen.Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter,
165 Underskott och överskott i hushållsbudgetarna
166 Konsumentverkets beräkningar 2016
171 Månadskostnader år 2016, förvärvsarbetande icke-pensionärer.
171 Årskostnader år 2016, förvärvsarbetande icke-pensionärer.
172 Pensionärer 2016
172 Årskostnader år 2016, pensionärer
173 Fyra förslag.
176 Problem med bostadslån. Varken amorteringskrav eller sämre ränteavdrag i huvudregeln bör föreslås av regeringen.
178 Sven Wimnell 8 maj 2016: Hushållens levnadskostnader. Samhällskunskap, samhällsplanering. Sveriges regioner. Regionplanering. Förstamajtal 2016.Miljöpartiet.Oppositionen. http://wimnell.com/omr36-39zzzp.pdf
181 Om boende, 17 januari 2016. Det måste byggas mycket mer bostäder än vad som var i förslag i början av 2015.

197 **Socialtjänstpolitik**

200 **Utbildningspolitik**
201 Svenska politiker har ett par grundlägande uppgifter.
203 Om utbildning i skolan.
204 Religion och levnadskunskap
206 Kursplan - Samhällskunskap, Grundskolan.

207 Tillägg i mars 2016 om undervisningen i Religion och levnadskunskap och Samhällskunskap
208 Decemberöverenskommelsen, läget i Sverige och världen och om att ge människorna de utbildningar, kunskaper och informationer de behöver.
218 Sven Wimnell 31 januari 2014: Fel i skolor. Folkrörelser, Folkbildning och Studieförbund. Utbildning och forskning. Vuxnas och 15-åringars kunskaper. PISA. Civilsamhället. Kultursamhället. http://wimnell.com/omr36-39zzf.pdf
220 Sven Wimnell 4 september 2014: Utbildningssystemet och samhällsplaneringens problem. http://wimnell.com/omr36-39zzm.pdf

228 **Kulturpolitik**

233 **Jobbpolitik**
233 Arbetsförmedling i länen

236 **Näringspolitik**
237 Svenskt Näringsliv. Våra regionkontor
243 Handelsbanken.

246 **Handelspolitik**
251 **Migrationspolitik**
253 **Polispolitik**

257 **Statens finanser och statligt stöd till regioner och**
-263 **kommune**r

Innehåll i 36-39 zzzs.pdf

Sven Wimnell 4 juni2016:
Verksamheterna i 22 politikområden och något om samhällsplaneringens problem. Kulturministern: Skattepengar ska inte gå till hatretorik och polarisering.
http://wimnell.com/omr36-39zzzs.pdf

Innehåll:

4 Vad alla bör veta. Systemet för mänskliga verksamheter.
7 Alla människor kan ha verksamheter mer eller mindre inom alla områden, som yrkesverksamhet eller som fritidsverksamhet.
7 Människornas verksamheter som psykologiska varelser
7 Människornas verksamheter som fysisk kropp
8 Politikerna kan ha politikverksamheter inom alla områden men har sin plats i områdena 36-39:
8 De folkvalda demokratiska myndigheternas verksamheter omfattar alla verksamheter, men de har egen plats på område 35.

9 22 politikområden för politiken 26 maj 2016
10 Partiledaren/statsministern Stefan Löfven. Allmänt om regeringens politik
10 Utrikespolitik.
10 Europapolitik.
10 Politik för juridik.
11 Försvar.
12 Miljö.
17 Transporter.
17 Bostadsproduktion.
19 Landsbygdspolitik.

20 Politik för internationellt utvecklingssamarbete och klimat.
21 Sjuk- och hälsovård o d.
21 Hushållet. Mat, boende, konsumtion, hushållsekonomi o d
21 Barn- och äldreomsorg. Välfärd. Socialtjänst
21 Utbildning. Forskning.
24 Information, konst, kultur o d.
26 Jobb.
26 Näringar.
28 Handel.
28 Migration.
28 Polisen. Brott. Kriminalvård.
28 Politik för statens finanser och statens stöd till regioner och kommuner o d.

29 Finansministern oroad för brittiskt uttåg ur unionen
31 Bland oss utländska studenter är många oroliga för Brexit

33 Om boende, 17 januari 2016. Det måste byggas mycket mer bostäder än vad som var i förslag i början av 2015.

42 Innehållet i: Sven Wimnell 30 maj 2016: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? Ny regering 25 maj 2016. http://wimnell.com/omr36-39zzzr.pdf

44 Innehållet i: Sven Wimnell 1 oktober 2015: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter som hjälp vid planeringen. http://wimnell.com/omr40zj.pdf

46 Sven Wimnells hemsida på Internet: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ?
48 Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter.
51 Utvecklingens krafter.
52 Människor påverkas hela livet av fysiska och sociala miljöer de vistas i.
53 Den fundamentala påverkanskedjan

55 Systemet med mänskliga verksamheter, nedbantat till 44 områden. Kan vara lämplig uppställning på biblioteken.

62 Skattepengar ska inte gå till hatretorik och polarisering

77 Innehållet i Sven Wimnell 20 april 2015: Arbetslöshet och välfärd. Samhällsplaneringens problem. Utbildning, skatter och bidrag. Vårbudgeten. http://wimnell.comomr36-39zzz.pdf

81 Innehållsförteckningen i Sven Wimnell 31 januari 2014: Fel i skolor. Folkrörelser, Folkbildning och Studieförbund. Utbildning och forskning. Vuxnas och 15-åringars kunskaper. PISA. Civilsamhället. Kultursamhället. http://wimnell.com/omr36-39zzf.pdf Klicka så kommer den.

84 Studieförbund
84 Verksamhetens omfattning
85 Kulturprogrammens inriktning
86 ABF 2012. Det som mest intresserar.
86 ABF 2012. Det som minst intresserar
87 Kommentarer till Studieförbunden
88 Studieförbund 1 juni 2016
88 Ibn Rushds medlemsorganisationer

89 Från den 1 januari 2016 heter de tio studieförbundens bransch- och intresseorganisation *Studieförbunden*.

90 Stoppa radikaliseringen
91 Vi satsar 300 miljoner på att bryta utanförskap

93 Svenska politiker har ett par grundlägande uppgifter.
96 Om utbildning i skolan.
97 Religion och levnadskunskap.
98 Kursplan - Samhällskunskap, Grundskolan.
99 Tillägg i mars 2016 om undervisningen i Religion och levnadskunskap och Samhällskunskap.

100 Ärans och hjältarnas språk

102 Att strida för IS kan i Vivalla framstå som en karriärväg bland andra

130 Här är Stockholms (nya) största träd

Innehåll i 36-39 zzzt.pdf

Sven Wimnell 18 juni 2016:
Världen och Sverige 5-13 juni. Regeringens utbildningspolitik, politik för fysiska och sociala miljöer i regioner och kommuner och politik för hushåll samt partiledardebatt.
http://wimnell.com/omr36-39zzzt.pdf

Sida

7 **Kapitel 1: Inledning.**
8 Sven Wimnells hemsida på Internet: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ?
10 Ämnet om samhällsplaneringens problem
12 Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter.
15 Utvecklingens krafter.
16 Systemet för mänskliga verksamheter.
19 Sveriges regeringar under 100 år
21 Makthavare i världen efter andra världskriget.
23 Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen. Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter,
25 Underskott och överskott i hushållsbudgetarna
26 Något om skatte- och bidragshistoria.
29 Mer om skatter och bidrag.
35 Tillägg om skatter.
37 Fyra förslag.
37 1 Bostadsbidrag införs för barnlösa icke-pensionärer
37 2 Systemet för pensionärernas bostadstillägg.
38 3 Bostadsbidrag för barnfamiljer.
38 4.TV-avgiften avskaffas för privathushåll.
40 Problem med bostadslån. Varken amorteringskrav eller sämre ränteavdrag i huvudregeln bör föreslås av regeringen.
43 Nationen slår tillbaka
44 Klassresan är målet
46 Vi uppskattar våra ledare först när de avgått.

48 **Kapitel 2: Världen 5-13 juni 2016.**

49 Alis moraliska instinkt skakade om världen
51 Hans ord borde in i Bibeln
53 Obama och Trump enade i hyllningskör
54 Så blev hans namn boxningens största
58 Clinton och Trump kunde inte ha varit mer olika
59 Sanders vill fortsätta att påverka
60 Historisk nödvändighet
62 En dröm om vit manlig makt
63 Skjutningen den dödligaste hittills i USA
65 Tragedin lär utnyttjas för att sprida skräck
67 Bra att det rubriceras terrorbrott
68 Massakern en våldsam påminnelse om det politiska i att vara hbtq-person
70 Trump har inget svar på terrorn
71 Frågan: Går det att bomba bort IS idéer?
72 Twitteruttalanden väcker känslor

73 Bråk om omstritt hav trappas upp
74 Ledarnas maktkamp skapar förvirring om Kinas vägval
77 Kina översvämmas av lån
78 Köp av företagspärla droppen för Merkel

79 3 000 gripna i jättelik terrorräd

80 Splittring för svårar irakisk kamp mot IS
82 Mat lockbete för att få nya jihadister
83 Kosmopolitisk och tvetydig
85 Midnattssol ett problem vid fastemånaden
86 I de gamla kvarteren tas ramadan på största allvar
87 Tusentals flyr undan striderna i Falluja
88 Israel stänger gräns mot Västbanken
89 Attentatet gynnar alla sabotörer
90 FN-chefen gav efter för saudiska påtryckningar

92 Rebellernas ledare övergavs av Putin
95 Han passade inte i Kremls propaganda

96 På jakt efter flyktingar
102 Bulgarien vädjar till EU om en plan B
103 Nya EU-förslag om flyktingar
104 Hot att stänga läger får FN att rycka in

105 Mäktigast i världen – men pressad på hemmaplan
106 Säkerheten största frågan inför EM
109 Zlatan redo för nya storverk i Paris
110 Sverige har flest Brexitskeptiker
111 Sverige saknar en plan för livet efter Brexit
113 Oron växer – OECD varnar för Brexitchock
113 Stanna eller lämna EU – det är frågan
121 Tidslinje – från inträde till utträde?
123 Nejsägare utan plan
124 Brexit talar mot allt förnuft

125 Det pekar uppåt för Ryssland – trots alla problem
126 Minus på många marknader
127 Vinnarna hittar man i de smala kategorierna
128 Brexit avgörande för Europafonder

129 Sverige och USA överens om fördjupat försvarssamarbete
131 Sverige i nytt samarbete med Natomakt
132 Naturligtvis pinsamt att myndigheternatog fel

133 Den svenska regeringen
135 En svensk världsplanering.
137 SIDA Webbkarta
142 Torkans offer behöver satsningar på jordbruket

144 Den osvenske fredskrigaren

165 **Kapitel 3: Sverige 5-13 juni 2016**

167 Partiledningen vill bara ha ja-sägare
168 Ett regeringsparti med hårda nypor
169 Romson gör rekordsnabb comeback
170 Populäraste ministern får mest kritik av KU
172 Ygeman öppnar för nya lagar för migration
173 Toppstyrningen kvar inför 2018
174 Inför timplan och nationella examensprov på gymnasiet

176 ”De som studerar ekonomi borde läsa mer etik
180 Girighet verkar handla om att aldrig bli nöjd
184 Bo Lundgrens pension sänks efter DN:s avslöjande
186 Ny skolfilm ska få killar att sluta tafsa
187 Ungfestival satsar på ökad trygghet
188 20 miljoner till svenska för invandrare
189 Skolan måste stävja fördomar
190 Rektor måste kunna stänga av elever

191 Tolv olagliga HVB-hem har tvingats stänga
192 Nytt boende ska hjälpa unga i riskzonen
194 Man bli gammal av att fly, själen far illa
196 Nu byggs 16 nya äldreboenden
197 Nybyggda områden får inte boendeparkering

198 I väntan på läkarnas svar
199 Slutstriden om den alternativa medicinen
202 Orimligt att anta att medlen har effek
203 Forskaren som vill förstå psykedelika
206 Krogar börjar informera om köttets ursprung
207 Med socker i botten …
209 Tarmarnas vrår kan gömma svar om många sjukdomar
212 Vården är inte patientsäker

213 SKL vill ha anställdas hjälp att utforma framtidens välfärd
215 Brist på aretskraft
215 Utbildningspropp hejdar jobbtåget
217 Bostäderna och skolan styr jobben
218 Byggbranschen ropar efter arbetskraft
218 Svårare för de svagaste i Stockholm att få jobb
219 Nyblivna sköterskor får flera tusen mer i lön hos kommunen
220 60 000 i bonus till sköterskor

221 Kvinnor fortsätter att ta fler styrelseplatser
223 “Högt fackligt spel om tjänstepension
225 Idrotten och facket ense om villkor för schysta mästerskap”
228 Rätt att demaskera läktarna
229 Anmälningarna utreds inte – polisen beskylls för passivitet
231 Virusattacker slog ut myndigheter
232 Myndigheter i strid om utbyggnad av bredband
233 Här slutar brevbärarna dela ut post på lördag
235 Myndigheten ville stoppa tolkars uppehållstillstånd
237 Agerandet så fel det bara kan bli
238 Romer diskriminerades av staten – får skadestånd
240 I fredags blev staten rejält uppläxad i domstol.
242 Nya chefen ska driva in miljardskulderna

243 En tredjedel av Sveriges glaciärer har smält bort
245 Snart är Kebnekaises sydtopp bara näst högst i Sverige
246 Sinande brunnar ger uppsving för borrare

247 Välkommen avspänning
249 Borgerlig spricka hotar historisk kompromiss
251 MP räddar kärnkraften – M stöder vindkraft
252 Vattenfall: Inga planer på nya reaktorer

253 M tänker inte släppa fram Löfven
254 Bilen är vänsterstyrd men drar kraftigt åt höger
255 ”Hög tid för alliansen att fälla den rödgröna regeringen”
258 En fälld regering löser inte problemen
259 Därför misslyckas enfrågepartier som MP

261 Här är kartan som visar det delade Sverige
265 Misslyckande att nyanlända passiviseras
266 I Ovanåker finns jobb att få – för den med rätt utbildning
269 Stora risker med tudelning av landet
270 Skillnaderna är alarmerande stora
271 Fler måste söderut

272 Enklare att bygga tillfälliga bostäder
273 Mångmiljonsatsning på de mest utsatta hemlösa

275 **Kapitel 4: Regeringen.**

277 Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter.
280 Utvecklingens krafter.
281 Systemet för mänskliga verksamheter
284 Den fundamentala påverkanskedjan
286 Politiska och opolitiska planeringar
287 Påverkans- och förändringsproblem

288 Libris. Systemet med mänskliga verksamheter, nedbantat till 44 områden. Kan vara lämplig uppställning på biblioteken
308 22 politikområden för politiken
309 Myndigheter med flera

319 Brev om politik.
319 Skatter, bidrag, pensioner, bostadspolitik, ekonomisk politik mm. 12 maj 1993

332 Innehållet i :
Sven Wimnell 30 maj 2016: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? Ny regering 25 maj 2016. http://wimnell.com/omr36-39zzzr.pdf

334 Innehållet i :
Sven Wimnell 4 juni2016: Verksamheterna i 22 politikområden och något om samhällsplaneringens problem. Kulturministern: Skattepengar ska inte gå till hatretorik och polarisering.
http://wimnell.com/omr36-39zzzs.pdf

336 **Regeringen efter regeringsombildningen den 25 maj 2016**. De flesta ministrarna har inte fått några kommentarer, de antas sköta sina uppgifter. Men utbildningsministern har fått kritik för sin utbildningspolitik, den nya miljöministern och ministern för internationellt utvecklingssamarbete och klimat har fått råd om de verksamheter de ska sköta och socialförsäkringsministern har pålagts utvidgning av sin verksamhet.

336 Det ministern för internationellt utvecklingssamarbete och klimat bör göra har kommenterats i kaptitel 2 och på sidorna 150-154 i http://wimnell.com/omr36-39zzzr.pdf

336 Kritiken mot utbildningsministern finns på sidorna 200-227 i http://wimnell.com/omr36-39zzzr.pdf.
Grundskolans ämnen Samhällskunskap, Religionskunskap och Hemkunskap behöver förbättras med hänsyn till vad man behöver. Likaså Samhällskunskap och Religionskunskap på gymnasiet. Religionskunskapen bör ändras till Religion och levnadskunskap

337 Det miljöministern bör göra finns på sidorna 58-141 i http://wimnell.com/omr36-39zzzr.pdf
Det finns fysiska och sociala miljöer. Miljöministerns arbetsuppgifter blir att ha koll på de fysiska och sociala miljöerna i regioner och kommuner och ett fullständigare namn på departementet blir " Miljöministerför fysiska och sociala miljöer i regioner och kommuner. "

339 Sveriges kommuner 2013.

340 Innehållet i
Sven Wimnell 9+16+26 maj 2016: Sveriges 6 regioner. Länsstyrelser, landsting och kommuner. Invånare 2005 och 2013. Antalet bostäder 2010. Länkar till deras hemsidor på internet 6 maj 2016 med uppgifter om allt de vill visa upp. http://wimnell.com/omr36-39zzzq.pdf

341 **Politikområdet för socialförsäkringar och hushållsverksamheter.**

341 Sverige bör ha en minister för hushållen och hushållsverksamheterna, som redovisar hur det var, är, kan bli och bör bli, och som ser till att de blir bra och att det blir jämn fördelning av välfärden.

342 Runt hushållen grupperar sig politikområden

343 Ministerområdet för hushållsverksamheter gäller områden. Dessa områden finns på hemsidan, men områdena reviderades den 10 april 2014 och då plockades bort texter som lagts in 1998-2014 och som var för gamla. Några blev kvar, men sidorna innehåller mest bara hänvisningar till biblioteksystem och hänvisningar till de särskilda sammanställningarna i pdf-format. På hemsidans entrésida finns förteckning över pdf-dokument efter 30 januari 2010.

343 Hänvisningar till Libris på biblioteken.

346 Socialförsäkrings- och hushållspolitik har behandlats i Sven Wimnell 30 maj 2016: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? Ny regering 25 maj 2016. http://wimnell.com/omr36-39zzzr.pdf346

347 Livsmedelsverkets hemsida

357 Konsumentverkets hemsida

361 Energimyndighetens hemsida

363 SCB Webbkarta

366 Andra myndigheter o d som kan vara intressanta

368 Registerbaserad hushållsstatistik

370 Socialförsäkrings- och hushållsministern bör studera hemsidorna för i första hand...

370 641- 642 De börjar med maten.

371 643. När det gäller bostaden har boverket krav om hur de bör vara.

371 644. Till bostaden hör teknisk utrustning för vatten och avlopp m m.

371 645 Hushållen har mycket utrustning av olika slag.

372 646 Personlig hygien od, umgänge, fester. Vad gör man hemma?

372 647 Allmän hushållsekonomi. Inkomster och utgifter, Kapital.
373 Underskott och överskott i hushållsbudgetarna

374 648 Städnings-, rengörings- och tvättverksamheter o d.

374 649 Personvård: barn, hemsjukvård o d .
375 Kommittédirektiv Dir. 2016:10 föräldraförsäkring

376 **Kapitel 5: Riksdagen**
377-446 Partiledardebatten den 15 juni 2016

I det föjande sidorna 23-42 i http://wimnell.com/omr36-39zzzt.pdf

Sidorna 6-7 i http://wimnell.com/omr36-39zzzp.pdf

Samhällsplaneringens problem, hur ska man kunna förbättra världen. Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter,

Sven Wimnells hemsida, “Samhällsplaneringens problem, hur ska man kunna förbättra världen. Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter”, wimnell.com , lades in på Internet den 29 april 1998. Ursprunget till den är bostadsbristen efter krget.

Sverige var på 1800-talet ett utpräglat klassamhälle. Världen hade styrts av krigiska furstar och religiösa fördomar i tusentals år. I senare hälfen av 1800-talet kom Darwin med sin bok om arternas uppkomst och slog hål på religionerna.

I slutet av 1800-talet ersattes ståndsriksdagens adel, präster, borgare och bönder med en tvåkammarriksdag, Den var konstruerad med regler om inkomster och förmögenheter så att arbetare o d hade svårt att komma in i politiken. Socialdemokratiska partiet bildades 1889 för att åstadkomma bättre rösträtt och åtta timmars arbetsdag.

Sverige styrdes av kungen och hans godtycke med hjälp av riksdagen, men på 1910-talet tog riksdagen makten. Kvinnor fick rösträtt 1921 och fick rösta första gången 1924. Vid den tiden fick också flickor rätt att komma in på de statliga läroverken som de inte haft tidigare. Den formella demokratin grundad på rösträtt är i Sverige bara cirka 90 år. Socialdemokraterna kunde inta regeringsmakten 1932 och behöll den i 44 år til1976.

Sveriges radio tillkom 1925, då fanns det stumfilm, ljudfilm kom omkring 1930. Små civila flygmaskiner. började komma. Mjölken kostade 21 öre litern och ett halvt kilo köttfärs kunde man få för 89 öre. en arbetares årslön låg kring 4000 kr,

Kvinnor hade små möjligheter att få arbete, de skulle bli gifta och bli hemmafruar och stå vid spisen och föda barn, de kunde bli butiksbiträden, gå in vid telegrafen, skriva maskin, diska, städa och skura golv, bli pigor hos förmögna. Så kom kriget, männen blev inkallade och kvinnorna måste ta deras jobb.

Efter kriget fick man inte bygga bostäder utan tillstånd från AMS, arbetsmarknadsmyndigheten. regeringen ansåg det viktigare att bygga vägar och industrier o d än att bygga bostäder.

Samtidigt ökade inflyttningen till städerns från landet där man börjat med maskiner så att folk blev arbetslösa. De måste flytta till städerna och försöka få arbete där. Det blev bostadsbrist och en del, särskilt ensamma, hade nästan inte rätt att få bostad. Det kunde man få om man hade barn, men barn borde man inte ha om man var ogift.

Ogifta kvinnor födde barn i alla fall och smög undan med det. De annonserade i tidningarna som “obemärkta” som ville ha svar och ville komma ut på landet i hemlighet och föda barn. Alla visste vad det handlade om.

Länge gällde gamla regler om att man måste lämna prästbetyg med intyg om att man var döpt och konfirmerad när man ville ha arbete hos offentliga myndigheter eller ville in på högskola.

Hur som helst ökade bostadsbrisen i städerna och myndigheterna ville till en början inte tala om den. När TV kom på 50-talet intervjuade ”de tre O-na” statsminister Tage Erlander om råd han ville ge de bostadslösa. Han svarade att de skulle ställa sig i bostadskön, vilket var ett meningslöst råd. Han har senare ångrat den dåligs bostsdpolitiken. Han tog intryck, ordnade “miljonprogrammet”, att bygga en miljon bostäder på tio år från 1965.

Det genomfördes men när det var klart gick luften ur bostadspolitikerna och man började bygga bostadsrätter som kräver stora kapital av de boende. Bostadsbristen har fortsatt.

Under efterkrigstiden gällde sambeskattning, men när kvinnor blev mer självständiga genom arbete utom hemmet växte kravet om en ombildning till särbeskattning. Finansminister Gunnar Sträng lyckades genomföra en halvdan särbeskattning 1970, som sedan förbättrades 1982 och 1990.

På 1960-talet började projektet om samhällsplaneringens problem som en följd av konflikten att man hade skyldiget att arbeta och betala skatt men för små möjligheter att få bostad.

Skattesystemet nu innebär att de med de lägsta inkomsterna måste betala så höga skatter att de inte kan hålla den levnadsstandard politikerna ser som minsta lämpliga.

De borgerliga partierna har styrt Sverige åtta år och har gynnat dem med höga inkomster och missgynnat dem med de lägsta inkomsterna så att det blivit sämre för dem. De borgliga har sagt att de vill fortsätta den politiken och strävar efter att med hjälp av sverigedemokraterna avsätta den rödgröna regeringen,

De rödgröna, socialdemokraterna plus miljöpartiet, samt vänsterpartiet behöver hjälp med att förbättra politiken så att välfärdsfördelningen blir mer acceptabel.

Det behövs förbättringar på många områden, men en viktig del gäller att man har pengar till sina levnadskostnader.

För förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn gäller 2016 följande:

Bostadshyran antages vara 5300 kr per mån = 63 200 kr per år för ensam och 6450 kr per mån för makar/sambor= 77 400 kr/år.

Hushållsbudgeten för de minsta rimliga levnadskostnaderna är
för ensam 149 000 kr
för makar/sambor 232 000 kr
I de angivna lägsta kostnaderna ingår ej semesterkostnader och andra resor än lokalresor.

Vid höga inkomster blir det överskott i hushållsbudgetarna sedan de lägsta rimliga levnadskostnaderna och skatten betalats.

Vid de lägsta inkomsterna blir det underskott i hushållsbudgetarna sedan de lägsta rimliga levnadskostnaderna och skatten betalats.

Det framgår av följande tabeller för åren 2006-2016.

I den sista tabellen visas för ensam utan barn, mellan 2006 och 2014 :

underskottet vid inkomst 6 000 kr per månad har ökat med drygt 16 000 kr för året (1348 kr per månad).

överskottet vid inkomst 60 000 kr per månad har ökat med drygt 32 000 kr för året (2678 kr per månad).

Sidan 13 i **http://wimnell.com/omr36-39zzzp.pdf**
http://wimnell.com/omr36-39zzs1.pdf sid 34:

Underskott och överskott i hushållsbudgetarna

För inkomståren 2006, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 och 2014 har undersökts hur stora underskotten och överskotten blir i hushålls-butdgetarna för förvärvsarbetande med inkomster mellan 6000 och 60 000 kr per månad, för ensamma och makar med líka stora inkomster.

Underskott och överskott avser det som återstår av inkomsten sedan inkomstskatt betalats och det betalats för de minsta rimliga levnads-kostnaderna enligt konsumentverkets belopp. I de angivna lägsta kost-naderna ingår ej semesterkostnader och andra resor än lokalresor. (Skattetabell 33, kolumn1.)

Skillnader mellan 2006 och 2014 redovisas i tabellen till höger.

Den borgerliga alliansen har menat att jobbskatteavdragen mest tillfallit låg- och medelinkomsttagare, men tabellen visar att
*** underskotten har ökat för inkomster 13000 och lägre,**
*** att överskotten har minskat för inkomster 14000-25000 och**
*** att överskotten har ökat för inkomster 26000 och högre och med cirka 23000-32000 kr per år för inkomser 35000 och högre.**

Den nya regeringen vill minska jobbskatteavdragen för inkomster 50000 kr och högre och sänka inkomsgränsen för statlig skatt till 35000 kr. Det tycks finnas överskott att ta av.

Försämringarna för inkomster 25000 och lägre borde åtgärdas.

2006-2014 Förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn.

Överskott avser överskott i hushållsbudgeten sedan inkomstskatt betalats och det betalats för de minsta rimliga levnadskostnaderna enligt konsumentverkets belopp. I de angivna lägsta kostnaderna ingår ej semesterkostnader och andra resor än lokalresor. (Skattetabell 33, kolumn1.)

Ensam 2006 Mån. lön	Över-skott/år	2014	Skillnad	
6001	-64356	**-80536**	**-16180**	**Underskottet har ökat**
7001	-55524	**-71200**	**-15676**	**Underskottet har ökat**
8001	-46692	**-61864**	**-15172**	**Underskottet har ökat**
9001	-37920	**-52528**	**-14608**	**Underskottet har ökat**
10001	-29880	**-43192**	**-13312**	**Underskottet har ökat**
11001	-22176	**-34072**	**-11896**	**Underskottet har ökat**
12001	-14532	**-25612**	**-11080**	**Underskottet har ökat**
13001	-6888	**-17524**	**-10636**	**Underskottet har ökat**
14001	756	**-8716**	**-9472**	**Överskottet har minskat**
15001	8400	**-268**	**-8668**	**Överskottet har minskat**
16001	16044	**8180**	**-7864**	**Överskottet har minskat**
17001	23688	**16280**	**-7408**	**Överskottet har minskat**
18001	31332	**25076**	**-6256**	**Överskottet har minskat**
19001	38976	**33524**	**-5452**	**Överskottet har minskat**
20001	46200	**41624**	**-4576**	**Överskottet har minskat**
21001	53844	**50072**	**-3772**	**Överskottet har minskat**
22001	61488	**58520**	**-2968**	**Överskottet har minskat**
23001	69132	**66968**	**-2164**	**Överskottet har minskat**
24001	76776	**75416**	**-1360**	**Överskottet har minskat**
25001	84420	**83864**	**-556**	**Överskottet har minskat**
26001	92124	**92324**	**200**	**Överskottet har ökat**
27001	98424	**100772**	**2348**	**Överskottet har ökat**
29001	109704	**117668**	**7964**	**Överskottet har ökat**
30001	115344	**126008**	**10664**	**Överskottet har ökat**
35001	143544	**166208**	**22664**	**Överskottet har ökat**
40001	171240	**196712**	**25472**	**Överskottet har ökat**
45001	196440	**224912**	**28472**	**Överskottet har ökat**
50001	221640	**253112**	**31472**	**Överskottet har ökat**
55001	246840	**278972**	**32132**	**Överskottet har ökat**
60001	272040	**304172**	**32132**	**Överskottet har ökat**

Från http://wimnell.com/omr36-39zzzl.pdf (sid 63-73)

Något om skatte- och bidragshistoria.

Sid 27-29 i 36-39zz.pdf (20 maj 2013) Kompletterad 3 april 2015.

"Jag har noga följt riksdagens fördelningspolitik sedan 1964 och nästan varje år lämnat kommentarer och förslag. De nuvarande statsråden var 1964 i genomsnitt 13 år gamla.

Fram till den 20 april 1989 skrev jag 4920 sidor om skatte-och bidragssystem o d. Den 20 april 1989, som var SAPs hundraårsdag, började jag en ny serie som då började med sidan 1. Mina utredningar har vanligen gått till statsråd, i första hand statsministrar, finans- och skatte-, social-, och bostadsministrar, till ledarna för alla eller de största partierna inom eller utom regeringen, samt ibland till riksdagsutskott. Sedan jag börjat lägga in skatteutredningarna på min hemsida, http://wimnell.com , har den gamla sidnumreringen upphört. Sista sidnumret var 3557 den 8 april 2004.

Under mellankrigstiden och tiden närmast efter andra världskriget var en väsentlig del i hushållsstrukturen att av makar var den ene, vanligen mannen, förvärvsarbetande med inkomster till hushållet, och den andre, vanligen frun - hemmafrun, var hemma och skötte hemmet. Skattesystemet byggde på det och innehöll sambeskattning av makarna. Kvinnorna skulle bli gifta och försörjda. Ogifta kvinnor fick försörja sig själva. Sedan började fruarna ta arbete och systemet med sambeskattning började te sig alltför ålderdomligt.

Bl a med uppgiften att avskaffa sambeskattningen arbetade Allmän-na Skatteberedningen i början av 60-talet. Utredningens förslag var dåliga, det enda som kom ut av utredningen var momsen. Finansminis-

ter Gunnar Sträng (s) tillsatte Familjeskatteberedningen, som lämnade förslag som kan betecknas som svagsinta.

Gunnar Sträng utfomade på egen hand, med sina närmaste medhjälpare, 1970 års skattereform. I reformen avskaffades, huvudsakligen, sambeskattningen, men Sträng lyckades inte göra en reform som tillgodosåg kravet på skatt efter förmåga vilket hade varit möjligt. Ett led i reformen var en hemmamakeskattereduktion (april 2015: som jag föreslog Sträng), som till en del fyllde några krav om skatt efter förmåga. Denna skattereduktion smälte sedan bort med inflationen och togs såsmåningom bort helt. När den togs bort hade hushållsstrukturen förändrats så att det inte fanns många hemmafruar kvar.

Det har hela efterkrigstiden funnits sådana som klagat över höga marginalskatter. I skattepropositionen 1970 tog Sträng bort allt om marginalskatter, han menade, att det viktiga var skatterna och inte marginalskatterna. Efter reformen var visserligen skatteskalan vid höga inkomster böjd uppåt, men det fanns en komponent som gjorde, att kurvan blev nästan rak. De gamla marginalskattekverulanterna fortsatte dock att tala om att marginalskatterna ökade med stigande inkomst, trots att så inte var fallet.

Under 50-och 60-talen var bostadsbristen ett stort politiskt kapitel. (april 2015: Jag påpekade det för Erlander och han har sedan sagt att han ångrat den tidens bostadspolitik) Det s k miljonprogrammet under 60-talet och början av 70-talet gav en miljon nya bostäder, en fantastisk satsning. Efteråt har många klankat på bostäderna från programmet, men lägenheterna håller god standard. Brådskan att bygga bort bostadsbristen gjorde att det blev många stora flerbostadshus, som sedan ogillades av somliga. De som fick bostäder fick ändå någonstans att bo, vilket är en fördel. På senare tid har kommit propåer om att stadslandskapen är för litet stadslika och att det behövs mer tät bebyggelse. När miljonprogrammet var utfört gick musten ur och det har sedan knappast funnits någon bostadspolitik med prisvärt engagemang. Efter miljonprogrammet följde småhusbyggande. Ingvar Carlsson var den förste bostadsministern (som inrättades på 70-talet. (april 2015: som sedan togs bort, men finns nu igen) och avskaffade paritetslånen som betalades av de boende och ersatte dem med räntebidrag som betalades av staten. Senare har gjorts försök att förbättra bostadsfinansieringssystemet.

I 1970 års skatterform fanns kvar den kapitalinkomstbeskattning som gjorde att det gick att tjäna stora pengar på ränteavdrag, eftersom skattelättnad av ränteavdrag följde förvärvsinkomstens marginalskatt. (april 2015: jag gav förslag om att ge kapitalinkomsskatten skattesats oberoenda av inkomstens storlek). 1982 års skatterform ändrades dessa avdragseffekter något. I 1990 års skattereform skildes kapitalinkomstskatten från skatt på andra inkomster, varigenom effekterna av ränteavdragen fick en bättre form.

Det har hänt mycket i skattesystemet sedan 1970. En tid minskades inkomstskatterna och i stället ökades arbetsgivaravgifterna. Senare har det gått i andra riktningen: arbetsgivaravgifter har minskats och istället har införts egenavgifter på inkomstsidan, och nu håller man på och reducerar egenavgifterna genom avdragsrätter.

Bostadsbidragen har ändrats många gånger sedan 1970 och sällan med goda resultat. Många av dem som i regeringarna sysslat med bostadsbidrag har blivit landshövdingar. Långa tider levde riksdagsmännen i tron att barnen i Sverige bara bestod av tvillingar, man buntade ihop barnen två och två och gav bostadsbidrag per par. För avtrappning av bostadsbidrag fanns länge två procensatser, den högsta 23

%, nu är det en på 20%. I mitten på 70-talet förlorade socialdemokraterna regeringsmakten till de borgerliga, som införde flerbarnstillägg. 1982 återtog socialdemokraterna makten.

I skattesystemet fanns mellan 1970 och 1990 mycket höga marginalskatter vid höga inkomster. Bostadsbidrag kunde utgå vid mycket höga inkomster i fall med många barn, och vid höga inkomster kunde summan av avtrappning och marginalskatt ligga nära 100 %. Hans Gustafsson var den bäste bostadsministern och på mitt förslag överförde han en del av bostadsbidragen till ej avtrappade flerbarnstillägg, vilket i några fall minskade de annars otrevliga höga summamarginaleffekterna.

Hans Gustafsson införde också, efter påpekanden från mig, bostadsbidrag för barnlösa med låga inkomster, dels ett s k ungdomsbostadsbidrag, dels ett bidrag för äldre icke-pensionärer med låga inkomster. Det senare bidraget har i ovist nit tagits bort i samband med nedragningarna under 90-talet, men bör återinföras enligt mina förslag.

I 1990 års skattereform sänktes marginalskatten mycket avsevärt för de högsta inkomsterna, reformatorerna räknade med “dynamiska effekter” som skulle göra så att staten ändå skulle få in tillräckligt med pengar för den förlust staten gjorde med de sänkta marginalskatterna. De dynamiska effekterna som verkligen uppstod skulle redovisas när de hade uppstått. Redovisningar har förekommit, men har smygits undan, det har nog inte uppstått så mycket dynamiska effekter man hoppats på, men det är inte heller lätt att räkna ut. Nu är det glömt att marginalskatterna sänktes rejält för höga inkomster och höginkomsttagare fortsätter med att kräva sänkta marginalskatter.

I samband med 1990 års skattereform ändrades bostadsbidragen för barnfamiljerna. Ändringarna av skatterna medförde behov av ändrade bobidrag, och barnfamiljerna kompenserades i bostadsbidragen, noga räknat kompenserades två gånger, men det var det nog inte många som förstod. En förändring var att tidigare fem kategorier barnantal minskades till tre: ett, två och tre+. Det finns numera inte många familjer med fyra eller fler barn.

En epokgörande och storartad förändring har inträtt med det nya systemet med maxtaxa på dagis. Det minskar marginaleffekten för berörda med ca 5%enheter. Märkligt är, att partier som vanligen brukar kräva sänkta marginalskatter, ogillat maxtaxan.

I 1970 års skattereform var skatteskalan inte indexreglerad och folkpartiledaren Bertil Ohlin, som vid den tiden var oppositionsledare, krävde många år enträget en indexreglering. Utan indexreglering och med inflation och högre löner fick staten in mer och mer i skatter, vilket Gunnar Sträng gillade. I ett TV-program kommenterade Ohlin detta och sa, att om han varit finansminister skulle han nog också gillat en skatteskala utan indexreglering. Nu är skalan indexreglerad genom koppling till basbelopp.

I de sista skälvande minuterna innan 1990 års skattereformproposition lades fast krävde LO och fick en förändring av grundavdraget på så sätt, att grundavdraget vid en viss låg inkomst ökades på med 25% (2004 20%) av ökande inkomst och sedan vid en viss inkomst litet över 100 000 sedan minskas med 10% av ökande inkomst. Detta gör, att en skatt längst ned på 32% minskades till 24% (2004 25,6%) i ett intervall och därefter ökas till 35,2% för att vid vissa höga inkomster gå ned till 32%, och över den s k brytpunkten öka till 52% och längst upp till 57%. Detta lär vara föga känt av den stora allmänheten. I de

hjälpredor de skattskyldiga får från myndigheterna inför deklarationen finns inte detta nämnt, däremot finns tabeller med grundavdrag för olika inkomster, men det lär inte vara många som med ledning av tabellerna räknar ut vilka marginalskatterna är i olika inkomstlägen.

Jag har aldrig vågat föreslå politikerna att studera systemet med höjningar och sänkningar av grundavdraget, därför att jag fruktar att om de okunniga politikerna ger sig på det, och börjar ändra, blir det bara sämre.

Skatteskalan före 1970 och i 1970 års skattereform bestod av många skikt med allt högre skattesatser. Det stora antalet skattesatser gjorde skattesystemet onödigt otrevligt och komplicerat. Många år föreslog jag förenklingar av skalan till tre skikt. Mina förslag har burit frukt. I 1990 års skattereform var det i princip två skikt (bortsett från det buckliga grundavdraget), som åstadkoms av den procentuella kommunalskatten och av den kommunala plus den statliga procentuella skatten över den s k brytpunkten, ett begrepp jag införde för länge sedan. I slutet på 90-talet har det blivit ett skikt till allra överst där den statliga skatten ökar till 25%. Den gamla skalan med många skikt är nu bortglömd.

Ett stort fel med det nuvarande skattesystemet är att det inte fördelar efter bärkraft. Enligt min mening har man ingen kraft att betala skatt förrän man har inkomster över det som behövs för att leva med en rimlig lägsta levnadsstandard. År 2004 var de lägsta rimliga levnadskostnaderna för vuxna icke-pensionärer avrundat 108 000 kr per år för ensam och 162 000 kr per år för två makar/sambor. (2006 120 000 respektive 180 000) Makar/ sambor 150% av ensam. (2009 130/195) (2010 134/201) (2011 134/201 (2012 142/216) (2013 145/220)

Levnadsstandard beror av många förhållanden, men en viktig komponent är tillgången till pengar för det nödvändigaste. Det är dessa pengar som är av intresse när man ska konstruera ett skattesystem som fördelar efter bärkraft. Det ska redan nu sägas, att det idag, på grund av politiskt motstånd, torde vara nästan omöjligt att konstruera ett system som fördelar efter bärkraft, men man kan göra förbättringar i den riktningen.

Jag har mycket ägnat mig åt dem med låga inkomster eftersom politikerna intresserar sig så litet för dem. När det gäller icke-pensionärerna är barnlösa med låga inkomster missgynnade, för dem bör införas bostadsbidrag enligt mina förslag, som jag lämnat under många år.

Bostadsbidragen för barnfamiljerna har jag lämnat förslag om. TV-licensen är en dryg post för dem med låga inkomster, den är orättvis och missgynnar ensamstående. Licensen (avgiften) bör för hushållen ersättas med en kollektivlicens betald av staten. Jag har lämnat förslag om finansiering. “

Från omr 36-39zz sid 32 m m

Mer om skatter och bidrag.

Politikerna har under årens lopp då och då talat om att skatt ska utgå efter bärkraft och skattekraft och bidrag ska utgå efter behov. Men varken regeringen, riksdagen eller partierna har någonsin under de senaste femtio åren visat upp hushållsbudgetar som visar behov eller visat hur bärkraft hänger ihop med hushållsbudgetar.

Jag har nästan varje år under denna tid redovisat hushållsbudgetar och påpekat att inkomsterna vid låga inkomster inte räcker till hushållsbudgetarna och att skatter och bidrag bör bestämmas med hänsyn till det. Tyvärr har politikerna inte rätttat sig efter det, och fortfarande måste många med låga inkomster betala skatter trots att inkomsterna inte räcker till rimliga levnadskostnader.

Skattefördelningen bör ske efter bärkraft. Den bör ske med hänsyn till inkomst och med hänsyn till hushållsutgifter för rimliga behov.

Skattefördelningen har två dimensioner: Vertikal och horisontell fördelning.

Den vertikla fördelningen gäller fördelningen på personer med samma rimliga utgifter men med olika höga inkomster. Den horisontella fördelningen gäller fördelning på personer med olika rimliga utgifter men samma inkomster.

I den allmänna skattedebatten talas nästan bara om den vertikala fördelningen av skatterna - med hänsyn till inkomstens storlek.

Den vanligaste komplikationen i den horisontella fördelningen är förekomsten av barn. Oberoende av inkomstens storlek medför barn kostnader som det finns skäl att ta hänsyn till vid fördelningen av skatter och bidrag.

Eftersom vi har ett progressivt skattesystem som innebär att man procentuellt tar ut mer skatt vid högre inkomster än vid låga är det olämpligt att utforma hänsynen till barnkostnader som ett avdrag på inkomsten, det innebär att skattelättnad för barn blir större vid höga inkomster än vid låga. Därför sker hänsynen till barn genom barnbidrag som är lika stora oberoende av inkomstens storlek. Barnbidragen kan ses som en negativ skatt.

Före skattereformen 1970 sambeskattades makar. Det ville man komma ifrån och i reformen infördes särbeskattning, dvs makara beskattades var för sig efter sina inkomster. På den tiden var det vanligt att makar fördelade sina insatser så att mannen hade heltidsarbete med penninginkomster medan frun var hemma med barnen och stod vid spisen och tvättbaljan, utan penninginkomster, var hemmafru.

Vid övergång till särbeskattning uppstod problem för hemmafruarna. Mannen behövde kompensation för att han försörjde en hemmafru. Hemmafrun kunde inte spara in på hushållsutgifterna till de kostnader hon förorsakade mannen. Man införde då ett hemmamakeavdrag som var en horisontell fördelningsfaktor och lika stor vid alla inkomster. Hade man utformat det som ett avdrag på skatten skulle män med höga inkomster och större marginalskatter få större skattelättnader än de med låga inkomster.

När åren gick blev det färre hemmafruar och hemmamakeavdraget smälte i någon takt med det bort med inflationen. Till slut togs hemmamakeavdraget bort när hemmamakarna (hemmafruarna) var nära utrotade.

I början efter skattereformen 1970 hade man kvar bl a sättet att dra av för räntekostnader, avdrag gjordes med samma maginaleffekt som för inkomsten, dvs ju högre inkomst man hade och ju högre marginalskatt man hade desto mer tjänade man på ränteavdragen,

Direktören med hög lön och hög maginalskatt kunde få större skattelättnader av skuldränteavdragen än den lägst betalda i firman om man hade samma sorts hus att bo i och samma skuldräntor. Det var inte bra. I skatterformen 1982 rättades detta till något, men i reformen 1990 blev det klart att ränteavdragen blev samma vid olika inkomster. Man stannade då för 30% skatt på ränteinkomster och 30% skatteavdrag för skuldräntor. Hänsynen till räntorna hör till den horisontella fördelningen, räntorna har inget med inkomsterna att göra. Nu får direkören och springpojken vid inkomstbeskattningen samma hänsyn.

Bostadsbidragen hör till de horisontella fördelningshänsynen, men är också dimensionerade efter inkomstens storlek. För barnfamiljerna trappas de av med 20% av ökande inkomst.

Det borgerliga blocket vann valet 2006 med löften om skattesänkningar för låg- och medelinkomsttagare och åtgärder som skulle ge jobb åt arbetslösa och minska "utanförskapet". Det blev stora skattesänkningar för dem med höga inkomster och nedskärningar som mest drabbar dem med låga inkomster. Arbetslösheten är stor. De borgerliga har ställt i utsikt att de ska forsätta på samma sätt.

En central fråga, som alltid, är skatterna. Vem ska betala dem och vad ska de användas till. De som ska betala är individer, hushåll och företag och skatterna ska gå till saker som är till nytta för de kategorierna. Skatterna tas ut på skattebaser: skatter på arbetsinkomster, inkomster av företag, vinster och kapital, skatt på varor mm.

En högerfilosofi är att de som har höga arbetsinkomster inte arbetar om de inte får lägre skatter och högre bidrag och att de med låga inkomster inte arbetar om de får lägre skatter och högre bidrag.

Den borgerliga alliansen hatar bidrag och har satt ett annat namn på jobbskatteavdragen, nämligen avdrag, som är detsamma som bidrag. Jobbskatteavdragsbidragen är vid höga inkomster mycket stora.

Folkpartiet framför krav om att den s k värnskatten ska tas bort, annars vill ingen utbilda sig, och utbildat folk är nödvändigt i den globala konkurrensen. Kravet är nonsens. De som inte vill utbilda sig på grund av värnskatten har fel inställning till utbildning och om de avstår utbildning är det bara bra. Samhället bör undvika att släppa fram giriga personer till välbetalda platser där de bara tänker på att skaffa sig själva förmåner.

De som nu ihärdigt propagerar för lägre skatter för höginkomster borde istället intressera sig för dem med låga och de lägsta inkomsterna och kräva förbättringar för dem. Skattesänkningarna bör bedömas med hänsyn till levnadskostnaderna.

Levnadskostnaderna för en ensam förvärvsarbetande icke-pensionär är 2013 145 000 kr per år. Den som tjänar 15 000 kr per månad har efter skatt så att det går ungefär jämnt upp, d vs inget överskott i budgeten. Ensam som tjänar 60 000 kr per månad har sedan dessa levnadskostnader betalats ett överskott i hushållsudgeten på 324 000 kr, som kan användas till bilar, resor, dyrare bostad, lyxartiklar mm.

Motsvarande kostnader för makar/sambor är 2013 220 000 kr Om makarna har lika stora inkomster behöver de bara tjäna cirka 11 000 kr var per månad för att få ihop till kostnaderna. Tjänar de 60 000 kr var per månad har de 717 000 kr överskott sedan hushållskostnaderna betalats.

Ensam som tjänar 12 000 kr per månad skulle kunna betala levnadskostnaderna, men måste betala skatt så att det blir ett underskott i hushållsbudgeten på cirka 24 000 kr, och borde begära socialbidrag till skatten, vilket naturligtvis inte går för sig. Han eller hon tjänar alltså till sin försörjning men måste sänka sin levnadsstandard cirka 17 % på grund av skatten.

Krav om att avskaffa värnskatten visar på synnerligen olämplig oförmåga. Ingen i riksdagen har de senaste 40 åren visat intresse för att på lämpligt sätt avväga skatterna efter levnadskostnaderna.

Skattereformen 1970 föregicks av många skatteutredningar. I en utredning stod att det inte gick att hitta ett belopp för levnadskostnader som kunde ligga till grund för skattefördeningar. Det var mycket dumt skrivet. Redan då fanns socialbidragsbelopp att utgå från. Nu är dessa belopp tydligare och grundar sig på bantade belopp i konsumentverkets budgetar.

Bostadskostnader är inte med i de beloppen utan bedöms från fall till fall. Emellertid finns statistik om svenska folkets bostadsstandard och statistik om bostadskostnader. En lägsta rimlig levnadskostnad kan beräknas från konsumentverkets budgetar och från statistik om hyror i hyreslägenheter i riket eftersom sådana lägenheter är de enda som är aktuella vid de lägsta inkomsterna. Det är tillräckligt många hyresboende för att det ska duga som grund. Statistiken för andra boendeformer ger skäl för att det är lämpligt. När det gäller bostadsstandard ger statistik och utrymmesnormer från Boverket skäl räkna med 2rok för ensam och 3rok för makar/sambor.

Enligt detta blir de lägsta rimliga levnadskostnaderna 2013 för förvärvsarbetande icke-pensionärer: ensam 145 000 kr och för makar/sambor 220 000. Makarnas belopp blir nära precis 150% av beloppet för ensam, och så har det varit sedan 1970. För pensionärer blir det något annorlunda.

Ett problem när man ska avväga inkomstskatterna vid de lägsta inkomsterna är att det per person är dyrare levnadskostnader för en ensam än för makar/sambor. Sambeskattningen togs bort i skattereformen 1970 och man kan inte få en lämplig skattefördelning genom att höja grundavdraget, eftersom det bör vara lika per person. Om man sätter grundavdraget så att ensamma får lämplig skatt får makar för låg skatt och sätter man grundavdraget så att makar får lämplig skatt får ensamma för hög skatt. Det är därför lämpligt att lösa det problemet med bostadsbidrag som kan formas så att man får en bättre fördelning vid låga inkomster. Det är här fråga om horisontell fördelning där rimliga hushållskostnader är olika för ensamma och makar.
Som komplement till inkomstskattesystemet finns nu barnbidrag, flerbarnstillägg och bostadsbidrag för barnfamiljer som avses korrigera skattesystemets skevheter. För barnlösa ungdomar finns också bostadsbidrag och för barnlösa äldre låginkomster har funnits bostadbidrag, som dock tagits bort. Det är skäl att återinföra bostadsbidrag för barnlösa äldre icke-pensionärer.

Det är möjligt beräkna levnadskostnader för barnfamiljer, men det är mer komplicerat än för kategorierna vuxna ensamma och vuxna makar och man måste då också ta med barntillsynskostnader. Det är regeringens och riksdagens uppgift att följa barnkostnaderna och vartefter justera belopp för barnbidrag o d.

Tillsynskostnaderna är relativt stora för småbarn, men kostnaderna för mat och kläder mm är då relativt låga. För mellanbarn är tillsynskostnaderna lägre och för de största barnen inga alls, men ju äldre barnen blir desto högre blir kostnadena för mat och kläder etc.

Beräkningar av barnkostnader har gjorts i

Sven Wimnell 10+12 maj 2011+ 7 feb 2013: Barnfattigdom och annan fattigdom. http://wimnell.com/omr36-39zm.pdf

Det är tidsödande att göra sådana beräkningar, de måste göras för olika barnatal, olika åldrar på barnen, olika inkomstnivåer och för ensamma och makar. Genomsnittskostnaden var 2011 inklusive bostadskostnader omkring 38 000 kr per barn och år, Partierna borde redovisa sådant men tycks sakna både förmåga och intresse för det.
I detta sammanhang är det lämpligt påpeka TV-avgiftens inverkan. Den är orättvis och missgynnar ensamma. Den bör avskaffas för hushållen och ersättas med en kollektivavgift för hushållen som betalas av riksdagen och som kan bindas till folkmängdens utveckling om riksdagen inte förmår fortsätta att avgöra hur mycket som ska läggas på TV. Avgiften är nu drygt 2000 kr per år och är en stor belastning vid låga inkomster. TV har haft en löjlig patrull som åkt omkring och sjungit för sådana som betalar avgiften samtidigt som man påstår att SVT är fri television. Avskaffa snarast TV-avgiften som är att se som en skatt. De pengar som behövs för det kan tas från Jobbskatteavdragen enligt förslag.

Pensionärer med låga inkomster: Det nya systemt med garantipensioner ger det omöjligt att kontrollera om pensionerna som utbetalas är riktiga. Reglerna för bostadstilläggen är orimliga och bör ändras på flera punkter. Det gäller bland annat reglerna för hur kapitalförekomst ska påverka.

Fastighetsskatter och förmögenhetsskatter.

Kd-ledaren Göran Hägglund gjorde en stor insats för att förbättra fastighetsbeskattningen. En stor del av befolkningen äger småhus och för dem har fastighetsskatten många år varit en pina. Skatten har byggt på fastighetstaxeringarna, som bygger på uppmätta marknadspriser för fastigheter i omvärlden. Skatterna har byggt på fiktiva inkomster på husen, inkomster som i verkligheten inte funnits. Husägarna har inte haft inkomster av husen som kunnat användas till fastighetsskatten.

Det gamla systemet har fått en bättre efterföljare. För reavinstskatten finns förmånliga regler om uppskov som kostar mycket pengar för staten, regler som kanske är alltför förmånliga.

Fastighetsskatten, förmögenhetsskatten, arvs- och gåvoskatterna bör ej återinföras. Statliga inkomstskatten bör ej tas bort.

Fastighetsskatterna och förmögenhetsskatterna är ett elände därför att fastigheter och förmögenheter för många inte alltid inbringar pengar som räcker till skatterna. Arvs- och gåvoskatter ger upphov till onödigt manipulerande.

Den mest rättvisa skatten är skatten på förvärvsinkomster som handlar om pengar man disponerar och är mer kontrollerbara än de andra skatterna.

Om förmögenheter: det finns olika slags förmögenheter, man kan ha ett hus eller pengar på banken, men en viktig typ av förmögenhet är den förmåga man har genom kunskaper och erfarenheter. Denna förmögenhet beskattas inte, man beskattar avkastningen av kunnandet, dvs inkomster man har av kunnandet, avkastningen av kunnandet. Samma bör gälla för de materiella förmögenheterna, man beskattar avkastningen.

De svenska politiska partierna har aldrig förstått sig på problemen med fördelningen av inkomstskatterna, isynnerhet för de lägsta inkomsterna där de olika hushållkostnaderna, mest på grund av bostadskostnaderna, för ensamma och makar/sambor spelar stor roll.

För pensionärerer och barnfamiljer görs en sorts anpassning genom bostadstillägg vid låga inkomster. Samma sorts anpassning borde ske för icke-pensionärer utan barn, för dem borde införas lämpliga bostadstillägg. Sådana tillägg har funnits en tid men tagits bort.

Genom jobbskatteavdragen har skattefördelningen ytterligare försämrats.

Man bör observera, att makar/sambor (utan barn) vanligen klarar sig bra om båda har inkomster. Ensamstående är missgynnade i skattesystemet eftersom de ensamma ska betala hela levnadsstandarden. Om man sänker skatterna så att ensamma klarar sig vid låga inkomster kommer makar/sambor att bli överkompenserade. Man kan klara detta problem bara med hjälp av lämpligt utformade bostadsbidrag.

Under de senaste 40 åren har man i riksdagen inte kunnat få syn på någon vettig sammanhängande framställning om skatte- och bidragsfördelningsproblem. Varken de rödgröna eller de borgerliga partierna har gjort någon redovisning om levnadskostnaderna och satt skatter och bidrag i relation till det. Skattelättnaderna: bör bedömas med hänsyn till levnadskostnaderna.

Erik Åsbrink föreslår " kraftigt höja grundavdrag så att även låginkomsttagarna skulle få en skattesänkning." Det är ett okunnigt förslag. Höjer man grundavdragen sänker man visserligen skatten för låginkomster, men också för dem med höga inkomster, och då försämrar man skattefördelningen. Om man höjer grundavdragen för att låginkomster ska få lägre skatt måste man höja marginalskatten för låginkomster så att de högre inkomsterna inte får sänkt skatt.

Problemet med låginkomsterna löses bäst med bostadsbidrag.
Erik Åsbrink skriver också: " Enligt en samstämmig uppfattning bland ekonomer är fastighetsskatten en av de bästa (eller minst skadliga) skatterna. " Ja, enligt ekonomerna kanske, men ekonomena har vanligen dåliga uppfattningar, eller inga alls, om fördelningsproblem.

Hela världens finanssystem är förstörda av ekonomerna....

I den nyss nämnda utredningen om barnfattigdomen har diskuterats förändringar av jobbskatteavdragen, men något förslag har inte lämnats. Att förvärvsarbetande har extrakostnader kan man gå med på,men inte så stora som motiverar nuvarande jobbskatteavdrag och framför allt inte avdrag som stiger med inkomsten.

Det lär knappast finnas någon som direkt kan förstå jobbskatteavdragens konsekvenser vid läsandet av skatteverkets beskrivningar

Konsekvenserna kan man enklast få uppfattningar om genom att se på skatteverkets tabeller för preliminärskatter, där skatteverket säkert räknat rätt. De tabellerna har använts för att beräkna hushållens över- och underskott i hushållsbudgetarna.

Över- och underskott finns redovisade för 2006 och för flera av de senaste åren. Jämför man år 2006 och 2013 finner man att låginkomster fått mycket betydande försämringar och höginkomster mycket betydande förbättringar, något som borde få socialdemokraterna upprörda.

Förbättringar för låginkomster har föreslagits genom införande av bostadsbidrag för barnlösa i förvärvsarbetande åldrar och genom att slopa den nuvarande TV-avgiften och istället minska jobb-skatteavdragen med 100 kr per månad utom för låga inkomster och pensionärer.

Se mer om detta på sidorna 312-369 i
Sven Wimnell 1 mars 2013: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Med ett klassifikations-system för verksamheter som förändrar världen.
http://wimnell.com/omr36-39zs.pdf

Observera sidan 349:
"Pensionärerna med låga pensioner. Göran Persson genomförde svåra försämringar för pensionärer. Han gjorde inget för att ta bort försämringarna. Mona Sahlin gjorde heller ingenting i förbättrande syfte. De förlorade också valen.
Om dessa pensionärer finns mycket skrivet och ett sammandrag finns på sidorna 95-105 i Sven Wimnell 16 maj 2012: Politik i maj 2012 och socialdemokra-ternas möjligheter att vinna valet 2014.
http://wimnell.com/omr36-39zq.pdf " Sid 105: " Ingen i regeringen eller riksdagen har visat tillräckligt intresse för de lägsta inkomsterna. "

Tillägg om skatter.

Alliansregeringspartiernas rötter finns i den dominerande överklassen före första världskriget 1914-1918, del i den överklass nere i Europa som skapade kriget och skickade ut miljontals unga män att dö meningslöst när de ville ha en annan framtid.

Vad jag förstått byggdes det socialdemokratiska partiet först upp mest av arbetare som hade arbetsinkomster. Bland dem fanns ett hat mot sådana som inte kunde försörja sig - "inte göra rätt för sig". I sina berömda tal om solidaritet vände sig Per-Albin Hansson mest mot överklassen, men också mot sina egna.

Solidariteten mot de sämst ställda växte till sig. Andra världskrigets konekvenser för Sverige hjäpte nog till med det. Efter det kriget kom bl a barnbidrag, studiestöd, allmän sjukförsäkring m m.

Ekomiska skribenter som vill se världen i stort menar nu ofta att 1980 var en vändpunkt. Då började girigheten gripa kring sig och alla skulle tänka på sig själva och klara sig själva. Världen skulle bygga på konkurrens och marknadsprinciper, allt skulle privatiseras.

Folkparttiledaren menar nu att de som har låga inkomster är ansvarslösa. De som inte har arbetsinkomster men sjukersättningar ska hjälpas att få inkomster genom att man tar bort sjukersättningarna. Arbetslösa ska hjälpas till arbete genom att man tar bort arbetslöshetsersättningar. Den här synen bör brytas

De förslag till riksdagsbeslut som lämnats i det föregående behöver inte utredas i långa utredningar, de kan sättas igång direkt. Det som satsas på låginkomster går troligen direkt till konsumtion som leder till

arbete för arbetslösa, som i sin tur konsumerar och betalar skatt så att pengarna kommer tillbaka till de offentliga kassorna.

Fastighetsskatten, förmögenhetsskatten, arvs- och gåvoskatterna bör ej återinföras. Statliga inkomstskatten bör ej tas bort.

Fastighetsskatter och förmögenhetsskatter är ett elände därför att fastigheter och förmögenheter för många inte alltid inbringar pengar som räcker till skatterna. Arvs- och gåvoskatter ger upphov till onödigt manipulerande.

Den mest rättvisa skatten är skatten på förvärvsinkomster som handlar om pengar man disponerar och är mer kontrollerbara än de andra skatterna.

Ränteavdrag och kapitalinkomstskatter bör ligga kvar på 30%

Om förmögenheter: det finns olika slags förmögenheter, man kan ha ett hus eller pengar på banken, men en viktig typ av förmögenhet är den förmåga man har genom kunskaper och erfarenheter. Denna förmögenhet beskattas inte, man beskattar avkastningen av kunnandet, dvs inkomster man har av kunnandet, avkastningen av kunnandet. Samma bör gälla för de materiella förmögenheterna, man beskattar avkastningen.

De svenska politiska partierna har aldrig förstått sig på problemen med fördelningen av inkomstskatterna, isynnerhet för de lägsta inkomsterna där de olika hushållkostnaderna, mest på grund av bostadskostnaderna, för ensamma och makar/sambor spelar stor roll.

För pensionärerer och barnfamiljer görs en sorts anpassning genom bostadstillägg vid låga inkomster. Samma sorts anpassning borde ske för icke-pensionärer utan barn, för dem borde införas lämpliga bostadstillägg. Sådana tillägg har funnits en tid men tagits bort.

Genom jobbskatteavdragen har skattefördelningen ytterligare försämrats.

Man bör observera, att makar/sambor (utan barn) vanligen klarar sig bra om båda har inkomster. Ensamstående är missgynnade i skattesystemet eftersom de ensamma ska betala hela levnadsstandarden. Om man sänker skatterna så att ensamma klarar sig vid låga inkomster kommer makar/sambor att bli överkompenserade. Man kan klara detta problem bara med hjälp av lämpligt utformade bostadsbidrag.

Under de senaste 40 åren har man i riksdagen inte kunnat få syn på någon vettig sammanhängande framställning om skatte- och bidragsfördelningsproblem. Varken de rödgröna eller de borgerliga partierna har gjort någon redovisning om levnadskostnaderna och satt skatter och bidrag i relation till det. Skattelättnaderna: bör bedömas med hänsyn till levnadskostnaderna.

Nyligen har det tagit fart i det gamla förslaget om skatt på finansiella transaktioner. Det finns troligen ingen som kan konstruera och administrera en sådan skatt. De stora finansiärerna kommer att motarbeta och gå runt en sådan skatt och ta betalt för att hantera den så att det till slut blir konsumenterna som får betala skatten, hela adminstrationen och domstolarna som ska döma i brotten mot skatten.

Det finns många förslag om skatter på kapital av olika slag. Det bästa torde vara att helt avstå från alla skatter på kapital och inrikta sig på att ta skatt på avkastningarnna, att avskaffa de regler som gör det möjligt att hitta kryphål som kan minska kapitalinkomstskatterna.

En skatt på kapital kommer bara att till sist drabba de små kapitalisterna som vill spara för oförutsedda utgifter, eventell sjukdom och eventuell ålderdom. och som kanske drömmer om att få ihop kapital till en egen verksamhet.

Låt de stora kapitalisterna hålla på med sitt kapital, som de ibland använder för nyttiga saker. Men bolagsskatterna, som är ett slags kapitalinkomstskatt, tycks ha blivit för låga.

I det man bör göra ingår intresse och förbättringar för de lägsta inkomsterna och minskning av gapet mellan fövärvsarbetande och andra.

Vi har offentliga verksamheter och privata verksamheter för hushållen och för näringsverksamheter.

Socialdemokraternas fiender är inte näringsverksamheterna utan de andra partierna. Därför bör socialdemokraterna inte beskatta näringslivets kapital utan beskatta näringslivets kapitalinkomster. Till kapialinkomster hör vinster.

Alla verksamheter bör omges av lämpliga restriktioner som hindrar skador och leverans av onyttigheter. Näringslivet ska hålla god arbetsmiljö, goda löner och trygghet i anställning. Vinster bör beskattas, men att beskatta kapitalet lär inte ha mycket gott med sig, bara leda till onödigt krångel. När kapital säljs kan finns skäl att ta ut skatt, men då är ju kapitalet en vara.

Detta synsätt kan ge konflikter med v och kanske också mp, som kan tänkas vilja bekämpa ägandet. Kapitalisterna tenderar att missbruka sin makt, men det bör man komma till rätta med genom restriktioner på verksamheterna och det som levereras. Om företagarna slipper skatt på kapital kan de tåla restriktioner.

De svenska nationalekonomerna har varit och är föga intresserade av välfärdsfördelningen. Det de mest diskuterar är hur staten ska få in inkomster, och det är lätt att hitta på det om man inte tar hänsyn till välfärdproblem och välfärdsfördelning.

Det har nu på många håll gjorts förslag till ändring av systemet för inkomstskatterna, och det påstås ofta, att alla tycker att inkomstskattesystemet behöver ändras. Men de stora dragen i systemet är bra, det behövs ingen stor omläggning av systemet, det som kan behövas är justeringar av detaljer.

Det som främst är dåligt är jobbskatteavdraget, men vid alla justeringar måste man ta hänsyn till att man inte bör ändra för mycket och inte för snabbt därför att ändringar kan slå hårt på välfärdsfördelningen, isynnerhet vid låga inkomster. De som har höga inkomster och stora överskott i hushållsbudgetarna har stora marginaler som gör att de kan tåla ändringar.

När man sänkte momsen på mat var det ett misstag. Att nu höja den momsen är inte lätt, man måste då införa kompensationer som är svåra att beräkna.

Att införa nya amorteringskrav på lån till bostad drabbar sådana med låga inkomster, med följd att de inte kan ha en egen bostad. De med höga inkomster klarar sådant utan bekymmer.

Amorteringskrav och minskade ränteavdrag minskar rörligheten och förändrar finansmarknaden med oöverskådliga problem med svåra konsekvenser för isynnerhet låga inkomster.

Fyra förslag. (http://wimnell.com/omr36-39zzzl.pdf 76-78)

Politiken ändrar sig hela tiden. Sammanställningarna görs vartefter vid tidpunkter då det hänt något inom politiken som bedömts viktigt att kommentera. Det blir då nödvändigt att anknyta till det som hänt förut. Det gör att saker och ting ofta behöver upprepas. Ämnet är så stort att allt inte kan upprepas varje gång. Varje sammanställning har sitt eget tema där vissa sidor av det hela behandlas. Förslag till åtgärder måste upprepas eftersom ingen tycks reagera på dem.

Några förslag har upprepats många gånger. det gäller förslag om förbättringar för de lägsta inkomsterna. De borgerliga partierna gynnade överklassen. Nu behövs förbättringar för underklasserna. Här är förslag om det. Förslagen anges här i korthet, men de finns behandlade mer urförligt i de nämnda sammanställningarna. Bl a i
Sven Wimnell 20 april 2015: Arbetslöshet och välfärd.
Samhällsplaneringens problem. Utbildning, skatter och bidrag.
Vårbudgeten. **http://Wimnell.com/omr36-39zzz.pdf**

1 Bostadsbidrag införs för barnlösa icke-pensionärer
Bostadsbidragen som gäller för åldrarna 18-28 år utvecklas till att gälla även för åldrarna 29-64 år och där med avtrappning 20% vid stigande inkomst.

2 Systemet för pensionärernas bostadstillägg.
Regeln om att 15 % av förmögenheter ska tas upp som inkomst vid beräkning av bostadstilläggen avskaffas
Regeln 15% innebär en förmögenhetsskatt som tillsammans med vanlig skatt på räntan år 2013 är över 500% av bankavkastningar. För fastigheter innebär regeln en extra förmögenhetsskatt på 7,75% av taxeringsvärdet utöver den avgift för fastigheter som betalas på skattsedeln Se sidan 352 i **http://wimnell.com/omr36-39zs.pdf**

3 Bostadsbidrag för barnfamiljer.
Regeln om att 15 % av förmögenheter ska tas upp som inkomst vid beräkning av bostadsbidragen avskaffas.

Det är dock inte lika angeläget som för pensionärerna. Marginaleffekterna av regeln är för barnfamiljerna bara en tredjedel av pensionärernas högsta marginaleffekt av samma regel.

Men när förmögenhetsskatt nu tagits bort så att ickepensionärerna inte betalar förmögenhetsskatt kan det verka ologiskt att för de barnfamiljer som är beroende av bidrag ha kvar den förmöghetsskatt som 15%-regeln innebär: på marginalen 20% av 15%= 3% där pensionären har 9, 3% (62% av 15%=9,3%) och icke-pensionärerna 0%.

Hur noga var man med att beräkna statens kostnader när förmögenhetsskatten togs bort? När det gjordes borde man på samma gång ha tagit bort regeln 15% i bostadsbidragssystemen.

Enligt DN 3 feb 2013 var sparräntorna då cirka 1% (se sida 352):
Om banfamiljen har 200 000 på banken är räntan säg 1% = 2000 kr.
Skatten på räntan är 30%= 600 kr.
Bostadsbidraget minskar med 20% av räntan 2000 kr= 400 kr
Förmögenhetstillägget är 15 % av 100 000= 15000 och det minskar bostadsbidraget med med 20% av det= 3000 kr.
Skatt och bidragsminskning blir : 600+400+3000= 4000 kr.
Den verkliga inkomsten av 200 000 kr på banken är räntan 2000 kr och det ger en förlust på 4000-2000=2000 kr=100% av räntan 2000 kr
En förståndig barnfamilj bör ta ut pengarna från banken och lägga dem i madrassen och tjäna 2000 kr per år, på 10 år 20 000 kr.

Om riksdagen anser att de nuvarande regeln om 15% är lämplig och förenlig med de jämlikhetsideal man förespråkar, kan regeln behållas, men om så inte är fallet bör regeln om att 15 % av förmögenheter ska tas upp som inkomst vid beräkning av bostadsbidragen avskaffas.

4.TV-avgiften avskaffas för privathushåll.

Motsvarande belopp betalas som en kollektivavgift av riksdagen till public-serviceföretagen. För riksdagens finansieringen avskaffas inflationsindexregleringen av jobbskatteavdragen och minskas jobbskatteavdragen för alla med 1200 kr per år = 100 kr per månad utom för inkomster under cirka 11 000 kr per månad.

Svensk radio kom till 1925. Radiopratare var främst Sven Jerring. För att lyssna behövde man mottagare. Det var kristallmottagare med en nål som skulle styras mot en kristall. En del lyssnare, isynnerhet ungdomar, byggde själva sina apparater. De gav dåligt ljud och man behövde hörlurar.

Sedan kom apparater att köpa, med rör och högtalare. Men de var dyra, många hade inte råd att köpa. I mitten på 1930-talet kunde man köpa en femrörs Luxor för 300 kr på avbetalning, i dagens penningvärde motsvarar det ungefär vad en stor TV-apparat nu kostar.

Det blev vanlig att lyssna på utländsk radio, man kunde ta in hundratals namngivna stationer som man ställde in med rattar.

För att få lyssna krävdes att man till Radiotjänst hade betalat radiolicens för 10 kr om året.

Många köpte nog radio till olympiska spelen 1936, på vintern i Garmisch-Partenkirchen och på sommaren i Berlin, där Hitler gjorde propaganda för sin politik. Man kunde höra hans stora tal i radion. Och höra reportage om Jesse Owen.

Svensk radio började om dagarna med klockorna i stadshuset klockan tolv och dagens dikt. Sedan följde ofta levande musik av kapell som då var vanliga. Halv ett kom Dagsnyheter från TT, väderleksrapport och börsnoteringar. I början av kvällen kom en timmes grammofonmusik. Senare Dagsnyheter från TT igen och diverse program, bl a underhållningsprogram som blev en stor del av svenska folkets underhållning.

För sin information om världen och vad som hände i den hade man främst tidningar, radio och bio med förspel som innehöll diverse saker, bl a varje vecka journaler som SF-journalen och tyska UFA-journalen som visade bl a Hitler och tysk propaganda.

De stora morgontidningarna var Stockholmstidningen, Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet. Ute i landet hade de flesta inte råd med stocksolmstidningarna utan lär mest ha nöjt sig med att prenumerera på en lokaltidning som kunde komma som varannansdagstidning med tidning tre dar i veckan.

Bio kom till som stumfilm som blev ljudfilm 1929-1930. Ljudet ordnades till en början med grammofonskivor som filmskötaren skulle passa in till bilderna, sedan fördes koder för ljudet in i kanten av filmremsan så att ljudet passade precis till bilderna. Al Jolsson med Sonny Boy hörde till de första på ljudfilmen.

På söndgarna var det på eftermiddagen mattinéer för barn, biljetter 55 öre, och bl a rafflande cowboyfilmer utlöste glädjetjut hos barnen.

När kriget var slut kom såsmåningom svartvit TV, tjocka apparater, TV-licenser, kanal 2, färgTV och på de allra senaste åren platta TV-apparater.

Internet kom till i början av 1990-talet, hade liten omfattning i början, men är nu jättestort och oumbärligt.

Sedan TV kommit till har biogåendet minskat. Internet har tagit annonser från tidningarna som nu är på fallrepet.

Mobiltelefonerna har kommit i rasande fart och har utvecklats till att ta hand om bilder, man fotograferar med telefonerna, tar in från internet, läser tidningar etc.

Användningen av internet har utvecklats. Alla som vill synas och höras måste finnas på internet. Det sägs att man kan få veta allt på internet, men det myckna som finns där gör det svårt att vaska fram det man vill ha tag i.

Den nuvarande TV-avgiften är orättvis därför att den kräver samma avgift för ensamma som för hela familjer som bara behöver en licens för flera personer.

SVT har nu en stor verksamhet på Internet, man kan bl a se TV-program där utan att ha betalt TV-avgift. För att lyssna på radio behövs nu ingen avgift.
*
Radio och SVT sysslar med publicservice som gäller information som alla behöver och som alla enligt en följd av demokratins princip måste ha. Det enda rimliga är att TV-avgiften avskaffas för hushållens del och kostnaden för publicserviceverksamheterna betalas av staten till dem som utför verksamheterna som en kollektivavgift från hushållen, samtidigt som hushållens jobbskatteavdrag minskas i motsvarande mån och då på sätt som tar bort orättvisor.

TV-avgiften för företag bör behållas som nu.

Lagstiftningsmässigt är det enkelt att genomföra omläggningen. Alla regler om hur publicservice-verksamheterna ska bedrivas blir kvar och riksdagen får som nu göra de lagförändringar om ändringar i det som den vill ha. Riksdagen bestämmer nu vilken omfattning verksamheterna ska ha och vad de får kosta. Det är något som ligger vid sidan om frågan om fördelning av kostnaderna på individerna i svenska folket.

Jobbskatteavdragen är olämpliga och måste reformeras så att välfärdsfördelning blir bättre, mer pengar till låga inkomster som måste tas från de högre inkomsterna. Den föreslagna omläggningen av TV-avgifterna är ett led i detta. Andra led är att förbätttra sjuk- och arbetslöshetsersättningar o d och samtidigt minska jobbskatteavdrag vid höga inkomster.

*** TV-avgiften bör ersättas med en kollektivavgift för hushållen, betald av staten, samtidigt som jobbskatteavdragen minskas med 100 kr per månad utom för de lägsta inkomsterna. Det kan ske genom en enkel ändring av en brytpunkt i skalan för jobbskatteavdragen. Inflationsuppräkningen av jobbskatteavdragen bör tas bort och avdragen frysas till de avdrag som gäller för inkomståret 2015.**

Det är lämpligt att göra en enkel justering av brytpunkten som nu ligger vidinkomst 2,94 prisbasbelopp= 130536 kr per år= 10878 kr/månad. I skiktet nedanför denna gräns är marginaleffekten 4,28% och ovanför gränsen 6,495%. Genom att höja gränsen kommer avdraget att minska över gränsen. Vid inkomst 3,04 prisbasbelopp har avdraget minskat 100 kr per månad så när som på 4 kr. Brypunkten bör därför sättas vid 3,04%.

Från **http://wimnell.com/omr36-39zzzl.pdf** (sid 73-75)

Problem med bostadslån. Varken amorteringskrav eller sämre ränteavdrag i huvudregeln bör föreslås av regeringen.

I 1990 års skattereform infördes en ny typ av kapitalinkomstbeskattning: Kapitalinkomster beskattas med 30% och kapitalutgifter ger avdragsrätt 30%, en procentsats som skruvas ner vid vissa höga kapitalutgifter. Systemet bör behållas och procentsatsen 30% behållas för både kapitalinkomster och kapitalutgifter. Vad man kan gör är att studera minskningen av avdragsrätten vid höga kapitalutgifter, procentsatser och storleksgränser, och eventuellt minska avdragsrätten genom att ändra procentsatser och storleksgränser vid höga inkomster.

Inflationen är nu låg och riksbanken vill att den ska öka till 2%. Riksbanken har rätt att självständigt styra den s k reporäntan. Riksbanken gjorde den negativ i början av 2015, Löntagarnas organisationer vill ha 2% inflation så att de kan kräva höjda löner.

Riksbankschefen menar att hushållen lånar för mycket pengar, men har inga förslag om hur man ska få hushållen att låna mindre, det är inte hans bord.

I det läget har det från olika håll kommit förslag om att minska hushållens ränteavdrag och att införa amorteringskrav för dem. Finansinspektionen har haft förslag till krav om amorteringar på nya lån från och med 1 augusti 2015, men har den 23 april 2015 dragit tillbaka förslagen då finansinspektionen troligen inte har rätt att utfärda sådana krav. Då menar somliga att det är nödvändigt att försämra ränteavdragen. Statsminister Stefan Löfven och finansminister Magdalena Andersson är med rätta emot detta då det på olämpligt sätt rubbar hushållens hushållsbudgetar, hushållen måste ha en rimligt bra stabilitet i reglerna som styr hushållens budgetar.

Amorteringskrav och minskade ränteavdrag minskar hushållens möjligheter att köpa saker och ting, det minskar konsumtionen, och bidrar till att inflationen inte ökar så som riksbankschefen vill. företagen kan inte höja priserna och inte investera så att arbetslösheten sjunker. Både amorteringskrav och försämrade ränteavdrag motverkar riksbankschefen önskemål om högre inflation.

Varken amorteringskrav eller sämre ränteavdrag i huvudregeln bör föreslås av regeringen.

Finansmarknadsministern (MP) tycks nu vilja införa amorteringskrav för bostadslån.
Det är en olämplig högerpolitik som gynnar dem med höga inkomster. Statsministern och finansministern bör som socialdemokrater övertyga finansmarknadsministern om att förslaget inte bör genomföras.

Amorteringskraven är en mycket svår belastning för dem med låga inkomster, de kan inte ha råd att köpa lägenheter. De lägen--heter de inte köper blir tillgängliga för dem med högre inkomster, som har stora överskott i sina hushållsbudgetar och väl tål amorteringskraven. Kraven gynnar alltså de högre inkomsterna, vilket knappast kan vara en politik som passar socialdemokraternas ambitioner.

Tanken med statligt styrda amorteringskrav är felaktig, amorteringskraven är i första hand en fråga mellan banker och låntagare, inte något för staten att lägga sig i.

Varken amorteringskrav eller sämre ränteavdrag i huvudregeln bör föreslås av regeringen.

Somliga menar att hushåll som lånar pengar till bostäder riskerar att gå i konkurs och tvingas sälja sina hus. För att förhindra det vill de försämra för låntagarna så att de går omkull och tvingas sälja sina hus. Förstå logiken i det den som kan.

Amorteringskrav och försämring av ränteavdragets 30% drabbar alla med hus, bl a alla de som varit tvungna köpa bostad för att få någonstans att bo. isynnerhet yngre personer. De yngre nu kan ofta låna till bostad med hjälp av föräldrarnas medverkan och med hjälp av annat som gör att deras hushållsbudgetar är mycket känsliga för amorteringskrav och försämringar av ränteavdrag. De förslag om försämringar som förekommer drabbar bl a dem med låga inkomster.

Det finns en annan logik ifråga om försämringar.

Istället för att försämra för alla husägare kan man försämra för dem som har hus med ovanligt högt värde och ovanligt höga ränteavdrag, vanligen ägare med höga inkomster.

Enligt "Dags att deklarera" får man för underskott av kapital skatterduktion med 30% om underskottet är högst 100 000 kr. Om underskottet är större än 100 000 kr är skattereduktionen 30% av 100 000 plus 21% av den del av underskott som överstiger 100 000 kr (gäller inte ivesteringsavdrag).

Om man sänker underskottsgränsen 100 000 kr till 50 000 kr: skatterduktionen vid underskott 100 000 kr blir 15 000 kr för delen under 50 000 kr och 21 % för delen däröver, 10 500 kr, tillsammans reduktion 25 500 kr, dvs reduktionen minskar med 4 500 kr. Relativt litet. **Skattereduktionen för underskott 100 000 kr blir 25, 5% av underskottet.**

Om man dessutom sänker procentsatsen 21% till 11 % blir skattereduktionen för delen mellan 50 000 och 100 000 11% av 50 000= 5500 kr och skatterduktionerna tillsammans 15 000 + 5500= 20 500 kr. **Skatterduktionen för underskott 100 000 blir 20,5% av underskottet.** Kännbart.

Vid underskott över 100 000 kr blir skattereduktionen för delen över 100 00 kr: 11%.

Riksbankschefen menar att småhusägarna har för stora lån och vill att de ska minska lånen. Men det finns ingen bra förklaring till varför det är bra med låga lån.

Tvärtom: det är bra med höga lån så att folk kan skaffa sig bostad. Den nuvarande regeln om att lånen bör vara högst 85% av husvärden bör behållas.

Förslagen om amorteringar visar att bostadskostnaderna med amorteringsförslagen stiger med 51 000 kr per år för ett hus värt 3 miljoner kr (kan vara 2rok) och med lån 85% av värdet. Om årslönen är 300 000 kr= 25 000 kr per månad (ungefär mittlönen i Sverige) innebär ökningen 17 % av lönen.

Är lönen 20 000 kr per månad = 240 000 kr per år blir ökningen 21% av lönen. Vid löner under 22 000 kr per månad för ensam blir det underkott i hushållsbudgetarna.

Om amorteringsreglerna ska gälla bara nya lån kan det alltså bli 51 000 kr i skillnad per år mellan nya och gamla låntagare, vilket är en mycket besvärande (och oacceptabel) skillnad med hänsyn till levnadskostnader. och besvärande med hänsyn till rörligheten på bostadsmarknaden,

När hushållen med de nya lånen förlorar 51 000 kr på amorteringar måste de minska konsumtionen för att leva och staten förlorar säg 15% därav på momsinkomster = cirka 8000 kr per hushåll. De som lånar ut får cirka 2000 kr lägre räntor. Låntagarna får det bättre med att betala räntor på lånedelar som inte amorteras än att betala amorteringar.

Utan amorteringar får låntagarna möjlighet att fördela sina kostnader på ett sätt över tiden som de kan leva med.

Att införa de föreslagna amortringskraven är ett sätt att öka klassklyftorna och är därför inget som socialdemokraterna bör göra.

Till slut något annat: DN SÖNDAG 7 AUGUSTI 2016

”Terrorismen större hot mot Sverige än Ryssland”

“ Nödvändigt med relationer. Sverige får inte drabbas av beröringsångest inför Ryssland. I jämförelse med våra grannländer framstår den svenska hotbildsfokuseringen som egenartad, särskilt när den islamistiska terrorismen har visat sig vara ett värre säkerhetshot, skriver Hans Blix, Rolf Ekéus, Sven Hirdman, Ulf Hjertonsson och Krister Kumlin.

Det säkerhetspolitiska läget i världen har försämrats de senaste åren. Det räcker att nämna Irak, Afghanistan, Syrien, IS, Ukraina och den bestående spänningen mellan Ryssland och USA men även konflikterna i Sydkinesiska sjön med risk för upptrappning mellan Kina och USA. Fler-talet av dessa konflikter är svårlösta, några med betydande spridningsrisker. Samtidigt framstår den internationella terrorismen som ett allt större hot mot våra samhällen.

I Nordeuropa har militära tillbud ägt rum -mellan Ryssland och Nato. Orsakerna är flera. Den ryska aggressionen i Ukraina i förening med en auktoritär och repressiv rysk inrikespolitik har fått politiska återverkningar i Polen och skapat oro i de baltiska staterna med krav på ökat skydd från USA och Nato. Konkreta åtgärder i detta syfte har vidtagits av Nato och USA. EU har infört ekonomiska sanktioner. Ryssland och Nato betecknar åter varandra som potentiella fiender, vilket visar sig i upprustningsåtgärder, truppförflyttningar och övningsmönster. Den ökade spänningen i vårt närområde medför risk att Sverige kan bli indraget i konfrontationer. Detsamma gäller för Finland.

Att Ryssland oprovocerat skulle angripa Sverige – eller Finland – i ett isolerat förstahandsslag framstår som helt osannolikt och verklighetsfrämmande. En konflikt mellan Ryssland och de baltiska staterna framställs av många som mer trolig med tanke på de historiska och de aktuella motsättningarna. Men dels är det mycket svårt att se vad Ryssland kunde tro sig vinna på en militär konflikt med dessa små länder. Ryssland har inget strategiskt behov av deras territorier med en befolkning som är avogt inställd till Ryssland; dels åtnjuter de baltiska staterna militärt skydd av USA och Nato samt politiskt skydd av EU. Att Ryssland skulle ta risken av ett krig med Nato för Baltikum med de följder det skulle få för den ryska staten och för det ryska samhället är inte sannolikt.

Sverige har levt i fred i över 200 år, vilket djupt har präglat vår inställning till världen. Under denna långa period har de svenska statsledningarnas främsta mål baserat på statsnyttan varit att verka för att Sverige inte blir indraget i ett krig med de katastrofala följder det skulle få för vårt samhälle. För att nå detta mål har flera metoder använts:

• **En konsekvent fredspolitik,** stödd på ett defensivt totalförsvar, som skapat förtroende för Sverige hos andra länder, inklusive stormakterna.

• **En medveten strävan** att bidra till att minska motsättningar i vårt område och på andra håll i världen. Sverige har verkat för en avspänningspolitik inriktad på konfliktlösning, nedrustning, internationellt samarbete, folkrättens primat och omfattande internationellt utvecklingsbistånd. I detta har ingått en målsättning att upprätthålla öppna och normala relationer med alla länder. Detta framgick av inledningsmeningen i forna tiders utrikesdeklarationer av regeringen i riksdagen: Sveriges förhållande till främmande makt är gott. Det uttryckte både ett faktum och en viljeinriktning baserad på statsnyttan.

• **En fast förankring** i de västliga gemenskaperna, vars djupare innebörd är att ett angrepp på Sverige skulle vara ett angrepp på hela den europeiska samhällsordningen.

Vissa av dagens debattörer hävdar att den europeiska ordningen och därigenom Sveriges- läge radikalt förändrats genom den ryska - aggressionen i Ukraina och Natos påföljande motåtgärder. Vi betvivlar detta. Läget var betydligt värre under kalla kriget, då kärnvapenhotet var överhängande.

Icke desto mindre står vi nu inför en ny situation med ökad spänning i Nordeuropa, vilket påverkar Sverige. Vilken politik bör Sverige då föra?

Det första är att inse att Ryssland med alla sina brister inte går att jämställa med den totalitära militärmakten Sovjetunionen. Den offensiva kommunistiska ideologi som fanns i Sovjetunionen saknas i dagens Ryssland.

För det andra: Huvudproblemet ligger i intressekonflikterna och misstron mellan Ryssland och västmakterna. De kan inte lösas militärt.

I dagens läge bör Sveriges prioritet vara att genom diplomatiska och politiska medel medverka till att mildra de säkerhetspolitiska motsättningarna mellan Nato och Ryssland och på så sätt verka för avspänning i Europa. Vi bör använda vår ställning som alliansfri stat för att verka för fred och stabilitet i Europa. Vi kan göra detta i EU för

att främja förbättrade relationer mellan EU och Ryssland. Sverige bör aktivt agera i Organisationen för säkerhet och samarbete (OSSE) för att vitalisera överenskommelserna om militära förtroendeskapande åtgärder i Europa och där arbeta för ett bredare säkerhetstänkande. Som nyvald medlem i FN:s säkerhetsråd kan vi verka för ett ökat och vidgat samarbete mellan stormakterna och för att förebygga och lösa konflikter. I Europa bör vi aktivt arbeta inom ramen för EU och särskilt samverka med de andra nordiska länderna och med Tyskland vad avser såväl yttre som inre hot.

Vad närmast gäller Östersjöområdet är det mycket som kan göras: gemensam sjö-bevakning för att förhindra katastrofer, militära incidentavtal om respektavstånd och påslagna transpondrar för att minska risken för kollisioner i luften och till havs, visumfrihet för befolkningarna i hela Östersjöområdet för att öka tilltron mellan befolkningarna.

I detta ingår att Sverige måste ha relationer och en dialog med Ryssland. Det framstår som absurt att Sverige med sina sekellånga traditioner av umgänge med Ryssland och ryssar för närvarande är det EU-land som har minst politiska kontakter med Ryssland. Vi skiljer oss här från till exempel Finland. Politiska kontakter med Ryssland innebär på inget sätt att vi accepterar allt vad den ryska statsledningen har för sig. Sverige har i två århundraden haft ett förtroendekapital i Ryssland till ömsesidigt gagn för våra folk. Låt inte det bli förstört!

Sverige bör sålunda inte nu drabbas av beröringsångest inför Ryssland. I jämförelse med Finland, Norge och Danmark framstår den svenska hotbildsfokuseringen på Ryssland som egenartad, så mycket mer som den islamistiska terrorismen har visat sig vara ett värre säkerhetshot för våra samhällen än Ryssland.

Ett medlemskap i Nato är inte lösningen på Sveriges säkerhetsproblem. Det minskar inte hotet från Ryssland. Om Sverige och Finland gemensamt skulle gå in i Nato, skulle konfrontationsytorna mellan Ryssland och Nato kraftigt expandera. Detta skulle stå i direkt strid med vår traditionella linje att verka för avspänning och minskade internationella motsättningar. En lång fredlig gräns i Nordeuropa mellan öst och väst förvandlas till en linje av misstro och militär vaksamhet. Det skulle otvivelaktigt leda till än fler militära dispositioner på såväl den ryska sidan som på Natos sida i form av utplacering av militära förband och genom-förande av krigs-övningar. Risken blir då påtaglig för flera hotfulla incidenter med direkt bäring på Sverige. Och blir vi medlem av Nato, blir vi automatiskt engagerade om en militär konflikt skulle uppstå mellan Ryssland och Nato.

Ett Natomedlemskap skulle således inte ge oss ökad säkerhet. Den måste vi bygga själva tillsammans med de andra nordiska länderna, genom ett aktivt arbete inom EU, OSSE och -andra internationella organisationer och genom vårt traditionella politiska och militärtekniska samarbete med USA. Vi skulle därmed bistå både Nato och Ryssland med att upprätthålla norra Europa som ett fredligt område utan omedelbart hot från något håll.

Hans Blix, fd utrikesminister
Rolf Ekéus, fd ambassadör Washington
Sven Hirdman, fd ambassadör Moskva
Ulf Hjertonsson, fd ambassadör Helsingfors
Krister Kumlin, fd ambassadör Tokyo “

Stockholm den 14 augusti 2016
Hälsningar
Sven Wimnell
sven.wimnell@telia.com

Poblem med skolor od.

Ämnet om samhällsplaneringens problem

Ämnet om samhällsplaneringens problem har utretts i samband med forskarutbildningen i samhällsplanering vid Nordiska Institutet för Samhällsplanering, Nordplan. Intitutet bildades 1968 av de nordiska länderna med plats i Stockholm. Av någon anledning lades det ner efter ett par decennier.

Innan nedläggningen publicerade intitutet dock en rapport, Nordplan meddelande 1986:5 "Sven Wimnell : Samhällsplaneringens problem: ett klassifikationssystem som hjälpmedel."

Systemet ordnar samhällsplaneringens problem på ett systematiskt sätt. Enligt Libris finns rapporten på bibliotek :

Umeå universitetsbibliotek,
Kungl. biblioteket,
Nordregio, Biblioteket,
Riksdagsbiblioteket,
Stockholms universitetsbibliotek, Geobiblioteket,
Lunds universitets bibliotek, Universitetsbiblioteket,
Malmö stadsbibliotek, Informations- och lånecentralen och
Sveriges lantbruksuniversitets bibliotek, Alnarpsbiblioteket.

Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter.

Människornas levnadsvillkor beror av fyra föränderbara faktorer :

Individens kroppsliga förhållanden, dvs individens kroppsliga status och personliga hjälpmedel för de kroppsliga behoven.
Individens psykiska förhållanden, dvs individens olika psykiska tillstånd och aktiviteter, individens inre verklighet.
Individens fysiska miljö - fysiska samhälle. De fysiska miljöerna gäller det fysiska i omgivningarna. De fysiska miljöerna kan gälla:
* De fysiska miljöerna som estetiska objekt med kulturella värden och funktioner.
* De fysiska miljöerna som materiella objekt med ekonomiska värden och teknologiska funktioner.
Individens sociala miljö - sociala samhälle, dvs människornas psykiska samspel, de sociala miljöerna.

Förändringsprocesserna i världen hålls i de mest väsentliga avseendena igång av människornas verksamheter :

Individernas viljor.
Kollektiva viljor. (Politik).
Handlingar för kroppen (ekonomiska- teknologiska handlingar).
Handlingar för psyket (informationshandlingar- kulturella handlingar).
Verksamheterna påverkar varandra i en påverkanskedja utan slut.

Människorna påverkar och påverkas genom verksamheter i fyra olika roller i livet:

A.Huvudroll: allmän levnadsroll lekmannaroll-fritidsroll.

A1: att i största allmänhet leva med kropp och psyke i de fysiska och sociala miljöerna med de möjligheter och innanför de ramar som ges av de politiska styrningarna.

A2: att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas levnadsförhållanden, som beror av de fyra ovan nämnda faktorerna.

B. Biroll: förvärvslivsroll-expertroll-yrkesroll.

B1: att hitta lämplig plats i de gemensamma förvärvslivssystemen och göra arbetet med hänsyn till egna egoistiska krav.

B2: att sköta arbetsuppgifterna i förvärvsarbetet med hänsyn till vad de övriga samhällsmedlemmarna kan begära att få uträttat i den gemensamma arbetsfördelningen.

Individer och samhällen planerar framtiden.

Planeringar går ut på att finna vad man bör vilja och innehåller fyra planeringsmoment som kan redovisas på många olika sätt alltefter omständigheterna i varje planeringsfall :

Hur var det ?	Kunskaper och erfarenheter från det förgångna.
Hur är det ?	Riktiga kunskaper om rådande förhållanden.
Hur kan det bli ?	Vilka alternativ är möjliga i framtiden ?
Hur bör det bli ?	Vilket eller vilka alternativ bör man välja ?

Dessa frågor bör ställas ifråga om alla mänskliga verksamheter. Man bör utforma svaren på frågorna om hur det bör bli med hänsyn till effekterna, sedda i jämlikhetsperspektiv, på individernas levnadsvillkor, som ges av

psykiska och
kroppsliga förhållanden och av deras
fysiska och
sociala miljöer.

Vill man förbättra världen - göra världen till en bättre plats - måste man arbeta på alla de fyra områdena om psykiska och kroppsliga förhållanden och fysiska och sociala miljöer. De fyra områdena påverkar varandra och direkt eller indirekt slutmålet: tillfredsställelse för individen.

Ska man gemensamt kunna åstadkomma en bättre framtid i världen måste man ha gemensamma framtidsvisioner, det kräver gemensamma viljor och gemensamma planeringar. I en demokrati är alla medansvariga för utvecklingen och får försöka bilda sig uppfattningar och ta ställning och försöka påverka verksamheterna inklusive samverkansverksamheterna i lämplig riktning. I en demokrati är det viktigt att alla medborgare är så väl informerade att de kan delta i styrningarna mot framtiden. Det ställer stora krav på informationssystemen.

Resonemangen leder till att man bör göra allt som är möjligt för att till alla genom utbildning och information sprida ut kunskaper om världsförbättringsproblemen, dvs kunskaper om hur det var och är, kan bli och bör bli. För att ha något att sprida ut måste man hålla igång forskningar, utredningar och planeringar. För att hålla ihop allt detta måste man hålla igång även kontinuerliga planeringar om forskning, utredning, utbildning, information och planeringar.

Planeringar bör finnas dels för en mängd ämnesområden-verksamhetsområden, dels för geografiska områden av olika storlekar. För alla planeringar bör finnas flera framtida tidshorisonter. Både tillstånd och framför allt processer bör planeras. Man bör alltså ha planeringar för tillstånd i rummet vid olika tidpunkter och planeringar för processer som fördelar i rummet och förändrar med tiden.

Man bör noga skilja mellan planeringar och beslut. Planeringar är beslutsunderlag. När alla fått alla informationer i planeringsprocesserna ska allas åsikter slussas igenom i hierarkierna till dem som fått makt att besluta, och det är också informationsprocesser som ingår i samhällsplaneringens problem.

Till problemen hör också informationsprocesserna från beslut till det slutliga verkställandet. Samhällsplaneringsprocesserna bildar ett jättelikt informationssystem som rymmer alla informationsflöden. I själva verket är det så att de förekommande informationsprocesserna bildar eller utgör de förekommande planerings- och beslutsprocesserna.

Samhällsplaneringsprocessernas och beslutsprocessernas problem kan ses som en mängd informationsproblem med ca 7 miljarder personers, dvs världsbefolkningens, inre informationsproblem i psykiska processer och ett yttre informationsproblem med informationsutbyten mellan alla dessa personer. Samhällsplanering innebär bl a konstruktion av förslag till framtider, då det konstruktiva arbetet utförs i de psykiska processerna med hjälp av kunskapsmaterial som tillkommer genom både inre och yttre informationsflöden.

Förändringsprocesserna hålls igång av informationsflöden i och mellan människorna, och därför övergår förändringsproblemen och samhällsplaneringens problem i ett stort problem om produktion och spridning av kunskaper och värderingar, som leder till handlingar som förändrar världen.

Vill man förbättra världen bör man i första hand förbättra individernas inre verkligheter och viljor och förbättra de politiska-demokratiska styrningsprocesserna. Det kan man göra genom åtgärder på planerings-, forsknings-, utrednings-, utbildnings- och informationsområdena.

Arbetet om samhällsplaneringens problem vänder sig till dem som har makten över förändrings- och fördelningsprocesserna på olika nivåer och i synnerhet på de politiska nivåerna. Eftersom Sverige är en demokrati har i princip folket makten. Arbetet vänder sig därför till folket, men då den s k representativa demokratin tillämpas har de förtroendevalda politikerna makten och arbetet vänder sig därför främst till dem.

Men det vänder sig också i hög grad till alla som på ledande sätt på opolitiska nivåer medverkar vid förändring av individernas kroppsliga och psykiska förhållanden och deras fysiska och sociala miljöer, och de finns inom alla delar av systemet. Arbetet vänder sig i hög grad till alla som sysslar med utbildning och information.

I rollen A1, att i största allmänhet leva med kropp och psyke i de fysiska och sociala miljöerna med de möjligheter och innanför de ramar som ges av de politiska styrningarna,
behöver man information så att man klarar det dagliga livet. I den rollen kan man ställas inför problem var man ska köpa varor bäst, hur man lagar bra mat, hur man kan resa bäst, hur man gör för att bota krämpor, vart man vänder sig när man blir sjuk, hur man knypplar, vad aktierna står i, vad de ger på bio och teater, vem som vann fotbollsmatcherna etc etc. I den rollen vet man vad man vill efterfråga och det kan då vara bra med en söktjänst där man bara skriver in t ex ”fotbollsmatcher” eller ”magont”. I ett väl utvecklat nät ska man då få ”träffar” som beskriver det man är ute efter.

I rollen B1, att hitta lämplig plats i de gemensamma förvärvslivssystemen och göra arbetet med hänsyn till egna egoistiska krav,
gäller det att hitta ett bra jobb man trivs med och man får betalt för så mycket man vill ha. I den rollen måste man välja utbildning om man inte har någon man tycker räcker och då får man söka på utbildningar och lediga jobb.

I rollen B2, att sköta arbetsuppgifterna i förvärvsarbetet med hänsyn till vad de övriga samhällsmedlemmarna kan begära att få uträttat i den gemensamma arbetsfördelningen,
gäller det att göra jobbet bra, dvs man måste göra det på bästa sätt och på rätt tid. Vill man använda Internet för den här rollen får man söka på det yrke man valt och se om man kan få några tips om hur man bör göra. Arbetsgivarna bör tala om hur arbetet ska skötas och anställda och specialister och forskare kan komma med förslag till förbättring av arbetsrutinerna.

Rollen A2, att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas levnadsförhållanden, som beror av de fyra ovan nämnda faktorerna,
är den verkligt svåra rollen : Att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas kroppsliga och psykiska förhållanden och fysiska och sociala miljöer. Klassifika-tionssystemet som redovisas här är uppbyggt i första hand med hänsyn till rollen A2, men tillfredsställer automatiskt informationsbehoven i de andra rollerna eftersom man i rollen A2 behöver veta bland annat allt som man behöver veta i de andra rollerna. Det som man ytterligare behöver veta i rollen A2 är hur alla verksamheter påverkar varandra och behöver veta vad man ska sträva mot, dvs veta vilka verksamheter som behövs och hur de bör vara fördelade.

Information för rollen A2 kan man inte få genom att söka på ett enda ord utan man måste orientera sig i hela informationsutbudet. För att inte drunkna i all information måste man ha hjälp att få ordning på frågorna, och den hjälpen får man med det uppgjorda klassifikationssystemet för verksamheter.

Utvecklingens krafter.

Utvecklingen i världen i framtiden beror av människornas verksamheter och av naturens verksamheter, dess krafter och resurser. Människornas verksamheter gäller tankeverksamheter och handlingar hos individer, grupper, organisationer och institutioner o d. Naturen och människorna påverkar och påverkas.

För att få grepp om utvecklingen måste man ha beskrivningar om människornas och naturens verksamheter. Människornas tankar och handlingar är för det mesta inte beskrivna utan bara utförda, Individer, grupper, organisationer etc är ofta dåliga på att beskriva sina tankar och handlingar, det behövs i stor utsträckning särskilda åtgärder för att få fram nödvändiga beskrivningar, det behövs bl a forskningar inom en lång rad vetenskaper och utredningssystem.

Naturen har inga tankar och kan inte själv beskriva vad den gör, för att få fram beskrivningar om naturens krafter och resuser blir det bl a uppgifter för människor inom naturvetenskaperna att göra beskrivningar om naturen. På det hela taget är det då människornas verksamheter som avgör världens framtid.

För framtidsplaneringen har forskats fram en planeringsfilosofi och ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter som ska ge bättre underlag för kunskaper om verksamheterna och deras samband - för bättre demokrati och bättre framtid i en gemensam värld.

De mänskliga verksamheterna har på översta nivån grupperats i nio huvudområden:

1. Psykologiska och filosofiska verksamheter.	**20 områden**
2. Religiösa verksamheter o d.	**5 områden**
3. Politikvetenskaper och politiska verksamheter.	**15 områden**
4. Sambandsforskningsverksamheter. Infostruktur.	**3 områden**
5. Naturforsknings- och matematikverksamheter.	**11 områden**
6. Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.	**30 områden**
7. Formgivning av fysiska och sociala miljöer.	**21 områden**
8. Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.	**12 områden**
9. Blandade saklitterära verksamheter. Tidningar. Allmän geografi. Biografi. Allmän historia.	**12 områden**
Summa	**129 områden**

Huvudområdena har underindelats i delområden enligt en decimalprincip som framgår av de härefter följande sidorna.

Alla röstberättigade måste känna till vad demokratiska samhällen består av och hur de fungerar och behöver känna till systemet för de mänskliga verksamheterna.

Isynnerhet de som sysslar med information och utbildning och de som har makt och ledande ställning i verksamheterna behöver kunskaper om allt och har i sitt arbete nytta av att väl känna till alla verksamheter som formar framtiden.

Systemet för mänskliga verksamheter.

1. Psykologiska och filosofiska verksamheter
20 områden:

Texten för områdena är länk till hemsidan.

SW 1 Psykologiska och filosofiska verksamheter.

SW 10 Samlade kunskaper och övergripande värderingar
SW . 101 Bibliografiska verksamheter. Arkiv.
SW . 102 Biblioteksverksamheter. Databaser. Internetsökning
SW . 103 Allmänna encyklopedier. Övergripande värderingar.
SW . 104 Övergripande filosofiska verksamheter om samband
SW . 105 Övergripande om forskning
SW . 106 Övergripande om ekonomiska verksamheter
SW . 107 Övergripande filosofier om utbildning o d.
SW . 108 Samhällskunskap.
SW . 109 Ide- filosofi- och lärdomshistoria.

SW 11/19 Individernas inre verkligheter.
SW 11 Individens lager av kunskaper, erfarenheter o d.
SW 12 Individens visioner, framtidsvisioner o d.
SW 13 Individens känslor, värderingar od. Estetik.
SW 14 Individens ideologi / uppfattning om samband o d.
SW 15 Individens psykiska mekanismer Psykologi o d.
SW 16 Individens logik. Vetenskpsteori o d.
SW 17 Individens moral och uppfattningar om moral.
SW 18/19 Filosofer, äldre och senare, i öst och väst.

2. Religiösa verksamheter o d.
5 områden:

SW 2 Religiösa verksamheter o d.
SW 20 Övergripande religiösa verksamheter o d.
SW 21 Allmän religionsvetenskap.
SW 22/28 Kristna religioner.
SW 29 Icke kristna religioner o d.

3. Politikvetenskaper och politiska verksamheter.
15 områden

SW 3 Politikvetenskaper och politiska verksamheter.

SW 31 Statistik och demografi.
SW 32 Statsvetenskap.
SW 33 Nationalekonomi, internationell ekonomi.
SW 34 Lagar o förordningar, traktat, juridik.

SW 35 De demokratiskt valda församlingarnas verksamheter.
SW . 351 Sveriges riksdag (och motsvarande utomlands)
SW . 352 Kommun- och landstingsfullmäktige (och mots.)
SW . 353 Sveriges regering (och motsvarande utomlands)
SW . 354 Mellanfolkliga centrala organ (FN, EU o d).

SW 36/39 Politiska krav och politiska planeringar:
SW 36 ...om individernas kroppsliga förhållanden.
SW 37 ...om utbildning o d.
SW 38 ...om fysiska miljöer o ekonomiska verks.
SW 39 ...om sociala miljöer, nöjen, sport o d.

4. Sambandsforskningsverksamheter. Infostruktur.
3 områden:

SW 4 Sambandsforskningsverksamheter.
SW 40 Systemvetenskap.Infostruktur.
SW 41-49 Samband o samordning mellan olika verksamheter.

5. Naturforsknings- och matematikverksamheter.
11 områden

SW 5 Naturforsknings- och matematikverksamheter.
SW 50 Allmänt om naturforskning. Naturkunskap.
SW 51 Matematik.
SW 52 Astronomi, rymdforskning.
SW 53 Fysik o d.
SW 54 Kemi o d.
SW 55 Geologi, meteorologi, hydrologi o d.
SW 56 Paleontologi, arkeologi o d.
SW 57 Biologi, ekologi. Naturgeogr. Utv.lära, ärftlighet
SW 58 Botanik.
SW 59 Zoologi.

6. Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.
30 områden:

SW 6 Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.
SW 60 Allmänt om teknologiska o ekonomiska verksamheter.

SW 61 Hälso- o sjukvårdsverks., räddning o d. Veterinärverks.
SW 62 Ingenjörsverksamheter (konstruktion o d)
SW 63 Biologisk produktion. Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske od.
SW 64 Hushållsarbeten. Energi- och hygienförsörjning.
SW . 641 Matlagning. 642 Måltider, matservering.
SW . 643 Organisation av boende, personalrum o d, hotell.
SW . 644 El-, gas-, värme-, vatten- hygienförsörjning o d.
SW . 645 Användning av inventarier o d.
SW . 646 Personlig hygien o d, klädvård (utom tvätt o d)
SW . 647 Allmän hushållsekonomi. Inkomster o utgifter mm.
SW . 648 Städnings-, rengörings- och tvättverksamheter o d.
SW . 649 Personvård: barn, hemsjukvård.

SW 65 Adm, distribution, kommunikation, organisation o d.
SW . 651 Kontorsarbete o d. Datoranvändning.
SW . 6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning.
SW . 6525-6529 Militära verksamheter.
SW . 653 Handelsverksamheter.
SW . 654 Telekommunikationsverksamheter.
SW . 655 Förlagsverksamheter o d.
SW . 656 Transportverksamheter, resbyrå, lagring o d.
SW . 657 Penningverksamheter. Finans. Försäkring. Skatter.
SW . 658 Allm.företagsekonomi, Arbets-förmedling o -marknad.
SW . 659 Marknadsförings- och reklamverksamheter od.

SW 66/68 Tillverkning av varor.
SW 66 Tillverkning av kemivaror od.
SW 67 Tillverkning av bearbetningsvaror o d
SW 68 Tillverkning av komplexvaror.

SW 69 Tillverkning/ byggande av byggnader o anläggningar.

7. Formgivning av fysiska och sociala miljöer.
21 områden:

SW 7 Formgivning av fysiska och sociala miljöer.
SW 70 Allmänt om konst o kultur.

SW 71 Övergripande formgivning/planering av fysiska miljöer.
SW 72 Formgivning av byggnader o anläggningar, arkitektur.
SW 73 Skulptur o d. Museiverksamheter, konstutställning.
SW 74 Konsthantverk, formgivning av bruksföremål. Inredning.
SW 75 Konstmåleri. 76 Grafisk konst, teckenkonst. 77 Fotografi.
SW 78 Musik (konserter o d 792)

SW 79 Seder o bruk, nöjen, sociala miljöer o verks. Sport.
SW . 7911-7913 Seder och bruk.
SW . 7914-7919 Film, radio, TV, offentliga fester mm.
SW . 792 Teater. Opera. Konserter. Revyer. Konstdans.
SW . 793 Sällskapsnöjen. Sällskapsdans. Lek.
SW . 794 Spel. Skicklighets-och turspel. Lotteri. Lotto. Tips etc.

SW 795 Sociala miljöer och sociala verksamheter.
SW . 7951 Sociologi. Socialvård..
SW . 7952/7956 Sociala miljöer, sociala verksamheter.
SW . 7957 Undervisning o d.
SW . 7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet.
SW . 7959 Sociala miljöer o verks.i allmänna grupper o d.

SW 796/799 Sport, idrott o d.

8. Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.
12 områden:
SW 8 Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.
SW 80 Språkliga verksamheter. 802/809 motsvarar 82/89.
SW 81 Litteraturvetenskap. Litteraturhistoria.
SW 82/89 Skönlitteratur på olika språk.
SW 82 Engelsk skönlitteratur o d.
SW 83 Tysk, nederländsk, nordisk skönlitt.
SW 84 Fransk skönlitteratur o d.
SW 85 Italiensk skönlitteratur o d.
SW 86 Spansk och portuguisisk skönlitteratur o d.
SW 87 Grekisk och latinsk skönlitteratur o d.
SW 88 Slavisk och baltisk skönlitteratur o d.
SW 89 Skönlitt på orientaliska och övriga språk o d .

9. Blandade saklitterära verksamheter. Tidningar. Allmän geografi. Biografi. Allmän historia.
12 områden:
SW 9 Saklitterära verks.Allmän geografi o historia. Biografi.
SW 90 Tidningar, tidkrifter, journalistik. Blandade ämnen.
SW 91 Allmän geografi, reseskildringar. 913/919 mots. 93/99.
SW 92 Biografiska verksamheter, släkthistoria o d.
SW 93/99 Historieskrivande verksamheter, allmän historia.
SW 93 Allmänt om allm. historia. Världs- och forntidshistoria.
SW 94 Medeltidens o nya tidens hist. i allmänhet och i Europa.
SW 95 Medeltidens o nya tidens historia i Asien.
SW 96 Medeltidens o nya tidens historia i Afrika.
SW 97 Medeltidens o nya tidens hist i Nord- o Mellanamerika.
SW 98 Medeltidens o nya tidens historia i Sydamerika.
SW 99 Medeltiden o nya tiden: Australien. Oceanien. Poler. Rymden.

Sveriges regeringar under 100 år

Nedan finner du en förteckning över de ca 40 olika regeringar som har styrt Sverige under de senaste 1900-talets början.

Årtal Statsminister Typ av regering

1900-09-12
1902-07-0 Fredrik von Otter Borgerlig

1902-07-05
1905-04-13 Erik Gustaf Boström Borgerlig

1905-04-13
1905-08-02 Johan Ramstedt Expeditionsministär

1905-08-02
1905-11-07 Christian Lundeberg Borgerlig samlingsregering

1905-11-07
1906-05-29 Karl Staaff Liberal

1906-05-29
1911-10-07 Arvid Lindman Höger

1911-10-07
1914-02-17 Karl Staaff Liberal

1914-02-17
1917-03-30 Hjalmar Hammarskjöld Höger

1917-03-30
1917-10-19 Carl Swartz Höger

1917-10-19
1920-03-10 Nils Edén Koalition: Liberal, Socialdemokratisk

1920-03-10
1920-10-27 Hjalmar Branting Socialdemokratisk

1920-10-27
1921-02-23 Louis De Geer (dy) Ämbetsmannaministär

1921-02-23
1921-10-13 Oscar von Sydow Ämbetsmannaministär

1921-10-13
1923-04-19 Hjalmar Branting Socialdemokratisk

1923-04-19
1924-10-18 Ernst Trygger Höger

1924-10-18
1925-01-24 Hjalmar Branting Socialdemokratisk

1925-01-24
1926-06-07 Rickard Sandler Socialdemokratisk

1926-06-07
1928-10-02 Carl Gustaf Ekman Koalition: Frisinnad, Liberal

1928-10-02
1930-06-07 Arvid Lindman Höger

1930-06-07
1932-08-06 Carl Gustaf Ekman Frisinnad

1932-08-06
1932-09-24 Felix Hamrin Frisinnad

1932-09-24
1936-06-19 Per Albin Hansson Socialdemokratisk

1936-06-19
1936-09-28 Axel Pehrsson (i Bramstorp) Bondeförbundet

1936-09-28
1939-12-13 Per Albin Hansson Koalition: Socialdemokratisk, Bondeförbundet

1939-12-13
1945-07-31 Per Albin Hansson Koalition: Socialdemokratisk, Bondeförbundet, Folkpartiet och Högern

1945-07-31
1946-10-06 Per Albin Hansson Socialdemokratisk

1946-10-11
1951-10-01 Tage Erlander Socialdemokratisk

1951-10-01
1957-10-31 Tage Erlander Koalition: Socialdemokratiskt, Bondeförbundet

1957-10-31
1969-10-14 Tage Erlander Socialdemokratisk

1969-10-14
1976-10-08 Olof Palme Socialdemokratisk

1976-10-08
1978-10-18 Thorbjörn Fälldin Koalition: Centerpartiet, Moderata samlingspartiet och Folkpartiet

1978-10-18
1979-10-12 Ola Ullsten Folkpartiet

1979-10-12
1981-05-19 Thorbjörn Fälldin
Koalition: Centerpartiet, Moderata samlingspartiet och Folkpartiet

1981-05-19
1982-10-08 Thorbjörn Fälldin Koalition: Centerpartiet, Folkpartiet

1982-10-08
1986-02-28 Olof Palme Socialdemokratisk

1986-03-01
1990-02-26 Ingvar Carlsson Socialdemokratisk

1990-02-26
1991-10-04 Ingvar Carlsson Socialdemokratisk

1991-10-04
1994-10-07 Carl Bildt Koalition: Moderata samlingspartiet, Centerpartiet, Folkpartiet och Kristdemokratiska samhällspartiet

1994-10-07
1996-03-22 Ingvar Carlsson Socialdemokratisk

1996-03-22
2006-10-06 Göran Persson Socialdemokratisk

2006-10-06 Fredrik Reinfeldt Koalition: Moderata samlingspartiet, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Folkpartiet

I september 2014 förlorade de borgerliga valet och en regering Stefan Löfven med socialdemokrater och miljöpartister trädde till.
Den svenska regeringen är beroende av världen utanför.

Makthavare i världen efter andra världskriget.

(010604. Datum och stavning är troligen rätt, men det kan finnas fel i stavningen av namnen.)

Sovjetunionen.
Upphörde 1991.Unionen ersattes av OSS, Oberoende Staters Samvälde, men Ryssland framstår som främste makthavaren.

1917-24 Vladimir Iljitj Lenin. Död i ämbetet.

24-53 Josef Stalin .Död i ämbetet.
53-55 Georgij Malenkov (regeringschef) utmanövrerad 1955+Nikita Chrustjev (förste sekr. i kommunistpartiet).
55-58 Chrusjtjev (k-partiet) + Nikolaj Bulganin (regeringsch, utstött 1958. Död 1975.
58-64 Chrusjtjev (k-sekr.+regch.) Avsatt. Död 1971.
64-77 Alexej Kosygin (reg-ch). Död1980+ Leonid Bresjnev (sekr k-partiet)
77-82 Bresjnev (k-sekr+president).Död i ämbetet
82-84 Jurij Andropov (k-sekr+president) Död i ämbetet
84-85 Konstantin Tjernenko (k-sekr+ president . Död i ämbetet.
85-91 Mikhail Gorbatjov (president mm)

53-56 Utrikesminister V Molotov.
57-85 Utrikesminister Andrej Gromyko
85-91 Utrikesminister Edvard Sjevardnase
91-91 Utrikikesm. Alex Bessmertnych + Boris Pankin + Sjevardnase

Ryssland.
1992-99 Boris Jeltsin
2000-2008 Vladimir Putin
2008-2012 Dmitrij Medvedev
2012- Vladimir Putin

Amerikas förenta stater. USA.Presidenter.
1933-45 Franklin D Roosovelt (D=demokrat= amerikansk vänster). Död i ämbetet.
45-53 Harry S Truman. (Demokrat)
53-61 Dwight D Eisenhower (R= republikan= amerikansk höger)
61-63 John F Kennedy (Dem, mördad)
63-69 Lyndon B Johnson (Dem)
69-74 Richard M Nixon (Rep,Avsatt)
74-77 Gerald R Ford (Rep)
77-81 Jimmy Carter (Dem)
81-89 Ronald Reagan (Rep)
89-93 George Bush (Rep)
93-00 Bill Clinton (Dem)
2001-08 George W Bush (Rep)
2009- Barack Obama (Dem)

Storbritannien/England. Premiärministrar.
1940-45 Winston Churchill (konservativ med samlingsregering)
45-51 Clement Attlee (Labour =vänster)
51-55 Churchill (konservativ= höger)
55-57 Anthony Eden (k)
57-63 Harold Macmillan (k)
64-70 Harold Wilson (lab)
70-74 Edward Heath (k)
74-76 Wilson (lab)

76-79 James Callaghan (lab)
79-90 Margaret Thatcher (k)
90-97John Major (k)
97- 07 Tony Blair (lab)
07-10 Gordon Brown (lab)
10- David Cameron (k)

Frankrike. Makthavare och Presidenter.
1944-46 Provisoriska regeringar, chef till jan 1946 Charles de Gaulle, motståndsledare under kriget, därefter Gouin, Bidault, Blum.
47-59 "Fjärde republiken", relativt svag presidentmakt med många regeringar med svårigheter. Presidenter: 1947-54 Vincent Auriol, 54-59 René Coty. De Gaulle regeringschef fr o m juli 1958.
59- "Femte republiken", med stark presidentmakt, skapad av de Gaulle.

Härefter presidenter:
59-69 Charles de Gaulle (höger)
69-74 Georges Pompidou (höger)
74-81 Valery Giscard d 'Estaing (höger)
81-95 Francois Mitterand (socialist=v)
95-07 Jacques Chirac (höger)
07-12 Nicolas Sarkozy (höger UMP)
12- François Hollande (vänster)

Tyskland. Förbundskansler.
(tom hösten 1990 enbart Västtyskland)
1949-63 Konrad Adenauer (CDU= högerparti)
63-66 Ludwig Erhard (CDU)
66-69 Kurt Georg Kiesinger (samlingsreg)
69-74 Willy Brandt (SPD= socialdem=v)
74-83 Helmut Schmidt (SPD)
83-98 Helmut Kohl (CDU)
98- 2005 Gerhard Schröder (SPD)
2005- Angela Merkel (CDU)

Förbundsrepubliken Kina
1949-76 Mau Tse-tung (Zedong)
1977-97 Deng Xiaoping . Död 1997.....
president Hu Jintao
2013 mars president Xi Jinping
premiärminister mars Li Keqiang

FNs generalsekreterare
1946-53 Trygve Lie
53-61 Dag Hammarskjöld
61-71 U Thant
71-81 Kurt Waldheim
82-92 Javier Péres de Cuellar
92-96 Boutros Boutros Ghali
97-2006 Kofi Annan
2007- Ban Ki Moon

Den fundamentala påverkanskedjan

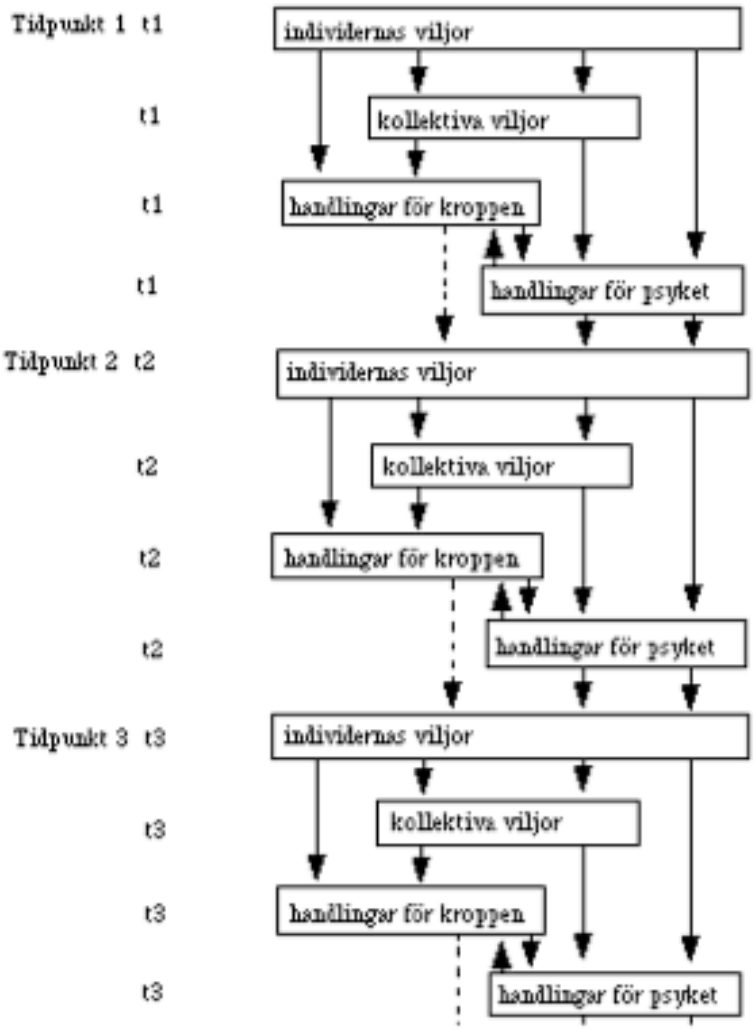

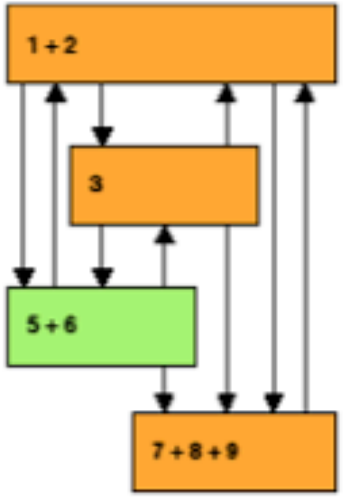

1-2 Filosofiska, psykologiska och religiösa verksamheter.
3 Politiska vetenskaper och politiska verksamheter.
5-6 Naturforskning och teknologiska/ ekonomiska verksamheter.
7-9 Kulturella verksamheter.

4 Bakgrundens med pilarna: Sambandsforskning på samhällsnivå.

Påverkan enligt pilarna sker direkt eller indirekt.

020130

Den fundamentala påverkanskedjan

Det är viktigt att observera den fundamentala påverkanskedjan, där individernas inre verkligheter ger viljor som styr världens utveckling. Viljorna styr de kollektiva politiska viljorna och individernas viljor och de politiska kollektiva viljorna styr tillsammans handlingarna i den yttre verkligheten.

Handlingarna styr dels ekonomiska/teknologiska verksamheter till kroppslig nytta (eller onytta), dels kulturella verksamheter som är informationsverksamheter med olika uttrycksmedel - till psykisk nytta (eller onytta).

De kulturella verksamheterna påverkar individernas inre verkligheter som i sin tur ger upphov till nya viljor, nya kollektiva viljor och och nya ekonomiska och kulturella handlingar.

Vill man förbättra världen måste man se till att individernas inre verkligheter blir lämpliga, vilket kan göras bara med hjälp av lämpliga kulturella verksamheter.

Man kan säga att individernas inre verkligheter och viljor idag på det hela taget är olämpliga, hur ska man då kunna åstadkomma lämpliga kulturella verksamheter? Bland de kulturella verksamheterna finns de offentliga utbildningssystemen (grundskola, gymnasium etc) som genom åratal av förändringar i teorin blivit tämligen bra, i Sverige. I världen för övrigt finns många dåliga utbildningssystem eller inga alls.

Men utbildningssystemen är bara en liten del av alla kulturella verksamheter. Verksamheter som påverkar individenas inre verkligheter och viljor finns också i alla andra kulturella verksamheter: i nöjesindustrin, i reklamindustrin, i tidningar, tidskrifter, radio, TV, video etc, i konst- och designvärlden, överallt. Dessa verksamheter översvämmas av informationer och program som visar livsstilar som inte befrämjar uppkomsten av lämpliga inre verkligheter och lämpliga viljor.

De ekonomiska/teknologiska verksamheterna är beroende av individernas inre verkligheter och viljor och av de kollektiva/politiska viljorna. Det innebär idag fördelning av produktion och konsumtion av varor och tjänster som är mer ojämlik än den behövde vara. Den nuvarande fördelningen är resultat av de bilder av livsstilar som de kulturella verksamheterna förmedlar.

Individernas inre verkligheter och deras viljor, politiken, de ekonomiska verksamheterna och de kulturella verksamheterna bildar alltså fyra stora problemkomplex, som påverkar varandra i ständigt pågående påverkanskedjor.

Komplexen innehåller många skevheter som borde rättas till.

Vill man rätta till skevheterna i de fyra komplexen bör man ha lämpliga värderingar som utgångspunkt. Eftersom hela jordklotet bildar ett enda stort system bör man ha värderingar som gäller överallt. Det som då finns att tillgå är bland annat FNs mänskliga rättigheter och mål med komplement som bl a FNs Millenniedeklaration och de senaste deklarationerna

På område 4 i hemsidan http://wimnell.com har sambanden behandlats (första versionen 1999, justering 070208 och 100406 samt en hastig översyn 140410). Observera att område 4 på hemsidan är daterad 100410 och att det finns mycket som har tillkommit sedan dess. Se början på hemsidan.

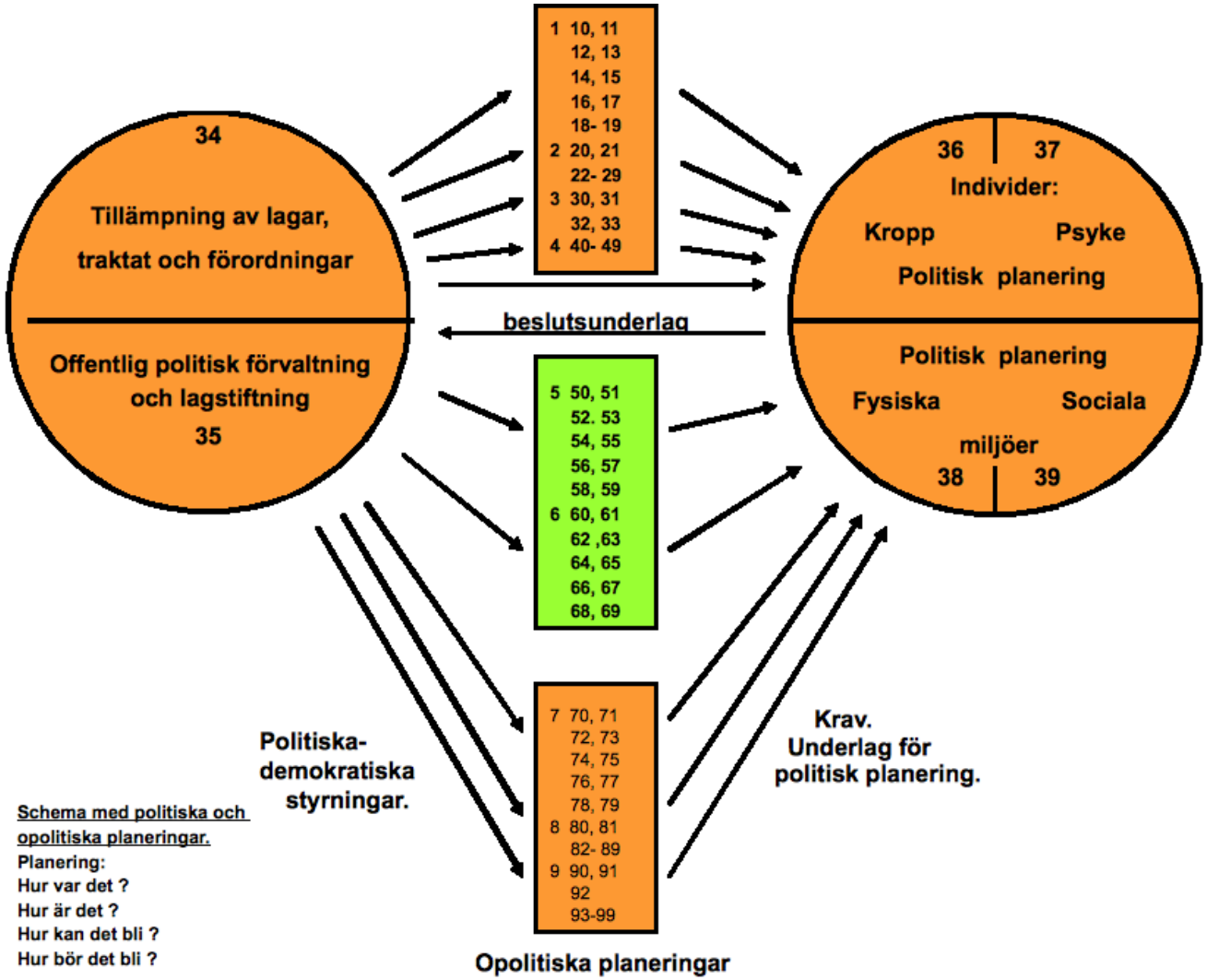

Schema med politiska och opolitiska planeringar.

Planering:
Hur var det ?
Hur är det ?
Hur kan det bli ?
Hur bör det bli ?

Schema över påverkans- och förändringsproblem.

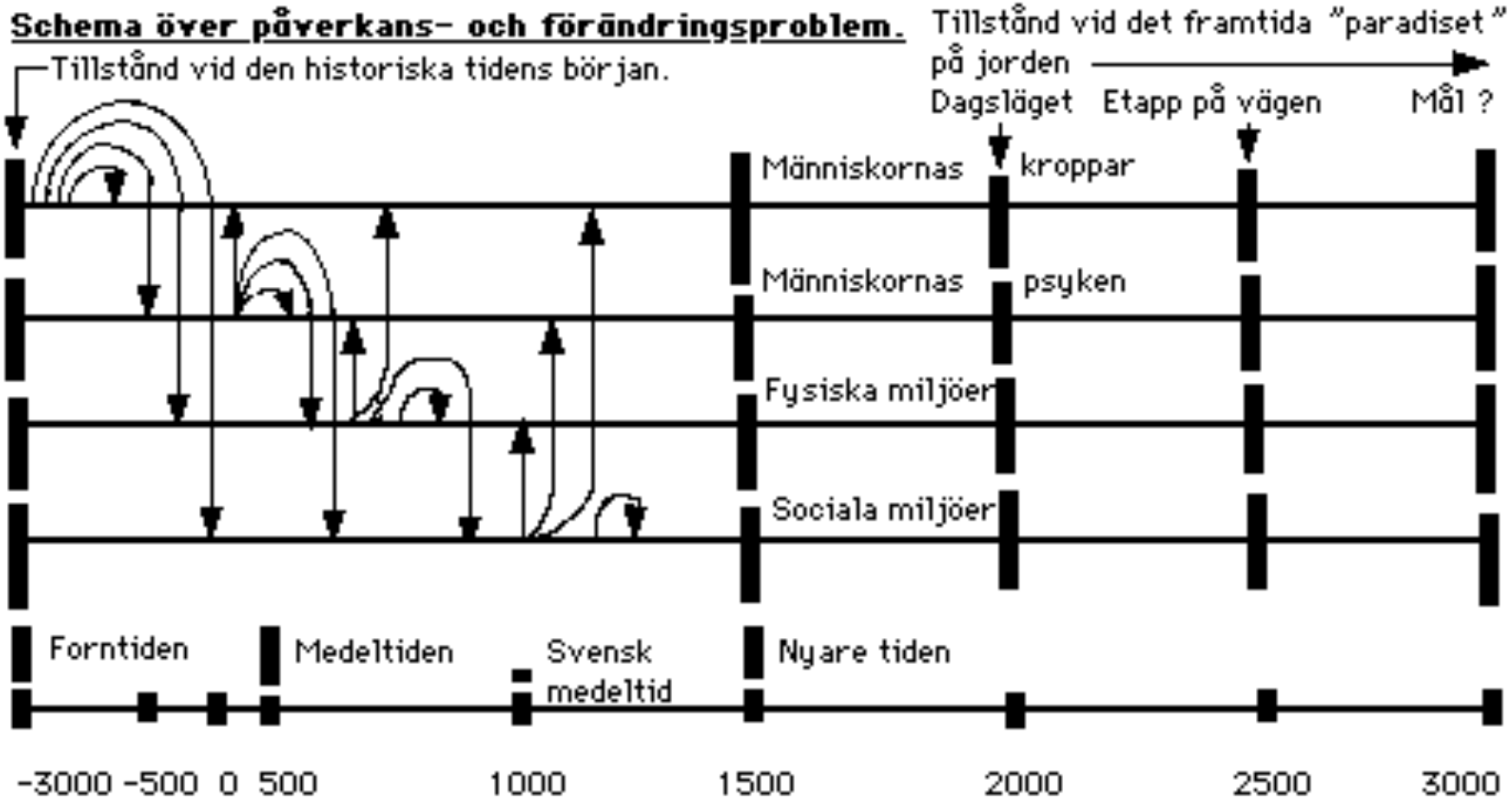

16 pilar med direkta och indirekta påverkansmöjligheter.
Hur kan och bör människorna påverka utvecklingen,

Systemet med mänskliga verksamheter, nedbantat till 44 områden. Kan vara lämplig uppställning på biblioteken.

Här har SABs ämnen lagts in. Individernas inre verkligheter behöver förbättras genom utbildningar i skolor på alla nivåer. Observera att SAB har dålig redovisning för område 3 om politik. Regeringen har dålig hand med området 64 om hushållsverksamheter. Regeringen har ansvariga statsråd för alla politikområden utom för hushållsverksamheterna som är grunden för välfärden. (SAB= system på biblioteken)

SW 1 Psykologiska och filosofiska verksamheter.

OSW 10 Samlade kunskaper och övergripande värderingar
SW . 101 Bibliografiska verksamheter. Arkiv.
SW . 102 Biblioteksverksamheter. Databaser. Internetsökning
SW . 103 Allmänna encyklopedier. Övergripande värderingar.
SW . 104 Övergripande filosofiska verksamheter om samband
SW . 105 Övergripande om forskning
SW . 106 Övergripande om ekonomiska verksamheter
SW . 107 Övergripande filosofier om utbildning o d.
SW . 108 Samhällskunskap.
SW . 109 Ide- filosofi- och lärdomshistoria.
Ac Arkiv11152 träffar
Aa Bibliografi72330 träffar
Ab Bibliotek33294 träffar
Ba Allmänna encyklopedier3393 träffar
Be Allmän idé- och lärdomshistoria10295 träffar
Bf Allmän vetenskaplig och kulturell verksamhet16245 träffar
Här gärna också översikter om **Db** Filosofins historia

OSW 11/19 Individernas inre verkligheter.
SW 11 Individens lager av kunskaper, erfarenheter o d.
SW 12 Individens visioner, framtidsvisioner o d.
SW 13 Individens känslor, värderingar od. Estetik.
SW 14 Individens ideologi / uppfattning om samband o d.
SW 15 Individens psykiska mekanismer Psykologi o d.
SW 16 Individens logik. Vetenskpsteori o d.
SW 17 Individens moral och uppfattningar om moral.
SW 18/19 Filosofer, äldre och senare, i öst och väst.

D(x) Filosofiska lexikon334 träffar
D:d Filosofisk teori och metodlära75 träffar
Df Estetik3423 träffar
De Värdefilosofi: allmänt468 träffar
Dj Verklighetsuppfattningar (metafysik, ontologi, kosmologi m m)5262 träffar
Dh Filosofisk antropologi4683 träffar
Do Psykologi69173 träffar
Dd Kunskapsteori och vetenskapsteori12632 träffar
Dc Logik och språkligt orienterad filosofi6341 träffar
Dg Etik18582 träffar
Da Äldre västerländsk samt icke-västerländsk filosofisk litteratur5654 träffar
Db Filosofins historia43514 träffar
Dba Antikens filosofi3099 träffar
Dbb Medeltidens och renässansens filosofi1452 träffar
Dbc Nya tidens filosofi (fr o m Descartes)12017 träffar
Dbd Icke-västerländsk filosofi2611 träffar
Dbz Särskilda filosofer24621 träffar

OSW 2 Religiösa verksamheter o d.

CReligion

C(x) Religionslexikon118 träffar
C:d Religionsfilosofi och -psykologi7141 träffar
C:oa Religionssociologi2246 träffar
Ca Kristendomen: allmänt6644 träffar
Cb Bibelutgåvor9294 träffar
Cc Exegetik och litteratur om Bibeln32998 träffar
CdÄldre teologisk litteratur7302 träffar
Ce Dogmatik och symbolik20777 träffar
Cf Teologisk etik4851 träffar
Cg Praktisk teologi14366 träffar
ChGudstjänsten7219 träffar
Ci Uppbyggelselitteratur20632 träffar
Cj Kyrkohistoria45869 träffar
Ck Kristna samfund25627 träffar
Cl Kristen mission4441 träffar
Cm Religionshistoria57604 träffar
Cn Moderna religionsbildningar3399 träffar

SW 3 Politikvetenskaper och politiska verksamheter.

O

SW 31 Statistik och demografi.
SW 32 Statsvetenskap.
SW 33 Nationalekonomi, internationell ekonomi.
SW 34 Lagar o förordningar, traktat, juridik.

Oi Statistik7682 träffar
Oi(x) Statistiklexikon50 träffar
Oi:d Statistisk teori och undersökningsmetodik1116 träffar
Oi:k Statistikens historia45 träffar

Oj Demografi (befolkningsvetenskap)10117 träffar
Oj:bf Demografiska institutioner19 träffar
Oj:d Demografisk teori, filosofi och metodlära289 träffar
Oj:k Demografisk forskningshistoria161 träffar
Oj:oi Statistiska demografiska tabeller62 träffar
Oj- Allmänt: särskilda länder och områden3887 träffar
Oja Nativitet och mortalitet737 träffar
Ojc Flyttningar och befolkningsändringar2181 träffar
Ojd Befolkningssammansättning och -fördelning491 träffar
Ojf Folkbokföring240 träffar
Ojp Befolkningspolitik520 träffar

Oc Statskunskap och politik136937 träffar
Oc(x) Allmänt: lexikon205 träffar
Oc:bf Organisationer och institutioner42 träffar
Oc:d Politisk teori, politisk psykologi och metodlära5128 träffar
Oc:k Statskunskapens vetenskapshistoria584 träffar

Oc:oa Politisk sociologi1672 träffar
Oc.0 Särskilda statsvetenskapliga och politiska delområden, politiska skrifter13592 träffar
Ocb Statsrätt7253 träffar
Occ Sveriges statskunskap och politik17489 träffar
Ocf Främmande länders statskunskap och politik44858 träffar
Ocg Politiska begrepp och politiska åskådningar39099 träffar
Ocl Utomparlamentariska metoder, konspirativ verksamhet, terrorism m m4690 träffar

Qa(x) Nationalekonomiska etc lexikon147 träffar
Qa:k Nationalekonomins historia361 träffar
Qa:oe Lagstiftning8 träffar

Oe Rättsvetenskap114353 träffar
Oe(x) Juridiska lexikon459 träffar
Oe(u) Lagar och lagförslag: allmänt16 träffar
Oe:d Rättsfilosofi och rättsvetenskaplig metodlära3655 träffar
Oe:oa Rättssociologi889 träffar
Oe- Juridik: särskilda länder och områden8863 träffar
Oea Civilrätt46145 träffar
Oeb Straffrätt7950 träffar
Oek Processrätt10811 träffar
Oel Tryckfrihetsrätt1241 träffar
Oep Kriminologi och polisväsen15455 träffar till 7955
Oeq Kriminalvård3233 träffar till 7955
Oer Rättsfall4887 träffar
Oes Försvars- och krigslagstiftning1109 träffar
Oet Rättshistoria10036 träffar
Oeö Särskilda verksamheters juridik25 träffar

O(x) Samhälls- och rättsvetenskapliga lexikon169 träffar
O:bf Samhälls- och rättsvetenskapliga institutioner29 träffar
O:d Samhälls- och rättsvetenskapens filosofi och metodlära11011 träffar
O:k Samhälls- och rättsvetenskapens historia175 träffar

O- Allmänt: särskilda länder och områden4022 träffar
O-a Europa: allmänt81 träffar
O-b Norden: allmänt52 träffar
O-c Sverige967 träffar
O-dÖvriga Norden182 träffar
O-e Brittiska öarna (Storbritannien)122 träffar
O-f Mellaneuropa270 träffar
O-g Nederländerna, Belgien och Luxemburg20 träffar
O-h Schweiz16 träffar
O-i Italien (inkl Vatikanstaten, San Marino och Malta)59 träffar
O-j Frankrike och Monaco134 träffar
O-k Spanien (inkl Andorra och Gibraltar)22 träffar
O-l Portugal18 träffar
O-mÖsteuropa296 träffar
O-n Balkanländerna95 träffar
O-o Asien758 träffar
O-p Afrika407 träffar
O-q Amerika550 träffar
O-r Oceanien (Australien, Nya Zeeland, Melanesien, Polynesien, Mikronesien)51 träffar
O-s Polarländerna7 träffar

Ob Internationella relationer51526 träffar
Ob(x) Allmänt: lexikon64 träffar
Ob:bf Allmänt: institutioner83 träffar
Ob:k Allmänt: historia90 träffar
Ob.09 Allmänt: politiska skrifter286 träffar
Oba Folkrätt10884 träffar
Obb Freds- och nedrustningsfrågor8780 träffar
Obd Internationellt samarbete: allmänt1946 träffar
Obe Nationernas förbund (NF)440 träffar
Obf Förenta nationerna (FN)3985 träffar
Obk Regionalt mellanfolkligt samarbete6743 träffar
Obl Försvarspakter735 träffar
Obn Nordiskt samarbete953 träffar
Obq Utvecklingsbistånd och internationell hjälpverksamhet7528 träffar
Obr Röda korset (och likvärdiga organisationer)483 träffar

OSW 35 De demokratiskt valda församlingarnas verksamheter.
Här församlingarnas egna dokument. Oklart var SAB har dem.

OSW 36/39 Politiska krav och politiska planeringar:
Oh Sociala frågor och socialpolitik173566 träffar se7951
Här politiska krav och politiska planeringar. Oklart var SAB har dem.

OSW 4 Sambandsforskningsverksamheter.
Finns inte i SAB

OSW 5 Naturforsknings- och matematikverksamheter.

T Matematik
Ta Matematik: allmänt20686 träffar
Tb Aritmetik463 träffar
Tc Algebra7432 träffar
Td Analys11819 träffar
Te Geometri5824 träffar
Tf Mått, mål och vikt611 träffar
Th Sannolikhetskalkyl och matematisk statistik12869 träffar

U Naturvetenskap
U(x) Naturvetenskapliga lexikon407 träffar
U:b Naturvetenskaplig forskning och n naturvetenskapliga institutioner530 träffar
U:d Naturvetenskaplig teori, filosofi och metodlära1413 träffar
U:k Naturvetenskapens historia2319 träffar
U:oa Naturvetenskapens sociologi133 träffar
U.02 Allmän instrumentlära683 träffar

Ua Astronomi15199 träffar
Ua(y) Astronomiska kartor, stjärnkataloger och bilderböcker48 träffar
Ua:bf Astronomiska institutioner74 träffar
Ua:k Astronomins historia1307 träffar
Ua.02 Instrumentlära324 träffar
Uaa Universum2504 träffar
Uab Solsystemet2247 träffar
Uac Stjärnor1230 träffar

Uae Praktisk astronomi874 träffar
Uaf Tidmätning1484 träffar
Uag Celest mekanik227 träffar
Uah Sfärisk astronomi och positionsastronomi111 träffar
Uai Astrofysik1032 träffar

Ub Geofysik17337 träffar
Ub.02 Instrumentlära: allmänt8 träffar
Uba Meteorologi6524 träffar
Ubb Oceanografi och hydrologi6125 träffar
Ubc Geodesi1764 träffar
Ubd Jordmagnetism407 träffar
Ube Vulkaner och jordbävningar1012 träffar

Uc Fysik och kemi71241 träffar
Uc.bf Institutioner0 träffar
Uc:k Fysikens och kemins historia360 träffar
Ucb Mekanik5380 träffar
Ucc Fysik27528 träffar
Ucd Molekyl-, atom-, kärn- och partikelfysik7146 träffar
Uce Kemi27368 träffar

Ud Geologi och paleontologi26607 träffar
Ud:bf Geologiska och paleontologiska institutioner57 träffar
Ud:k Geologins och paleontologins historia199 träffar
Ud.02 Instrumentlära8 träffar
Ud- Särskilda länder och områden3186 träffar
Uda Allmän och historisk geologi7438 träffar
Udb Paleontologi4005 träffar
Udt Geokemi462 träffar
Udu Mineralogi2407 träffar
Udv Petrologi1358 träffar
UdxEkonomisk geologi2978 träffar
J Arkeologi

Ue Biologi37710 träffar
Ue:bf Biologisinstitutioner42 träffar
Ue:k Biologins historia661 träffar
Ue.0 Särskilda biologiska aspekter och delområden20173 träffar
Uea Utvecklingslära och genetik6109 träffar
Ueb Fysisk antropologi1735 träffar
Uec Mikrobiologi2095 träffar
Ued Bioteknik1481 träffar

Uf Botanik29412 träffar
Uf:bf Botanikinstitutioner251 träffar
Uf:k Botanikens historia559 träffar
Uf.0Särskilda botaniska aspekter och delområden11570 träffar
Ufa Särskilda grupper av växter2464 träffar
Ufe Fröväxter (Fanerogamer): allmänt962 träffar
Uff Fanerogamer: gömfröiga (Magnoliophytina)2724 träffar
Ufg Fanerogamer: nakenfröiga (Pinophytina)287 träffar
Ufh Kryptogamer5684 träffar

Ug Zoologi36507 träffar
Ug:bf Zoologiinstitutioner115 träffar
Ug:k Zoologins historia233 träffar
Ug.0 Särskilda zoologiska aspekter och delområden7168 träffar
Uge Ryggradsdjur (Vertebrata)531 träffar

Ugf Däggdjur (Mammalia)5257 träffar
Ugg Fåglar (Aves)6556 träffar
Ugh Kräldjur (Reptilia) och groddjur (Amphibia)999 träffar
Ugi Fiskar (Pisces) och rundmunnar (Cyclostomi)2329 träffar
Ugj Ryggradslösa djur (Evertebrata)11027 träffar

Uh Miljöfrågor och naturskydd41368 träffar till 71

SW 6 Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.
OSW 60 Allmänt om teknologiska o ekonomiska verksamheter.
Kv Allmän ekonomisk historia19921 träffar

OSW 61 Hälso- o sjukvårdsverks., räddning o d. Veterinärverks.

V Medicin
V(x) Medicinska lexikon666 träffar
V:b Medicinsk forskning och medicinska institutioner623 träffar
V:d Medicinens filosofi och metodlära1487 träffar
V:k Medicinhistoria6408 träffar
V:oa Allmänt: medicinsk sociologi741 träffar
V:oe Allmänt: medicinlagstiftning52 träffar
V:oi Allmänt: medicinstatistik62 träffar
Va Medicinsk genetik, mikrobiologi, immunologi m fl icke-kliniska discipliner6597 träffar
Vb Anatomi4013 träffar
Vc Medicinsk fysiologi, biofysik och kemi8182 träffar
Vd Farmakologi8243 träffar
Ve Allmän medicin51942 träffar
Vf Kirurgi och anestesi8641 träffar
Vg Gynekologi och andrologi6128 träffar
Vh Pediatrik4490 träffar
Vi Oftalmologi (ögat)2109 träffar
Vj Otorinolaryngologi2486 träffar
Vk Odontologi5159 träffar
Vl Psykiatri24284 träffar
VmTerapimetoder8514 träffar

Vn Samhällsmedicin, hygien, sexologi25450 träffar
Vo Rättsmedicin459 träffar
Vp Hälso- och sjukvård29201 träffar
Vs Geriatrik1844 träffar
Vt Flyg- och navalmedicin, rymdmedicin181 träffar
Vu Idrottsmedicin773 träffar
Vx Militärmedicin1166 träffar
Qdfb Veterinärmedicin2005 träffar
Qdfb:bf Organisationer och institutioner14 träffar
Qdfb:k Historia101 träffar
Qdfb:oe Lagstiftning13 träffar

Ps Brandteknik och brandväsen2731 träffar. Delar om brandkår och räddningstjänst ingår i 61

OSW 62 Ingenjörsverksamheter (konstruktion o d)

P Teknik, kommunikationer ... Del om ingenjörsverksamheter , konstruktion o d. Tillverkning ingår i 66-69. Drift av kommunikationer ingår i 654+656. Drift av energi- och hygienproduktion o d ingår i 64. Allmänt om drift av datorer och datorbehandling Ingår i 651.

P(x) Tekniklexikon693 träffar
P:d Teknisk teori och filosofi405 träffar
P:k Allmän teknikhistoria1548 träffar
P:oa Allmänt: sociologiska aspekter964 träffar
P.0 Allmänt: särskilda aspekter, amatör- och hobbyverksamhet31872 träffar
Pa Teknisk fysik9422 träffar
Pb Maskinteknik12532 träffar
Pc Elektroteknik och elektrisk industri32335 träffar
Pd Bergsbruk9320 träffar
Pe Metallbearbetning och metallindustri7705 träffar
Industrier Pf o s v förtecknas på 66-69.
Pp Byggnadsteknik, byggnadsproduktion, teknisk hygien40657 träffar
Pr Transportmedel och kommunikationer50745 träffar
Ps Brandteknik och brandväsen2731 träffar. Delar om brandkår och räddningstjänst ingår i 61
Pt Patentbeskrivningar231 träffar
Pu Datorer och databehandling69084 träffar

OSW 63 Biologisk produktion. Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske od.

Qd Lantbruk46433 träffar
Qd(x) Lantbrukslexikon80 träffar
Qd:bf Lantbruksorganisationer och -institutioner61 träffar
Qd:k Lantbrukets och lantbruksforskningens historia846 träffar
Qd:oe Lantbrukslagstiftning32 träffar
Qd- Särskilda länder och områden12333 träffar
Qda Lantbruksekonomi2258 träffar
Qdb Lantbrukets byggnader, redskap och maskiner1263 träffar
Qdc Jordbrukslära3467 träffar
Qdd Växtodlingslära3142 träffar
Qde Växternas sjukdomar och skadedjur, växtskydd1608 träffar
QdfHusdjurslära16986 träffar
Qdg Mjölkproduktion475 träffar
Qdh Äggproduktion31 träffar
Qdi Köttproduktion133 träffar
Qdfb Veterinärmedicin2005 träffar till 61

Qe(x) Trädgårdsexikon38 träffar
Qe:k Trädgårdsskötselns och trädgårdsforskningens historia128 träffar
Qe Trädgårdsskötsel7959 träffar
Qe- Särskilda länder och områden1686 träffar
Qec Trädgårdsarbete261 träffar
Qed Köksväxtodling526 träffar
Qee Frukt- och bärodling842 träffar
Qef Prydnadsväxtodling2164 träffar

Qf Skogsbruk9821 träffar
Qf(x) Skogsbrukslexikon32 träffar
Qf:bf Skogsbruksorganisationer och -institutioner20 träffar
Qf:k Skogsbrukets och skogsforskningens historia94 träffar
Qf- Särskilda länder och områden4329 träffar
Qfb Skogsekonomi296 träffar
Qfd Skogsbotanik727 träffar
Qfe Skogsvård813 träffar
Qfh Avverkning och transport454 träffar
Qfj Skogsuppskattning och virkesmätning259 träffar
QfkFlottning och sortering264 träffar

Qg Jakt och fiske9402 träffar
Qg- Allmänt: ärskilda länder och områden96 träffar
Qga Jakt3576 träffar
Qgb Fiske5560 träffar

OSW 64 Hushållsarbeten. Energi- och hygienförsörjning.

Qc Hem och hushåll41918 träffar
Qc(x) Allmänt: lexikon29 träffar
Qc- Särskilda länder och områden1087 träffar
Qca Mat och dryck (inkl kulturhistoriska arbeten)27057 träffar
Qcb Hemmets vård2195 träffar
Qcc Kläder och sömnad5413 träffar
Qcd Personlig hygien1173 träffar
Qcg Umgängeskonst, etikettfrågor och andra personliga förhållanden1233 träffar
Qci Privatekonomi1953 träffar
Qm Hotell, restauranger och turism7078 träffar

P Teknik, kommunikationer ... Drift av energi- och hygienproduktion o d ingår i 64.

SW 65 Adm, distribution, kommunikation, organisation o d.

OSW . 651 Kontorsarbete o d. Datoranvändning.
Qbg Kontorsteknik3071 träffar
Pu Datorer och databehandling69084 träffar delar om drift.

OSW . 6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning.
Od Förvaltning46142 träffar
Od(x) Allmänna förvaltningslexikon19 träffar
Od:d Allmän förvaltningseori och metodlära225 träffar
Od:k Allmän förvaltningshistoria39 träffar
Od.0 Allmän central- och lokalförvaltning405 träffar
Odb Förvaltningsrätt3324 träffar
Odc Förvaltning: Sverige14084 träffar
Odf Främmande länders förvaltning5511 träffar
Odg Samhällsplanering20410 träffar till 71

OSW . 6525-6529 Militära verksamheter.
S Militärväsen
S(x) Militära lexikon128 träffar
S:bf Militära institutioner28 träffar
S:do Allmänt: militär psykologi179 träffar
S:k Allmän krigshistoria och krigskonstens historia2002 träffar
S:oa Allmänt: militär sociologi251 träffar
S.0 Allmänt: särskilda militära aspekter3617 träffar
S- Allmänt: särskilda länder och områden12851 träffar
Sa Lantkrigsväsen5784 träffar
Sb Sjökrigsväsen9059 träffar
Sc Luftkrigsväsen4066 träffar

Se Total krigföring1924 träffar
Sf Kärnvapenkrigföring1325 träffar
Sg Kemisk och biologisk krigföring409 träffar
Sh Psykologiskt försvar227 träffar
Si Civilförsvar852 träffar
Sj Ekonomiskt försvar88 träffar
Sk Frivilligt försvarsarbete649 träffar
Sv Vapen5481 träffar

OSW . 653 Handelsverksamheter.

Qi Handel13303 träffar
Qi(x) Allmänt: lexikon och uppslagsverk139 träffar
Qi:k Handelns historia148 träffar
Qi:oe Handelslagstiftning64 träffar
Qi-Särskilda länder och områden4168 träffar
Qia Handelsteknik822 träffar
Qik Varukännedom118 träffar
Qil Handelskalendrar och -lexikon428 träffar
Qim Handel med speciella varor3616 träffar
Qis Marknader och varumässor394 träffar
Qiv Handelskammare, handelsrepresentation267 träffar

OSW . 654 Telekommunikationsverksamheter.

P Teknik, kommunikationer ... Del om drift av televerksamheter

Qjg Televäsen1485 träffar
Qjg:bf organisationer och institutioner17 träffar
Qjg:k Televäsendets historia33 träffar
Qjg:oe Telelagstiftning37 träffar
Qjg- Särskilda länder och områden931 träffar

OSW . 655 Förlagsverksamheter o d.

Ad Bokförlag och bokhandel6476 träffar
Ad:k Bokförlagens och bokhandelns historia68 träffar
Ad- Särskilda länder och områden4435 träffar
Ada Bokhandelsteknik och -organisation177 träffar
Ads Lagerkataloger273 träffar
Adt Bokauktionskataloger465 träffar
Ae Bokväsen14489 träffar

OSW . 656 Transportverksamheter, resbyrå, lagring o d.

P Teknik, kommunikationer ... Del om drift av transporter

Pra Landsvägsfordon och landsvägstrafik15600 träffar
Prb Järnvägar och spårvägar4531 träffar
Prc Fartyg och sjöfart15778 träffar
Prd Luft- och rymdfarkostteknik8471 träffar
Prf Svävare, amfibiefarkoster m m44 träffar
PrtTransportväsen4375 träffar
Prt-Särskilda länder och områden870 träffar
Prtg Godstransporter (inkl containertrafik)827 träffar
Prtp Persontransporter (inkl kollektivtrafik)915 träffar
Qjf Postväsen2276 träffar

OSW . 657 Penningverksamheter. Finans. Försäkring. Skatter.

Ok Försäkring11994 träffar
Om Kooperation1711 träffar
Qaa Ekonomisk teori27779 träffar
Qab Ekonometri2459 träffar
Qac Konjunkturteori och konjunkturlära1891 träffar
Qad Ekonomiska förhållanden68420 träffar

Qae Penning- och bankväsen23674 träffar
Qaf Finansväsen med finansrätt20234 träffar
Qbc Redovisning13451 träffar

OSW . 658 Allm.företagsekonomi, Arbets-förmedling o -marknad.

Qb Företagsekonomi97354 träffar
Qb(x) Företagsekonomiska lexikon217 träffar
Qb:bf Allmänt: Organisationer och institutioner14 träffar
Qb:d Företagsteori, metodlära539 träffar
Qb:k Företagsekomomins historia148 träffar
Qb-Särskilda länder och områden1221 träffar
Qba Företagsorganisation, företagsformer, företagsledning36814 träffar
Qbb Standardisering707 träffar
Qbc Redovisning13451 träffar till 657
Qbd Anläggningar och inventarier821 träffar
Qbf Personaladministration9735 träffar
Qbg Kontorsteknik3071 träffar till 651
Qbi Driftsorganisation11573 träffar
Qbk Materialadministration2864 träffar
Qbl Försäljningsorganisation. Marknadsföring12145 träffart 659
Qbm Reklam och PR (public relations)4594 träffar till 659
Qz Särskilda företag19026 träffar

OSW . 659 Marknadsförings- och reklamverksamheter od.

Qbl Försäljningsorganisation. Marknadsföring12145 träffar
Qbm Reklam och PR (public relations)4594 träffar

OSW 66/68 Tillverkning av varor.

P Teknik, kommunikationer ... Del om tillverkning av varor. Konstruktion se 62

Pa Teknisk fysik9422 träffar
Paa Teknisk akustik1455 träffar
Pab Teknisk optik5481 träffar
Pac Teknisk värmelära1351 träffar

Pb Maskinteknik12532 träffar
Pb.0 Särskilda aspekter52 träffar
Pba Maskinelement6072 träffar
Pbb Värmemotorer1375 träffar
Pbc Vattenmotorer och pumpar671 träffar
Pbd Vindmotorer m m327 träffar
Pbe Transportanordningar522 träffar
Pbf Kylteknik, Tryckluftteknik, luftpumpar870 träffar

Pc Elektroteknik och elektrisk industri32335 träffar
Pc:bf Allmänt: institutioner5 träffar
Pc:oe Allmänt: lagstiftning8 träffar
Pc.0 Alllmänt: särskilda aspekter342 träffar
Pca Elektrisk kraftproduktion523 träffar
Pcb Elektrisk kraftöverföring och distribution2091 träffar
Pcc Elektriska maskiner844 träffar
Pcf Elektrisk ljusteknik531 träffar
Pcg Elektrisk värmeteknik63 träffar
Pch Teknisk elektrokemi455 träffar

Pci Elektronik10078 träffar
Pcj Radio- och teleteknik11381 träffar

Pd Bergsbruk9320 träffar
Pd:bf Institutioner27 träffar
Pd:oe Lagstiftning35 träffar
Pd.05 Industri134 träffar
Pda Prospektering och mineralutvinning3062 träffar
Pdb Metallurgi4079 träffar

Pe Metallbearbetning och metallindustri7705 träffar
Pe.0 Allmänt: särskilda aspekter, amatör- och hobbyverksamhet541 träffar
Pea Gjutning406 träffar
Pec Bearbetning och formning930 träffar
Ped Värme- och köldbehandling152 träffar
Pee Svetsning, skärning, lödning, limning841 träffar
Peg Ytbehandling541 träffar
Peh Metallprodukter141 träffar
Pej Metallmanufaktur och smideshantverk1035 träffar
Pel Finmekanik1402 träffar

Pf Stenindustri974 träffar

Pg Glas, keramik, porslin2830 träffar
Pg.0 Allmänt: särskilda aspekter, amatör- och hobbyverksamhet507 träffar
Pga Glas1296 träffar
Pgb Keramik och porslin560 träffar

Ph Träteknik och träindustri3955 träffar
Ph.0 Allmänt: särskilda aspekter, amatör- och hobbyverksamhet623 träffar
Pha Virkesframställning513 träffar
Phc Lagring av virke34 träffar
Phd Träbearbetning401 träffar
Phh Träprodukter359 träffar
Phi Finsnickeri1338 träffar
Phj Kork och korkprodukter15 träffar

Pi Pappersindustri3451 träffar
Pi.05 Industri208 träffar
Pia Cellulosa- och pappersmasseindustri608 träffar
Pib Papper och papp1109 träffar
Pic Pappersprodukter389 träffar

Pj Textil- och beklädnadsindustri3572 träffar
Pj.0 Allmänt: särskilda aspekter192 träffar
Pja Textil- och konstfiberindustri1649 träffar
Pjb Textilkemi635 träffar
Pjc Beklädnadsvaror588 träffar
Pjd Övriga textilprodukter127 träffar

Pk Läder- och pälsvaruindustri781 träffar
Pk.05 Allmänt: industri18 träffar
Pk.09 Allmänt: amatör- och hobbyverksamhet9 träffar
Pka Läderbearbetning188 träffar
Pkb Pälsberedning48 träffar
Pkc Skor och andra lädervaror456 träffar

Pl Övriga produkter516 träffar
Pl.09 Amatör- och hobbyverksamhet308 träffar
Plb Leksaker92 träffar
Plc Halm- och hårarbeten m m65 träffar

Pm Kemisk teknik och kemisk industri21529 träffar
Pm:oe Allmänt: lagstiftning8 träffar
Pm.0 Allmänt: särskilda aspekter454 träffar
Pma Bränslen och sprängämnen3547 träffar
Pmb Livsmedel och njutningsmedel7728 träffar
Pmc Läkemedel och kosmetika1178 träffar
Pmg Oljor, fetter och vaxer264 träffar
Pmh Färger och lacker1410 träffar
Pmi Gummi och plaster1617 träffar
Pmö Övrig kemisk-teknisk industri989 träffar

Pn Fotografi och filmteknik7261 träffar
Pna Fotografi4139 träffar
Pnb Filmteknik, TV- och videofotografering1030 träffar
Pnd Vetenskaplig och teknisk fotografi983 träffar
Pny Fotografi och filmteknik: restaurering och konservering131 träffar

Po Tryckeri och bokbinderi2487 träffar
Po.05 Allmänt: industri70 träffar
Poa Tryckeri1763 träffar
Pob Bokbinderi336 träffar

Pr Transportmedel och kommunikationer50745 träffar
Pra Landsvägsfordon och landsvägstrafik15600 träffar
Prb Järnvägar och spårvägar4531 träffar
Prc Fartyg och sjöfart15778 träffar
Prd Luft- och rymdfarkostteknik8471 träffar
Prf Svävare, amfibiefarkoster m m44 träffar
Prt Transportväsen4375 träffar

OSW 69 Tillverkning/ byggande av byggnader o anläggningar.

P Teknik, kommunikationer ... Del om tillverkning/byggande av byggnader och anläggningar. Konstruktion se 62

Pp Byggnadsteknik, byggnadsproduktion, teknisk hygien40657 träffar
Pp:bf Allmänt: organisationer och institutioner61 träffar
Pp:oe Byggnadslagstiftning365 träffar
Pp.0 Allmänt: särskilda aspekter422 träffar
Ppa Byggnadsteknik9156 träffar
Ppb Byggnadsproduktion: husbyggnad9363 träffar
Ppc Bygnadsproduktion: väg- och vattenbyggnad6287 träffar
Ppd Teknisk hygien, vatten och avlopp, värmeförsörjning m m9198 träffar

SW 7 Formgivning av fysiska och sociala miljöer.
OSW 70 Allmänt om konst o kultur.
Ia Konst: allmänt10951 träffar
Ib Konsthistoria95037 träffar
O
SW 71 Övergripande planering av fysiska miljöer. samt
SW 72 Formgivning av byggnader o anläggningar, arkitektur.

Odg Samhällsplanering20410 träffar
Odg(x) Allmänt: lexikon19 träffar
Odg:bf Organisationer och institutioner11 träffar
Odg:d Samhällsplneringens teori, filosofi och metodlär181 träffar
Odg:k Samhällsplaneringens histori28 träffar
Odg:oe Lagstiftning33 träffar
Odg- Allmänt: särskilda länder och områden5957 träffar
Odgb Riksplanering74 träffar
Odgc Regionplanering2387 träffar
Odgd Kommunal planering5690 träffar
Odgl Planering för bostäder710 träffar
Odgm Planering för rekreation, lek, fritid och kultur583 träffar
Odgp Planering för handel, industri och arbetsplatser277 träffar
Odgq Planering för kommunikationer och transporter1534 träffar
Op Framtidsstudier1604 träffar
Uh Miljöfrågor och naturskydd41368 träffar
Ic Arkitektur64589 träffar
Ic:bf Arkitekturorganisationer och -institutioner41 träffar
Ic:d Arkitekturteori och -psykologi1713 träffar
Ic:do Arkitekturpsykologi174 träffar
Ic:k Vetenskapshistoria82 träffar
Ic. Särskilda perioder3428 träffar
Ic- Särskilda länder och områden35673 träffar
Icd Byggnader för särskilda ändamål10412 träffar
Ict Stadsplanekonst3929 träffar
Icu Landskapsarkitektur4153 träffar
Icv Byggnadsvård3914 träffar
O
SW 73 Skulptur o d. Museiverksamheter, konstutställning. Samt
SW 74 Konsthantverk, formgivning av bruksföremål. Inredning. och
SW 75 Konstmåleri. 76 Grafisk konst, teckenkonst. 77 Fotografi.

Id Skulptur7222 träffar
Bg Allmänna museer14987 träffar
Bh Allmänna utställningar1538 träffar
Ie Målarkonst19432 träffar
If Grafisk konst7647 träffar
Ig Teckningskonst7391 träffar
Ih Konsthantverk39390 träffar
Ii Konstsamlingar och -utställningar18292 träffar
In Fotokonst12369 träffar
Af Skrift3418 träffar
Ky Historiska hjälpvetenskaper16163 träffar delar

OSW 78 Musik (konserter o d till 792)
Ij Musik89664 träffar (konserter, evenemang od till 792)
X Musikalier (noter)
Y Musikinspelningar

SW 79 Seder o bruk, nöjen, sociala miljöer o verks. Sport. (Allmänt om sociala miljöer) samt
OSW . 7911-7913 Seder och bruk.

Oa Sociologi64809 träffar
Oa(x) Sociologiska lexikon116 träffar
Oa:bf Sociologiska institutioner8 träffar
Oa:d Sociologisk teori, filosofi och metodlära5133 träffar
Oa:k Sociologins historia715 träffar
Oaa Socialpsykologi11628 träffar kan ingå i 15
Oab Sociala strukturer31995 träffar
Oac Familjesociologi6571 träffar

M Etnografi, socialantropologi

M(x) Etnografiska etc. lexikon112 träffar
M:b Etnografisk etc. forskning. Institutioner337 träffar
M:d Etnografisk etc teori, filosofi och metodlära2649 träffar
M:k Etnografins etc historia507 träffar
Ma Europa: allmänt1767 träffar
Mb Norden: allmänt373 träffar
Mc Sverige9481 träffar
Md Övriga Norden1365 träffar
Me Brittiska öarna (Storbritannien)434 träffar
Mf Mellaneuropa1064 träffar
Mg Nederländerna, Belgien och Luxemburg89 träffar
Mh Schweiz113 träffar
Mi Italien (inkl Vatikanstaten, San Marino och Malta)192 träffar
Mj Frankrike338 träffar
Mk Spanien (inkl Andorra och Gibraltar)233 träffar
Ml Portugal93 träffar
Mm Östeuropa1158 träffar
Mn Balkanländerna464 träffar
Mo Asien4523 träffar
Mp Afrika3277 träffar
Mq Amerika5608 träffar
Mr Oceanien1499 träffar
Ms Polarländerna549 träffar
Mu Bebyggelse och byggnader2315 träffar
Mv Föremål1351 träffar
Mx Näringsliv och arbetsliv3887 träffar
My Samhälls- och familjeliv3531 träffar
Mz Folktro och folkseder10687 träffar
Bl Omstridda fenomen och företeelser2995 träffar

O

SW . 7914-7919 Film, radio, TV, offentliga fester mm. Samt
SW . 792 Teater. Opera. Konserter. Revyer. Konstdans. och
SW . 793 Sällskapsnöjen. Sällskapsdans. Lek. och
SW . 794 Spel. Skicklighets-och turspel. Lotteri. Lotto. Tips etc.

Im Film26097 träffar
Ik Teater30897 träffar
Rc Danslekar och dans1723 träffar
Rh Scoutrörelsen684 träffar
Rd Spel och tidsfördriv7462 träffar
Re Lotteri, vadhållning, tips499 träffar

SW 795 Sociala miljöer och sociala verksamheter.
OSW . 7951 Socialvård.

Oh Sociala frågor och socialpolitik173581 träffar
Oh:oe Allmänt: sociallagstiftning140 träffar
Oh- Allmänt: särskilda länder och områden7023 träffar
Oha Arbete och arbetsmarknad54266 träffar
Ohc Bostäder8400 träffar
Ohd Emigration och immigration12477 träffar även 7958
Ohe Minoriteter12938 träffar
Ohf Social omsorg29923 träffar
Ohg Frivillig hjälpverksamhet3148 träffar
Ohi Alkohol-, narkotika- och nikotinfrågor10907 träffar
Ohj Genusfrågor35587 träffar
Ohk Fritidsverksamhet2265 träffar
Ohm Allmänna samlingslokaler516 träffar

OSW . 7952/7956 Sociala miljöer, sociala verksamheter.

Planering av sociala miljöer för **Odgm**-**Odgq** se 71+72
Odgm Planering för rekreation, lek, fritid och kultur583 träffar
Odgp Planering för handel, industri och arbetsplatser277 träffar
Odgq Planering för kommunikationer och transporter1534 träffar
Oep Kriminologi och polisväsen15455 träffar
Oeq Kriminalvård3233 träffar

OSW . 7957 Undervisning o d.

EUppfostran och undervisning
E:b Uppfostran och undervisning: forskning44 träffar
E:bf Organisationer och institutioner26 träffar
E:d Uppfostran och undervisning: teori och filosofi1395 träffar
E:k Uppfostran och undervisning: historia1888 träffar
E:oa Uppfostran och undervisning: sociologi293 träffar
Ea Pedagogik60803 träffar
Eh Uppfostran i hemmiljö1475 träffar
Em Undervisningsväsen (ej högskolor)47580 träffar
Ep Högskolor35133 träffar
Et Ungdomsvårdsskolor235 träffar
Eu Elever med särskilda behov8568 träffar
Ev Folkbildning5026 träffar
Ex Yrkesval1496 träffar

OSW . 7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet.
Odgl Planering för bostäder710 träffar se 71+72
Ohd Emigration och immigration12477 träffar

OSW . 7959 Sociala miljöer o verks.i allmänna grupper o d.
Bi Förenings- och mötesteknik1107 träffar
Bk Allmänna sällskap och föreningar3306 träffar

OSW 796/799 Sport, idrott o d.
Ra Gymnastik3153 träffar
RagMotion1185 träffar
Rah Bodybuilding314 träffar

Rai Yoga277 träffar
Raj Akrobatik12 träffar
Rb Idrott och sport28365 träffar
Rb:bf Idrottsorganisationer och –institutioner160 träffar
Rb:do Idrottspsykologi731 träffar
Rb:k Idrottsforskningens historia367 träffar
Rb:oa Idrottssociologi917 träffar
Rb- Särskilda länder och områden4253 träffar
Rba Allmän idrott. Friidrott725 träffar
Rbb Boll- och kägelsport4213 träffar
Rbc Simning, simhopp, dykning m m622 träffar
Rbd Sjösport. Båtsport1366 träffar
Rbe Djursport1600 träffar
Rbf Cykel-, motor- och flygsport1137 träffar
Rbg Vintersport1710 träffar
Rbh Rullskridskor, rullbräda, rullskidor90 träffar
Rbi Budo (kampsporter)502 träffar
Rbj Brottning145 träffar
Rbk Boxning218 träffar
RblTyngdlyftning49 träffar
Rbm Orienteringssport (inkl skidorientering)1599 träffar
Rbn Alpinism368 träffar
Rbo Friluftsliv1471 träffar
Rbp Fäktning183 träffar
Rbq Skytte340 träffar
Rbr Handikappidrott163 träffar
Rbv Olympiska spelen691 träffar
Rbz Särskilda idrottsutövare2594 träffar

SW 8 Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur

OSW 80 Språkliga verksamheter. 802/809 motsvarar 82/89.

F Språkvetenskap

F(x) Flerspråkiga lexikon och språkvetenskapliga uppslagsverk1123 träffar
F:b Språkvetenskaplig forskning, organisationer och institutioner177 träffar
F:d Språkteori och -filosofi10397 träffar
F:k Språkvetenskapens historia1329 träffar
F:oa Språksociologi6526 träffar
F:oi Språkstatistik73 träffar
F:pu Datalingvistik1334 träffar
F:t Matematisk lingvistik81 träffar
F.0 Allmänt: särskilda språkvetenskapliga aspekter20983 träffar
Fb Indoeuropeiska språk: allmänt5008 träffar
Fc Svenska24043 träffar
Fd Övriga nordiska språk5173 träffar
Fe Engelska24149 träffar
Ff Tyska16219 träffar
Fg Nederländska1637 träffar
Fh Romanska språk: allmänt2891 träffar
Fi Italienska3959 träffar
Fj Franska11394 träffar
Fk Spanska6634 träffar
Fl Portugisiska1048 träffar
FmSlaviska och baltiska språk18187 träffar
Fn Keltiska språk772 träffar
Fo Grekiska och latin15432 träffar
Fp Indo-ariska språk2495 träffar

Fq Iranska språk1553 träffar
Fr Övriga indoeuropeiska språk998 träffar
Fs Semitiska språk11097 träffar
Ft Hamitiska språk och tchadspråk1909 träffar
Fu Finsk-ugriska och altaiska språk10458 träffar
Fv Sinotibetanska och austroasiatiska m.fl. språk3094 träffar
Fx Övriga språk7413 träffar
Fy Konstgjorda språk566 träffar
Få Teckenspråk550 träffar

OSW 81 Litteraturvetenskap. Litteraturhistoria.

G Litteraturvetenskap

G(x) Litteraturvetenskapliga lexikon802 träffar
G:b Litteraturvetenskaplig forskning, organisationer och institutioner178 träffar
G:dd Litteraturvetenskaplig metodlära1357 träffar
G:df Litteraturestetik8370 träffar
G:dg Litteraturkritik3012 träffar
G:do Litteraturpsykologi1164 träffar
G:k Litteraturvetenskapens historia475 träffar
G:oa Litteratursociologi2804 träffar
G.0 Särskilda litterära genrer och motiv27810 träffar
G. Allmänt: särskilda litterära perioder31799 träffar
Gb Germansk och nordisk litteraturhistoria: allmän1434 träffar
Gc Svensk litteraturhistoria28437 träffar
Gd Övrig nordisk litteraturhistoria7197 träffar
Ge Engelsk litteraturhistoria44252 träffar
Gf Tysk litteraturhistoria25513 träffar
Gg Nederländsk litteraturhistoria822 träffar
Gh Romansk litteraturhistoria: allmän1002 träffar
Gi Italiensk litteraturhistoria4836 träffar
Gj Fransk litteraturhistoria20285 träffar
Gk Spansk litteraturhistoria8600 träffar
Gl Portugisisk litteraturhistoria1668 träffar
Gm Slavisk och baltisk litteraturhistoria24365 träffar
Gn Keltisk litteraturhistoria366 träffar
Go Grekisk och latinsk litteraturhistoria12880 träffar
Gp Indo-arisk litteraturhistoria1190 träffar
Gq Iransk litteraturhistoria911 träffar
Gr Övrig indoeuropeisk litteraturhistoria160 träffar
Gs Semitisk litteraturhistoria3993 träffar
Gt hamitiska språk och tchadspråk129 träffar
Gu Finsk-ugrisk och altaisk litteraturhistoria4207 träffar
Gv Litteraturhistoria: sino-tibetanska och austroasiatiska språk1443 träffar
Gx Övrig litteraturhistoria2706 träffar
Gz Särskilda utländska författare6100 träffar

OSW 82/89 Skönlitteratur på olika språk.

H Skönlitteratur

H.07 Folkdiktning: allmänt1506 träffar
Hbn Nordisk skönlitteratur: samlingar510 träffar
Hc Svensk skönlitteratur264319 träffar
Hd Övrig nordisk skönlitteratur22540 träffar
He Engelsk skönlitteratur111581 träffar
Hf Tysk skönlitteratur29946 träffar
Hg Nederländsk skönlitteratur2645 träffar
Hh Romansk skönlitteratur1176 träffar
Hi Italiensk skönlitteratur8110 träffar
Hj Fransk skönlitteratur26798 träffar
Hk Spansk skönlitteratur18943 träffar
Hl Portugisisk skönlitteratur4602 träffar
Hm Slavisk och baltisk skönlitteratur47428 träffar
Hn Keltisk skönlitteratur323 träffar
Ho Grekisk och latinsk litteratur25654 träffar
Hp Indisk litteratur4321 träffar
Hq Iransk litteratur5971 träffar
Hr Övrig indoeuropeisk litteratur1395 träffar
Hs Semitisk litteratur12166 träffar
Ht Litteratur på hamitiska språk och tchadspråk620 träffar
Hu Finsk-ugrisk och altaisk skönlitteratur19683 träffar
Hv Skönlitteratur på sinotibetanska och austroasiatiska m.fl. språk6319 träffar
Hx Övrig skönlitteratur6009 träffar
Hy Skönlitteratur på konstgjorda språk139 träffar
Hå Skönlitteratur på teckenspråk229 träffar

SW 9 Saklitterära verks.Allmän geografi o historia. Biografi.

OSW 90 Tidningar, tidkrifter, journalistik. Blandade ämnen.

Ä Tidningar

Bd Allmänna tidskrifter och allmänna serier9483 träffar
Bb Allmänna samlingsverk9362 träffar
Br Kommunikation, cybernetik, informationsteori6897 träffar
Bs Masskommunikation: allmänt13047 träffar
Bt Publicistik (inkl tidningsväsen och -historia)13022 träffar
Bu Masskommunikation: radio och television7423 träffar
Bv Informationsteknik (IT)5082 träffar

OSW 91 Allmän geografi, reseskildringar. 913/919 mots. 93/99.

N Geografi och lokalhistoria

N(x) Allmänt: geografiska lexikon453 träffar
N(y) Allmänt: kartor och bilder2829 träffar
N:d Geografisk teori, filosofi och metodlära680 träffar
N:k Geografiforskningens historia1898 träffar
N.0 Allmänt: reseskildringar och -handböcker, särskilda geografiska aspekter6401 träffar
Na Europa: allmänt2573 träffar
Nb Norden: allmänt2031 träffar
Nc Sverige79719 träffar
Nd Övriga Norden9805 träffar
Ne Brittiska öarna (Storbritannien)4697 träffar
Nf Mellaneuropa9987 träffar

Ng Nederländerna, Belgien och Luxemburg1154 träffar
Nh Schweiz1086 träffar
Ni Italien4287 träffar
Nj Frankrike4121 träffar
Nk Spanien1958 träffar
Nl Portugal482 träffar
Nm Östeuropa6915 träffar
Nn Balkanländerna2880 träffar
No Asien16466 träffar
Np Afrika7168 träffar
Nq Amerika10113 träffar
Nr Oceanien (Australien, Nya Zeeland, Melanesien, Polynesien, Mikronesien)2084 träffar
Ns Polarländerna2285 träffar
Nt Oceaner och hav831 träffar
Ny Kartografi3678 träffar

OSW 92 Biografiska verksamheter, släkthistoria o d.

L Biografi med genealogi

L:k Vetenskapshistoria7 träffar
Ld Genealogi9789 träffar
Lk Biografisk vetenskap660 träffar
Lm Biografiska uppslagsverk15002 träffar
Ls Biografiska samlingar10970 träffar
Lz Biografi: särskilda personer130729 träffar

OSW 93/99 Historieskrivande verksamheter, allmän historia.

K Historia

K(x) Historiska lexikon252 träffar
K:bf Historiska organisationer och institutioner146 träffar
K:d Historisk teori, filosofi och metodlära4808 träffar
K:k Historieforskningens historia4174 träffar
K. Allmänt: särskilda historiska perioder45052 träffar
Ka Europa: allmänt6460 träffar
Kb Norden: allmänt4345 träffar
Kc Sverige28531 träffar
Kd Övriga Norden14266 träffar
Ke Brittiska öarna (Storbritannien)15845 träffar
Kf Mellaneuropa30066 träffar
Kg Nederländerna, Belgien och Luxemburg1854 träffar
Kh Schweiz815 träffar
Ki Italien5268 träffar
Kj Frankrike13523 träffar
Kk Spanien4401 träffar
Kl Portugal851 träffar
Km Östeuropa26727 träffar
Kn Balkanländerna6073 träffar
Ko Asien52814 träffar
Kp Afrika12429 träffar
KqAmerika29025 träffar
Kr Oceanien1087 träffar
Ks Polarländerna243 träffar
Kt Allmän kulturhistoria21717 träffar
Ku Allmän socialhistoria22902 träffar
Kv Allmän ekonomisk historia19921 träffar till 60
Ky Historiska hjälpvetenskaper16163 träffar delar till 73

22 politikområden för politiken 26 maj 2016

Under årens lopp har innehållet i dominerande politikområden skiftat. Utredningar har visat att dagens politiska problem kan inordnas i 22 politikområden som hvudsakligen stämmer överens med regeringens ministerområden. http://www.regeringen.se

* **Partiledaren/statsministern Stefan Löfven.**
* **Allmänt om regeringens politik.**

* **Utrikespolitik.**
  Politik för en utrikesminister.

* **Europapolitik.**
  Politik för en EU-minister.

* **Politik för juridik.**
  Politik för en justitieminister.

* **Försvar.**
  Politik för en försvarsminister.

* **Miljö**
  Politik för miljöminister för fysiska och sociala miljöer i regioner och kommuner.

* **Transporter.**
  Politik för en infrastrukturminister.

* **Bostadsproduktion.**
  Politik för en bostadsminister som ser till att det produceras.

* **Landsbygdspolitik.**
  Politik för en landsbygdsminister.

* **Politik för internationellt utvecklingssamarbete och klimat.**
  Minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat.

* **Sjuk- och hälsovård o d.**
  Politik för en socialminister med hälso- och sjukvård.

* **Hushållet. Mat, boende, konsumtion, hushållsekonomi o d**
  Politik för en socialförsäkringsminister med ansvar för hushållsverksamheter.

* **Barn- och äldreomsorg. Välfärd. Socialtjänst**
  Politik för en barn- och äldreminister m m med välfärd och socialtjänst o d

* **Utbildning. Forskning.**
  Politik för utbildningsministrar.

* **Information, konst, kultur o d.**
  Politik för en kultursminister. Med demokrati.

* **Jobb.**
  Politik för en arbetsmarknads- och etableringsminister.

* **Näringar.**
  Politik för en näringsminister.

* **Handel.**
  Politik för handelsminiser.

* **Migration.**
  Politik för en migrationsminister.

* **Polisen. Brott. Kriminalvård.**
  Politik för en inrikesminister för brott och polis o d

* **Politik för statens finanser och statens stöd till regioner och kommuner o d.**
  Politik för finans- finansmarknads- och civilministrar.

Från Sveriges regering Statsråden och departementen 14 juni 2016

Myndigheter med flera

Till varje departements ansvarsområde hör ett antal statliga myndigheter som ska tillämpa de lagar och utföra den verksamhet som riksdag och regering har beslutat om. Regeringskansliet förvaltar också ett antal företag, hel- eller delägda av staten. Cirka 163 000 personer är anställda i dessa företag. Det finns även ett antal stiftelser som har bildats av staten. Ditt urval ger 323 träffar av totalt 323.

Myndigheterna och de andra organen styr sig själva. Regeringen ska inte gå in och styra, men regeringen kan ändra reglerna för verksamheterna och kan besluta om var de ska ligga.

Statsministern har den 14 juni 2016 meddelat attt regeringen ska se över deras lokaliseringar och eventuellt flytta dem så att välfärden i Sverige blir bättre fördelad.

A

AB Göta kanalbolag (Götakanal) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

AB Svenska Spel (Svenska spel) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Akademiska Hus Aktiebolag (Akademiska Hus) 23 jan 2015 Näringsdepartementet

Aktiebolaget Bostadsgaranti (AB Bostadsgaranti) 23 jan2015 Näringsdepartementet

Aktiebolaget Svensk Bilprovning 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Aktiebolaget Svensk Exportkredit (SEK) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Alkoholsortimentsnämnden 17 december 2014 från Socialdepartementet

Allmänna reklamationsnämnden (ARN) 05 januari 2015 från Finansdepartementet

ALMI Företagspartner AB (ALMI) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Andra AP-fonden 11 december 2014 från Finansdepartementet

Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård 03 dec2014 Näringsdepartementet

Apoteket AB (Apoteket) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Apoteksgruppen i Sverige Holding AB (Apoteksgruppen 23/115Näringsdepartementet

Apotek Produktion & Laboratorier AB (APL)18 dec2014 från Socialdepartementet

Arbetsdomstolen 03 december 2014 från Arbetsmarknadsdepartementet

Arbetsförmedlingen 03 december 2014 från Arbetsmarknadsdepartementet

Arbetsgivarverket 17 december 2014 från Finansdepartementet

Arbetsmiljöverket 30 oktober 2014 från Arbetsmarknadsdepartementet

Arlandabanan Infrastructure AB (Arlandabanan)23 jan2015 Näringsdepartementet

Arvsfonden 17 december 2014 från Socialdepartementet

Áttje, Svenskt fjäll- och samemuseum 21 januari 2015 från Kulturdepartementet

A/O Dom Shvetsii 04 augusti 2015 från Utrikesdepartementet

B

Barnombudsmannen (BO) 17 december 2014 från Socialdepartementet

Bildkonst Upphovsrätt i Sveriges (BUS) 11 december 2014 från Kulturdepartementet

Bildmuseet i Umeå 11 december 2014 från Kulturdepartementet

Blekinge tekniska högskola (BTH) 09 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Bokföringsnämnden 08 december 2014 från Finansdepartementet

Bolagsverket 08 december 2014 från Näringsdepartementet

Boverket 17 december 2014 från Näringsdepartementet

Brottsförebyggande rådet (Brå) 05 januari 2015 från Justitiedepartementet

Brottsoffermyndigheten (BrOM) 05 januari 2015 från Justitiedepartementet

Business Sweden 01 juni 2015 från Utrikesdepartementet

C

Centrala djurförsöksetiska nämnden 06 februari 2015 från Näringsdepartementet

Centrala studiestödsnämnden (CSN) 03 de2014 från Utbildningsdepartementet

D

Datainspektionen 05 januari 2015 från Justitiedepartementet

De lokala säkerhetsnämnderna vid kärntekniska anläggningar 28 april 2015 från Miljö- och energidepartementet

Diskrimineringsombudsmannen, DO 15 december 2014 från Kulturdepartementet

Domarnämnden 05 januari 2015 från Justitiedepartementet

E

Ekobrottsmyndigheten (EBM) 05 januari 2015 från Justitiedepartementet

Ekonomistyrningsverket 11 december 2014 från Finansdepartementet

Elsäkerhetsverket 08 december 2014 från Miljö- och energidepartementet

Energimarknadsinspektionen 08 december 2014 från Miljö- och energidepartementet

Energimyndigheten 08 december 2014 från Miljö- och energidepartementet

Ersättningsnämnden 17 december 2014 från Socialdepartementet

Etikprövningsnämnderna 09 december 2014 från Utbildningsdepartementet

European company for the financing of railroad rolling stock (EUROFIMA) 09 april 2015 från Näringsdepartementet

Exportkreditnämnden (EKN) 08 januari 2015 från Utrikesdepartementet

E-hälsomyndigheten 17 december 2014 från Socialdepartementet

E-legitimationsnämnden 08 december 2014 från Näringsdepartementet

F

Fastighetsmäklarinspektionen 05 januari 2015 från Finansdepartementet

Finansinspektionen 11 december 2014 från Finansdepartementet

Finanspolitiska rådet 11 december 2014 från Finansdepartementet

Fjärde AP-fonden 11 december 2014 från Finansdepartementet

Folke Bernadotteakademin 08 januari 2015 från Utrikesdepartementet

Folkhälsomyndigheten 17 december 2014 från Socialdepartementet

Forskarskattenämnden 11 december 2014 från Finansdepartementet

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (FORTE)17 december 2014 från Socialdepartementet

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas 23 januari 2015 från Miljö- och energidepartementet

Fortifikationsverket 17 december 2014 från Finansdepartementet

Forum för levande historia 03 december 2014 från Kulturdepartementet

Fouriertransform Aktiebolag (Fouriertransform) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Föreningen Svensk Form 11 december 2014 från Kulturdepartementet

Första AP-fonden 11 december 2014 från Finansdepartementet

Försvarets materielverk (FMV) 09 januari 2015 från Försvarsdepartementet

Försvarets radioanstalt (FRA) 09 januari 2015 från Försvarsdepartementet

Försvarshögskolan 12 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Försvarsmakten 09 januari 2015 från Försvarsdepartementet

Försvarsunderrättelsedomstolen 09 januari 2015 från Försvarsdepartementet

Försäkringskassan 17 december 2014 från Socialdepartementet

G

Gentekniknämnden 05 januari 2015 från Justitiedepartementet

Green Cargo AB (Green Cargo) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Gymnastik- och idrottshögskolan (GIH) 11 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Göteborgs universitet 04 december 2014 från Utbildningsdepartementet

H

Harpsundsnämnden 18 december 2014 från Statsrådsberedningen

Havs- och vattenmyndigheten, HaV 23 januari 2015 från Miljö- och energidepartementet

Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (HSAN) 17 december 2014 från Socialdepartementet

Högskolans avskiljandenämnd (HAN) 03 december 2014

Högskolan Dalarna 11 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Högskolan i Borås 11 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Högskolan i Gävle 11 december 2014

Högskolan i Halmstad 11 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Högskolan i Kristianstad (HKR) 11 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Högskolan i Skövde 11 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Högskolan Väst 12 december 2014 från Utbildningsdepartementet

I

Infranord AB (Infranord) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Inlandsinnovation AB (Inlandsinnovation)23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, IAF 03 december 2014 från Arbetsmarknadsdepartementet

Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) 17 dec 2014 från Socialdepartementet

Inspektionen för strategiska produkter, ISP 08 jan 2015 från Justitiedepartementet

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) 17 dec 2014 från Socialdepartementet .

Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, IFAU 03 december 2014 från Arbetsmarknadsdepartementet

Institutet för rymdfysik 09 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Institutet för språk och folkminnen 04 december 2014 från Kulturdepartementet

J

Jernhusen AB (Jernhusen) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Judiska museet i Stockholm 21 januari 2015 från Kulturdepartementet

Justitiekanslern (JK) 05 januari 2015 från Justitiedepartementet

K

Kammarkollegiet 08 december 2014 från Finansdepartementet

Karlstads universitet 08 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Karolinska institutet 05 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Kemikalieinspektionen, KemI 23 januari 2015 från Miljö- och energidepartementet

Kommerskollegium 08 januari 2015 från Utrikesdepartementet

Konjunkturinstitutet 15 december 2014 från Finansdepartementet

Konkurrensverket (KKV) 08 december 2014 från Näringsdepartementet

Konstfack 12 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Konstnärsnämnden 04 december 2014 från Kulturdepartementet

Konsumentverket 05 januari 2015 från Finansdepartementet

Krigsförsäkringsnämnden 08 december 2014 från Finansdepartementet

Kriminalvården 05 januari 2015 från Justitiedepartementet

Kronofogdemyndigheten 15 december 2014 från Finansdepartementet

Kungliga Dramatiska teatern AB (Dramaten) 11 dec2014 från Kulturdepartementet

Kungliga Operan AB (Operan) 11 december 2014 från Kulturdepartementet

Kungl. biblioteket (KB) 03 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Kungl. Konsthögskolan 12 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Kungl. Musikhögskolan i Stockholm (KMH) 12 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Kungl. Tekniska högskolan (KTH) 05 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Kustbevakningen (KBV) 17 december 2014 från Justitiedepartementet

Kärnavfallsfonden 23 januari 2015 från Miljö- och energidepartementet

L

Lantmäteriet 17 december 2014 från Näringsdepartementet

Lernia AB (Lernia) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Linköpings universitet 05 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Linnéuniversitetet 09 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Livrustkammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museet 04 december 2014 från Kulturdepartementet

Livsmedelsverket (SLV) 03 december 2014 från Näringsdepartementet

Lotteriinspektionen 15 december 2014 från Finansdepartementet

Luftfartsverket (LFV) 08 december 2014 från Näringsdepartementet

Luleå tekniska universitet 05 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Lunds universitet 04 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag (LKAB) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Läkemedelsverket (LV) 17 december 2014 från Socialdepartementet

Länsstyrelserna 17 december 2014 från Finansdepartementet

M

Malmö högskola 10 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Marknadsdomstolen 05 januari 2015 från Finansdepartementet

Medlingsinstitutet 03 december 2014 från Arbetsmarknadsdepartementet

Metria AB (Metria) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Migrationsverket 05 januari 2015 från Justitiedepartementet

Miljömärkning Sverige AB (Miljömärkning Sverige) 19 maj 2015 från Finansdepartementet

Mittuniversitetet 09 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Moderna museet 04 december 2014 från Kulturdepartementet

Myndigheten för delaktighet 17 december 2014 från Socialdepartementet

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) 01 januari 2016 från Socialdepartementet

Myndigheten för kulturanalys 12 december 2014 från Kulturdepartementet

Myndigheten för press, radio och tv 05 december 2014 från Kulturdepartementet

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) 17 december 2014 från Justitiedepartementet

Myndigheten för tillgängliga medier 05 december 2014 från Kulturdepartementet

Myndigheten för tillväxtpolitiska analyser och utvärderingar (Tillväxtanalys) 08 december 2014 från Näringsdepartementet

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 15 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys 17 dec 2014 från Socialdepartementet

Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) 03 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Mälardalens högskola (MDH) 10 december 2014 från Utbildningsdepartementet

N

Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde 04 december 2014 från Kulturdepartementet

Naturhistoriska riksmuseet 04 december 2014 från Kulturdepartementet

Naturvårdsverket23 januari 2015 från Miljö- och energidepartementet

Nobelmuseet 21 januari 2015 från Kulturdepartementet

Nordicom 15 december 2014 från Kulturdepartementet

Nordiska Afrikainstitutet 08 januari 2015 från Utrikesdepartementet

Nämnden för hemslöjdsfrågor 04 december 2014 från Kulturdepartementet

Nämnden för statligt stöd till trossamfund (SST) 17 decEMBER 2014 från Kulturdepartementet

Nämnden för styrelserepresentationsfrågor03 december 2014 från Arbetsmarknadsdepartementet

Nämnden mot diskriminering 15 december 2014 från Kulturdepartementet

O

Offentliga sektorns särskilda nämnd 17 december 2014 från Finansdepartementet

Oljekrisnämnden 08 december 2014 från Miljö- och energidepartementet

Orio AB (Orio) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

P

Patentbesvärsrätten 09 april 2015 från Näringsdepartementet

Patentombudsnämnden 08 december 2014 från Näringsdepartementet

Patent- och registreringsverket (PRV) 08 december 2014 från Näringsdepartementet

Pensionsmyndigheten 17 december 2014 från Socialdepartementet

Polarforskningssekretariatet 09 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Polarforskningssekretariatet 27 april 2015 från Utbildningsdepartementet

Polismyndigheten 05 januari 2015 från Justitiedepartementet

PostNord AB (PostNord) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Post- och telestyrelsen (PTS) 08 december 2014 från Näringsdepartementet

Provinsialläkarstiftelsen 18 december 2014 från Socialdepartementet

Prövningsnämnden för stöd till kreditinstitut 11 december 2014 från Finansdepartementet

R

Resegarantinämnden 05 januari 2015 från Finansdepartementet

Revisorsnämnden 05 januari 2015 från Justitiedepartementet

Riksantikvarieämbetet 04 december 2014 från Kulturdepartementet

Riksarkivet 08 december 2014 från Kulturdepartementet

Riksförbundet Sveriges museer 21 januari 2015 från Kulturdepartementet

Riksgälden 11 december 2014 från Finansdepartementet

Riksteatern 11 december 2014 från Kulturdepartementet

Riksutställningar 08 december 2014 från Kulturdepartementet

RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Rymdstyrelsen 27 april 2015 från Utbildningsdepartementet

Rättshjälpsmyndigheten 05 januari 2015 från Justitiedepartementet

Rättsmedicinalverket (RMV) 05 januari 2015 från Justitiedepartementet

Röhsska museet i Göteborg 11 december 2014 från Kulturdepartementet

S

Sameskolstyrelsen (SamS) 03 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Sametinget 03 december 2014 från Kulturdepartementet

Samhall Aktiebolag (Samhall) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

SAS AB (SAS) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

SBAB Bank AB (publ) (SBAB) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Sjunde AP-fonden 11 december 2014 från Finansdepartementet

Sjätte AP-fonden 11 december 2014 från Finansdepartementet

Sjöfartsverket 08 december 2014 från Näringsdepartementet

SJ AB (SJ) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Skatterättsnämnden 15 december 2014 från Finansdepartementet

Skatteverket 15 december 2014 från Finansdepartementet

Skiljenämnden i vissa trygghetsfrågor 17 december 2014 från Finansdepartementet

Skogsstyrelsen 03 december 2014 från Näringsdepartementet

Skolforskningsinstitutet 22 april 2015 från Utbildningsdepartementet

Skolväsendets överklagandenämnd 04 dec 2014 från Utbildningsdepartementet

Socialstyrelsen 17 december 2014 från Socialdepartementet

SOS Alarm Sverige AB (SOS Alarm) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Sparbankernas säkerhetskassa 15 december 2014 från Finansdepartementet

Specialfastigheter Sverige Aktiebolag (Specialfastigheter) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) 04 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Statens ansvarsnämnd 17 december 2014 från Finansdepartementet

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) 17 december 2014 från Socialdepartementet

Statens Bostadsomvandling AB (Sbo) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Statens centrum för arkitektur och design 08 dec 2014 från Kulturdepartementet

Statens fastighetsverk (SFV) 17 december 2014 från Finansdepartementet

Statens försvarshistoriska museer 08 december 2014 från Kulturdepartementet

Statens geotekniska institut (SGI) 17 december 2014 från Miljö- och energidepartementet

Statens haverikommission (SHK) 17 december 2014 från Justitiedepartementet

Statens historiska museer 08 december 2014 från Kulturdepartementet

Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten (Siun) 09 januari 2015 från Försvarsdepartementet

Statens institutionsstyrelse (SiS) 17 december 2014 från Socialdepartementet

Statens jordbruksverk (SJV) 03 december 2014 från Näringsdepartementet

Statens konstråd 08 december 2014 från Kulturdepartementet

Statens kulturråd 08 december 2014 från Kulturdepartementet

Statens maritima museer 08 december 2014 från Kulturdepartementet

Statens medieråd05 december 2014 från Kulturdepartementet

Statens museer för världskultur08 december 2014 från Kulturdepartementet

Statens musikverk 08 december 2014 från Kulturdepartementet

Statens nämnd för arbetstagares uppfinningar, SNAU15 oktober 2015 från Arbetsmarknadsdepartementet

Statens Personadressregisternämnd 15 december 2014 från Finansdepartementet

Statens servicecenter 17 december 2014 från Finansdepartementet

Statens skaderegleringsnämnd 08 december 2014 från Finansdepartementet

Statens skolinspektion 03 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Statens skolverk 04 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Statens tjänstepensionsverk (SPV) 18 december 2014 från Finansdepartementet

Statens tjänstepensions- och grupplivnämnd 18 dec 2014 från Finansdepartementet

Statens va-nämnd 18 december 2014 från Miljö- och energidepartementet

Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) 03 dec 2014 från Näringsdepartementet

Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI) 08 december 2014 från Näringsdepartementet

Statens överklagandenämnd 18 december 2014 från Finansdepartementet

Statistiska centralbyrån 15 december 2014 från Finansdepartementet

Statskontoret 18 december 2014 från Finansdepartementet

Stiftelsen Arbetets museum 21 januari 2015 från Kulturdepartementet

Stiftelsen Carl och Olga Milles Lidingöhem 21 jan 2015 från Kulturdepartementet

Stiftelsen Dansens Hus 11 december 2014 från Kulturdepartementet

Stiftelsen Dansmuseifonden 11 december 2014 från Kulturdepartementet

Stiftelsen Drottningholms Slottsteater 11 december 2014 från Kulturdepartementet

Stiftelsen för Internationella institutet för industriell miljöekonomi vid Lunds universitet 28 april 2015 från Miljö- och energidepartementet

Stiftelsen för miljöstrategisk forskning, Mistra 28 april 2015 från Miljö- och energidepartementet

Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna 21 januari 2015 från Kulturdepartementet

Stiftelsen Gällöfsta utbildningscentrum 05 februari 2015 från Justitiedepartementet

Stiftelsen Industrifonden (Industrifonden) 09 april 2015 från Näringsdepartementet

Stiftelsen Institutet för vatten- och luftvårdsforskning, SIVL 28 april 2015 från Miljö- och energidepartementet

Stiftelsen Nordiska museet 21 januari 2015 från Kulturdepartementet

Stiftelsen Norrlandsfonden (Norrlandsfonden) 09 april 2015 från Näringsdepartementet

Stiftelsen Skansen 21 januari 2015 från Kulturdepartementet

Stiftelsen Strindbergsmuseet 21 januari 2015 från Kulturdepartementet

Stiftelsen Svenska Filminstitutet 15 december 2014 från Kulturdepartementet

Stiftelsen Tekniska museet 21 januari 2015 från Kulturdepartementet

Stiftelsen Thielska galleriet 21 januari 2015 från Kulturdepartementet

Stiftelsen WHO Collaborating Centre for International Drug Monitoring 18 december 2014 från Socialdepartementet

Stipendiestiftelsen för studier av japanskt näringsliv 15 december 2014 från Finansdepartementet

Stockholms internationella miljöinstitut, SEI 28 april 2015

Stockholms konstnärliga högskola (SKH) 11 december 2014

Stockholms universitet 04 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Strålsäkerhetsmyndigheten 23 januari 2015 från Miljö- och energidepartementet

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, SWEDAC 08 januari 2015 från Utrikesdepartementet

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete, Sida 08 januari 2015 från Utrikesdepartementet

Styrelsen för samefonden 03 december 2014 från Kulturdepartementet

Sveaskog AB (Sveaskog) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Svenska Artisters och Musikers Intresseförening (SAMI) 11 december 2014 från Kulturdepartementet

Svenska ESF-rådet, Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige03 december 2014 från Arbetsmarknadsdepartementet

Svenska institutet för europapolitiska studier (Sieps) 18 december 2014 från Statsrådsberedningen

Svenska institutet, SI 08 januari 2015 från Utrikesdepartementet

Svenska ILO-kommittén 03 december 2014 från Arbetsmarknadsdepartementet

Svenska kraftnät 08 december 2014 från Miljö- och energidepartementet

Svenska Miljöinstitutet AB, IVL 28 april 2015 från Miljö- och energidepartementet

Svenska rymdaktiebolaget (SSC) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Svenska skeppshypotekskassan (Svenska Skeppshypotek) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå (STIM)11 december 2014 från Kulturdepartementet

Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB (Svedab) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Sveriges Domstolar 05 januari 2015 från Justitiedepartementet

Sveriges författarfond 08 december 2014 från Kulturdepartementet

Sveriges Författarförbund 11 december 2014 från Kulturdepartementet

Sveriges geologiska undersökning (SGU) 08 dec 2014 från Näringsdepartementet

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) 03 december 2014 från Näringsdepartementet

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, SMHI 23 januari 2015 från Miljö- och energidepartementet

Sveriges Radio 05 december 2014 från Kulturdepartementet

Sveriges Television 05 december 2014 från Kulturdepartementet

Svevia AB (publ) (Svevia) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Swedavia AB (Swedavia) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Swedesurvey Aktiebolag (Swedesurvey) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Swedfund International AB (Swedfund) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Systembolaget Aktiebolag 18 december 2014 från Socialdepartementet

Säkerhetspolisen 05 januari 2015 från Justitiedepartementet

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden 05 januari 2015 från Justitiedepartementet

Södertörns högskola 12 december 2014 från Utbildningsdepartementet

T

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) 18 december 2014 från Socialdepartementet

TeliaSonera Aktiebolag (TeliaSonera) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Teracom Group AB (Teracom) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Tillväxtverket 08 december 2014 från Näringsdepartementet

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) 09 januari 2015 från Försvarsdepartementet

Totalförsvarets rekryteringsmyndighet 09 januari 2015 från Försvarsdepartementet

Trafikanalys 08 december 2014 från Näringsdepartementet

Trafikverket 08 december 2014 från Näringsdepartementet

Transportstyrelsen 08 december 2014 från Näringsdepartementet

Tredje AP-fonden 11 december 2014 från Finansdepartementet

Trygghetsstiftelsen 18 december 2014 från Finansdepartementet

Tullverket 15 december 2014 från Finansdepartementet

Umeå universitet 05 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) 04 dec 2014 från Utbildningsdepartementet

Universitets- och högskolerådet (UHR) 04 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Upphandlingsmyndigheten 25 november 2015 från Finansdepartementet

Uppsala universitet 04 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Utbildningsradion05 december 2014 från Kulturdepartementet

V

Valmyndigheten 15 december 2014 från Kulturdepartementet

Vasallen AB (Vasallen) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Vattenfall AB (Vattenfall) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Verket för innovationssystem (Vinnova) 08 december 2014 från Näringsdepartementet

Vetenskapsrådet 27 april 2015 från Utbildningsdepartementet

Voksenåsen AS 11 december 2014 från Kulturdepartementet

V.S. VisitSweden AB (VisitSweden) 23 januari 2015 från Näringsdepartementet

Z

Zornsamlingarna 21 januari 2015 från Kulturdepartementet

Å

Åklagarmyndigheten 05 januari 2015 från Justitiedepartementet

Ö

Örebro universitet 09 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Överklagandenämnden för högskolan 15 december 2014 från Utbildningsdepartementet

Överklagandenämnden för studiestöd (ÖKS) 15 december 2014 från Utbildningsdepartementet

SIDORNA 200-227 I http://wimnell.com/omr36-39zzzr.pdf.

Problemen med vad människor behöver veta, och hur de ska få veta är komplicerade. Man behöver börja med att lära barnen.

Grundskolans ämnen Samhällskunskap, Religionskunskap och Hemkunskap behöver förbättras med hänsyn till vad man behöver. Likaså Samhällskunskap och Religionskunskap på gymnasiet. Religionskunskapen bör ändras till Religion och levnadskunskap

På följande sidor beandlas diverse saker som hänger ihop med det.

Den allmänna debatten om skolor och udervisning har mest handlat om vad man behöver för förvärvsarbete, pisaundersökningarna o d. Partierna har försummat problem med kunskaper för konsten att leva och problem med kunskaper för att man ska kunna medverka i samhällsutvecklingen.

Det räcker inte med att höja lönerna för lärarna o d, det behövs bättre läroplaner för skolämnena. Lärarutbildningarna utformas efter läroplanerna, om de är dåliga blir lärarna dåliga och deras undervisning blir dålig.

Universiteten och biblioteken har brister.

Innehåll

Sidor i zzzr

200 **Utbildningspolitik**
201 Svenska politiker har ett par grundlägande uppgifter.
203 Om utbildning i skolan.
204 Religion och levnadskunskap
206 Kursplan - Samhällskunskap, Grundskolan.
207 Tillägg i mars 2016 om undervisningen i Religion och levnadskunskap och Samhällskunskap
208 Decemberöverenskommelsen, läget i Sverige och världen och om att ge människorna de utbildningar, kunskaper och informationer de behöver.
218 Sven Wimnell 31 januari 2014: Fel i skolor. Folkrörelser, Folkbildning och Studieförbund. Utbildning och forskning. Vuxnas och 15-åringars kunskaper. PISA. Civilsamhället. Kultursamhället. http://wimnell.com/omr36-39zzf.pdf
220 Sven Wimnell 4 september 2014: Utbildningssystemet och samhällsplaneringens problem. http://wimnell.com/omr36-39zzm.pdf

Från **Sven Wimnell 1 april 2016:**
Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Tillägg till utredningen 5 februari 2016.
http://wimnell.com/omr36-39zzzl.pdf

Svenska politiker har ett par grundlägande uppgifter.

Att se till att alla barn och vuxna får den utbildning de behöver och att alla har pengar så att de kan leva ett anständigt liv.

Samtidigt måste de se till att fysiska och sociala miljöer får lämplig utformning och vartefter förbättras. Till den fysiska miljön hör klimatproblemen som kan leda till världens undergång.

Lag om folkskola för alla barn kom till 1842. De skulle lära sig läsa och skriva och bli religiösa i Luthers anda. Några få kunde få gå på gymnasium och universitet och bli tjänstemän i kyrka och stat.

De flesta bodde på landet och arbetade i lantbruk. I städer kunde de bli bodbiträden och hantverkare. När man skulle förflytta sig fick man gå, längre transporter fick vanligen ske med häst och vagn. Att resa utomlands var få förunnat. Tidningar började komma men annars fick man nyheter i kyrkan och på kyrkbacken. Föräldralösa barn "såldes" till lägstbjudande.

Det har ändrat sig mycket sedan dess. Alla svenska barn nu borde få lära sig utvecklingen i Sverige och världen i grova drag för tiden före 1842 och tydligare för tiden därefter. Det är synnerligen oklart hur det är med den saken.

1800-talet var ett utpräglat klassamhälle. Demokrati i formell mening infördes i Sverige när kvinnor fick rösta i de allmänna valen första gången 1924. Sedan dess har det gått en utveckling till mer jämlikhet som fortfarande pågår i sakta takt.

Världen har förändrats. Stort när det gäller transporter och informationsteknik: bilar, motorvägar, superjärnvägar, jättelika godsfartyg, flygplan. radio, TV, internet, mobilnät, mobila bredband. e-post o s v. Handeln i världen och penningsystem har ändrat sig och alla männniskor i hela världen finns nu i en gemensam marknad med konkurrens mellan alla. Detta ställer krav på den svenska utbildningen.

När Göran Persson var statsminister lommunaliserade han skolan. Vad det innebär är komplicerat, men Göran Perssons främsta skäl tycks ha varit att flytta över kostnader från staten till kommunerna. Det har medfört försämringar.

Den borgerliga regeringen ändrade läroplaner m m för grundskolan och gymnasiet. Friskolor har införts där vinsten kan tyckas vara viktigare än utbildningens kvalitet.

För att utbildningen i grundskolan och gymnasiet ska bli bra måste kommunerna ha kompetens, pengar och vilja att ordna undervisningen.

Många kommuner är små och har inte råd att ha tillräckligt kunniga tjänstemän och anser sig inte ha råd med tillräckligt bra lärare, har otillräckliga vikarier och obehöriga lärare. De politiska partierna tycker olika.

Den nya rödgröna regeringen har många problem. Undervisningsminiser Gutav Fridolin (MP) ansvarar för grundskolan och gymnasiet I departementet har han två S-ministrar, en för universitet, högskolor och forskning, och en för annan utbildning.

Men utbildningsproblemen rör också andra departement. I alla politikområden finns problem med utbildningar.

Arbetsmarknadsministern har problem, bl a med arbetsförmedlingen som ska se till att de arbetslösa inte får för stora arbetlöshetsersättningar, men också ska ordna med utbildningar för arbetsösa. Näringsministern ska se till att näringarna blir bra.

Kulturministern har hand om radio, TV, tidningar, bibliotek, konst och underhållningsbranchen som innehåller mycket utbildningsaktiviteter. Reklam är en stor branch för utbildning.

Barnens uppfostran vid sidan av skolorna, före skolåldern och senare är en stor faktor för utbildningen.

Utbildningsproblemen rör inte bara grundläggande utbildning utan vidareutbildning under hela livet, isynnerhet med hänsyn till den globala konkurrensen.

Det första lärarnas fackföreningar kom med när utbildningsproblemen började bli särdelses stora nu på senare år var att lärarnas löner borde höjas. Men lärarna blir inte bättre för att lönerna höjs. De behöver vidareutbildning och lärarutbildningen vid högskolor och universitet måste bli bättre, men där utbildar de för läroplanerna. Om läroplanerna inte blir bättre blir lärarutbildningen inte bättre och lärarna inte bättre.

Det finns skäl att granska alla läroplaner för grundskolan och gymnasiet. I tidningsartikeln den 11 januari 2016 ”Pseudoteorier jämställs med etablerad vetenskap” nämns att i skolverkets kommentarer till läroplanen för grundskolan framställs naturvetenskapen som en ideologi bland andra. En relativistisk kunskapssyn har fått fotfäste i skolvärlden och den lämnar skoleleverna skyddslösa. Skolan måste vara tydlig med vad vetenskapen säger, skriver fyra forskare och debattörer.

Grundskolan och gymnasiet

Kursplaner Grundskola
Här ordnade enligt klassifikationssystemet för verksamheter :

108	Samhällskunskap
2	Religionskunskap
51	Matematik
53	Fysik
54	Kemi
57	Biologi
62	Teknik
64	Hem- och konsumentkunskap
74	Slöjd
75-77	Bild
78	Musik
796/799	Idrott och hälsa
802	Engelska
803	Modersmål
803	Svenska
803	Svenska som andraspråk
803	Teckenspråk för hörande
804+	Moderna språk
91	Geografi
93-99	Historia

Gymnasiegemensamma ämnen
Engelska
Historia
Idrott och hälsa
Matematik
Naturkunskap
Religionskunskap
Samhällskunskap
Svenska/svenska som andraspråk

Gymnasiet. Programstruktur och examensmål

Start
Läroplaner ämnen & kurser
Gymnasieutbildning
Gymnasieskola
Programstruktur och examensmål
Barn- och fritidsprogrammet
Bygg- och anläggningsprogrammet
Ekonomiprogrammet
El- och energiprogrammet
Estetiska programmet
Flygteknikutbildningen
Fordons- och transportprogrammet
Handels- och administrationsprogarmmet
Hantverksprogrammet
Hotell- och turismprogrammet
Humanistiska programmet
Industritekniska programmet
Marinteknikutbildningen
Naturbruksprogrammet
Naturvetenskaps-programmet
Restaurang- och livsmedelsprogrammet
Samhällsvetenskaps-programmet
Samiska näringar
Sjöfartsutbildningen
Teknikprogrammet
Tågteknikutbildningen
VVS- och fastighetsprogrammet
Vård- och omsorgsprogrammet

Om utbildning i skolan. (Sid 75 i zzz)

Vilka möjligheter har svenska folket att förstå partiers beskrivningar av sin politik?

Man får då återgå till det svenska utbildningsväsendet. Det finns inga andra krav om att svenskarna ska följa med utvecklingen än att man ska gå igenom grundskolan. Om man har lärt sig det som står i grundskolans läroplaner är man redo att rösta - så får man uppfatta det. Äldre personer som gått i äldre skolor med äldre läroplaner får rösta, men kan naturligtvis inte tillräckligt för att göra det.

Före skolåldern finns inga krav om utbildning, man räknar med att föräldrarna uppfostrar barnen. För dagis och förskola finns vissa krav. Krav om barn finns i FNs deklaration om mänskliga rättigheter och i Barnkonventionen.

Regeringen ska utreda om barnkonventionen bör bli svensk lag. Regeringen vill ta reda på hur tillämpningen av lagar och andra föreskrifter överensstämmer med barnkonventionen och tillsätter därför en utredare, Anita Wickström. Den särskilda utredaren ska även analysera för- och nackdelar med att inkorporera barnkonventionen, det vill säga om den ska gälla som svensk lag. - Barnets rättigheter behöver stärkas i vårt land. Även om vi tycker att vi gör mycket rätt enligt barnkonventionen så finns det anledning att förstärka barnets rättigheter på flera områden, säger Maria Larsson.

Grundskolan regleras med läroplanerna. I den läser alla om religion, men något ämne om filosofi och psykologi finns inte, ämnen som gäller tänkandets och kunskapens historia och ämnen som gäller hur människor fungerar psykologsikt sett. Grundskolan ska vara allmän-

bildande och innehålla allt man behöver, men gör det inte.

Före andra världskriget gick cirka 5 % av årskullarna på gymnasiet som då var allmänbildande, men inte hade filosofi och psykologi som obligatoriskt. Uppskattningsvis kanske 20 % av dem på gymnasiet läste detta, dvs cirka 1% av årskullen läste filosofi.

Nu är gymnasiet huvudsakligen till för yrkesutbildning, men kanske fortfarande 1% av årskullarna läser filosofi och psykologi.

På högskolor och universitet läses de ämnena bara då det behövs i yrkena. Om man räknar med att 1% läser det kommer man till att 99 % av dem på universitet och högskolor blir fackidioter.

I de 22 politikområdena finns anledning att kommentera hur grundskolan tillgodoser kunskapsbehoven i områdena.

Som tur är följer många svenskar, trots dålig skolgång, med i det som händer och sker.

Klart är att grundskolans ämnen Samhällskunskap, Religionskunskap och Hemkunskap behöver förbättras med hänsyn till vad man behöver. Likaså Samhällskunskap och religionskunskap på gymnasiet. Där skulle det också vara bra med ett ämne Hemkunskap, men om det inte finns plats för det borde Samhällskunskapen kunna ökas på med viktiga hemkunskapsproblem.

Högervridningen, våldet och allt annat elände gör att man måste förbättra undervisningen i skolan. Religionskunskapen bör ändras till Religion och levnadskunskap, Samhällskunskapen behöver bli mycket bättre och Hemkunskapen behöver utökas. Med rätta förbättringar blir barnen lyckligare som barn och sedan som vuxna och demokratin förbättras.

Religion och levnadskunskap. (sid 84 i zzz)

Tanken med att bygga ut religionsämnet är att religionsämnet är litet och skulle tåla en komplettering. Litet är kanske ämnet i Sverige, men det är stort i världen, stort i Mellanöstern, Nordafrika och andra länder med Islam, stort i USA med bl a högerextrema religiösa fundamentalister som hotar ruinera USA, stort i Sydamerika och stort i de flesta länder utom Norden och kommunistiska länder som Ryssland och Kina. I Sverige förekommer religiösa problem bland invandrare. I Ryssland har religion trätt fram efter Sovjetunionens fall. Påvedömet är kvar.

Religioner har i Sverige på senare tid blivit mer problematiska än tidigare. Religioner behöver en motvikt bestående av filosofi och psykologi o d som föreslås som komplettering i ämnet Religionskunskap i grundskolan. Även på gymnasiet behövs samma kompletteringar.

Gymnasiegemensamma ämnen: Engelska, Historia, Idrott och hälsa, Matematik, Naturkunskap, Religionskunskap, Samhällskunskap, Svenska/svenska som andraspråk.

Förr fanns högre allmänna läroverk. Cirka 5 % av årgångarna barn gick där och resten i folkskolan. På gymnasiet kunde finnas en lektor som var präst och hade hand om religionsundervisningen (kristendom var ämnet då). Han skötte också undervisningen i filosofi, som bestod av tre ämnen: filosofi, logik och psykologi.

Filsofiämnet var inte obligatoriskt, i en klass på reallinjen med 25 elever kunde det vara bara två som läste filosofi. Filosofiämnet är fortfarande inte obligatoriskt på gymnasiet och hela efterkrigstiden har en stor del av dem som gått där och efteråt på högskolor och universitet inte fått någon utbildning i filosofi och psykologi. Många av dem har blivit chefer och män i staten - utan utbilding i filosofi och psykologi,

men väl i religion. Det är inte bra. Det gamla filosofiämnet är nu uppdelat på filosofi och psykologi.

De första gymnasierna kom till i början på 1600-talet och hade då uppgiften att förbereda för prästutbildning och utbildning av tjänstemän i staten. Religion hade en stark ställning. Den allmänna folkskolan kom till 1842 och sköttes till en början i stor utsträckning av präster och andra kyrkans män. Barn skulle bli religiösa med kristlig tro. Gymnasierna utvecklades vartefter med nya ämnen, reallinjer tillkom, och flickor fick börja gå på gymnasierna på 1920-talet. Biskoparna var högsta chefer för läroverken. Med tiden togs biskoparnas ledarskap bort.

Folkskolan växte vartefter och de nuvarande grundskolorna och gymnasierna kom till i slutet på 1900-talet. Statskyrkan har avskaffats och och kristendomskunskapen har ändrats till religionskunskap. Man får nu inte undervisa i religion så att barnen blir religiösa utan bara om religion.

Man bör komma ihåg att religioner med gudars styrningar tillkom under forntiden och att deras betydelse har minskat och nu mer och mer ersätts av demokrati där människorna är ansvariga för styrning och utveckling. Religionerna är visserligen ännu av stor betydelse, men de är i dagens situation ändå av marginell betydelse.

Att i Sverige ha ett obligatoriskt ämne som bara handlar om religion är att tillmäta religionerna för stor betydelse. Viktigare är värdsliga problem och kunskaperna om dem förtjänar större uppmärksamhet. Att komplettera religionsämnet med mer aktuella saker är lämpligt. Det gör att ämnets beteckning Religionskunskap inte passar utan bör ersättas av något mer rättvisande.

Man kan inte bara ändra till “Livsåskådning”, “Filosofi” eller “Psykologi”, det blir för snävt och missvisande.

Ämnet Samhällskunskap har sina lärare utbildade på Statsvetenskapliga institutioner, Det som behöver tillkomma ligger närmare religionerna och därför kan det vara bra att lägga det tillkommande tillsammans med religion, i ett ämne Religion och levnadskunskap.

Om religionsämnet ombildas till ett ämne med filosofi och psykologi kommer det ämnet att innehålla många universitetsämnen. Av ämnena kan man anse att religionen var först och om man lägger ämnena i en kronologisk och logisk ordning kan man börja med religion:

<u>Religion och levnadskunskap.</u> (Barnen lär också föräldrarna)

1. Religionskunskap.
2. Filosofihistoria.
3. Idé-och lärdomshistoria.
4. Vetenskapshistoria
5. Utbildnings- och skolhistoria.
6. Skolverkets läroplan för grundskolan.
7. Arkiv-och bibliotekskunskap.
8. Individernas kunskaper och erfarenheter.
9. Framtidsplanering. För Sverige och världen för kroppsliga och psykiska förhållanden och fysiska och sociala miljöer, med samhällsbeskrivning, sambandsforskning och demokratins krav.
10. Estetik och värderingar.
11. Livsåskådningar och världsåskådningar. Världsbilder.
12. Psykologi. Biologisk psykologi. Kognition. Utvecklingspsykologi.
13. Socialpsykologi.
14. Sociologi och informationskunskap.
15. Logik och vetenskapsteori.
16. Etik och moral.
17. Konsten att inte ha tråkigt. (Tillägg 18 feb 2014)
    Ämnet bör utformas i flera alternativ passade till utbildningsnivåerna. Enklare för lägre klasser och mer utvecklade för högre.

Kursplan - Samhällskunskap, Grundskolan.

36-39zs.pdf Även zzz.pdf sidan 414

“Människor har alltid varit beroende av att samarbeta när de skapar och utvecklar samhällen. I dag står människor i olika delar av världen inför både möjligheter och problem kopplade till globalisering, interkulturella relationer och hållbar samhällsutveckling. Kunskaper om samhället ger oss verktyg så att vi kan orientera oss och ta ansvar för vårt handlande i en komplex värld.

Ämnets syfte
Undervisningen i ämnet samhällskunskap ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om hur individen och samhället påverkar varandra. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla en helhetssyn på samhällsfrågor och samhällsstrukturer. I en sådan helhetssyn är sociala, ekonomiska, miljömässiga, rättsliga, mediala och politiska aspekter centrala.

Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att se samhällsfrågor ur olika perspektiv. På så sätt ska eleverna utveckla förståelse för sina egna och andra människors levnadsvillkor, betydelsen av jämställdhet, hur olika intressen och åsikter uppstår och kommer till uttryck och hur olika aktörer försöker påverka samhällsutvecklingen.

Undervisningen ska ge eleverna verktyg att hantera information i vardagsliv och studier och kunskaper om hur man söker och värderar information från olika källor. Genom undervisningen ska eleverna också ges förutsättningar att utveckla kunskaper om hur man kritiskt granskar samhällsfrågor och samhällsstrukturer. Eleverna ska vidare ges möjlighet att utveckla kunskaper om samhällsvetenskapliga begrepp och modeller.

Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar förtrogenhet med de mänskliga rättigheterna och med demokratiska processer och arbetssätt. Den ska också bidra till att eleverna tillägnar sig kunskaper om, och förmågan att reflektera över, värden och principer som utmärker ett demokratiskt samhälle.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utifrån personliga erfarenheter och aktuella händelser uttrycka och pröva sina ställningstaganden i möten med andra uppfattningar. Därigenom ska eleverna stimuleras att engagera sig och delta i ett öppet meningsutbyte om samhällsfrågor.

Genom undervisningen i ämnet samhällskunskap ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att
* reflektera över hur individer och samhällen formas, förändras och samverkar,
* analysera och kritiskt granska lokala, nationella och globala samhällsfrågor ur olika perspektiv,
* analysera samhällsstrukturer med hjälp av samhällsvetenskapliga begrepp och modeller,
* uttrycka och värdera olika ståndpunkter i till exempel aktuella samhällsfrågor och argumentera utifrån fakta, värderingar och olika perspektiv,
* söka information om samhället från medier, internet och andra källor och värdera deras relevans och trovärdighet,
* reflektera över mänskliga rättigheter samt demokratiska värden, principer, arbetssätt och beslutsprocesser. “

Tillägg i mars 2016 om undervisningen i Religion och levnadskunskap och Samhällskunskap.

För de svenska barnen är det viktigt att de får kunskaper för de fyra roller de har , A1, A2, B1 och B2.

A.Huvudroll: allmän levnadsroll lekmannaroll-fritidsroll.

A1: att i största allmänhet leva med kropp och psyke i de fysiska och sociala miljöerna med de möjligheter och innanför de ramar som ges av de politiska styrningarna.

A2: att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas levnadsförhållanden, som beror av de fyra ovan nämnda faktorerna.

B. Biroll: förvärvslivsroll-expertroll-yrkesroll.

B1: att hitta lämplig plats i de gemensamma förvärvslivssystemen och göra arbetet med hänsyn till egna egoistiska krav.

B2: att sköta arbetsuppgifterna i förvärvsarbetet med hänsyn till vad de övriga samhällsmedlemmarna kan begära att få uträttat i den gemensamma arbetsfördelningen.

Utbildningen i samhällskunskap bör utgå från systemet för mänskliga verksamheter, som är en fullständig samhällsbeskrivning.

Förbättringar av undervisingen i de två ämnena är av stor betydelse för kultur och demokrati. Demokrati- och kulturministern har anledning att övertyga utbildningsministrarna om vikten av förbättringar.

Det är särskilt viktigt för invandrare att de får en bra samhällsbeskrivning som utgår från svenska förhållanden och också innehåller beskrivningar om samhällen utanför Sverige, så att invandrarna får kunskaper som passar till deras speciella förutsättningar.

Slutsats:

Grundskolor och gymnasier måste ge barnen kunskaper om sig själva och sina beteenden och världens problem så att de kan leva väl ihop med andra och med demokratin kan förbättra levnadsförhållandena för sig själva och alla andra.

Religioner ger gammalmodiga bilder av världen och om hur man bör bete sig, som inte fungerar idag. Religionsämnet bör utvidgas till att omfatta levnadskunskap om hur man kan utveckla sig själv och om hur man bör samverka med andra.

Ämnet om samhällskunskap måste göras mer fullständigt i både grundskolor och gymnasieskolor. Kunskaper i hemkunskap bör förbättras i grundskolorna och förmedlas också i gymnasierna.

Det här gäller de svenska barnen och också de nyanlända, invandrarna, för vilket det är särskilt viktigt att läroplanerna ger en bra modern utbildning i de nämnda ämnena, som passar till deras speciella förutsättningar.

Utbildningen ska direkt hjälpa de enskilda individerna och hjälpa dem att på politisk väg förbättra välfärden för alla.

Decemberöverenskommelsen, läget i Sverige och världen och om att ge människorna de utbildningar, kunskaper och informationer de behöver.

Politiken i Sverige har hösten 2015 kommit i ett nytt läge. Efter åtta år av borgerligt styre fick Sverige hösten 2014 en ny regering med socialdemokrater och miljöpartister ledd av socialdemokraternas ordförande Stefan Löfven.

Vid behandlingen av regeringens budgetförslag röstade Sverigedemokraterna mot all praxis så att regeringen förlorade. Statsministern var då beredd på att utlysa nyval, men i sista stund gjorde regeringspartierna och de borgerliga partierna en "decemberöverenskommelse" så att regeringen kunde sitta kvar men måste regera med borgerlig budget.

Med vårbudgeten 2015 kunde regeringen lindra det borgerliga inflytandet. Hösten 2015 har regeringen lämnat ett budgetförslag stött av S, Mp och V som man hoppades skulle gå igenom riksdagen.

Men kristdemokraterna , KD, har hållit riksting där medlemmarna kräver att decemberöverenskommelsen ska slopas. De borgerliga partierna har i hast kommit överens om att de vill slopa och det har utlöst politisk oro. Vid partiledardebatten i TV2 den 12 oktober 2015 var slopandet av decemberöverenskommelsen första pogrampunkten.

Sverigedemokraterna framförde under 1914 att de kommer att fälla alla regeringar som inte gör som sverigedemokraterna vill. De vill starkt minska invandringen på ett sätt som de andra partierna inte vill. Det är risk att de borgerliga partierna eller något av dem vill närma sig sverigedemokraterna så att det blir en borgerlig regering. Så är situationen den 12 oktober. Ingen vet hur det kommer att gå.

Sverigedemokraterna är främlingsfienliga, kan ses som rasister, och det ogillas av de andra partierna, som dock kan tänkas tumma på sina åsikter för att komma in i en ny regering. Man kan undra hur det kommer sig att sverigedemokraterna får så många röster. En orsak är troligen att de som röstar på dem har för dåliga kunskaper om samhällenas och människornas förhållanden, de har fått för dålig undervisning i skolorna och har från andra håll fått för dåliga informationer.

Läget i världen och hur det har utvecklats tyder på att främlingsfienlighet, rasism och ojämlikhet o d är orsaker till förödande revolutioner och krig och ett hinder för en förbättring av läget i världen.

Sverige och svenskarna påverkas av det som händer utanför landet och kan också påverka det som händer där även om möjligheterna för det är små. Men svenskarna kan under alla förhållanden bedriva en politik som förbättrar i Sverige.

Världen har förändrats under årtusendenas och århundradenas lopp. En fundamentalt viktig föränding är demokratins genombrott. I Sverige kan demokratin i bästa fall kunna anses vara 90 år gammal om man räknar med kvinnornas rösträtt 1924 och i världen, totalt sett, högst 70 år gammal om man räknar efter FNs deklaration om mänskliga rättigheter och de forna koloniernas avskaffande efter andra världskriget.

För att demokratin ska fungera väl måste alla ha goda kunskaper om världens och ländernas problem. I världen utanför Sverige kan människornas kunskaper vara mycket dåliga, i Sverige tror vi att vi är kunnigare, men de s k pisaundersökningarna visar att svenska skolbarns kunskaper på senare år är sämre än i många länder vi tror oss överglänsa. Det är inte säkert att pisaundersökningarna är upplagda på bästa sätt, men vi måste räkna med att vi i Sverige måste förbättra människornas kunskaper.

Dagens Nyheter hade den 4 oktober 2015 en intervju med statsminister Stefan Löfven, där han anger fyra områden för sin politik: skolan jobben, välfärden och klimatet. Det är gott och väl, men han borde också ha först en politik om världssamhällets och det svenska samhällets utveckling. Det är en fråga om hur olika politikområden påverkar varandra.

De politiska aktörerna behandlar vanligen bara bitar av alla problem, anger vanligen inte någon tydlig helhetssyn. För att kunna föra politiken bra måste man ha en helhetssyn som tar med alla problem.

Efter andra världskriget hade socialdemokraterna regeringsmakten i ungefär 25 år. Under 1950-talet försummade man bostadsbyggandet och det blev stor bostadsbrist. Vid mitten av 1960-talet hade socialdemokraterna förstått det och satte i all hast igång det s k miljonprogrammet entligt vilket skulle byggas en miljon lägenheter på tio år. Det gjordes och statsminister Tage Erlander sa efteråt att han ångrade 1950-talets bostadspolitik. Han hade inte kopplat ihop bostadspolitiken tillräckligt väl med annat, det var fel på helhetssynen.

Efter miljonprogrammet försummade politikerna bostadspolitiken. De borgerliga partierna såg till att hyresrätter ombildades till köpelägenheter. Bostadsbristen är nu enorm, unga som vill flytta hemifrån kan inte få bostad att hyra utan måste köpa lägenhet med lån som är problematiska. Familjer där barnen lyckats flytta hemifrån har svårt få annan bostad som passar den nya situationen och gamla som blivit skröpliga har svårt få tag i lämpliga lägenheter med service.

Under förkrigstiden var det vanliga familjesystemet att mannen hade arbete och tjänade pengar medan hustrun var hemmafru som lyxfru eller mer slavliknande fru som skötte hemmet och barnen. För kvinnorna gällde det att bli gifta. Ogifta kvinnor behövde försörja sig själva och hade ett begränsat antal möjligheter att göra det. Att ogifta kvinnor hade barn var inte socialt acceptabelt.

Under efterkrigstiden ändrades familjemönstret och fruarna började ha egna inkomster. Den sambeskattning som fanns blev olämplig och måste ändras. De politiska aktörerna och deras utredare kunde inte komma fram till vad som borde göras. Till slut tog sig finansminister Gunnar Sträng själv an med det problemet och ordnade en stor skattereform 1970 som avslutade sambeskattningen. Den blev inte helt bra, men det var ändå ett stort framsteg.

Kapitalbeskattningen blev inte bra 1970. I en liten reform 1982 blev den något bättre, i skattereformen 1990 blev den i stort sett bra, partierna enades om att de skapat ett skattesystem som skulle duga nära nog i evighet. Trots det säger en del med dåliga kunskaper att det behövs ett nytt system. Nationalekonomer har ofta dålig helhetssyn när man väntat sig bättre och kommer med förslag om finanser där man utelämnat eller underskattat viktiga komponenter.

Bostadspolitiken och skattepolitik blev i mitten på 1960-talet underlaget för ett forskningsprojekt om samhällsplaneringens problem som pågått sedan dess. På 1970-talet ledde det till ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter som innebar en samhällsbeskrivning där alla samhällsproblem och sambanden mellan dem var med.

Systemet för mänskliga verksamheter gjordes i samband med Nordiska Institutet för Samhällsplanering och finns i Nordplans meddelande 1986:5: “Sven Wimnell : Samhällsplaneringens problem: ett klassifikationssystem som hjälpmedel.” Enligt Libris finns rapporten på biblioteken för pliktleveranser.

När datorerna och Internet kom väl igång på 1990-talet kunde forskningsprojektet ta fart och finns sedan 1998 behandlat på internet på http://wimnell.com Systemet ger den helhetssyn på samhällen som behövs.

I projektet behandlas dels utformningen av systemet och dels den svenska politiken med utblickar mot världen utanför.

Sverige, världen och demokratin

Det sägs att universum är 13,8 år gammalt och att vårt jordklot är cirka 4, 5 miljarder år gammalt. Såsmåningom uppstod här växtliv och djurliv. I miljontals år dominerades jorden av dinosarier, som dock för cirka 65 miljoner år sedan dog ut till följd av ett stort föremål som föll ned på jorden. Små djur överlevde, bl a en liten mus som sedan utvecklades till större djur, bla människor. Människorna kom till i Afrika och spred sig sedan över jorden.

Människorna var till en början nomader, åt frön och frukter och djur man kunde fånga. För cirka 10 000 år sedan började de bli bofasta, ordnade med jordbruk och organiserade sig i grupper och samhällen.

Så kallade högkultuer uppstod i områdena kring Medelhavet och i Asien. I västerlandet kan man räkna historisk tid med bl a Egypten, Mesopotanien, Grekland, Rom sedan cirka 5000 år tillbaka. I Norra Europa låg utvecklingen efter och är inte särdeles omskriven förrän med vikingarna som började mest på 800-talet.

Under tusentals år styrdes länderna och världen av furstar, kungar, kejsare, religiösa organisationer och överklassfolk med förmögenhet. Gustav Vasa avskaffade i Sverige katolska kykans inflytande och grundade ett statskyrka på Luthers grund.

Diderot samlade mänskligt vetande i "Encyklopedin" i 35 band 1751-1780, för att förändra världen. Franska revolutionen 1789 var underklassernas försök att få makt. Inustrialismen och teknikutveckingen under 1800-talet ledde till att den stora maktlösa massan i underklasserna flyttade till städer och bruksorter och blev ett proletariat som Marx engagerade sig för.

Svensk folkskola blev lag 1842. Sverige styrdes under 1800-talet av kungen och ståndriksdagen med adel, präster, borgare och bönder. Ståndsiksdagen ersattes i slutet av 1800-talet av en tvåkammarriksdag där arbetare kunde få inflytande om de hade pengar,

Socialdemokratiska arbetarpartiet bildades 1889 och hade som första mål 8 timmars arbetsdag och allmäm rösträtt till riksdagen. Rösträtten bev allmän första gången 1924 när kvinnorna fick rösträtt. Den formella demokratin grundad på rösträtt i Sverige är 90 år gammal. Ännu har kvinnorna inte samma maktställning som männen.

Det parlamentaristiska styrsättet kom till på 1910-talet då kungens höga bestämmnderätt övertogs av riksdagen. Kungens makt är helt borttagen i slutet av 1900-talet, då har också statskyrkan avskaffats. Svenska folket har svårt att slita sig från den glans kungen förr hade. Glansen finns i någon mån kvar vid kungliga bröllop och begravningar då kungahuset åker häst och vagn genom Stockholm med ryttare i 1800-talsuniformer.

De borgerliga partierna för en politik som anknyter till 1800-talsförhållanden, sverigedemokraterna för en främlingsfienlig politik som inte alls passar i dagens värld där samarbete är nödvändigt för att mänskligheten ska överleva.

Det viktiga som hänt i världen är att demokratins princip sedan cirka 100 år blivit den ledande principen för makten i världen. Alla människor har rätt att delta i planeringen för framtiden och det ställer krav på att alla måste ha kunskaper om världen. .....

Universitet och högskolor.

Universitet och högskolor sköts av universitetskanslerämbetet. De utser numera själva sina professorer. Till helt nyligen utsåg regeringen, men det har ändrats.

Ämbetet har nyligen fått en ny chef, som i en tidningsartikel skrivit om sin syn. Kopia av artikeln börjar på sidan 9 i
Sven Wimnell 4 september 2014:
Utbildningssystemet och samhällsplaneringens problem.
http://wimnell.com/omr36-39zzm.pdf

Ingressen : “ Risk för högskolehaveri. Det gap som växer fram mellan högskoleutbildning på grundnivå respektive forskning väcker stark oro. Vi behöver en uppgörelse över blocken som garanterar kraftigt ökade anslag till högre utbildning under minst 20 år, skriver nytillträdda universitetskanslern Harriet Wallberg. “

“ Ingen har undgått att skolan är en av de viktigaste frågorna i valrörelsen. Den senaste Pisamätningen blev ett uppvaknande som fått samtliga partier att tävla i kreativa förslag om hur kvaliteten i grundskolan ska förbättras. Satsningarna på skolan är nödvändiga, men det räcker inte. Det är dags att se över hela utbildningskedjan, där även utbildning på universitet och högskolor är en mycket viktig länk i kedjan.

Vi behöver omgående göra långsiktiga satsningar på den högre utbildningen. Det behövs för att hålla högsta kvalitet, kunna utveckla och förnya utbildningsutbudet efter arbetsmarknadens behov och erbjuda en internationell gångbar högre utbildning. Om vi inte klarar detta är

risken stor att även våra universitet och högskolor drabbas av ett motsvarande Pisahaveri.....

Samtidigt ser vi att intresset för högskolestudier är rekordstort och fortsätter att öka. Till höstterminen 2013 sökte totalt 413 000 personer till olika program och kurser, en ökning med två procent jämfört med föregående år....

Vi behöver också hantera helt nya och kostsamma utmaningar. Stefan Fölster och Lars Hultman hävdade i en debattartikel att vi står inför en dramatisk omvälvning inom arbetslivet (DN 15 juni 2014). De menar att mer än hälften av våra yrken kommer att automatiseras och ersättas av digital teknik i framtiden. Oavsett vilken den exakta siffran är råder det inget tvivel om att arbetsmarknaden kommer att se radikalt annorlunda ut inom en snar framtid....

Jag har av regeringen nyligen fått i uppdrag att föreslå ett nytt kvalitetssäkringssystem för den högre utbildningen i Sverige. Det ska vara ett system som inte bara utvärderar lärosätenas olika utbildningsprogram utan också förser oss med kunskap om utvecklingen av den högre utbildningen över tid och i ett internationellt perspektiv. Det kommer att vara en viktig grund för att kunna utveckla och förbättra högre utbildning i framtiden.

För högre utbildning är det hög tid att se till helheten i ett längre perspektiv. Sverige måste ha råd att oavbrutet satsa på hela utbildningskedjan från grundskola till gymnasieskola, högskoleutbildning och forskning. Just nu ser alla bristerna i grundskolan. Men det hjälper inte att lappa och laga på en del i sänder utan hela systemet måste vara i ständigt toppskick. “

Universitet, högskolor och forskning har behandlats i

Sven Wimnell 1 oktober 2015: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter som hjälp vid planeringen av framtiden. http://wimnell.com/omr40zj.pdf

Sven Wimnell 25 oktober 2015: Kommentarer till “Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter som hjälp vid planeringen av framtiden. http://wimnell.com/omr40zj.pdf “ http://wimnell.com/omr40zk.pdf

Det visar sig att organiseringen av universitetens och högskolornas ämnen grundar sig på 1800-talets ämnesindelningar som inte passar in i dagens värld:

Huvudområden:
humaniora och konst
samhällsvetenskap, juridik, handel, adm
naturvetenskap, matematik och data
teknik och tillverkning
hälso- och sjukvård samt social omsorg
pedagogik och lärarutbildning
tjänster
lant- skogsbruk, djursjukvård

Huvudonrådena är illa uppbyggda, framförallt humaniora och samhällsvetenskap som är ordnade på gammalt sätt och konkurrerar med en del av de andra ämnena.

Examina ordnas i alfabetsordning:
Examina på grundnivå:
Arbetsterapeutexamen
Audionomexamen
Biomedicinsk analytikerexamen
Brandingenjörsexamen
Dietistexamen
Djursjukvårdarexamen
Folkhögskollärarexamen
Fysioterapeutexamen
Förskollärarexamen
Hippologexamen
Högskoleingenjörsexamen
Landskapsingenjörsexamen
Lantmästarexamen
Officersexamen
Optikerexamen
Ortopedingenjörsexamen
Receptarieexamen
Röntgensjuksköterskeexamen
Sjuksköterskeexamen
Sjöingenjörsexamen
Sjökaptensexamen
Skogsmästarexamen
Skogsteknikerexamen
Socionomexamen
Studie- och yrkesvägledarexamen
Tandhygienistexamen
Tandteknikerexamen
Trädgårdsingenjörsexamen
Yrkeslärarexamen

Examina på grundnivå och avancerad nivå:
Lärarexamen

Examina på avancerad nivå:
Agronomexamen
Apotekarexamen
Arkitektexamen
Barnmorskeexamen
Civilekonomexamen
Civilingenjörsexamen
Hortonomexamen
Juristexamen
Jägmästarexamen
Landskapsarkitektexamen
Logopedexamen
Läkarexamen
Psykologexamen
Psykoterapeutexamen
Sjukhusfysikerexamen
Specialistsjuksköterskeexamen
Speciallärarexamen
Specialpedagogexamen
Tandläkarexamen
Veterinärexamen
Ämneslärarexamen

Universitetskanslerämbetet bör ordna upp ämnena och skolorna enligt systemet för mänskliga verksamheter och lära lärare och elever den helhetssyn som systemet ger.

Forskningsråden bör ordna forskningen enligt systemet för mänskliga verksamheter.

Biblioteken

I utredningarna på hemsidan http://wimnell.com har de politiska partiernas politik kommenterats under årens lopp, isynnerhet före, mellan och efter valen 2006, 2010 och 2014.

Påminneler om politiken våren och försommaren 2015 finns i
Sven Wimnell 9 september 2015: Samhällsplaneringens problem.
Påminnelser om våren och försommaren 2015.
http://wimnell.com/omr36-39zzze.pdf

Där står på sidorna 31-32:

" Från Kungliga bibliotekets hemsida på internet 3 sept 2015:
"2015-08-12.
Erik Fichtelius, tidigare vd för UR och mångårig medarbetare inom SVT och Sveriges Radio, har anställts av Kungl. biblioteket, KB, för att leda arbetet med att ta fram en nationell biblioteksstrategi.

– Jag är mycket glad över att vi har kunnat knyta Erik Fichtelius till KB och biblioteksstrategiarbetet. UR har precis som biblioteken ett viktigt bildningsuppdrag. Hans erfarenheter från bland annat public service och förmåga att se utvecklingsmöjligheter blir viktiga delar i det kommande arbetet. säger riksbibliotekarie Gunilla Herdenberg.

– Det här handlar om samhällets demokratiska infrastruktur. Hur ska medborgare och invånare få kunskap och inblick, och hur locka till läsning och tillgängliggöra berättelser av alla sorter för unga och gamla? säger Erik Fichtelius. Att få bidra till att utforma förslag och strategier, efter att i många år mest skildrat och bevakat blir häftigt. Det här är ett viktigt och roligt uppdrag i allmänhetens tjänst.

Regeringen beslutade före sommaren att ge KB i uppdrag att föreslå långsiktiga mål och strategier, utifrån bibliotekslagens bestämmelser, för att främja samverkan och kvalitetsutveckling i hela det allmänna biblioteksväsendet samt fortsätta arbetet med att tillgängliggöra e-böcker via den nationella katalogen LIBRIS. Uppdraget ska slutredovisas ska senast den 1 mars 2019.

Erik Fichtelius slutade i somras som vd på UR, Utbildningsradion, efter 46 år inom public service. Han har varit Ekochef och politisk reporter på Aktuellt, författare till flera böcker, och två gånger vinnare av Stora Journalistpriset. Erik Fichtelius är hedersdoktor i medie- och kommunikationsvetenskap vid Mittuniversitetet och har tidigare varit gästprofessor i journalistik vid Stockholms universitet. Han tillträder som nationell samordnare den 1 september
Innehållsansvar: Peter Axelsson, e-post: fornamn.efternamn@kb.se

Samhällsplaneringens problem.
Klassifikationssystemet för verksamheter har funnits på Internet sedan 1998 och har dessförinnan levererats till politiker per brev. Riksbibliotekarien har haft möjlighet att stifta bekantskap med systemet genom rapporten 1986 och genom Internet sedan 1998 då systemet blev helt tillgängligt för allmänheten.

Det är bra att riksbibliotekarien har upptäckt problemet med att det behövs en strategi för information. Det uppgjorda klassifikationssystemet för mänskliga veksamheter innebär den strategi som behövs och redan finns och som nu har använts och blivit belyst på Internet för samhällsplaneringens problem under 17 år.

Under de 17 åren har regeringen, de politiska partierna m fl ständigt blivit upplysta om hur man kan ha en nödvändig helhetssyn genom att

använda systemet. Utvecklingen i Sverige är en följd av konflikter mellan överklass (borgerliga partier) och underklass (socialdemokrater m fl.) De senaste åtta åren av borgerligt styre har visat att borgerligt styre (som gynnar överklassen) är olämpligt. Socialdemokraterna måste bli bättre på att styra utvecklingen och isynnerhet de behöver förstå helheten som klassfikationssystemet för mänskliga verksamheter beskriver.

Den 7 juni 2000 arrangerade IT-kommissionen en hearing om infostrukturens utveckling, den ”mjuka” infrastrukturen eller informationsinfrastrukturen. Hearingen utgick från de politiska visioner som bl a IT-propositionen fastlagt. Syftet med hearingen var att klarlägga vilka åtgärder som behöver vidtas för att Sverige relativt snabbt ska få i gång utvecklingen av en sammanhängande infostruktur som stöd för både samhällets utveckling och för den ekonomiska tillväxten.

Huvudfrågorna under hearingen berörde
- varför en utvecklad infostruktur behövs
- vilka möjligheter ny teknik ger för infostrukturen
- hur samhällets grundläggande information borde göras tillgänglig
- vilka nya informationskällor och grundtjänster som kan behövas framgent
- vilka kraven är på en framtida heltäckande storskalig infostruktur
- hur Sverige kan utveckla en framtidssäker infostruktur
- infostrukturens betydelse för tillväxt, demokrati, service och ett hållbart samhälle.

Hearingen finns redovisad i en rapport i december 2000 :(ITkommissionens rapport 3/2000, SOU 2000:123) “Hur blir en ny infostruktur motorn i e-Sverige? ”,

Den 12 juni 2000 skickades till bl a IT-kommissionen och Statskontoret en skivelse daterad 000608 med en pdf-bilaga på 17 sidor:

“Sven Wimnell: Infrastruktur för information”.
Innehåll:
- Utdrag ur program för IT-kommissionens hearing om informationsinfrastrukturen.
- Sven Wimnell. Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ?
- Det tekniska i IT-strukturen.
- Den mjuka infostrukturen.
- Om Sven Wimnells hemsida
- Infrastruktur för information. Förslag.

I skriften beskrivs bl a det klassifikationssystem för mänskliga verksamheter, som kan användas för den IT-infrastruktur IT-kommissionen efterlyser.

IT-kommissionen lades senare ner. Några beskrivningar om IT-kommissionen finns på SW . 654 Telekommunikationsverksamheter.
Deras utredningar föranledde inga åtgärder. “

Biblioteksystem.

Klassifikationssystem används inom biblioteksvärlden för att ordna och presentera materialet på ett systematiskt sätt. Klassifikationen styr i regel böckernas uppställning på hyllorna, men är också ett sätt att strukturera materialet i bibliotekskataloger och söktjänster på webben. Med hjälp av klassifikation kan man gruppera sökträffarna i en katalog ämnesmässigt.

SAB-systemet utkom första gången 1921 och är ett svenskt system. Åttonde upplagan utkom 2006. Svensk biblioteksförenings kommitté för klassifikationssystem för svenska bibliotek ansvarar för ändringar och tillämpningar av SAB.

DDK Det absolut största klassifikationssystemet internationellt är Dewey decimalklassifikation (DDK) som är översatt till över 30 språk och används av bibliotek i 142 länder och i mer än 60 länders national-bibiliografier. Tillkom 1876.

UDK Universella Decimalklassifikationen (UDK) är ett flerspråkigt klassifikationssystem som bygger på Dewey Decimal Classification och det används av ett par specialbibliotek i Sverige. Library of Congress Classification används huvudsakligen av forskningsbibliotek och framförallt i USA. Tillkom 1905

Dewey på svenska bibliotek
Nationalbibliografin började använda Dewey 2011 och många Libris-bibliotek följde med. Folk- och skolbibliotek fortsatte däremot med SAB. Sedan 2011 har fler bibliotek bytt från SAB till Dewey, även folk- och skolbibliotek.

I utredningarna om verksamheter kallas DDK för DC och UDK för DK

De tio huvudklasserna i DDK, Deweys system

000 Datavetenskap, information & allmänna verk
100 Filosofi & psykologi
200 Religion
300 Samhällsvetenskaper
400 Språk
500 Naturvetenskaper
600 Teknik
700 Konstarterna & fritid
800 Litteratur
900 Historia & geografi

Systemet med de mänskliga verksamheterna har på översta nivån grupperats i nio huvudområden:

1. Psykologiska och filosofiska verksamheter.	20 områden
2. Religiösa verksamheter o d.	5 områden
3. Politikvetenskaper och politiska verksamheter.	15 områden
4. Sambandsforskningsverksamheter. Infostruktur.	3 områden
5. Naturforsknings- och matematikverksamheter.	11 områden
6. Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.	30 områden
7. Formgivning av fysiska och sociala miljöer.	21 områden
8. Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.	12 områden
9. Blandade saklitterära verksamheter. Tidningar. Allmän geografi. Biografi. Allmän historia.	12 områden
Summa	129 områden

Systemet bygger på Deweys system där några områden flyttats så att man fått ett system som passar till dagens problem.

Skillnader mellan Deweys system och systemet för mänskliga verksamheter,

I systemet för mänskliga verksamheter slopas område noll. Det som finns där läggs in på områdena 6-9. Från områdena 3 och 4 flyttas några områden till områdena 6-9.

I systemet för mänskliga verksamheter har område 6 fått mottaga delar från
DC 004-006 Datavetenskap (till 651)
DC 351-354 Offentlig förvaltning (till 6520-6524 opolitisk civil förvaltning)
DC 355-359 Militärvetenskap (till 6526-6529)
DC 380 Handel, kommunikationer & transport (till 653, tele 654, 656)
DC 330 Nationalekonomi (delar om finanser o d till 657).

SAB skiljer inte väl mellan ingenjörsmässiga konstruktionsverksamheter o d och tillverkning av det konstruerade. I klassifikationssystemet för verksamheter görs sådan åtskillnad att allt tillverkningsarbete finns i avdelningarna 66-69.

Område 7 har fått mottaga delar från
DC 301-307 Sociologi & antropologi (till 79, 7911-7913)
DC 130 Parapsykologi & ockultism (till 7911-7913)
DC 360 Sociala problem & sociala tjänster (till 795 och dess underavdelningar)
DC 370 Utbildning (till 7957)
DC 390 Seder, etikett & folklore (till 7911-7913)
DC 070 Delar av Nyhetsmedier, journalistik & publicering (till 7913-7919 radio, TV od) (Eller till 90)
DC 060 Föreningar, organisationer & museer (Till 7959, 73)
DC 090 Handskrifter & rara böcker (till 76 grafisk konst)

I systemet för verksamheter har område 79 blivit ett område för sociala miljöer och social beteenden. I område 795 finns underområden 7951-7959 där områdena utgår från sociala miljöer som har anknytning till fysiska miljöer som beskrivits i område 72. Till exempel har utbildningar i 795**9** anknytning till skolbyggnader i 729**.**

I område 8 blandar DC litteraturvetenskap och skönlitteratur. I systemet för verksamheter finns språk på 80, litteraturvetenskap på 81 och skönlitteratur på 82-89.

Område 9 har fått mottaga från
DC 070 Nyhetsmedier, journalistik & publicering (till 90)
DC 050 Tidskrifter & seriella resurser (till 90)

Obereoende av vilka system biblioteken använder bör svenska bibliotek infomera om systemet för mänskliga verksamheter och i möjligaste mån ställa upp dokumenten enligt det systemet. Kungliga Biblioteket, KB, som ansvarar för nationalbibliografin bör informera de andra biblioteken om detta och hjälpa till med att få det ordnat.

Det här handlar om samhällets demokratiska infrastruktur. Hur ska medborgare och invånare få kunskap och inblick, och hur locka till läsning och tillgängliggöra berättelser av alla sorter för unga och gamla? - menar Kungliga Bibliotekets representant.

Innehållet i :
Sven Wimnell 31 januari 2014:
Fel i skolor. Folkrörelser, Folkbildning och Studieförbund.
Utbildning och forskning. Vuxnas och 15-åringars kunskaper.
PISA. Civilsamhället. Kultursamhället.
http://wimnell.com/omr36-39zzf.pdf

Innehåll

Sida

5 **Katastrofal brist på lärare i NO-ämnen och matematik**

7 **Innehåll i : Sven Wimnell 24 december 2013:** Socialdemokraternas politik. Krav om bättre politik och bättre information om politik. Krav om bättre samhällsinformation och bättre skolundervisning. http://wimnell.com/omr36-39zze.pdf

11 **Samhällplaneringens problem.**
13 Före skolan, i skolan och efter skolan.
14 Hur får man nu tag i den information man behöver? De enklaste bitarna.

16 **Folkbildningsrådet och tio studieförbund.**
19 Nationalencyklopedins beskrivning av studieförbunden 6 januari 2014
21 Klassifikationssystem för verksamheter, med ABFs studiecirklar 2012 inlagda.

30 **Folkbildning 2012**
30 ABF
31 FU Folkuniversitetet
31 Mbsk Medborgarskolan
32 Sfr Studiefrämjandet
32 SV Studieförundet Vuxenkolan
33 Kommentarer till Studieförbunden
34 Folkrörelser. NATIONALENCYKLOPEDIN, 140106
36 Folkbildning. NATIONALENCYKLOPEDIN, 140106
40 Folkrörelser. Från Wikipedia folkrörelse
46 Om Folkbildningsrådet. Från Internet
51 Studieförbund. Studieförbund - Wikipedia

52 **Folkbildningsförbundet** Folkbildningsförbundet
58 ABF Arbetarnas bildningsförbund.
59 Folkuniversitetet
61 Medborgarskolan
63 Studiefrämjandet från Wikipedia.
65 Studieförbundet Vuxenskolan.
72 Kulturens studieförbund
74 NBV, Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet, Om NBV
79 Sensus studieförbund
82 Studieförbundet Bilda
86 Ibn Rushd Studieförbund Ett muslimskt studieförbund

87 **Folkbildning 2012**
87 ABF
95 FU Folkuniversitetet
101 Mbsk Medborgarskolan
111 Sfr Studiefrämjandet
135 SV Studieförundet Vuxenkolan
145 KVB Kulturens bildningsverksamhet
147 NBV Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet
154 Sensus
161 Bilda
167 IR Ibn Rushd

170 **Folkhögskolornas intresseorganisation**

172 **SCBs statistik**. Från SCB 10 januari 2014.
172 **Utbildning och forskning**. Från SCB 10 januari 2014.

176 **Universitet och högskolor. Utbildning och forskning.**
176 Innehåll i: Sven Wimnell 10 april 2012:
Universitet och högskolor. Utbildning och forskning.
http://wimnell.com/omr40zh.pdf

183 **Intervju: Unik undersökning om vuxnas kunskaper.**
189 **Kraftig försämring i PISA**

191 **PISA 2012. 15-åringars kunskaper i matematik, läsförståelse och naturvetenskap**
RESULTATEN I KONCENTRAT
192 Innehåll
192 Introduktion
195 Sammanfattning av Sveriges resultat i PISA 2012 och i ett längre perspektiv
196 Avslutande diskussion
204 **Pisarapporten säger inget om vad som fungerar väl**

206 **Skolinspektionen**
212 Kursplan - Samhällskunskap. Grundskolan.
214 Kursplan - Religionskunskap. Grundskolan.
215 Kursplan - Hem- och konsumentkunskap. Grundskolan.
216 Ämne - Samhällskunskap. Gymnasiet.
219 Ämne - Religionskunskap. Gymnasiet.

221 **Utländska experter ska granska skolkrisen**

222 **Civilsamhället.**

Alliansregeringen har placerat civilsamhället på politikområdet Utbildning och forskning.

Politikområdet Utbildning och forskning. omfattar det som finns på sidorna 106-128 i

Sven Wimnell 27 november 2013: Regeringens, kommunernas och landstingens verksamheter i 22 politikområden den 27 november 2013. Andra delen med de sista 10 områdena.
http://wimnell.com/omr36-39zzd2.pdf

222 Politikområdet Utbildning och forskning.
Utbildningsminister Jan Björklund ansvarar för...

223 Jämställdhetsminister och biträdande utbildningsminister Maria Arnholm ansvarar för...

224 Sveriges kommuner och landsting

225 **Politik för det civila samhället** (Från utbildningsdepartementets hemsida)

228 **Regeringens proposition 2009/10:55 En politik för det civila samhället**

232 **Rörelser i tiden. Slutbetänkande av Utredningen om den statliga folkrörelsepolitiken i framtiden**

236 **Kultursamhället.**

Kultursamhället ingår i politikområdet för IT, information, kultur, religion, nöjen, idrott od.

Politikområdet för IT, information, kultur, religion, nöjen, idrott od. omfattar det som finns på sidorna 129-184 i

Sven Wimnell 27 november 2013: Regeringens, kommunernas och landstingens verksamheter i 22 politikområden den 27 november 2013. Andra delen med de sista 10 områdena. **http://wimnell.com/omr36-39zzd2.pdf**

237 **Politikområdet för IT, information, kultur, religion, nöjen, idrott od**.
237 Lena Adelsohn Liljeroth Kultur- och idrottsminister Kulturdepartementet.
Kulturminister Lena Adelsohn Liljeroths ansvarsområden...

239 Stefan Attefall...

240 Sveriges kommuner och landsting (Om kultur o d)...

241 **Kulturinstitutionerna och det civila samhället**
Rapport Kulturrådets skriftserie 2012:1

257 **MYNDIGHETEN FÖR KULTURANALYS**
Kultursamverkansmodellen
En första utvärdering Rapport 2012:1

260 **Ideellt arbete i kultursektorn En förstudie för Myndigheten för Kulturanalys**
Tobias Harding, FD 2012-10-12

269 **Myndigheten för Kulturanalys**
270 **SCB Kultur och fritid**
271 **Kulturrådet.**
275 **Information för utlänningar om Sverige och svenskarna.**

Innehållet i:
Sven Wimnell 4 september 2014:
Utbildningssystemet och samhällsplaneringens problem.
http://wimnell.com/omr36-39zzm.pdf

Innehåll:

Kapitel 1.
Den nya universitetskanslerns funderingar
4 augusti 2014.

Innehåll:
Oacceptabel bantning av undervisning på universitet
Varannan har ett yrke som inte behövs om tjugo år
Hög tid att växa upp

Kapitel 2
Sven Wimnell:
Samhällsplaneringens problem.
Hur ska man kunna förbättra världen?
Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter.
Sid 80-100 i http://wimnell.com/omr36-39zs.pdf

Innehåll, sida i 36-39zs:
80 Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen?
80 Några frågor i samband med mänskliga verksamheter
80 För att få svar på sådant har forskningsarbetet gått efter fyra vägar
80 Det finns ett behov av att sortera upp all information så att den blir hanterlig och så att man får hjälp att forma framtiden på bra sätt.

81 Systemet har följande avdelningar på högsta nivån:

1. Psykologiska och filosofiska verksamheter.
2. Religiösa verksamheter o d.
3. Politikvetenskaper och politiska verksamheter.
4. Sambandsforskningsverksamheter. Infostruktur.
5. Naturforsknings- och matematikverksamheter.
6. Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.
7. Formgivning av fysiska och sociala miljöer.
8. Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.
9. Blandade saklitterära verksamheter. Tidningar. Allmän geografi. Biografi. Allmän historia.

81 Människornas levnadsvillkor beror av fyra föränderbara faktorer
81 Förändringsprocesserna i världen hålls i de mest väsentliga avseendena igång av människornas verksamheter :
81 Människorna påverkar genom verksamheter i fyra olika roller i livet
81 Individer och samhällen planerar framtiden.
83 De nio verksamhetsområdena har delats upp så att det blir 129 verksamhetsområden:
83 Två sidor med de 129 områdena.
86 Människorna har olika behov av information i de olikarollerna.
87 Den fundamentala påverkanskedjan
89 Politiska planeringar
90 Schema över påverkans-och förändringsproblem
91 Samband mellan huvudområden
92 Klassifikationssystemet för verksamheter och biblioteksystemen
93 Kort om skillnader mellan klassifikationssystemet för verksamheter och biblioteksystemen DC, DK och SAB.
94 Forskningen om samhällsplaneringens problem.
95-100 Klassifikationssystem för verksamheter. Med några förtydligande kommentarer.

Sven Wimnells hemsida på Internet. Från http://wimnell.com
Sidorna 298-310 i:
Sven Wimnell 20 maj 2013:
Politik våren 2013. En fortsättning på tidigare sammanställningar om samhällsplaneringens problem den 1, 20 och 30 mars 2013.
http://wimnell.com/omr36-39zz.pdf

Kapitel 3.
De särskilda utredningarna december 2003-oktober 2012.

Innehåll:
Forskningen om samhällsplaneringens problem.
Sidorna 139-147 + 298- 300 i
Sven Wimnell 1 mars 2013:
Samhällsplaneringens problem.
Hur ska man kunna förbättra världen?
Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter.
http://wimnell.com/omr36-39zs.pdf

Kapitel 4.
Förhistorien, historien och sociala och fysiska miljöer.

Innehåll:
Innehållet i:
Sven Wimnell 080201+5 april 2014:
Sveriges och omvärldens historia.
http://wimnell.com/omr93c.pdf

Innehållet i:
Sven Wimnell 16 mars 2008:

Något om sociala miljöer.
Kompletterad 1 juni 2012 med våldet i världen, mänskliga rättigheter, mobbning, diskriminering o d.
http://wimnell.com/omr7952-7956d.pdf

Några hänvisningar

Boverket maj 2011: Regelsamling för hushållning, planering och byggande. Lagar med förordningar och föreskrifter. Plan- och bygglag (2010:900), Miljöbalken m m.
http://wimnell.com/omr71k.pdf

Innehållet i:
Sven Wimnell 16 juni 2011:
Fysisk planering i Sverige. (Område 71)
http://wimnell.com/omr71l.pdf

Kapitel 5.
Några tidningsartiklar i augusti 2014 om läget i världen i augusti 2014.

Innhåll:
EU skälver åter av fasa
Peter Wolodarski: Hamas terror ger inte grönt ljus för Israel.
Bulldozern från Turkiet
Pol Pots skamlösa lakejer
Världen kryper allt närmare EU
En bred utrikesbevakning har aldrig känts så viktig som nu
Eurokrisen inte över – nu väntar ödeshöst
Skulderna kan tvinga fram drastiska steg
Nazistpropagandan kröp in i Heideggers dagböcker
Det nya Sverige
Peter Wolodarski: Putin tittade oss i ögonen och vi tittade bort.
Vladimir Putins dilemma
Gorbatjov. Sovjetunionens sista ledare överraskade med sin reformpolitik
Sönderfallet inte fullt så civiliserat
Pundiga löften om pundet
Svensk industri har tappat kraft
Ny blick på det stora kriget
Våldet i världen minskar – men det får vi inte veta
Våldet har ökat i världen på senare år
Stärk vår försvarsförmåga i förbund med Finland
Slocknad stjärnglans
Vapenleveranser hade inte hjälpt
Briljant grävjobb om vapenexportens eviga omoral
Läkare vill att Sverige hjälper ebolasmittade
En snabbare väg ur finanskrisen
Extrem tolkning av islam bakom IS destruktiva välde
Både Israel och Hamas övergav viktigaste kraven
Vapenvilan får hård kritik
Obamas gränslösa dilemma
Vi måste börja diskutera gräns för antalet flyktingar
Peter Wolodarski: Det pågår ett krig i Europa
Här är de nya EU-cheferna
Ukraina kan bli slutet för Putin
Gör det till ett krigsbrott att attackera journalister
Kina begränsar val i Hongkong
Hårt tryck på Obama att agera i norra Irak
Israels nya bosättning kritiseras av USA

Kapitel 6.
Politik i Sverige mars 2013 - juni 2014.

Innehåll:
Innehållsförteckningar till ett tjugotal särskilda utredningar under perioden

Kapitel 7.
Något om den borgerliga alliansens politik.

Innehåll:
Innehållet i:
Sven Wimnell 051120:
Det viktigaste problemet är:
välfärden och välfärdsfördelningen,
inte arbetslösheten.
http://wimnell.com/omr40za.pdf

Alliansens politik de gångna åren framgår av dokumenten som redovisats i kapitel 2 i avsnittet:
Sidorna 298-316 i:
Sven Wimnell 20 maj 2013:
Politik våren 2013. En fortsättning på tidigare sammanställningar om samhällsplaneringens problem den 1, 20 och 30 mars 2013.

En redovisning om utfallet av alliansens politik:
DN 17 aug 2014:
Borgs politik har främst gynnat höginkomsttagare

Kapitel 8.
Några artiklar om valen 14 september 2014 och om ny regering.

Innehåll:
Partierna påfallande sorglösa över ekonomin inför valet
Det delade Sverige
Vitalisera välfärden med vinstbegränsade bolag
Vinstuttagen i välfärdsbolag ska vara borta i januari 2017
Hur kunde det bli så här?
I min generation finns ingen samhörighet, bara starka egon och vassa armbågar
Vi godtar inte en regering som saknar stöd för budgeten
Sverige dåligt rustat för ett väderkaos
Vi måste börja förbereda för kraftiga oväder
Det extrema har blivit normalt
Peter Wolodarski: Så skadas tilliten i svensk politik.
Borg flaggar för skattehöjningar
Läget är låst om rödgröna inte bildar trepartiregering
Jag förstår inte, inget har förändrats, jag är densamme
Nu ökar anmälningarna om diskriminering kraftigt
Satsningen på solceller förlorar kraft
Regeringen på historiskt låg nivå trots dramatiska utspel
Bostadsbrist ställer höger mot vänster
Väljare vill se regering över blockgränsen
Kom upp ur skyttegraven
Morgondagens reaktor löser kärnavfallsfrågan.
S vill ha nystart – alliansen ska utöka anslagen
Risk att politikerföraktet börjar stiga igen efter valet
Alliansen: Vi bygger Sverige.1 september 2014
S: Skarpa reformer för 40 miljarder i valmanifestet
Miljöpartiets valmanifest.
Vänsterpartiets valplattform

Kapitel 9.
Några artiklar om forskning och utbildning o d i augusti 2014 och några äldre artiklar.

Innehåll:
Ökade kunskapskrav slår hårt mot stor grupp elever
Vissa tävlingar ska man inte vinna
Lönsamt att satsa 10 000 per månad på varje lärare
Svenska universitet bland hundra bästa i världen
Mer kunskap och mindre vetenskap
Bra skolor viktigast i kamp mot växande ojämlikhet
Högern och vänstern lika skyldiga till läraryrkets ras
Så ville Harry Schein göra DN till public service
Klassrummet har alltid en valuta
Elever ska lära sig mer om förföljelsen av romer
Politik är mer än ord
Elever dåligt förberedda för yrkeslivet
Dostojevskij är inte målet
När statistiken blir livet
Sämre läsförståelse naturlig följd av nya digitalsamhället
Krav på att lärare får mer yrkeskontakt
Ny studie: Lättare minnas handlingen i pappersböcker
Läsförmågan förändrar vår hjärna för alltid
Läskunskap ett krav för utveckling
Ett nytt stadsbibliotek har förändrat det fattiga området
Den tryckta boken fortsätter att dominera
Det måste vara lite coolt för unga att läsa
Nybyggare i framtidens digitala tv-landskap
Mediebild betyder mer än partikassa för valresultaten
MP:s satsning på lärarlöner är en ogenomtänkt reform
Elever med svårigheter får hjälp för sent

Ädre artiklar:
Universiteten hotar bli Sveriges nästa Pisa-haveri
Slå vakt om professionalismen
Sverige måste locka fler internationella studenter
Högskolans nya styrning hotar kreativitet och kritik
Studie i en huvudlös politik
När miljardärens mössa blev en doktorshatt
Centrala universitetsvärden hotas av bolagiseringsidén

Kapitel 10.
Utbildningssystemet och samhällsplaneringens problem.

Innehåll:
Innehållet i:
Sven Wimnell 10 april 2012:
Universitet och högskolor.
Utbildning och forskning.
http://wimnell.com/omr40zh.pdf

Kommentarer om utbildningssystemet och samhällsplaneringens problem

De 129 verksamhetsområdena har inför valet 2014 reducerats till 22 politikområden.

Sidorna 88-131+ 147-148 + 179 i:
Sven Wimnell 10 maj 2014:
Svensk politik från vikingatiden till oppositionens valplattformar för valen 2014. http://wimnell.com/omr36-39zzk.pdf

Sidorna 101-125 + 169 i:
Sven Wimnell 1 mars 2013:
Samhällsplaneringens problem.
Hur ska man kunna förbättra världen?
Med ett klassifikationssystem för verksamheter som förändrar världen.
http://wimnell.com/omr36-39zs.pdf

Hur det varit och hur det är, kan bli och bör bli, med råd till universitetskanslern.
Aktörer i samhällsplaneringen, i stora drag.
Kunskaperna

Kapitel 11.
Utdrag om hur det var och är i några olika avseenden.

Innehåll:
Från sidorna 22-31 och 41-46 i:
Sven Wimnell 30 dec 2010 :
Samhällskunskap, framtidsplanering och hjälpmedel för socialdemokraterna när de ska forma sin nya politik.
http://wimnell.com/omr36-39zj.pdf

Från sidorna 8-9, 18-53 och 93-103 i:
Sven Wimnell 10 januari 2012:
Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Politik inför 2012. Det behövs ordentliga och hederliga planeringar för många delområden i nio huvudområden.http://wimnell.com/omr36-39zo.pdf

Sidorna 16-28 i Sven Wimnell 1 mars 2013:
Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Med ett klassifikationssystem för verksamheter som förändrar världen. http://wimnell.com/omr36-39zs.pdf
Observera sidorna 145-187 i :
Sven Wimnell 10 januari 2012:
Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Politik inför 2012. Det behövs ordentliga och hederliga planeringar för många delområden i nio huvudområden. http://wimnell.com/omr36-39zo.pdf
Observera även sidorna 188- 202
Observera även sidorna 220-241

Sidorna 50-52 och 58-60 i:
Sven Wimnell 20 maj 2013:
Politik våren 2013. En fortsättning på tidigare sammanställningar om samhällsplaneringens problem den 1, 20 och 30 mars 2013. http://wimnell.com/omr36-39zz.pdf

Sidorna 17-36 och 41-44 i:
Sven Wimnell 10 maj 2014:
Svensk politik från vikingatiden till oppositionens valplattformar för valen 2014.
http://wimnell.com/omr36-39zzk.pdf

Sveriges historia i 8 delar från Norstedts förlag. Från zz.pdf
Millenniemålen - 190 länder mot minskad fattigdom

Kapitel 12.
För samhällsplaneringen behövs en förteckning över Sveriges professurer och professorer.

Innehåll:
Forskningen om samhällsplaneringens problem
Klassifikationssystem för verksamheter
Aktörer i samhällsplaneringen, i stora drag.
Kunskaperna
Universitetskanslerämbetet UKÄ Webbkarta
En undersökning om professorer
UKÄ. Ämneslistor
Några kommentarer till forskningsämnena på sidan 12 och följande sidor i. Ny Standard forskningsämnen 2011 »

Utbildningsutskottet (UbU) 18 maj 2016

Utbildningsutskottet ska bereda ärenden om
1. skolväsendet, vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet,
2. högre utbildning och forskning samt
3. studiestöd.
Ärenden om anslag inom utgiftsområdena 15 Studiestöd och 16 Utbildning och universitetsforskning bereds av utbildningsutskottet. *Lag (2010:867)*.

Ordförande

Hallengren, Lena (S)
Socialdemokraterna
Kalmar län, plats 120
Telefon: 08-7864783
E-post: lena.hallengren@riksdagen.selena.hallengren[på]riksdagen.se. Ersätt [på] med @.

Vice ordförande

Strandberg, Torkild (FP) **Ersatt av Christer Nylander (L)**
Folkpartiet
Skåne läns västra, plats 220
Telefon:
E-post: torkild.strandberg@riksdagen.setorkild.strandberg[på]riksdagen.se. Ersätt [på] med @.

Ledamot

Tobé, Tomas (M) **Ersatt av Camilla Waltersson Grönvall**
Moderaterna (M)
Gävleborgs län, plats 49
Telefon: 08-7865961
E-post: tomas.tobe@riksdagen.setomas.tobe[på]riksdagen.se. Ersätt [på] med @.

Strand, Thomas (S)
Socialdemokraterna
Jönköpings län, plats 217
Telefon: 08-7866736
E-post: thomas.strand@riksdagen.sethomas.strand[på]riksdagen.se. Ersätt [på] med @.

Malmberg, Betty (M)
Moderaterna
Östergötlands län, plats 9
Telefon: 08-7865525
E-post: betty.malmberg@riksdagen.sebetty.malmberg[på]riksdagen.se. Ersätt [på] med @.

Helmersson Olsson, Caroline (S)
Socialdemokraterna
Södermanlands län, plats 214
Telefon: 08-7864770
E-post:
caroline.helmersson.olsson@riksdagen.secaroline.helmersson.olsson[på]riksdagen.se. Ersätt [på] med @.

Jakobsson, Stefan (SD)
Sverigedemokraterna
Västmanlands län, plats 345
Telefon:
E-post: stefan.jakobsson@riksdagen.sestefan.jakobsson[på]riksdagen.se. Ersätt [på] med @.

Waltersson Grönvall, Camilla (M) **Ersatt av Michael Svensson (M)**
Moderaterna
Västra Götalands läns norra, plats 231
Telefon: 08-7866477
E-post: camilla.waltersson.gronvall@riksdagen.secamilla.waltersson.gronvall[på]riksdagen.se. Ersätt [på] med @.

Bergman, Håkan (S)
Socialdemokraterna
Örebro län, plats 234
Telefon: 08-7865862
E-post: hakan.bergman@riksdagen.sehakan.bergman[på]riksdagen.se. Ersätt [på] med @.

Carlsson, Ulrika i Skövde (C)
Centerpartiet
Västra Götalands läns östra, plats 70
Telefon: 08-7864864
E-post: ulrika.carlsson@riksdagen.seulrika.carlsson[på]riksdagen.se. Ersätt [på] med @.

Amin, Jabar (MP)
Miljöpartiet
Västerbottens län, plats 108
Telefon: 08-7866430
E-post: jabar.amin@riksdagen.sejabar.amin[på]riksdagen.se. Ersätt [på] med @.

Svensson, Michael (M) **Ersatt av Erik Bengtzboe (M)**
Moderaterna
Hallands län, plats 189
Telefon: 08-7865861
E-post: michael.svensson@riksdagen.semichael.svensson[på]riksdagen.se. Ersätt [på] med @.

Svantorp, Gunilla (S)
Socialdemokraterna
Värmlands län, plats 102
Telefon: 08-7865755
E-post: gunilla.svantorp@riksdagen.segunilla.svantorp[på]riksdagen.se. Ersätt [på] med @.

Herrstedt, Carina (SD) **Ersatt av Robert Stenkvist (SD)**
Sverigedemokraterna
Stockholms län, plats 175
Telefon: 08-7866353
E-post: carina.herrstedt@riksdagen.secarina.herrstedt[på]riksdagen.se. Ersätt [på] med @.

Riazat, Daniel (V)
Vänsterpartiet
Dalarnas län, plats 165
Telefon: 08-7864420
E-post: daniel.riazat@riksdagen.sedaniel.riazat[på]riksdagen.se. Ersätt [på] med @.

Eclund, Annika (KD)
Kristdemokraterna
Västra Götalands läns östra, plats 100
Telefon: 08-7865939
E-post: annika.eclund@riksdagen.seannika.eclund[på]riksdagen.se. Ersätt [på] med @.

Güclü Hedin, Roza (S)
Socialdemokraterna
Dalarnas län, plats 104
Telefon: 08-7865864
E-post: roza.guclu.hedin@riksdagen.se

ALMEDALEN 2016.

Från SAP.se

Stefan Löfven. Tal i Almedalen, den 5 juli 2016.

Obsevera att det talade ordet gäller.

No man is an island entire of itself; every man is a piece of the continent, a part of the main.

Så skrev prästen John Donne, för snart 400 år sedan. På sistone har hans dikt fått nytt liv. Jag hörde PJ Harvey läsa den för några dagar sedan.

Och Donne får mer rätt för var dag som går.

Aldrig har vår vardag påverkats så mycket av utmaningar i vår omvärld, som klimathotet, flyktingkrisen, Daesh:s mördande. Men också av den globala ekonomins nya möjligheter; av digitaliseringen, automatiseringen och frihandeln, av alla nya sätt att kommunicera, resa, leva hållbara liv.

Aldrig har det lokala, påverkats så mycket av det globala.
Ingen människa kan längre vara en ö. Vi avgör vår framtid, tillsammans.

***

Därför handlar det globala politiska samtalet mycket om vägvalet mellan isolering och internationellt engagemang. Här har Sverige valt sida.

Vi vet, att den som vill förbättra människors vardag, också måste våga kliva ut på världsarenan och hugga i tillsammans med andra. Därför är det med stolthet Sverige nu kliver in i FN:s säkerhetsråd 2017.

Jag vill tacka mina kollegor med Margot Wallström i spetsen, och även Isabella Lövin, UD och Sveriges samlade diplomatkår, för deras fina lagarbete.

Säkerhetsrådet har stora utmaningar, och plågas av svåra låsningar. Men nu kan vi bidra till att öppna upp processerna, förhindra konflikters upptrappning, och värna internationell rätt.

Nu kan Sverige vara med och leda arbetet för en bättre vardag – genom en säkrare värld.

***

Och nu mer än någonsin, behövs också Sveriges ledarskap i EU.

Det finns de som säger att regeringens inte kan engagera sig i FN och EU samtidigt. Det finns också de som inte kan tänka och prata samtidigt.

De har fel. Blir vi starkare i ett forum, blir vi inte svagare i ett annat. Tvärtom.

Och i den europeiska statsministerkretsen är vi överens om att EU och Storbritannien så långt som möjligt ska behålla bra och fungerande relationer.

En majoritet av britterna avvisar EU. Det måste vara en väckarklocka. Det bygger till viss del på felaktigheter och fördomar om unionen. Men också på att vanliga britter inte fått del av det välstånd som EU skapat, att de känner sig pressade av underbudskonkurrensen på arbetsmarknaden, och ser hur EU inte klarat att sig an stora utmaningar som flyktingkrisen.

I det här läget behöver inte EU hämnd, utan handlingskraft.

***

Stabiliteten i vårt närområde kräver EU:s starka och gemensamma agerande gentemot Rysslands aggression mot Ukraina. EU:s frihandel och inre marknad är också avgörande för att bryta den massiva arbetslöshet som plågar kontinenten.

Men skälet att vara med i EU ska inte bara vara rädslan för något, rädslan för krig eller sämre ekonomi, utan något större.

Vi är med i gemenskapen för att ta makten över vår gemensamma framtid, och skapa mer jämlika och fria samhällen tillsammans. Och det enda EU som kommer vinna brett stöd, är ett EU som visar på sitt värde i människors vardag. Det är det EU som Sverige ska vara med och bygga. Ett EU för folket, av folket, med folket.

***

Först och främst behöver EU gå från ord till handling i flyktingkrisen. Inget land klarar utmaningen ensam. Därför har Sverige infört en tillfällig lagstiftning, för att få färre att söka sig till Sverige, och fler till andra länder. Det har gett resultat.

Men den enda långsiktigt hållbara vägen framåt, är en rättvis fördelning i EU. Alla länder som vill njuta fördelarna av gemensamma gränser, måste också ta sitt ansvar för ett gemensamt flyktingmottagande.

Med rätt, kommer plikt. I Sverige, och i EU.

***

Och det får vara nog med att ställa löntagare mot löntagare i Europa!

Nu driver Sverige på för ett nytt utstationeringsdirektiv, så att löntagare inte tvingas konkurrera med lägre löner och sämre villkor. Kollektivavtal och lika lön ska gälla för lika arbete, oavsett var du kommer ifrån. Vi har lyft upp frågorna om löner och arbetsvillkor på EU-agendan. Nästa år bjuder vi in till ett socialt toppmöte, här i Sverige.

Så sträck på er, svenskar. Nu kliver Sverige in i FN:s säkerhetsråd – och vi kliver fram i arbetet för ett EU för folket.

***

Och det är inte trots, utan tack vare att världen blir mer global, som jag vill säga detta i all enkelhet: Jag tror på Sverige, och på vår framtid.

Jag tror på Sverige, eftersom vi är ett land som hungrar efter ny kunskap. Antalet högskolestudenter har fördubblats sedan 1990. Och vår hunger mättas inte med tiden – vi vidareutbildar oss långt upp i åren och det gör under för vår konkurrenskraft och produktivitet.

I juni öppnade världens första elväg för lastbilar i Sandviken, och häromveckan var jag med och invigde Max IV i Lund, den starkaste ljusstrålen av sitt slag på planeten. Nu går budskapet ut i världen: vill ni forska fram framtidens mediciner och material – kom till Sverige!

***

Jag tror på Sverige, eftersom vi sliter hårt för att göra våra idéer till verklighet.

Och det handlar inte bara om att ni på väg hem ikväll, kanske lyssnar på Spotify, innan ni Skypar med era barn, om de slutar spela Minecraft i några sekunder...

Svenska företag av alla dess sorter slår sig nu fram i världen. När trä håller på att ersätta plast för klimatets skull, och KTH till och med forskat fram genomskinligt trä, så blir vårt gamla skogsbruk framtidens industri.

Sveriges guld är inte bara grönt – snart är det genomskinligt!

Svensk export vinner ny terräng för första gången på två decennier, inte minst i USA och Kina. Och 2016 kan bli det första året sedan 70-talet, när mer tillverkningsindustri flyttar hem till Sverige, än bort från Sverige.

Vi ser nu den starkaste tillväxten i Norden, och den högsta svenska sysselsättningen sedan 1992.

Den regering som sa att svensk industri var basically gone är nu själv försvunnen – medan svenska företag slår världen med häpnad!

***

Jag tror på Sverige, och när allt fler i världen får upp ögonen för hur viktig jämlikheten är för en växande ekonomi, så tror jag på Sverige mer än någonsin.

Jag har följt den internationella ekonomiska debatten i över 30 år, från att jag var svetsare som gick på kvällseminarier i Ö-vik, till att jag som statsminister representerar Sverige i Davos.

Och aldrig har väl ekonomkårens intresse för jämlikhet varit större än nu. Från direktören för IMF, Christine Lagarde, som säger: ”Att minka stor ojämlikhet är inte bara moraliskt och politiskt korrekt, det är också bra ekonomiskt agerande.” Till OECD:s generalsekreterare José Ángel Gurría, som säger: ”Åtgärdande av en hög och ökande ojämlikhet är helt avgörande för att främja en stark och hållbar tillväxt.”

Och de har rätt! Ojämlikhet är som rökning. Genom historien har folk försökt sälja in den som lite kul och häftig. Men den är onödig, den är farlig, och den förstör liv!

***

Det här har vi förstått länge i Sverige.

Det är därför vi betalar varandras utbildning och välfärd. Det är därför vi tar kampen för jämställdhet och mot diskriminering. Det är därför vi hjälps åt, som en gemenskap, inte enskilda öar.

Och den här strävan efter jämlikhet bärs av så många av er som samlas här i Almedalen. Barnrättsorganisationerna, pensionärsföreningarna, funkis-rörelsen, allt från föreningen Födelsevrålet – till SAMS: Samarbete för människor i sorg.

Vill ni se Sveriges styrka – se runt omkring er!

Och vänner – därför tror jag på Sverige. Vi har kunskapshunger, vi arbetar hårt, och vi strävar efter jämlikhet. Den svenska modellen är inte bara unik – den levererar.

***

Ja vänner,
ingen människa är en ö. Men är det inte öar av ojämlikhet och otryghet som vi har sett växa fram i Sverige?

Ska Sverige gå framåt, då måste vi gå tillsammans. Då måste det bli slut på skjutningarna, bilbränderna och knarkhandeln. Då måste vi sätta stopp för attackerna mot polis, brandmän och ambulanser. Då ska inte religiösa extremister kunna vinna makt över det offentliga rumet, bestämma var kvinnor får vara eller hur de får klä sig, eller radikalsera unga i deras närhet.

Och framför allt kan vi inte acceptera den förlamande arbetslöshet, och den utspridda hopplöshet, som banar väg för kriminaliteten och extremismen.

Detta är inte ett problem för vissa områden. Det är ett problem för Sverige.Och vi, tillsammans, som land, måste lösa det.

***

Det är viktigt att skilja på fakta och fördom. Många människor från socialt utsatta områden är stolta över sin hemort, och många därifrån har gjort stora insatser för Sverige.

Jag tänker inte bara på Herrgården, som gett oss Zlatan – även om Zlatan gärna vill att vi tänker på Zlatan.

Jag tänker på Husby, som gett oss Saeid Esmaeilzadeh, som läste kemi, och vars bolagsgrupp inom teknik och medicin nu är värderat upp mot fyra miljarder kronor.

Jag tänker på Hammarkullen, som gett oss Laleh, Jens Lekman och Ludvig Berghe, och lagt sin grundsten i det svenska musikundret.

Jag tänker på er från Fisksätra, Kronogården, Andersberg, Öxnehaga, alla ni driftiga, som nu inspirerar andra, och är med och bygger det här landet.

***

Men allt för ofta handlar historierna om de som har tagit sig därifrån. Som klarat sig bra, trots sin uppväxtort. Vi måste skapa områden där det går ”att lyckas” – och också vilja stanna.

Det är inte enkla saker. Det innebär att bryta decennier av segregation. Att lära av misstag, och lyckas där många andra har misslyckats. Däför ska vi jobba långsiktigt, baserat på forskning och evidens. Och vi tänker engagera kommuner, myndigheter och föreningar – alla människor som bor och verkar i områdena. Vi ska inte göra det här åt någon – utan tillsammans.

***

Jag aviserade ett reformprogram för socialt utsatta områden i maj, och nu presenterar vi de första reformerna.

För det första ska vi bekämpa brottsligheten.

Nu genomför vi en översyn av strafflagstiftningen för attacker mot blåljuspersonal. Vi ska ge polisen mer resurser för att arbeta där de behövs som mest. Och vi ska öka insatserna för att förebygga återfall i brott.

Och bara förra veckan klubbades nya lagar för att ställa kriminella ledare inför rätta, och beslagta egendom som är resultat av brottslig verksamhet. Nu får det vara slutlekt för gängledarna.

***

För det andra, måste vi knäcka långtidsarbetslösheten.

Hur vi etablerar nyanlända på arbetsmarknaden under de kommande åren, kommer innebära skillnaden mellan fattigdom eller framtidstro för tiotusentals människor.

Och det krävs insatser inte minst för många utrikesfödda kvinnor. Vi har redan avskaffat vårdnadsbidraget, och nu ska vi öka andelen kvinnor som kommer ut i studier eller arbete efter etableringstiden.

Kvinnor ska inte få bidrag för att hålla sig hemma, de ska få förutsättningar för att komma ut och jobba.

***

För det tredje, ska vi lyfta skolorna och elevernas resultat.
Nu tar vi ett ökat statligt ansvar för att lyfta skolor med låga kunskapsresultat, och börjar också stödja förskolor med tuffa förutsättningar.

Där behoven är som störst, ska stödet vara som starkast.

***

För det fjärde, ska vi stärka samhällsservicen och minska bostadssegregationen och trångboddheten.

Vi har påbörjat nya bostadsinvesteringar på 6 miljarder, och 1 miljard går direkt till att rusta upp miljonprogramsområden. Men vi vill också skapa blandade bostadsområden där människor möts över klassgränser, och öka samverkan så att fler får del av myndighetsservice.

Vi behöver bostadsområden där man kan umgås, driva företag, leva. Tanken om sovstäder var feltänkt. Det är dags att vi vaknar och ser det.

***

För det femte, ska vi stödja föreningslivet och arbetet för demokratiska värderingar. Därför ökar vi stödet till arbetet mot våldsbejakande extremism, och utbildar fler idrotts- och ungdomsledare. Och vi kommer aldrig acceptera att svenskt föreningsstöd missbrukas för att sprida hatretorik. Aldrig.

Att bryta segregationen kommer vara svårt, det kommer ta tid, det kommer krävas att vi hjälps åt. Men segregationen måste brytas – innan den bryter sönder Sverige.
Den svenska modellen måste fungera för alla.

***

Och jag ska säga er, att det sticker i ögonen, när man ser moderatledare från Djursholm åka till Husby, och spankulera runt och posera framför kamerorna, medan de som bor där bara får titta på.

Det sticker lite extra, när man vet att Moderaternas alternativ, är att lagstifta om sänkta löner med 25 till 40 procent, och nya skattesänkningar med pengar som tas från skolorna, sjukvården och den sociala tryggheten.

En avvecklingsplan för den svenska modellen. Som bygger förmögenheter åt vissa – men raserar välfärden för alla. Som inte bryter segregationen – utan cementerar den. Att de ens vågar.

***

Och Jimmie Åkesson, han sitter hellre hemma bakom datorskärmen, och leder sin nätarmé mot invandrare, feminister, journalister, eller vilka de nu har valt att rikta sitt hat mot för dagen.

SD:s ledning sitter där och hetsar på sin öppet rasistiska svans, med hatretorik och konspirationsteorier – det mest osvenska som finns.

Det har talats mycket om hur man uppför sig på sistone. Låt mig då tillägga: I Sverige hatar vi inte på nätet. I Sverige hetsar vi inte grupp mot grupp. I Sverige håller vi ihop.

***

Jag föddes i söderort i Stockholm, men växte upp i Sunnersta i Ångermanland. På ytan kan de platserna verka som olika världar. Men på djupet har de ofta liknande utmaningar. Brist på jobb. Service som stänger ned. En känsla av att vara bortglömd, nedprioriterad, undanskuffad.

Det smärtar, om du så bor i förort, bruksort eller landsort. Mitt budskap till er är: Ni är inga ensamma öar. Vi kan, och ska, vända utvecklingen tillsammans.

***

Nu satsar vi på jobb i hela landet.

Det nya kunskapslyftet ger redan över 50 000 nya platser på universitet, vuxenutbildning och yrkeshögskolor över hela Sverige.

De nya snabbspåren gör att nyanlända kan utbilda sig till bristyrken, från Malmö högskola i söder – som snart blir Malmö universitet – ända upp till Kiruna i norr, där vi för samtal om snabbspår för gruvnäringen.

De nya satsningarna på export och regional samverkan gör att företagare också på mindre orter kan drömma stort – och slå sig ut på globala marknader.

Och andelen unga som arbetar är nu den högsta på 15 år. Men det går inte att vila. Om du så är ung och utan arbete i Husby, Hasslarp eller Härnösand, ska vi arbeta med dig, stödja dig, och du ska kunna ringa det där samtalet till mamma eller pappa, och säga: ”Ja! Jag fick det! Äntligen!”.

Det skapas inte genom skattesänkningar. Det skapas genom samhällsbygge.

***

Nu ökar vi också satsningarna på den svenska skolan med över 8 miljarder per år.

Det leder nu till tusentals fler lärare, högre lärarlöner, minskade grupper i förskola och fritids, tidigare stöd till barnen, i både förort och innerstad, i både kustland och inland.

Så ska vi fortsätta. Och vi ska sätta läsningen i första rummet, och hålla undervisiningen fri från både konfessionella inslag och rovdriftig vinstjakt. En skolgång är för viktig för att spekulera i.

Och vänner, vårt samhällsbygge sträcker sig över hela Sverige.

***

På flera ställen i landet väljer man nu också att lägga ned skolor med stora problem, och låta elever gå i blandade klasser i andra områden istället.

Det har förändrat många barns liv. När man lade ned Rosengårdsskolans högstadium i Malmö ökade gymnasiebehörigheten hos de elever som flyttades till Linnéskolan från 25 till 90 procent.

Det här måste vi lära av: När alla elever möts av höga förväntningar, och när de får gå i klasser där barnen har olika bakgrund och erfarenheter - då förbättras skolresultaten.

Och det skapas inte genom skattesänkningar. Det skapas genom samhällsbygge.

***

Och nu kommer 10 nya välfärdsmiljarder ut i landet. Vi har frågat våra socialdemokratiska ledningar vad de kommer användas till.

Jo, pengarna går till mer personal i förskolan, grundskolan och gymnasiet. Till mer vuxenutbildning, satsningar på sjukvård och äldreomsorg. Det är bra. Det var syftet. Nu växer välfärden. Våra välfärdssatsningar motsvarar 30 000 heltidsjobb – hittills.

Och nog har borgerliga lokalpolitiker längtat efter det vi levererar, innerst inne. Även de ser ju behoven. Även de möter den stressade personalen, de oroliga patienterna, alla människor som kräver lösningar.

Och de problemen löser man inte med skattesänkningar. De löser man med samhällsbygge. ***

Till sist: Vem sörjer inte med Island? De må ha förlorat mot Frankrike – men vi vet alla att de är turneringens sanna vinnare. Och de har nog lärt oss något mer, än att bicykleta på isländska heter hjólhestaspyrna.

Jag måste erkänna att det rör mig i hjärtat, att se en lagprestation som bygger på att alla bidrar till sitt yttersta, och skapar det där magiska: Att det gemensamma blir så mycket större än delarna.

Och när de har gjort vulkanen på slutet... då ryser jag. Så ska fotboll spelas. Så ska samhällen byggas. Jag tror på Sveriges framtid. Men det kräver också att alla vi gör vårt yttersta.

Det gäller oss, som är politiska ledare. Under våren och försommaren har vi kommit överens om både energipolitiken – och hela det ekonomiska ramverket, vår femtonde blocköverskridande överenskommelse.

Det är bra för Sverige. Svensk politik behöver lyfta från gamla låsningar till nya lösningar. Blockpolitiken är förlamande och fördummande, och bör förpassas till historiens skräphög.

Men även du behöver bidra.

Sverige behöver en folkrörelse för den svenska modellen. Tänk om alla vi som älskar det kunskapshungrande, hårt arbetande, jämlika Sverige frågade oss själva:

Var är min plats i detta? Vad är min uppgift? Vad är min plikt?

Sverige behöver dig, som är redo att möta fördomar med förnuft, hat med humanitet, och försök till splittring med en ännu starkare sammanhållning.

Du som vet att ingen människa är en ö, och att vi avgör vår framtid tillsammans.

Sidan uppdaterades senast: 2016-07-05 20:23

Från mp.se HemTal, 8 juli

ISABELLA LÖVINS TAL I ALMEDALEN

Kära vänner!
Just nu, när grönskan är som mest intensiv, rosorna blommar i Visby – ja, även maskrosorna! - svalorna svingar sig, nätterna är som ljusast, nu är det lätt att känna tacksamhet över vårt vackra och välordnade Sverige.

När jag reser runt i världen och diskuterar med människor från andra länder hör jag ofta hur overkligt bra det låter det jag säger, i öronen från någon från Somalia, Bolivia eller Afghanistan. Allmän sjukförsäkring, gratis skolgång och fria universitet – arton månaders betald föräldraledighet. Rent vatten, avloppsrening, sopsortering, jämställdhet, demokrati…

Och dessutom lever vi i fred. Vi behöver inte vara beredda att när som helst kasta ner våra viktigaste saker i ett knyte, ta barnen i ett hårt grepp och fly undan bomber och terror. Här står vi i kvällsolen under en blå himmel och har inte ens tänkt på vad de viktigaste sakerna skulle vara; passet? Medicinen? Några foton?? Ett ärvt smycke? Samtidigt bara några hundra mil bort, bara några timmars flygresa bort, har fler människor än någonsin i modern tid tvingats göra just det valet; 60 miljoner människor - sex gånger hela Sveriges befolkning - befinner sig just nu på flykt; och ännu fler, 125 miljoner - behöver idag humanitär hjälp för att överhuvudtaget överleva.

Vi som lever i Sverige har så mycket att vara tacksamma över. Samtidigt är det som att vi inte riktigt förmår samla oss till att rikta den energi som all denna trygghet och rikedom ger oss – åt ett konstruktivt håll. Tvärtom tävlar många här i Almedalen om att måla upp Sverige i så dystra toner som möjligt. Den som lyssnar kan lätt få en bild av ett land i djupaste kris.

***

Men så är det ju inte. Sverige är fantastiskt, inte bara i jämförelse med andra länder; det går dessutom ovanligt bra för Sverige just nu, under den rödgröna regeringen.

Det är inte ofta någon säger det, så nu tänker jag säga det!

Vet ni att arbetslösheten gått ner kraftigt? Att på bara ett år har över 100 000 fler människor fått jobb. 100 000! Det är lika många människor som ett helt Helsingborg! Ungdomsarbetslösheten har minskat– den är den lägsta nu sedan före finanskrisen - och långtidsarbetslösheten är bland dom lägsta i EU.

Vet ni att det byggs bostäder igen, ungefär 60 000 i år och kommande år, vet ni att det är den största statliga bostadssatsningen på över tjugo år!

13 000 fler har anställs i skolan sedan den här regeringen tillträdde, vi gör klimat- och miljösatsningarna med minst 4,5 miljarder bara i år; upprustning av järnvägen, satsningar på laddstolpar och biogasanläggningar i kommunerna, på elbussar och kollektivtrafik på landsbygden, och dessutom en massiv satsning på bistånd till förnybar energi i fattiga länder - och allt detta, samtidigt som ekonomin växer och vi minskar vår statsskuld!

Kära vänner, vi uppvisar siffror som resten av världen avundas oss!

Faktum är att Sverige enligt OECD är det land av alla länder på hela jorden som har bäst förutsättningar att uppnå den nya globala hållbarhetsagenda, Agenda 2030, som antogs av hela världen i FN förra året. En agenda som säger att vi måste samarbeta om miljöproblemen och de sociala problemen globalt om vi ska ha en chans att lyckas. Klimatet, haven, den globala säkerheten, ekonomin, världshandeln, idag hänger allt ihop, mer påtagligt än någonsin. Miljöförstöring, krig och förtryck och oro var det än sker påverkar också oss här. Brexit påverkar oss här. Så Storbrittanniens sak är vår sak.

De försvinnande stillahavsöarnas sak är vår sak. Syriens sak är vår.

***

Den här regeringen är besjälad av Agenda 2030:s mål, och vi känner ansvar att visa världen att det gröna, hållbara samhället är möjligt.

***

Därför har vi satt som övergripande mål att bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer. Och som miljöpartist är jag oerhört stolt över att vi redan antagit en färdplan med enighet över blockgränserna: Om minskning av utsläppen i transportsektorn med 70 procent till 2030. Om 100 procent förnybar el till 2040. Och ett mål om ett koldioxidneutralt Sverige till 2045.

Och jag vill gärna förmedla till er alla här vilken respekt jag mötte - och vilka gratulationer till det svenska folket jag mottog, när jag berättade om den här blocköverskridande överenskommelsen vid ett styrelsemöte nyligen för FN:s generalsekreterares initiativ Sustainable Energy for All.

Så nu framför jag dem:
Grattis Sverige, världen tittar på oss! Världen hoppas på oss! Världen ser ett land – ett av bara två länder i hela världen med gröna i rege ringen – som kan visa att social, miljömässig och ekonomisk håll barhet går att genomföra! Och att det ena inte utesluter det andra. Vårt ledarskap, Sveriges ledarskap, är viktigt!

***

Och - att Sverige nyss blev inröstade i FN:s säkerhetsråd i första omgången med en solklar två tredjedelsmajoritet i generalförsamlingen – 134 länder röstade på oss före Nederländerna eller Italien – det berodde inte på nån lömsk röstraggningskampanj! Det berodde på precis samma sak – Världen tror på Sverige, och Sverige levererar. Vi har ofördrutet stöttat fattiga länder i med- och motgång, vi har gett en procent av vår BNI oavsett svensk regering, och vi är föregångare i den gröna omställningen. Vi står upp för kvinnors rätt, för demokrati och vi talar klarspråk om mänskliga rättigheter – det ger oss respekt, och det ska vi vara oerhört stolta över!

***

Men – hur kommer det sig att när vi har det så bra, att så många mår så dåligt?
Sjukskrivningarna har ökat med 75 procent på fem år! 75 procent på fem år! Två av tre sjukskrivna är kvinnor, och de flesta på grund psykisk ohälsa, ofta stressrelaterad . Nu är drygt 200 000 svenskar sjukskrivna – alldeles, alldeles för många på grund av stress.

Vart kommer stressen ifrån? Den tycks börja redan i skolan. Flickor får ätstörningar, vissa skär sig. Samtidigt ökar förskrivningen av antide-

pressiva medel stadigt, liksom medel mot magsyra, och sömnmedel, även för unga.

Det är förstås stor skillnad på att ha svår ångest och att vara stressad. Psykisk ohälsa kan bero på många olika saker. Vad de enorma ökningarna i sjukskrivningar beror på vet ingen säkert idag.

Men jag gissar ändå att nästan alla här känner någon som fallit ner i en oförklarlig förtvivlan. Och då räcker det inte att säga ”ryck upp dig, du som lever i ett av världens bästa länder”. Jag tror att det måste till en annan diskussion. En diskussion inte bara kring hur varje enskild, ensam människa ska lyckas, och bli lycklig, utan kring hur vi gemensamt vill att framtiden ska se ut – för oss alla, med oss alla.

Miljöpartiet har en vision. Vi kallar oss gröna samhällsbyggare, och vi bygger oförtrutet på mot en mänskligare och hållbarare framtid. En framtid där människan har en plats, och kan blomstra, utan att förstöra planeten för framtida generationer. En framtid där alla är med och bygger, där inte var en pressas in i en förutbestämd fyrkantig form, eller slängs ut på hal is för att klara sig bäst den kan – utan en framtid där det mänskliga, sociala kittet ger livet mening, färg och form.

Vi tror på kooperativet som alternativ, vi tror på småföretagandet, vi tror på den nya urbana landsbygden där bredband och fiber och snabbtåg ger var och en möjlighet att vara globala medborgare samtidigt som man har närhet till skogen, fjällen och byskolan. Vi tror på att behandla djuren väl. Vi ser kulturen som en hållbar tillväxtssektor, och vi ser tjänstesamhället där vi reparerar, lagar mat och hjälps åt som pelare i det mänskligare samhället. Vi ser den gröna omställningen till förnybar energi och klimatsmarta processer inom svensk industri som en kraftfull motor för hållbar svensk sysselsättning och ekonomi.

Vi ser att verklig solidaritet med fattigare länder gynnar hela världen. Genom schysst handel, stopp för skatteflykt, generöst bistånd och fredsarbete på plats i bortglömda konfliktländer stärker vi världen – och de få kronor vi förlorar på rättvisare handel i det korta perspektivet, vinner vi mångfalt i form av fred och stabilitet, och en känsla av att vi faktiskt är på väg någonstans!

***

Alldeles för många känner idag ångest inför att stressa bort sina enda liv. Allt ska klaras av samtidigt. Göra karriär, vara perfekt förälder, skapa det perfekta hemmet, ta hand om sjuka föräldrar, renovera köket, gå ner fem kilo i vikt, och lägga ut allt mysigt man gör i mysig hetstävlingen på Facebook. Och allt detta – medan världen står i brand.

Vad ska vi göra med våra rika liv?
Vad gör vi med vårt välstånd?

Finns det en plan? Finns det ett mål? Ännu fler bakmaskiner, råsaftcentrifuger och gamla träningsredskap i förrådet - är det det som är målet, det som ska göra oss lyckliga?

Jag menar att vi som politiker måste våga ställa dessa frågor, vi ska ställa dessa frågor:

Hur involverar vi alla människor i samhällsbygget? Hur undviker vi att vissa sliter ut sig och går in i väggen, medan andra känner sig outnyttjade, onödiga, bortglömda?

Hur utnyttjar vi landsbygdens fulla potential, hur involverar vi de äldre som fortfarande är friska och har så mycket att bidra med?

Hur väver vi ihop de nyanländas kraft med vår egen så att nya möten ger oss alla ännu större möjligheter, och så att den svenska erfarenheten av att bygga upp ett välfärdsland, på sikt också bidrar till fred och stabilitet i världen?

Politik kan inte bara handla om några hundralappar mer eller mindre i plånboken – det måste också handla om hur vi skapar ett arbetsliv där inte hundratusentals drabbas av stress, medan andra står utanför. Hur vi skapar sociala mötesplatser och minskar segregationen mellan människor, och mellan stad och land.

Det måste handla om hur vi bygger ett mänskligare, mer hållbart samhälle för våra barn och barnbarn. Det gör vi inte med skattesänkningar i mångmiljardklassen, som de borgerliga och Sverigedemokraterna tävlar om.

Det gör vi genom investeringar i ett grönt samhällsbygge! Vi lever i en otålig tid. På det personliga planet letar vi ofta enkla lösningar och blir lika ofta besvikna. I politiken driver populismen samma typ av logik. En fråga ska lösa alltsammans, påstår Nigel Farage eller Donald Trump. De säger: Lämna EU. Bygg murar. Neka muslimer att komma in i landet.

Samtidigt brinner kriget i Syrien. Och Daesh, Al Shabab och Al Queda sprider ständigt mer skräck. Utanför mediernas strålkastarljus fortsätter våldet i de bortglömda konflikterna i Yemen, Chad, Sydsudan eller i Centralafrikanska republiken. Och klimatförändringarna blir skrämmande snabbt synbara, öknar breder ut sig, grundvatten hotas – precis som här på Gotland i sommar. Havsnivåhöjningen hotar inom ett par årtionden att dränka hela södra Bangladesh och en rad Stilla havsnationer. Hundratals miljoner människor kommer tvingas lämna sina hem, nya konflikter skapas, nya flyktingströmmar.

Världen skriker efter ett politiskt ledarskap som kan bygga framtidstro och samtidigt erkänner komplexiteten i de globala utmaningarna. Ett ledarskap som visar hur problemen hänger samman – och kan lösas samlat:

Satsningar på förnybar energi i utvecklingsländer ger inte bara de 1, 2 miljarder som idag inte har tillgång till elektricitet en möjlighet att ta sig ur fattigdom; utan oljans inflytande över världens konflikter minskas dessutom. Klimat, utveckling och säkerhet hänger ihop. Sveriges ledarskap på klimatområdet är också ett ledarskap för fred! När Sverige driver på så EU, att en av världens största ekonomier skrotar utsläppsrätter, då är det inte bara bra för klimatet, det är också bra för freden!

***

Men i kölvattnet av Brexit kan jag tyvärr konstatera att även i Sverige verkar de enkla svarens politik vara på frammarsch. Det dröjde inte många minuter efter att rösterna blivit räknade i Storbritannien, förrän politiker både från höger och vänster försökte vinna poänger på att upprepa de vanliga nidbilderna av EU: att EU lägger sin näsa i blöt, att det kostar för mycket, och att allt skulle vara frid och fröjd bara vi slapp EU:s byråkrati och att medlemsländerna ska kunna visa rött kort mot EU.

Jag tror att det här är livsfarligt. EU skulle snarare skulle behöva visa rött kort när vissa medlemsländer tummar på rättstatens principer, mediafriheten, miljöreglerna eller asylrätten. EU blir alldeles för lätt en slagpåse för allsköns beskyllningar som leder bort

uppmärksamheten från de verkliga problemen. När politiker duckar för att hitta lösningar på de komplexa problem vi står inför, och istället tar den enkla vägen, så leker man med en gnista som snabbt kan tända en skogsbrand.

Det är precis det vi ser i Storbritannien. Och i det vakuum som uppstått nu när ledare efter ledare lämnat Brexitskutan, så att den nu är utan vare sig kapten eller rorsman, och inte ens har ett sjökort, kan inget annat än ett monumentalt politikerförakt frodas.

Det här är farligt på riktigt. Här vill jag, och här vill Miljöpartiet, stå för någonting annat. Vi ska inte bidra till att förenkla och fördumma. Vi ska inte blunda för verklighetens grynnor och skär, och inte dumdrygt tuffa fram rakt mot mötande Atlantångare. Men vi ska ha en stadig kurs mot det hållbara samhället, och så länge vi rör oss stadigt i den riktningen så står vi kvar vid rodret!

Det Sverige behöver just nu är inte partier som för syns skull hoppar av uppgörelser och kommer med enkla one-liners i TV-debatter. Vad Sverige behöver är ledare som är beredda att lägga ner plakaten och förenklingarna och göra det som är bäst för landet, bäst för världen. Steg för steg. Reform för reform. Tillsammans. Sverige behöver inte fler populister. Vi behöver fler som vill ta ansvar.

***
Politik beskrivs ofta som en kamp mellan idealism och pragmatism, mellan vackra drömmar och gråa kompromisser.

Men återigen - det är att förenkla.
Politik måste ju vara både och. Utan visioner vore det inte längre politik utan ett slags ekorrhjul av administration, eller bara yta, och maktstrid. Visionerna och drömmarna måste finnas där som en kompassnål för det politiska arbetet. Men målet nås väldigt sällan i ett enda steg. Utan det är genom små steg och breda allianser med kompassen och sjökortet i hand som vi tar oss närmare målet.

Ta klimatfrågan.
Att stoppa klimatförändringarna! – för mig är det ett arbete, inte en slogan. Utsläppen minskar inte om man hoppar av förhandlingar när man inte får igenom precis allt man tycker. Det är genom arbete, tunga argument och kompromisser som vi kan uppnå resultat i politiken, i all synnerhet när vi som 7-procentsparti måste inse att 93 procent av väljarna faktiskt röstade på något annat.

Ändå har vi gjort avgörande skillnad i regering. De senaste två åren har de största klimat- och miljösatsningarna i svensk historia genom förts.

- Vi har höjt miljöbudgeten med 50 procent jämfört med alliansen
- Vi har åttafaldigat stödet till solel
- Vi harfått över 100 nya naturreservat
- Vi storsatsar på järnvägsunderhåll
- Vi satsar på klimatsmarta bostäder
- Vi har tagit fram klimatinesteringar i mångmiljardklassen till kommuner och regioner så man kan satsa på allt från laddstolpar till kollektivtrafik
- Vi har satsat mer än något annat land på klimatbistånd per capita, och därmed fått fart på det globala klimatarbetet
- Både genom FN:s gröna klimatfond, men inte minst genom att driva på i Världsbanken så att alla miljarder dollar i investeringsstöd ska gå från fossil till förnybar energi i utvecklingsländerna.

Jag är oerhört stolt över allt Miljöpartiet och regeringen gjort för klimatet, men det finns faktiskt något som faktiskt är ännu viktigare. Och det är att vi har fått med oss de andra partierna på att kraftigt flytta fram positionerna för klimat- och miljöfrågan. Det är förändring på riktigt. Det är visionär realism.

***

Vänner,
Nu har jag talat mycket om politikens kraft och ansvar. Men väldigt mycket händer i världen också utan politikens inblandning. Se er bara om här i Almedalen! Att gå runt här och lyssna till vad forskare, civilsamhälle, och inte minst näringslivet säger, och vad de gör för att ställa om Sverige, är otroligt inspirerande.

Klimatfrågan ses inte längre som ett hot mot jobben och ekonomin, som det gjorde för bara ett några år sedan, nu är den istället en möjlighet för näringslivet.

Om någon inte tro mig så prata med företagen direkt!

- Prata med byggbranschen, som just nu genomgår en enormt snabb teknikutveckling med sikte på energieffektiviseringar och nollutsläpp
- Prata med bilföretagen eller drivmedelsindustrin, som ägnat hela veckan här i Visby åt att diskutera hur man ska uppnå en fossiloberoende fordonsflotta till 2030
- Eller prata med stålindustrin, som höll seminarium här om hur hela deras bransch ska bli koldioxidfri på 20-30 år - något som ansågs otänkbart, för bara ett par år sedan.

Inför klimatmötet i Paris lanserade regeringen initiativet Fossilfritt Sverige. På kort tid har nu över 170 företag och kommuner kommit med! Idag har vi tillsatt Svante Axelsson som nationell samordnare för att få ännu mer fart på arbetet.

Jag är fast övertygad om att det svenska näringslivet bäst klarar den globala konkurrensen, inte genom att sänka våra hållbarhetskrav, utan tvärtom genom att bli ännu bättre på vad som nu är en svensk paradgren, ett svenskt varumärke! Hållbarhet tog oss in i FN:s säkerhetsråd, hållbarhet gynnar svensk exportindustri, hållbarhet gynnar världen!

***
Vänner,
Vart jag än reser i världen som minister för internationellt utvecklingssamarbete, så bemöts Sveriges arbete med så stor respekt. Vi är ett litet land men vi har ett stort inflytande på den globala arenan. Jag önskar att jag kunde ta med er allihop så ni fick ta emot de livsavgörande tack jag fått ta emot i ert namn i flyktinglägren i Libanon, Kenya, Etiopien och Sydsudan. Jag minns inte namnen längre, men jag minns blickarna, och vissa kommentarer. I Libanon där flyktingarna fick ett slags betalkort av UNHCR för att kunna köpa mat frågade jag en äldre syrisk man om han visste hur man använde kortet, och han sa Nej. I Syrien finns inga bankkort, i Syrien finns bara död.

I Kenya mötte jag somaliska flyktingar i världens största flyktingläger, där vissa av de nu kan återvända till ett Somalia som mödosamt byggs upp, bland annat med hjälp av svenskt bistånd. Där mötte jag barn som aldrig hade sett utsidan av ett flyktingläger, och alla jag frågade ville bli lärare, läkare eller poliser. Jag kommer aldrig glömma skolklassen som stod utomhus i öknen i blå UNICEF-tröjor och skanderade en ramsa om utbildning som sprider sig i generation efter generation; taktfast sjöng de så det fortfarande ekar i mitt minne: education,

education, education! Brings development generation after, generation, after generation!

Sverige är en humanitär stormakt. Jo, det är vi faktiskt. Det betyder att Sverige är ett av få länder i världen som bär upp det system som håller de här människorna vid liv. Det lilla landet Sverige är världens sjätte största humanitära givare.

Och samtidigt som vi är en av de största givarna till UNHCR, UNICEF, UN Women och en lång rad hjälporgan tog Sverige emot 163 000 flyktingar under förra året, flest per capita inom EU. Aldrig någonsin tidigare har Sverige tagit ett så stort humanitärt ansvar som under den här regeringen. Nu jobbar vi hårt med att förbättra mottagandet och asylprocesserna, för att Sverige ska kunna fortsätta vara en fristad för människor i nöd. Och det är oerhört viktigt att vi inte tror att läget i världen har blivit bättre för att flyktingströmmen till Sverige mattats av. Såväl för den globala säkerheten, som för alla de miljoner människors skull - som precis som vi här i kväll inte vill lämna sina hem för en osäker framtid , måste vi arbeta vidare med ett globalt helhetsperspektiv.

Därför jobbar den här regeringen både med det långsiktiga och det kortsiktiga. Vi tar ledarskap i klimatfrågan, både nationellt och internationellt. Vi driver på för en mänsklig och solidarisk migrationspolitik inom EU. Vi jobbar dessutom med full kraft i det nästan helt osynliga arbetet med att stärka demokratin och hindra krig i svaga stater som Somalia, Afghanistan eller Sydsudan. Och vi jobbar med att stärka kvinnors röst. Sverige står stadigt upp för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, eftersom vi vet av egen erfarenhet att jämställdhet kan inte uppnås om inte kvinnor h ar makt över sin egen kropp, och om halva befolkningen systematiskt diskrimineras. Vänner, världens kvinnor tackar oss för att det nu finns det en regering som för en feministisk utrikespolitik!

Kära ni,
Jag vill avsluta med några ord om framtiden. Jag tror den är betydligt ljusare än många kanske fruktar ibland. Utvecklingen går snabbt. Snart är halva jordens befolkning under 25 år, och nästan alla kommer att ha en mobiltelefon, nästan alla kommer att ha gått i skolan. Vilka resurser! Vilken energi, om den får komma till sin rätt!

Världsledarna skrev under på ett fantastiskt dokument i New York i september, en ny agenda för världen, Agenda 2030. 17 hållbara utvecklingsmål för världen; bland dem utrotad fattigdom, jämställdhet mellan könen, stopp för klimatförändringar och utbildning för alla. Och fredliga samhällen. Allt detta ska ske på femton år. Världens ledare har nu insett att problemen inte kan ses som isolerade, de måste lösas tillsammans. Detta är världens chans.

Och Sverige är ett land som världen pekar på för att leda vägen, och visa att det är möjligt.

Och vi har börjat. Vi är på väg att bli ett fossilfritt välfärdsland. Men det är inte bara ett jobb för den här regeringen. Det är också ett jobb för kommunerna, regionerna, företagen, näringslivet, forskare, civilsamhälle lärare och elever, alla ni som lyssnar. Agenda 2030 är allas agenda, och vi som bor i Sverige kan alla känna stor mening, stor inspiration i det arbetet. För lyckas vi här – kan vi tillsammans göra världen till en bättre plats.
I det perspektivet är jag tacksam över att vara svensk. Och stolt över att vara en grön samhällsbyggare. Stolt över att vara en visionär realist. Tack ska ni ha.

Jonas Sjöstedts tal, Almedalen 10 juli 2016

Från www.vansterpartiet.se Det talade ordet gäller.

Välkomna hit, gotlänningar, fastlänningar, TV-tittare, världsmedborgare Ett stort tack till alla er gotländska vänsterpartister som ordnat artistskola för barn och allsång här i parken. Idag är det almedalsveckans sista dag. Och alla ni som följer fotbolls-EM vet ju hur det är – det är dom bästa som är kvar sist.

Storföretagens lobbyister har redan åkt hem. Kvar är alla vi andra. Några har en efterlängtad semester, andra jobbar och får samhället att gå runt. De som jobbar i vården och butikerna. Busschaufförer och poliser. Och glassförsäljare!

Snart går även jag på ledighet och åker hem till mitt hus i Västerbotten. Jag ska vara med familjen, gå ned till viken och bada med ungarna, jag ska ta hand om veden. Men det är sen. Först tänkte jag säga några ord om jämlikhet. Några ord om vad vi kan göra för att bygga ett samhälle som är till för oss alla, inte bara för de få i toppen, de som har allra mest.

I fredags besökte jag en reklambyrå här i Visby. Det är inte ofta jag besöker reklambyråer, men den här är speciell. De har infört sex timmars arbetsdag – med full lön. En av anledningarna för företaget är att det är ett bra sätt att locka kompetens till Visby.

Det finns många skillnader mellan reklambyråer och socialtjänsten i Sundsvall, men det var ändå dit mina tankar gick. Även där hade man svårt att rekrytera. Vänsterpartiet drev därför i våras igenom sex timmars arbetsdag som ett sätt att locka till sig anställda till det viktiga jobbet.

Varför funkar det så bra? För att det gör livet bättre. Man blir skärptare på jobbet och mindre trött när man kommer hem. Alla vi som är föräldrar vet hur värdefullt det är att få den där extra tiden mellan hämtning, middagslagning och nattning. Tid för att hinna träffa varandra ordentligt. Tid för att lyssna och tala. Både föräldrar och barn blir piggare och gladare. För andra innebär en kortare arbetsdag att träffa vänner, satsa på en hobby eller äntligen komma igång med träningen. Det blir ett mänskligare arbetsliv.

Jag har varit på både avancerade it-bolag och bilverkstäder med sex timmars arbetsdag. Runt om i landet visar vi att det går även i välfärden. Jag har besökt sextimmarsförsök i äldreomsorgen både i Umeå och Göteborg. Gemensamt är att det är Vänsterpartiet som drivit igenom det.

För det är ju ett sådant samhälle vi arbetar för. Bra ekonomi är viktigt – men ofta glömmer man att det främst är ett medel för att skapa bra liv. Vi skapar ett samhälle som är bra för alla. Ett där man har tid att leva och tid vara tillsammans.

Moderaterna och de andra i högern säger att det inte går. Det sa de när vi i arbetarrörelsen införde åtta timmars arbetsdag också. Precis som sina företrädare är Anna Kinberg Batra mot varje stor välfärdsreform som gör Sverige mer rättvist. Precis som då säger de att det inte är möjligt. Men Vänsterpartiet visar att det går den här gången också. Steg för steg genomför vi vår politik. Steg för steg gör Vänsterpartiet Sverige till ett bättre land att leva i.

Väljarna har sett till att regeringen behöver Vänsterpartiet för statsbudgeten. Där har vi kunnat förverkliga delar av vår politik. De tio vänstermiljarderna till välfärden är snart på väg ut i kommuner och

landsting. Det blir satsningar på skolan, vården och omsorgen. Vi har sett till att barn får gratis glasögon och mediciner, vi har höjt underhållsstödet för ensamstående föräldrar. Vi har fått med oss regeringen på att stoppa vinstjakten i välfärden.

Alla ni som röstade på Vänsterpartiet, alla ni som såg till att också grannen röstade på Vänsterpartiet, alla ni har varit med och ordnat detta. Nu närmar vi oss snart nästa val. Prata med vänner och bekanta, var med och bygg en rörelse för att mer vänsterpolitik ska bli verklighet.

För ett år sen stod jag på den här scenen och föreslog ett särskilt sommarlovsstöd för att fler barn ska få riktigt bra sommarlov. Nu är sommarlovsstödet verklighet. Den här sommaren ordnas det badresor, hästridning och fotbollsläger.

För den tioåring som annars hade fått stanna hemma för att mamma jobbar eller saknar pengarna, för den tioåringen betyder det mycket när det ordnas en gratis badresa. Att få komma till stranden, bada och träffa nya kompisar. Så bygger vi ett bättre samhälle.

Idag har jag presenterat ett förslag som vi kommer att driva i nästa budgetförhandling med regeringen. Vänsterpartiet vill att alla äldre från de att de fyllt 80 år ska få gratis läkemedel. En majoritet av dem är kvinnor, många med låga pensioner.

Den äldre kvinna som får ett recept utskrivet på en ny medicin hon behöver, hon ska inte först oroligt behöva kolla i plånboken. Trots dagens högkostnadsskydd är det ofta fallet idag. För alldeles för många äldre blir problem med hälsan idag också problem för ekonomin. Särskilt drabbade är förstås alla de som har låg pension.

Bland kvinnliga pensionärer är det fler än varannan som har så låg pension att de får garantipension, den lägsta garanterade nivån. Det är en stor feministisk orättvisa. Det handlar om kvinnor som hela sitt liv stigit upp tidiga morgnar och satt sig på bussen till jobbet. Kvinnor som samtidigt ofta tagit huvudansvaret för barnen och hemmet.

De har snutit näsor, läst läxor och lagat mat. De har haft viktiga arbeten som fått Sverige att fungera. Och sen när de börjar närma sig pension öppnar de det orangea kuvertet med en klump i magen. De ser att de, som hade hoppats kunna hjälpa barn och barnbarn, istället kan behöva vända sig till sina vuxna barn och be om hjälp med ekonomin.

Man har gjort rätt för sig, man har bidragit, men efter ett långt arbetsliv möts man av en pension som inte räcker till. Det är djupt ovärdigt.

Alla måste kunna få en rimlig pension den dag de slutar att jobba. Vi kan inte ha ett system som år efter år fortsätter att missgynna kvinnor och arbetare. Pensionssystemet måste göras om. Vi kräver ett nytt pensionssystem. Rättvisa och jämställdhet måste in.

Varför är det då så här orättvist? Jo, för att socialdemokraterna och miljöpartiet har en överenskommelse med de borgerliga partierna om att det är så här pensionssystemet ska se ut.

De är för detta. Det är ett typexempel på hur S och MP inte av sig själva gör Sverige rättvist. De vill på område efter område slå sig ihop med Anna Kinberg Batra och de andra i högern.
Men varför ska Moderaterna ha vetorätt över arbetarkvinnornas pensioner? Vi kan alla se resultatet. Kvinnor och arbetare som efter ett långt arbetsliv får en usel pension och tvingas spara in på det allra nödvändigaste.

Det är regeringen och de borgerliga partierna som gjort upp om ett orättvist pensionssystem. Men budgeten däremot kan vi i Vänsterpartiet påverka. Så för att få rättvisa och jämställdhet har vi den vägen sett till att skatten sänks mest för pensionärerna med lägst pensioner. Vi tar bort avgifterna för att besöka vårdcentralen för de äldre, vi har höjt bostadstillägget.

Senast jag var på en vårdcentral satt det en gul postit-lapp vid luckan som påminnelse till personalen. Där stod det: ”Glöm inte att besöket är gratis för dem över 85 år”. Från och med nästa år ska varenda vårdcentral i hela landet ha det på samma sätt. Då blir man stolt som vänsterpartist. Och längre fram, när jag går på Apoteket, då vill jag att det ska sitta en lapp där också: ”Glöm inte, gratis medicin för den som är över 80.”

När regeringen samarbetar med högern blir det dåliga pensioner som drabbar kvinnor och arbetare. När regeringen samarbetar med Vänsterpartiet blir det trygghet, feminism och ett samhälle som finns till för alla, inte bara för de som har mest.

Idag driver vi igenom vänsterreform efter vänsterreform. Och det mina vänner behövs det många av. Alldeles för mycket av den orättvisa politiken från alliansens regeringsår finns kvar. Klyftorna är fortfarande alldeles för stora. Här måste vi vara tydliga. Anledningen är att regeringen bromsar.

Häromveckan fick Stefan Löfven frågan varför han inte vill göra något åt de orättvisa skatterna som är kvar från högerregeringen. Han svarade då att ”lagt kort ligger”. Ja, han sa faktiskt så. Låter man lagt kort ligga i skattepolitiken så gynnar spelets regler de som har det allra bäst.

Vi har ett skattesystem som är riggat för de rika. Skattesmitare, bland dem moderata ledamöter i skatteutskottet, slipper straff bara de gör självrättelse. Det strävsamma småföretaget betalar ofta mer bolagsskatt mätt i kronor än både Volvo och SKF. Invånarna i förorter och bruksorter betalar för rut-avdrag och de stora ränteavdragen som främst går till höginkomsttagare i rika moderatkommuner.

Socialdemokraterna har gjort mycket bra för Sverige, men idag är det tydligt att det inte är från dem som idéerna för jämlikhet kommer. Det fanns en tid då man kunde lita på att de drev på för rättvisa och steg för steg byggde Sverige jämlikare.

Men någonting har hänt. Ta frågan om att införa en förmögenhetsskatt för de allra rikaste. Regeringen talar gärna om jämlikhet, till exempel i talen här i Almedalen, men när det kommer till kritan så har de hittills sagt nej när vi har velat ha en skatt på de största förmögenheterna. Det enda som hindrar oss från att införa en förmögenhetsskatt och satsa pengarna på trygghet och välfärd, det enda som hindrar oss från det är att regeringen inte vill.

Socialdemokraterna är som ett gammalt ånglokomotiv. De har tjänat väl och under många år dragit Sverige mot rättvisa och jämlikhet. Men tiderna förändras. Idag är det inte ånglokomotiv som man ska hoppas på om man vill framåt. Och Miljöpartiet, de är väl de som står där bak och skyfflar kol.

Det finns väljare som är nöjda med saker som de är, då är Socialdemokraterna ett gott alternativ. Men om man vill mer, om man tycker att det finns för stora orättvisor för att man ska kunna vara nöjd, om man vill se förändring. Då är det Vänsterpartiet som gäller.

Det är dags att sluta hoppas på att Socialdemokraterna ska bli något som de inte längre är. Idag är det Vänsterpartiet som gör Sverige rättvist. Vi är de som står upp mot högerns attacker och som bygger ett samhälle som verkligen är till för alla.

Tidigare i veckan presenterade vi en ny och mer utvecklad modell för förmögenhetsskatt. Den kommer Vänsterpartiet att driva i de kommande budgetförhandlingarna. Vi har en färdig modell och om bara regeringen går med på det så får vi igenom det i riksdagen.

Nu måste regeringen komma loss och släppa sitt motstånd mot att låta de rikaste vara med och betala. Det duger inte med något ”lagt kort ligger”. Det är dags att skapa ett rättvist skattesystem. Det är dags att satsa på pensionärerna, på barnfamiljerna, på de unga som behöver ett jobb och någonstans att bo. Mina vänner, det behövs en politik som på allvar tar tag i ojämlikheten.

Tidigare i år hade jag oturen att bryta foten. En kall onsdagsmorgon i februari när jag skyndade till jobbet halkade jag utanför tunnelbanan. Det blev operation och jag fick ligga några dagar på sjukhus. När jag vilade upp mig där tänkte jag på hur mycket vi behöver varandra. Hur tacksam jag är för att när jag plötsligt inte kan gå och behöver operera foten, då får jag hjälp.

En bruten fot läker, idag kan jag gå igen. Men har man större otur händer sådant som gör att inget blir sig likt igen. Man blir långvarigt sjuk eller förlorar sitt arbete. Plötsligt är det tufft att få det att gå ihop. När man är i en svår situation, hur lättad blir man då inte när någon säger: ”du, vi hjälps åt, vi löser det här. Idag är det jag som hjälper dig, imorgon är det kanske du som hjälper mig.” Det goda samhället är ett sådant samhälle. Ett samhälle som säger: ”Vi löser det. Du är inte ensam, vi är i det här tillsammans.”

Viljan att hjälpas åt, det håller samman ett samhälle. Det är den viljan som gjorde att främmande människor på plats där utanför tunnelbanan inte bara skyndade förbi när jag halkade. De stannade till och ordnade så att jag fick hjälp.

Viljan att hjälpas åt ligger också bakom allt det som utmärker välfärdssamhället. Att vi tillsammans har byggt upp sjukhus och vårdcentraler, att vi har äldreomsorg och a-kassa och föräldrapenning. Vi gör det för varandra och vi gör det för oss själva. För vi vet att vi alla vinner på att samarbeta och att inte låta någon av oss lämnas efter.

Men viljan att hjälpas åt, den urholkas av ojämlikhet. När ett samhälle blir mer ojämlikt ökar avståndet mellan människor och förmågan att se sig själv i andra tunnas ut. Viljan att betala skatt och bidra till det gemensamma minskar. De som är på toppen av det ojämlika samhället vill komma ännu lite högre upp. Deras värderingar sprider sig, värderingarna om att satsa på sig själv istället för att samarbeta. Man bygger argument och ideologier för att försvara det bestående.

I ojämlika samhällen uppstår föreställningen att de som har de sämre ställt har det så eftersom de förtjänar det. Det sprids en bild att de som bor i slitna bostadsområden eller har dåligt betalda jobb, de och deras barn passar nog till ha det just så eftersom de hör till en särskild sort. Idag blir det ofta rasistiska idéer som växer fram – att de som gör de slitiga lågbetalda jobben passar för det eftersom pratar på ett visst sätt eller har bakgrund i ett annat land. I andra tider är det andra fördomar som kommer fram. Gemensamt är att människor hålls på sin plats.

Steg för steg blir det till vardag att somliga har det sämre än andra, steg för steg framstår det som naturligt. Det öppnar för ännu större försämringar utan att omgivningen protesterar. Några få allra längst

upp tjänar på ojämlikheten, men för de flesta av oss försämrar den tillvaron på så många sätt.

Därför är vi så många som vill något annat. De rikaste brukar vara bra på att överskatta sig för oss andra är det tydligt att de mest är underbeskattade.

I jämlika samhällen ökar tilliten mellan människor, folkhälsan är bättre och kriminaliteten lägre. Vanliga människor får större makt över sitt eget liv. Det blir ett mänskligare samhälle att leva i. Därför är vi så många som vill ha jämlikhet och rättvisa. Lagerarbetarna som snackar ihop sig och bildar en fackklubb där det förut saknades en. Grannarna i bostadsområdet som går samman när hyresvärden kräver orimliga hyreshöjningar. De äldre kvinnorna som inte tyst tänker acceptera sina låga pensioner utan istället kräver något bättre.

Det finns så många som ser att det blir ett mänskligare samhälle att leva i när vi hjälps åt. De unga tjejerna som startar en facebookgrupp för att stötta varandra och bekämpa sexism och sexuella övergrepp. Alla de som hjälper till när människor på flykt söker skydd här. Högstadieklassen från Halmstad som bestämmer sig för att samla in namn mot försäljningen av Vattenfalls kol och åka till Stockholm för att protestera. Trettonåringar som vet vad klimatet kräver, trettonåringar som är klokare än regeringen.

Mina vänner, överallt ser vi handlingar av medmänsklighet. Små steg – steg som tillsammans växer till något större. Röster som mjukt men bestämt ökar i styrka. Steg för steg driver de tillbaka orättvisornas, fördomarnas och splittringens politik. Det är röster som vi organiserar och för fram. Tillsammans ställer vi kravet på ett samhälle som inte bara är till för de rikaste, utan ett samhälle som är till för oss alla.

Det talade ordet gäller

Anna Kinberg Batra, Almedalen 2016

Varmt välkomna hit! EM-finalen är ju inte förrän i morgon, så i kväll har några av oss samlats här i parken. Några framför TV:n. Andra kanske grillar just nu, vi brukar ju försöka göra det på sommaren. Och nu är första helgen på semestern för många. Det är något alldeles speciellt med när smaken av köttet och marinaden blandas med lukten av tändvätska, den där som någon kanske sprutade lite extra på kolet lite för sent för att få fart på glöden. Vi vet att det är farligt, men vi gör det ändå. Och precis när det snart är dags att servera det lite för brända köttet, när färskpotatisen är färdigkokt sen länge och börjat kallna och barnen sitter stilla för första gången på hela dagen, då kommer regnet.

Visst är det härligt?

Vi har längtat så länge efter sommaren så det är inte tal om att gå in. Någon hämtar kanske en jacka. Men det skulle krävas betydligt större naturkrafter än en regnskur för att stoppa oss från att njuta av en riktig svensk sommarkväll.

Grillkvällar är härliga. Det borde festivalkvällar också vara. Själv hade jag jättekul med vänner på Bråvallafestivalen förra året. Sent på kvällen kunde vi hitta ett antal medelålders bekanta på Robbie Williams-konserten. På mig hade jag tjocktröja, jeans och träskor. Höga klackar går ju bort på den svenska sommarens vanligaste underlag - lera. Fler valde gummistövlar. Klädmässigt annars fanns det ju då, precis som i år, lika många stilar som det finns festivalbesökare.

Helt bara upptill såg jag bara killar. Men det är tjejer som blir ifrågasatta för vad man har på sig eller hur man ser ut. Det festivaler borde handla om, det är att ta dagen och kvällen som den kommer och hamna på den där konserten man inte visste att man skulle gilla. Prata

och umgås med människor som man inte visste att man skulle gilla. Och att kunna göra det utan att vara rädd.

Men mitt under Zara Larssons konsert på årets Bråvallafestival hände det som inte får hända. Igen. Att det som skulle bli en kul festkväll övergick i våldtäktsanmälan, sjukhusvistelse och framför allt ett trauma, som med största sannolikhet, ger en tjej i 20-årsåldern mörka minnen för resten av livet.

Och tyvärr hände det inte bara henne, i år eller på just Bråvallafestivalen. Rapporter om kränkningar och övergrepp har kommit från Kalmar, Kungsträdgården, Karlstad och nu senast Borlänge.

Antalet anmälda fall av sexuella ofredanden har enligt polisen ökat med 25 procent sedan 2011. Anmälda fall från festivaler och evenemang har ökat med 60 procent på bara ett år mellan 2014 och 2015.

Polisens egen rapport om sexuellt ofredande från i våras avslutas med: ”Det finns dessutom en risk för en negativ utveckling mot grövre brott om samhället inte agerar.” – ”OM samhället inte agerar...”

Men då är det faktiskt precis det vi behöver göra.

Kampanjer och armband får aldrig gå före lagföring och ingripande mot brott.

Den som utsätter en medmänniska för kränkningar eller övergrepp måste upptäckas, och straffas. Ökar otryggheten begränsas vi och vårt samhälle försvagas. Därför är en del av vår plan för ett starkare Sverige att tryggheten inte får lämna någon utanför.

- - - -

Därför behöver Sverige minst 2000 fler poliser, men de måste också kunna finnas på rätt plats, prioritera och få möjlighet att göra sitt jobb.

Den lagstiftning som finns mot både våldtäkt och sexuellt ofredande måste användas. Och Sverige behöver en sexualbrottslagstiftning som bättre än i dag utgår från att nej betyder nej.

- - - -

Men det räcker inte. Det finns ett för stort juridiskt avstånd mellan det som rubriceras som ofredande och det som fäller en gärningsman för våldtäkt. Varje oönskad hand på kroppen är en för mycket, men det finns olika allvarliga kränkningar som måste kunna betraktas som och straffas därefter, utan att det handlar om våldtäkt.

Därför vill jag ge ett nytt besked i kväll: vi moderater vill att Sverige inför en ny brottsrubricering: grovt sexuellt ofredande, där minst nio månaders fängelse är straffet för den som döms. Det kan handla om situationer där flera gärningsmän angriper en person eller där en gärningsman på annat sätt agerat särskilt hänsynslöst. Den som döms för det grövre brottet men inte är svensk medborgare riskerar då också utvisning.

Möjligheten att utvisa den som döms för allvarligare brott finns redan i dag, men används sällan vid straffvärden under ett år. Den gränsen vill vi moderater sänka till sex månader.

- - - -

För i Sverige ska ingen behöva vara rädd för övergrepp, alldeles oavsett hur man ser ut eller vad man har på sig.

Det är brottslingar, inte kvinnor, eller män, som ska vara rädda för att gå ut på kvällen i Sverige.

- - - -

Den 23 juni 2016 blir en dag som Europa kommer att komma ihåg. En majoritet av de brittiska väljarna röstade för ett utträde ur Europeiska Unionen. Det är stort, det är historiskt och det är svårt att redan i dag överblicka vilka konsekvenser utträdet får. Politiskt, ekonomiskt, för britterna själva, för EU och för oss.

Men en sak är säker redan nu – läget kräver ledarskap. EU har misslyckats med att lösa viktiga gemensamma utmaningar. När först finanskrisen och nu flyktingkrisen slog till svarade Europa inte tillräckligt bra. Det märker folk.

Missnöjet mot den utvecklingen finns inte bara i Storbritannien och flera andra länder utan även här hemma. Det måste vi ta på allvar. Att vända sig ifrån samarbetet löser inga gemensamma problem och får dem heller inte att försvinna. Sverige kan och behöver nu göra skillnad för att driva på EU i rätt riktning. Annars försvagas även vi.

- - - -

Den som påstår att flyktingkrisen är över är naiv. Den löser sig inte genom ett snart årsgammalt beslut om omfördelning, som bara en handfull medlemsländer tar på allvar. Den behöver mötas med ledarskap, praktisk handling och att vi lever upp till det vi lovat varandra. Det har vi hittills inte gjort. Innan vi har en hållbar europeisk lösning på plats behöver Sverige en flyktingpaus, där den som inte sökt asyl i det första säkra EU-land man kom till åker dit och gör det. Och får man inte stanna i Sverige, så får man alltså inte stanna i Sverige.

- - - -

Ansvar för ekonomin och jobben är grunden – även i EU. Vi kan inte klara jobben utan att länder sköter sina ekonomier. När en stor, rik och handelsvänlig medlem lämnar EU får det inte leda till mer av byråkrati och överstatlighet. Nu måste Sverige driva på för att EU ska göra rätt saker. EU är varken mer eller mindre än världens bäst fungerande samarbete mellan demokratiska länder. Men innehållet blir vad vi gör det till. Och det måste bli bättre.

När röster höjs för nya överstatliga projekt eller för att låtsas som inget har hänt måste Sverige vara en kraft för att samarbetet ska fungera och ge effekt, i stället för att bygga nya våningar på ett hus där grunden just nu skakar.

- - - -

Tyvärr finns oron på fler platser. Terrorismen är långt ifrån besegrad, det har vi sett i Baghdad, Dhaka, Istanbul och Orlando under bara de senaste veckorna. Varje gång terrorismen slår till utmanas våra samhällen, av gärningsmän som hatar människors frihet.

Det är en orolig omvärld vi har att förhålla oss till när vi tillträder som ordförande för FN:s säkerhetsråd i januari nästa år. Men redan i dag, och bara drygt 60 mil härifrån, i Warszawa på andra sidan Östersjön, pågår just nu Natos toppmöte. Där diskuteras, och

beslutas, vad Nato ska göra för att höja tröskeln för ett ryskt militärt agerande mot Baltikum. De samlas för att göra det dyrare och svårare att starta ett krig som skulle kunna startas bara en timme med flyg härifrån.

Kränkningar av vårt luftrum, IT-attacker och desinformationskampanjer är på riktigt. I hamnen i Slite på andra sidan ön här kan man nästan ta på de ryska planerna på en ny gasledning, som skulle öka Rysslands möjligheter till makt och inflytande i Europa och minska Ukrainas möjligheter till utbyte och självförsörjning. EU måste förstå, och stoppa, de planerna.

Nya hot ställer nya säkerhetspolitiska krav på oss. Därför behöver Sverige inkalla en ny försvarsberedning redan nu. Vi skulle behöva förbereda nästa försvarsbeslut med bästa möjliga analys och bredast möjliga förankring. Det säger regeringen nej till. Men att ducka för, i stället för att ta tag i, våra försvars- och säkerhetspolitiska utmaningar, försvagar Sverige.

- - - -

Natos generalsekreterare, nordiske socialdemokraten Jens Stoltenberg, och många av världens viktigaste beslutsfattare samlas nu i Warszawa. Sveriges statsminister är också där. Det tycker jag är bra att han är. Men en ansvarsfull regeringschef skulle inte bara åka dit på middag. Hon skulle också ha med sig vilja och förmåga att ta nästa steg till svenskt medlemskap.

- - - -

Sverige är värt att försvara. Vårt land, våra värderingar, vår demokrati och vår öppenhet. Jag är stolt över att stå här, mitt i den här speciella parken, denna mycket speciella vecka. Som besökare från andra länder avundas. Och som i många andra länder hade varit otänkbar eller omöjlig att genomföra. Jag kan stå här, i klänning, och uttrycka fritt det jag står för, och mina motståndare får säga sitt, så länge de gör det utan att använda våld.

- - - -

Men politik handlar inte bara om att säga saker. Man måste också kunna ta ansvar när man har fått det. Och jag har en plan för hur. Det är ett krav man har rätt att ställa på politiska ledare, men det är ett krav som populister aldrig lever upp till och ofta inte ens har tänkt på hur man skulle leva upp till. Jag tror Gustav Fridolin förstår vad jag menar.

- - - -

Nej, ska man förtjäna förtroende och leda ett land framåt behöver man en plan. När fler känner att utvecklingen i Sverige går åt fel håll, när barn växer upp i Sverige utan att se föräldrarna gå till jobbet på morgnarna, när Sverige inte håller ihop som vi borde, så kan man inte vara nöjd.

Ni har hört det flera gånger under veckan: det går bra för Sverige. Och det stämmer. I dag – efter nio Alliansbudgetar – är svensk ekonomi stark, och det är bra. Men jag tror det är få som tar upp en diskussion om andra kvartalets BNP-siffror till kaffet i kväll.

För bortom statistiken finns snart motsvarande en miljon människor i utanförskap. Sverige växer, men inte för alla. När vissa stupar i säng efter en lång dag på jobbet finns det dem som inte gick ur sängen alls på morgonen, eller de som ligger sömnlösa för att de inte får in ens en första fot på arbetsmarknaden.

När vissa håller på att spricka av stolthet över barnens betyg finns det dem som undrar om lillkillen ska klara nian alls, och undrar om han får den hjälp han behöver när det kommit så många nya elever på en gång men lärartätheten just nu sjunker.

När många ser fram emot semestern och den där resan man sparat till finns det dem som stannar hemma i sommar igen, och som känner att det är för mycket månad kvar i slutet på lönen.

Då möts de av en regering som är nöjd, som pratar om exakt med vilka metoder utanförskapet mäts för att förminska det och som leds av en man som kallar svenska folket surrealistiskt i utländsk press, när en majoritet känner att Sverige är på väg åt fel håll.

Älskar man Sverige, och det gör jag, måste man vara beredd att bryta den utvecklingen. Det är jag.

- - - -

En plan för ett starkare Sverige bottnar i, och tappar aldrig greppet om, starka offentliga finanser, men nästa år lånar regeringen 85 miljoner kronor per dag. Som om vi vore i kris.

2020 ser kostnaderna för sjukförsäkringen ut att bli de dubbla mot 2014. Utan att vi blivit dubbelt så sjuka. Ska vi klara av att ta ansvar för varandra, och klara välfärden och pensionerna i decennier framåt, kan man inte ställa ut löften i dag på bekostnad av långsiktigt hållbara offentliga finanser.

Tar man det på allvar måste man fråga sig: varför är höjda bidrag i dag viktigare än trygg välfärd i morgon?

För det är där konflikten står. Ska vi montera ner vår starka ekonomi för att bygga upp bidragen eller ska vi bygga Sverige starkare när vi möter nya utmaningar?

- - - -

Få väljer utanförskap. Men utanförskapet kan väljas åt en om man växer upp i en miljö där bidragsberoende – och kanske otrygghet – är mer närvarande än jobb och egen försörjning. För alla dem är skolan vägen ut ur utanförskap och in i det svenska samhället.

När svenska skolelever har ett år mindre i undervisningstid i grundskolan jämfört med i länderna vi konkurrerar med, när det finns skolor i Sverige där inte ens hälften av eleverna klarar tillräckliga kunskaper i nian, måste Sverige införa nolltolerans mot dåliga skolor. Alla har rätt till en bra skola, men ingen borde ha rätt att utsätta elever för dåliga kunskaper.

Därför behöver duktiga lärare få bra betalt och tid att vara just lärare, svenska elever en timme mer i undervisningstid och staten vara beredd att ingripa, och vid behov ta över eller stänga, skolor som inte klarar kunskapsuppdraget.

- - - -

När Sverige har snart en miljon i utanförskap och en regering som diskuterar hur 19-åringar ska förtidspensioneras, och utgifterna för bidrag till dem som inte jobbar ökar med nära 77 miljarder kronor under de närmaste åren, måste fler kunna gå från bidrag till arbete.

77 miljarder kronor. Det motsvarar kostnaden för att nästan tredubbla antalet lärare i våra grundskolor varje år.

Det motsvarar 10 000 kronor mer i månadslön för alla Sveriges sjuksköterskor, förskolelärare, poliser, läkare och lärare samtidigt som vi avskaffar delade turer i vården – och vi skulle ändå få pengar över.

Utanförskapet måste brytas, och mycket mer än några tillfälliga åtgärder behövs för att fler ska kunna ta det där första viktiga jobbet.

Därför behöver Sverige införa Förstajobbet-anställningen. Den innebär att den som står en bit från arbetsmarknaden kan kombinera arbete och utbildning. Samtidigt som det ger bättre möjlighet för arbetsgivare att våga öppna dörren för någon man ännu inte känner.

Och därför behöver Sverige Förstajobbet-avdraget, som ger mest till den med lägre lön. Då kan vi också möjliggöra för fler att inte bara känna att de möts av krav – utan också att det lönar sig bättre att tacka ja till det där första jobbet.

Men det räcker inte. Vi måste knäcka det som lägger grunden för utanförskapet som drar ner resultaten i våra skolor. Både för denna

generation och kommande generationer. Bidragsberoende och utanförskap. Därför behövs ett bidragstak.

Det finns familjer som får nära 30 000 kronor i bidrag varje månad, utan att någon i hushållet arbetar. Men där effekten av att börja arbeta är för liten eller till och med negativ.

Det är inte rimligt. Det är inte hållbart. Det är inte rättvist. Arbete ska alltid löna sig, bättre än att leva på bidrag.

- - - -

Sist jag var här på Gotland för några veckor sedan träffade jag, Jesper som ni hörde här nyss och vår Visby-kollega Peter Wennblad några högstadieelever på Solbergaskolan här i Visby. Flera av eleverna hade kommit nya till Sverige efter att höstterminen

började, totalt 50 ensamkommande försökte nu ta sig in i det svenska samhället. De hade lärt sig bra svenska snabbt, börjat spela fotboll i Gute IF och framför allt fått kompisar och börjat känna att det nya livet hade börjat på Gotland. Som på bara ett drygt år gått från 50 till över 800 inskrivna asylsökande.

Men nu, precis före skolavslutningen, skulle killarna flyttas. Från Solbergaskolan, Gute IF och Visby till ett antal olika andra kommuner runt om i Sverige, där de nu måste börja om. De rötter som precis börjat fästa i den svenska myllan skulle nu ryckas upp. Var de skulle bo och vad som händer i sommar, eller vad detta kostar extra i kronor, oro och besvär för många inblandade, framgick inte. Samtidigt som killarna vi träffade skulle flyttas iväg härifrån, skulle nya asylsökande flyttas till Visby från andra kommuner. Helt enligt regelverket så som det tillämpas av ansvariga statliga myndigheter.

In Sweden we have a system, brukar det ju heta. Det ska vi ha, och det ska vara robust och rättssäkert men det behöver också vara rimligt. Och alla kommuner i hela landet måste vara med och dela ansvaret. Men när vår stora utmaning är integration kan vi inte ha system och myndigheter som i praktiken försvårar den.

Runt om i Sverige ser vi nu hur flyktingkrisen ställer enorma krav på vårt samhälle, på problem och påfrestningar men också på exempel som Solbergaskolan, Gute IF och ett antal föreningar och familjer i Visby. Där svenska folket visar hur vi kan ta initiativ och ansvar i tuffa tider. Det ska vi vara stolta över.

Ett starkt samhälle är så mycket mer än myndigheter och kommuner – det byggs av människor. Ibland glöms det nästan bort, men det behöver tvärtom uppmuntras.

Det finns dem som ser Sverige från skriv- eller sammanträdesbordet, uppifrån genom myndigheter och så får människan försöka passa in bäst man kan, eller lämnas utanför. De som ser Sverige så har en sak gemensamt – de är inte moderater. Vi moderater är däremot övertygade om att en plan för ett starkare Sverige utgår från att människor kan växa och samhället ska underlätta och riva hinder för det – inte skapa dem. Vi behöver mer moderat politik för att klara både en flyktingkris och den stora integrationsutmaning som vi bara har börjat möta.

Asylsökande som får uppehållstillstånd måste i större utsträckning kunna bo kvar på den ort där man bott under väntetiden, i stället för att flyttas runt och bytas ut mot nyanlända från andra kommuner. För ensamkommande barn, eller för familjer med barn i skolan, kan det vara helt avgörande för att klara vägen in i samhället.

- - - -

I Sverige ställer vi krav och gör rätt för oss. Det måste gälla alla. Vi tänker aldrig kompromissa med den principen i bidragssystemen, och det blir inte mindre viktigt när många fler än vanligt söker asyl i Sverige. Tvärtom behöver vi vara tydliga tidigt om vad som gäller i Sverige och ge möjlighet för nyanlända att nå kraven för etablering snabbt.

Då kan vi inte acceptera att bara var tredje nyanländ tar del av den samhällsinformation som ges utan att det får konsekvenser. Den är obligatorisk i dag, men den behöver bli det på riktigt. Vi behöver se till att information om svenska värderingar och hur Sverige fungerar ges till alla, tidigt, och att den som inte tar del av den inte kan räkna med till exempel fullt bidrag.

Och då kan vi inte heller acceptera att man inte försöker lära sig svenska. Språket är nyckeln till att etablera sig här och kunna bygga ett nytt liv. Där man går till jobbet, där man kan lära sig nya saker i skolan – varje dag. Men det finns människor som bott i Sverige i över tio år men fortfarande inte kan svenska – trots att de erbjudits gratis språkutbildning. I var fjärde etableringsplan som utfärdades förra året ingick ingen svenska för invandrare alls. Så kan vi inte ha det.

Man måste anstränga sig för att lära sig svenska och det ska vara en central del vid prövning av uppehållstillstånd. För att kunna få permanent uppehållstillstånd ska det krävas att man deltar aktivt efter bästa förmåga i etableringsinsatser, och där måste svenskundervisning ingå.

- - - -

Den som inte vill anstränga sig för Sverige, kan inte räkna med att Sverige ger fullt tillbaka. Därför behöver fler som lever på bidrag omfattas av aktivitetskrav. Ett rimligt krav att ställa är till exempel att språkundervisning ska kunna ske under föräldraledigheten för den som också får försörjningsstöd. Detta skulle hjälpa utrikes födda kvinnor att ta steget närmare arbetsmarknaden.

För att komma in i det svenska språket och samhället måste man anstränga sig.

Det ska inte gå att skolka sig in i Sverige.

- - - -

En plan för ett starkare Sverige ställer krav, den gör att Sverige kan växa. Förutom ansvaret för offentliga finanser, en starkare skola och att det alltid ska löna sig bättre att arbeta än att inte göra det, behöver Sverige också bättre villkor för jobbskapande och växande företag i hela landet, och en trygghet som inte sviker någon. Det är de fem bärande delarna i vår plan för ett starkare Sverige. Vi moderater ska vara den naturliga regeringsbildaren.

- - - -

Sverige behöver en plan, och Sverige behöver Alliansen. Vårt arbete för att vinna nytt förtroende har bara börjat. Vi har börjat utveckla, och ge, gemensamma politiska besked. Vi är, och ska vara, redo att ta ansvar i regeringsställning, men vi sitter inte stilla och väntar på valet – tvärtom. Senast nu i veckan presenterade vi tillsammans förslag som skulle stärka integrationen i skolan och som Sverige skulle behöva införa nu. Den som menar allvar med konstruktiva lösningar över blockgränserna är också välkommen att stödja våra förslag redan när riksdagen öppnar i höst.

Och samtidigt fortsätter vi utveckla politiken, i våra respektive partier och tillsammans. Vi söker inte regeringsmakten bara för att ha den, utan för att leda Sverige framåt i en tid som ställer nya frågor. Dem ska

vi ha de bästa svaren på. Vi ska visa svenska folket både att vi är fyra partier som utvecklas, och att vi tar gemensamt ansvar för Sverige.

Sverige behöver en ny regering, en ny alliansregering, och den vill jag leda. Med gemensamma värderingar som grund för att tillsammans bygga Sverige starkare.

- - - -

En som däremot saknar plan – det är Stefan Löfven. Men han är glad ändå. Ganska nöjd, faktiskt. Lite som tjuren Ferdinand. Ni vet den här ganska snälla figuren som sitter och luktar på blommorna medan andra tar hand om honom, och som gör allt för att undvika att ge sig in i striden. BNP-blomman luktar ju just nu jättegott. Jobb-blomman har vuxit i flera år nu och luktar också gott. Än så länge.

Han trivs bra där han sitter och luktar på sina blommor.

Men nu lever vi inte i en värld där det räcker att man själv är nöjd. Hur nöjd den svenske statsministern känner sig spelar närmare bestämt ingen roll alls när vi har en flyktingkris som är långt ifrån över, snart en miljon i utanförskap och stora utmaningar för Sverige, med ett EU i sin största kris sedan bildandet.

Han har åtminstone börjat prata om utanförskapet. Det utanförskap som en av hans ministrar bara för några veckor sedan ville bortförklara med att det nog var influensa som låg bakom.

Men de som lever i utanförskap behöver inte fler förklaringar eller samordnare utan fler chanser att lära sig jobbet på jobbet, att arbete lönar sig och att vi inför ett bidragstak.

De poliser, och annan blåljuspersonal, som får utstå stenkastning och brott, behöver inte fler utredningar utan minst 2 000 nya kollegor som kan stå sida vid sida med dem, och att den som kastar sten får ett riktigt kännbart straff.

De elever som behöver bra skolor som väg ut ur utanförskap behöver inte nya former för samverkan utan mer undervisning av duktiga lärare som får bra betalt. Och Sverige måste införa nolltolerans mot dåliga skolor.

Sverige behöver ledarskap och en regering med förmåga att bygga Sverige starkare. Det kräver idéer och reformer. Och det kräver att samarbete är mer än ord. Det är svårt att ta talet om samarbets regering på allvar från en man som tar varje möjlighet han får att attackera just de partier han förväntar sig ska samarbeta med honom.

Ett högre tonläge har Sverige inte upplevt sen Pernilla Wahlgren sjöng Piccadilly cirkus i melodifestivalen 1985.

- - - -

Det Sverige behöver i dag är inte högre tonläge utan högre reformtempo.

- - - -

Nu har Rapport börjat. Men många sitter kvar utomhus. Det regnar kanske inte längre, barnen har ätit färdigt för länge sen och skratten börjar bli lite högre. Köttet är slut. Filtarna och myggmedlet har kommit fram så man kan sitta ute ett tag till. Det blir nog en skön lördagkväll.

- - - -

Men på måndag morgon om inte förr, då finns frågorna kvar.

Kommer vi klara flyktingkrisen? Kommer barnen lära sig tillräckligt i skolan? Kommer de i utanförskap få jobb? Kommer mitt jobb finnas kvar? Kommer dottern komma hem ordentligt från festivalen i natt? Kan vi vara trygga i Sverige i en så här orolig omvärld?

Att leda Sverige framåt handlar om att kunna svara ja på de frågorna. Framtiden är ett oskrivet kapitel som vi avgör vad det ska stå i.

- - - -

Sverige är fantastiskt. Och Sverige kan mer. Vi har klarat svåra tider förut och kan göra det igen. Vi kan bli ännu starkare och vara ett av världens bästa länder att födas, växa upp och leva i, även när omvärlden ställer nya krav. Därför har vi moderater en plan för ett starkare Sverige. En sån som gör att vi kan se fram emot både lördag kväll, och måndag morgon.

Tack för att ni har lyssnat.

Arbetsförmedlingen och Roland Paulsen

Roland Paulsen
VI BARA LYDER
en berättelse om Arbetsförmedlingen

© Roland Paulsen och bokförlaget Atlas 2013.

Tryck: ScandBook AB, Falun 2015.
ISBN: 978-91-7389-490-6
Tredje tryckningen

Innehåll

Vad vill ni bli? 9
Två sorters arbetslöshet 8
Mysteriet 33
Lydnad 43
Medhjälparen 53
Zon C 67
Utanför 81
Lågbegåvad 96
Så gör man inte 109
Hål i huvudet 132
Lydnadsvariationer 133
Skvalpet 147
Ingenting 162
Drömmar 175
Referenser 187

I det följande återges kapitlen Mysteriet, Lydnad och Medhjälparen

Mysteriet

"Varje gäng jag går hem ifrån ArbctsförmcdIingcn så fantiserar jag om att vända mig om, plocka fram kulsprutan och bara kötta ner allt och alla där inne.”

I en diskussionstråd på nätforumet Flashback om Arbetsförmedlingcns ungdomsgaranti uttrycker en anonym röst sitt missnöje.

"Efterb1ivenheten vet inga inga gränser. Kanske fel tråd att gråta ut i men Arbctsförmedlingcn är verkligen helvetet på Jorden."

Rösten kommer från ett land i omdaning. Ett land där gapet mellan fattiga och rika drastiskt vidgats på några få decennier. Inte i någon offentlig organisation har denna förändring kommit till lika tydligt uttryck. Det var inte alltid så här. Det fanns en tid då Arbetsförmedlingen främst ägnade sig åt förmedling av arbcte,

1 ett av universitetsbibliotekets magasin hittar Jag en bortglömd bok från 1995, *Arbetsförmedlingen under sju decennier.* Här berättar äldre arbetsförmedlare om Arbetsförmedlingens snabba förändring. Fram till förstatligandct 1948 var arbetsförrmedligarna regionala utan central samordning av kontoren. Att vara mellanhand mellan arbetsgivare och arbetslösa var inte så svårt. De arberslösa kom till kontoret och fick reda pä vilka jobb som fanns. Och det var det.

Under nlirmare tjugo är efter andra världdskriget brottades arbetsförmedlarna med ett problem som kan vara svårt att ens föreställa sig i dag: för många jobb,

"Så mycket jobb det fanns att erbjuda!" berättar en arbetsförmedare som var verksam under sextiotalet, "De lediga platserna var rcgistrerade pä kort som pldcerades i 'vaggor', det vill saga kortlådor. Det var arbetsförmedlaren som föreslog vilka arbeten kunden borde söka. När det kom in någon som sökte kontoristjobb var det att bläddra i vaggan - de sökande fick inte själva ta del av informationen! “

En annan konstaterar att der var ganska enkelt att vara arbetsförmedlare under den har tiden,

Eller: "att del var enkelt var väl en sanning med modifikation. Arbetsgivarna låg pä ganska hårt och krävde att vi skulle 'gräva´ fram personal åt dem även om det inte fanns mågra lämpliga sökande att tillgä,"'

De arbetssökande - vi talar alltså om de hypercurlade generationerna som nu går i pension - kunde å sin sida ställa krav som "inte maskinskrivning","arbetstid 10-14", "inte för långt från hemmet",

l sluter av sextiotalet genomfördes en öppenhetsreform av arbetsförmedlingarna, Kontor börjadc införa “öppen förmedling” en självför--medling där de arbetslösa själva kunde gå igenom listorna med lediga platser. Detta var inte populärt bland alla. På en förmedling i Eskilstuna höll man exempelvis emot enligt en äldre arbetsförmedlare:"Vår direktör sade att här skall inte vara något öppet, vi skall ha förmedling enligt den gamla goda modellen." Det ansågs oansvarigt att släppa inlormationen fri. Risken fannw att man skämde bort de arbetslösa och överbelastadc populära arbetsgvare med ansökningar.

l dag ligger "listorna" ute till allmän beskådan. Man behöver inte ens söka sig till ett kontor, det räcker att surfa in pä den så kallade "plats banken" ~ en nästan helautomatiserad webbtjänst där arbetslösa enkelt

hittar de jobb som arbetsgivarna känner för att lägga ur. Det som en gång var Arbetsförmedlingen - även registrering av arbetslösa och administrering av försörjningsstöd - har tagits över av programkod och ny teknik. Så vad gör alla arbetsförmedlare? Och hur kommcr det sig att de blir fler och fler?

Omdaningen bygger på en i grunden positiv utveckling. Under de senaste åren har Sverige blivit allt rikare. Vi har faktiskt aldrig varit rikare än vad vi är i dag - om man räknar ihop allas rikedomar vill säga. Detta beror främst på att vi blivit eftektivarc i vårt arbete. Hur mycket varje anställd kan producera - produktiviteten - har radikalt ökat. Och för varje år fortsätter den att öka,

Omdaningen består i vad som händer rned produktivitetsökningarna. Länge tog vi ut dem i form av kortare arbetstid och högre löner. Sedan den sista arbetstidsförkortningcn 1976, då pensionsåldcrn sänktes från 67 till 65 år, har produktiviteten mer än fördubblats. Den produktion som då krävde två personer kan alltså en person i dag producera. Ändå har arbetstidcn inte sänkts sedan dcss. Tvärtom håller vi för första gängen sedan industrialiseringen på att förlänga arbetstiden genom att höja den ålder som krävs för full pension.

Beror detta på att vi blir äldre och alllså måste jobba längre tid för att finansiera ålderdomen? Nej. Enligt SCB har vi blivit äldre i ungefär samma takt sedan 1850-talet, Ändå har vi lyckats korta arbetstiden avsevärt sedan dess. Om rnan räknar samman den ökade produktionen och jämför med de ökade utgifter som den förändrade åldersstrukturen medför, ser man alltjämt hur denså kallade "försöjningsbördan" minskar. Den samlade rikedomcn växer med andra ord långt snabbare än de samlade kostnaderna.

Beror det pä att vi tagit ut produktivitetsökningen i form av högre löner i stället? Inte direkt. Mellan 1976 och 1996 steg reallönerna - det vill säga dc egentliga lönerna med hänsyn till inflationen - inte alls. Sedan dess har de över lag ökat lite - med betoning på lite. Relativt den totala nationalinkomsten är de samlade lönerna i dag nere på samma nivå som under första världskriget. Den lilla ökning av reallönerna som skett ser mycket olika ut beroende på var i samhället du befinner dig. Sett till den totala ökningen av disponibel inkomst har den rikaste tiondelen fått en ökning på 63 procent, Även den fattigaste tiondelen har under dessa två decennier sett ökade inkomsier- med 1,7 procent. Fast under de senaste åtta åren har den fattigaste tiondelen snarare fått lägre inkomster.

Svrige varr under en stor del av 1900-talet världens mest jämlika land. Så sent som 1995 hade Sverige lägst inkomstskillnadcr av alla ORECD-ländcr. 18 år senare har Sverige hamnat på fjortondc plats i jämlikhetsligan. Under samma tid har andelen relativt fattiga - det vill säga de som tjänar mindre än hälften av medianlönen - mer än fördubblats från fyra, till nio prcent. Den rikaste procenten har dragit i väg snabbare än i något annat europeiskt land, och äger, om man räknar nted kapital som placerats utomlands, närmare fyrtio procent av den totala förmögenheten (vilket är en större andel än vad USA:s rikasre procent äger hemma hos sig).

Fattigdomen är inte lika mycket en konsekvens av ojämlika löner som av det faktum att en växande del av befolkningen inte får någon lön alls. Varför denna del växcr inser alla. Om produktiviteten i ett land förrdubblas utan att arbetstiden alls sänks så innebär det att den halva av arbetskraften som görs överflödig nåste få nya jobb. Man måste *skapa jobb* - ett projekt som absorberat merparten av politiska strävanden i snart ett sekel och som trots detta bara tycks gå sämre

och sämre. Projektets misslyckandc märks ine minst i hur vi historiskt definierat "full sysselsättning". Pä femtitiotalet räknades tre procentt arbetslöshet som "full sysselsättning", I dag landar samma begrepp snarare pä fem lill sex procents arbetslöshet.

Alla ska inte med. Och och i ett samhälle där ojämlikheten tilltar faller domen tungt över de som utesluts. Fattigdomens unryck har iildrig varit begränsade till materiell brist och är det i synnerhet inte idag. Utmärkande för det så kallade "prekariatet"är snarare grundtonen av osäkerhet, stressen över att inte veta hur de närmaste veckorna kommer att se ut och den återkommande förnedringen inför arbetsgivare och myndigheter. I ett samhälle där skillnadcn mellan vinnare och förlorare blir alltmer påfallande kommer de senare att behöva dras med en växande känsla av misslyckande. Att den ojämlikhetsrelaterade ohälsan i ett och samma land kan leda till glapp i medellivslängd på nio år (skillnadcn mellan Dandcryd och Pajala) har mer med dessa sociala aspekter av ojämlikheten att göra än med brist pä mat och husrum."

*

Mysteriet har flera trådar. Pä ett övergnpande plan handlar del om att *ett samhälle som gör* sig *allt mindre beroende av arbete blir alltmer inriktat på att lösa sina sociala och ekonomiska problem med just arbete*. Under Angeles tid vid rodret blir Arbetsförmedlingcn den institution som förväntas lösa *allt* . Tre andra intitutioner- Försäkringskassan, Migrationsverket och socialförvaltningen - skickar nu ett aldrig så stort flöde av uteslutna individer rakt in på Arbetsförmedlingens kontor. Analyscn som görs är följande: som sjuk, nyinvandrad eller fattig är ditt största problem att du inte har något jobb. Alltså är det till Arbetsförmedlingen du ska.

Detta skulle kunna uppfattas som helt i enlighet med den av alla riksdagspartier omhuldade “arbetslinjen”. Problemet är bara att Arbetsförmedlingen varken primärt, sekundärt eller ens tertiärt ägnar sig åt förmedling av arbete idag. Ett skäl till de är att det inte finns så många jobb att förmedla längre. Ett annat skäl är att Arbetsförmedlingcn inte har kvar sitt forna informationsmonopol på vilka jobb som flnns lediga. Arbetsförmedlingens platsbank är den sista platsen arbetslösa vänder sig till för att hitta jobb. Nio av tio hittar jobb på andra sätt. Den tiondel som fått jobb via Arrbetsförmedlingcn har inte nödvändigtvis fått hjälp av någon handläggare. Den genomsnittlige arbetsformedlarcn förmedlar inte mer än tio osubventionerade jobb per år.

Villket för oss till en annan sida av mysteriet. Om Arbetsförmedlingen inte bedriver förmedling av arbete, vad gör de då? Vad händer med de 72 miljarder i omsättning - en summa som motsvarar tio miljarder mer än statens utgifter för vård och omsorg - som Angeles nämnde? Utan att avslöja något pä förhand vill jag dra läsarens uppmärksamhet till en förvaltningsteknisk förändring som obemärkt skeddc 2008, det är då Angeles satte sig i katapultstolen. Detta år blev Arbetsförmedlingen en *myndighet*. När en arbetslös går till Arrbetsförmcdlingen är det således inte främst för att erhålla dess tjänster. Det den inskrivne möter på ett arbetsförmedlingskontor ar något helt annat: myndighetsutövning.

Här finner vi mysteriets kärna. Arbetsförmedlingen har ett namn som inte återspeglar dess verksamhet. Arbetsförmedlingen är den institution som förväntas lösa världsekonomins kärnproblem. Arbetsförmedlingen är Sveriges minst omtyckta myndighet - även mindre populära myndigheter som Migrationsverket och Försäkringskassan framstår som klassens stjänor i jämförelse. Sveriges omdaning, klyvningen mellan vinnare och förlorare, blir aldrig så tydvdlig som på Arbctsförmedlingcn.

Vilka är de som jobbar där? De som inte bara *ser* omdaningen, utan *administrerar* den? Vad tänker de? Vad känner de?

Eller som man lätt kan undra om man någon gång blivit tvingad till "jobbforum": är de alls i stånd till att tänka och känna?

*

Jag besrämmer mig för art skriva direkt till Arbetsförmedlingens huvudkontor och förklara mitt syfte. För mig har saker förändrats. Min postdoc-tjänst är inte förlagd pä en socciologisk institution utan pä en företagsekonomisk. Att andra nu kan tro att jag är ekonom är inte enbart av ondo - särskilt inte när makten ska närmas. I den projektbeskrivning jag skickar i väg är jag helt öppen med vad jag vill göra. Men jag skriver inte att jag vill veta vad fan de sysslar med och hur i helvete de står ut. Jag skriver på *akademiska* - ett språk som specifikt konstruerats för att medelst konfundering och uttröttning frammana acceptans hos läsaren:

l detta projekt är vi särskilt intresserade av organisationer där politiskt. ekonomiskt och/eller administrativt tryck utifrån är stort och omstruktureringar därför vanliga. Vi följer under en fyramånadersperiod arbetet i organisationen, framför allt genom observation under möten och andra sammankomster. Inresserade anställda intervjuas även individuellt eller i grupp utanför arbetstid. En allmän kartläggning av arbetsprocessen utförs med särskilt fokus på hur nya direktiv från företagsledning utformas och implementeras i verksamheten. Fokus ligger på reflexivitet i personalstyrkan. Primära frågeställningar inbegriper:

Hur fugerar elementära organisatioprocesser som personalplanering, kompetensutveckling, policyutveckling, planering och uppföljning av insatser och kvalitetssäkring?

Vilka utmaningar och glädjeämnen ser personalen i verksamheten? Hur tas nya direktiv emot och hur kommuniceras eventuella brister? finns glapp mellan riktlinjer från ledning och faktisk praktik och vad beror de i så fall på?

Hur ser dimensionering av verksamheten ut (antal tjänster, kravprofiler etc.) och vad finns det för aorganisationskultur och drivkrafter (histora, visioner, motivations/belöningssystem) som påverkar arbetet?

Efter några veckor av mejl, telefonsamtal och ett par möten är det dags. En platschef på ett rativt litet kontor i Västertälje har sagt att han kan ta emot mig. När jag i oktober 2013 åker dit är det denna chef jag först tråffar. Inne på hans kontor erbjuds jag en stol framför en whiteboard. Chefen ställer sig framför mig och och börja genast förklara hur organisationen hänger ihop. Han streckar upp ett rutnät på tavlan som jag inte förstår hälften av och ondgör sig över ett "korkat matrissystem" som tydligen orsakat en del fragmentering i organisationen. Efter en timme är vi färdiga.Vi går ut för att hälsa på handläggarna. De sitter på våningen ovan mottagningen i öppet kontorslandskap. Det är inte så många där. Arbetsförmedlarna Ahmad och Leif reser sig för att hälsa.

" Det här är alltså Roland från Lunds universitet" säger chefen. "Han är här för att..."
Vi har inte talat om varför jag är där, men chefen finner sig snabbt.
"Ja... göra en studie om hur vi arbeter och hur nya beslut och direktiv tas emot och implemeneteras och så där."

Ahmad tittar roat på mig.
"Enkelt " säger han. "Vi bara lyder. Så, då var den studien färdig. Nästa!"

Lydnad

Något som jag tidigare upplevde som en brist i George Orwells *1984* var att huvudkaraktären Winston Smith alls kunde bli anställd på Sanningsministeriet. Det kändes orealistiskt att han både kunde få en så central platats i den staliga maktapparaten och samtidigt hata den så mycket. Antingen borde diktaturen ha hjärntvättat sina byråkrater bättre, eller så borde regimen ha varit svagare än vad den beskrivs som i boken. Orwell beskrev makten som alltför stark och alltför bräcklig på en och samma gång, tyckte jag.

I dag tror jag att jag förstår.
Det första som slår mig med Västertäljes arbetsförmedlare är den uppriktiga värme de ger uttryck för - både i kundmottagningen och sinsemellan. De flesta verkar tro att jag är en ny arbetskamrat och jag får flera gånger förklara studiens syfte för idel intresserade ögon. Intervjupersonerna anmäler sig självmant. De är uppmärksamma och tillmötesgående på ett sätt som bara tycks förstärkas när de de bemöter de arbetslösa, och jag inser tidigt att de flesta av dem behärskar intervjumetodik betydligt bättre än jag

En som tidigt fångar mín uppmärksamhet är Ulf. Ulf tillhör det äldre gardet, men bär inga spår av förbittring. Hans ögon lyser, nästan religiöst, som gåtfulla irrbloss i byråkratins solsystem. När det blir diskussion under de personalmöten han i egenskap av fackrepresentant brukar leda, är det som att hela han vibrerar av lycka. Ulf *myser* på Arbetsförmedlingen.

Jag bestämmer mig för att intervjua honom först av alla.. Vi träffas ute i mottagningen. Han har hamnat i samspråk med en ung arbetslös och han står med ena handen på killens axel som om det var en nära vän han pratade med. På väg till möteslokalen där intervjun ska äga rum skrattar han.

“Den där jäveln har inte varit här sen i juni, inte svarat i tellefon, inget. Och så kommer han *nu,* en timme efter avtalad tid. Men jag bokade in ett nytt möte och fan om han inte dyker upp då. Då är det tack och adjö. “

Ulf har arbetat på Arbetsförmedlingen i snart trettio år. Sin glada uppsyn till trots har han - som alla andra jag intervjuar - inte mycket positivt att säga om Arbetsförmedlingens utveckling.

“ Man kan säga att i slutet av åttiotalet var servicebiten mycket större än kontrollbiten. Nu är kontrollbiten mycket större än servicebiten. Så där har skett en förskjutning där man inte bara kontrollerar den sökande utan även oss. och det är en jättestor kontrollapparat. “

När han började arbta i mitten av åttiotalet hade han nästan ingen byråkratisk handläggning själv. Det fanns assistenter som ägnade sig åt det. Så fort han hade dragit i trådarna för att ordna fram ett jobb kunde han lägga papperen i knät på någon annan. Han kude ägna sig åt att hjälpa människor.

“Man hade ju ingen egentlig målstyrning på åttiotalet. Man gjorde saker som man själv tycte var bra. och det var ju skönt som handläggare, efterom man kunde använda sin kreativitet rätt så fritt. Och göra bra saker.”

Hos dagens arbetsförmedling har den administrativa bördan sedan länge översridit gränsen för det absurda, menar Ulf. Fas 3 är en skandal och på Föräkringskassan och socialen skickar man över allt fler

misbrukare och nedbrutna människor utifrån logiken “ditt prblem är att du inte har en inkomst, alltså ska du gå till Abetsförmedlinngen”.

I mitten av nittiotalet sa han upp sig. Då hade det rdan gått åt fel håll under alltför lång tid. När han några år senare kom tillbaka fanns inget av den gamla Arbetsförmedlingen kvar.

“Naturligtvis var det ju så att jag slutade 1998 för att jag tyckte att det gick åt fel håll på något vis. Kontrollen ökade och det var inte så roligt att jobba längre. Man hade inte samma frihet. och sen när jag kommer tillbaka 2003 upptäcker jag att: herregud, vad har hänt?”

Det är i denna nya organisation som det märkliga händer. Ulf blir del av en pool på Länsarbetsnämnden, en utryckningsgrupp för arbetsför medlingskontor i nöd. När Ulf berättar om denna tid myser han igen. Allt kraschlandade visserligen, men han ser det fortfarande som den bästa tiden i sitt yrkesverksamma liv.

“Då blev man ju kastad rakt i röran för att hjälpa. Det var liksom sökande som de inte hade träffat på hur länge som helst, handläggare som hade slutat, och så fick man en hög med hndrafemtio sökande. Så bokade man dagarna fulla och träffade de som kom, och - jsha, nu är inte de här så aktuella - för att på något vis få igång det, va. Och sen kunde man efter bara tre månader åka därifrån. Så det var ju perfekt! Man slapp liksom de där som fstnade någonstans på vägen, och så åkte man till nåt nytt ställe. Perfekt! Då kör vi igen!”

Ulf klappar med händerna. Han stormyser nu. Minnena börjar leva.

“Gick uppskittidigt vid halv sex och kom hem vid halv åtta på kvällarna - och hae haft skitroligt. Sen gick det ju åt helvete med familjen naturligtvis. jag var ju aldrig hemma. Jag hade aldrig td och jag hade ju ingen ork på helgerna. Så det blev ju sklsmässa.”

Ulfs ögon drömmer i väg en aning. Även denna detalj verkar ingå i en i huvudsak sorglös historia.

“Men jobbet var jävligt roligt kan jag säga.”

Det märkliga med Ulf är att han i en och samma min kan utstråla sorg, insikt och total eufori. Det är därför Ulf fascinerar mig så. Ulf verkr ha nått upplysning - på sitt vis.

“På något vis har man snott - man har stoppat kreativiteten. Sluta tänka, följ mallen. Och det är lite synd. jag tror att man har tagit död på många bra lösningar på det sättet. “

Ulf är ingen hjärntvättad byråkrat. Hans kritik av Arbetsförmedlingen går djupare än vad jag själv hunnit läsa mig till. Men han är heller inte någon rebell. Han är ett levande exempel på hur människan alltid undgår extern kategorisering. Ulf är Ulf - funktionell och lydig i en bemärkelse, kritisk och uppkäftig i en annan.

*

Trots att *makt* ända sedan Platon varit ett favoritfenomen för det analytiska intellektet. har dess följeslagare *lydnad* inte väckt samma intresse. Först efter andra världskriget kom frågan på tapeten i direkt relation till Förintelsens mysterium: hur kunde det ske? Ett tidigt försök till förklaring kom från den tyska filosofen Hanna Arendt. Arendt blev särskilt intresserad av rättegången mot SS-officeren Adolf Eichmann och sammanfattade sin analys i *Den banala ondskan* (1963):

Eichmann var varken en galen mördare eller en särskilt övertygad nazist, utan en byråkrat som gjode som han blev tillsagd. “Han gjorde sitt *jobb* som han gång på gång förklarade för polisen och domstolen, han lydde inte bara *order,* han lydde också *lagen*.”

Arendts analys publicerades först i *The New Yorker* och fick stort genomslag både inom och utanför akademin. En som skulle ta särskit stort intryck var Yale-psykologen Stanley Milgram som tre månader efter att Eichmann-rättegången inletts konstruerade historiens mest berömda socialpsykologiska experiment. Proceduren i detta experiment var, i korthet, att två personer drog lott om vem som skulle bli “lärare” och “elev”. Detta lotterivar på förhand riggat så att “eleven” blev en av Milgrams medarbetare. Den ovetande “läraren” fick sedan instruktionen att ge en elchock för varje gång som “eleven” inte svarade rätt på frågor lästa från ett formulär.. Med i rummet fanns också en “experimentledare” (som ibland var Milgram själv). För varje felaktigt svar skulle “läraren” öka spänningsnivån på elchockerna. Den egentliga försökspersonen - “läraren” trodde således att han (enbart män var inblandade) utsatte “eleven” för starka elstötar, men i själva verket utdelades inga stötar alls. “Eleven” satt i de flesta experimentutformningarna bakom en vägg och hade tll uppgift att spela plågad. Ju mer spänningen ökades, desto mer klagade “eleven”, slog i väggen, påtalade sina hjärtproblem, skrek, för att på de högsta nivåerna (450 volt) helt tystna.

Det spektakulära med Milgram-experimentet var att över sextio procent av deltagarna utdelade stötar som de trodde hade maximal spänningsnivå. Även om de protesterade och försökta avbryta experimentet, fortsatte de flesta på “experimentledarens” befallning.

Arendt och Milgram etablerade teorin att “människor som till vardags är ansvariga och godhjärtade blev förförda av auktoritetens symboler”, och utifrån det förklarades länge lydnad inom såväl aretsliv som politik.

Men kritiker av dessa slutsaser har alltid funnits. En kritik av Arendts Eichmann-analys formulerades nyligen av historikern Deborah Lipstadt. Eichmann var långt ifrån ett lydigt kugghjul, i hennes analys. Enligt Lipstadt tonade Arendt ner Eichmanns uppenbara antisemitism och det faktum att han fungerade som Förintelsens arkitekt. Eichmann var högst aktiv i att genomföramassakern och tog ofta egna initiativ - långt ifrån en nickedocka. Att Förintelsen skulle ha fungerat som en hyperrationell apparat där kontakten mellan förövare och offer minimerades var även det falskt, enligt Lipstadt. Alla Förintelsens offer gasades exempelvis inte ihjäl som många tycks tro; över en miljon sköts med gevär, och de flesta dog i utdragen svält under observation av soldater i vakttorn. För att förklara det räcker inte porträttet av "den lydige byråkraten". Här finns fler parametrar att ta hänsyn till.

Den tyske psykoanalytikern Erich Fromm, som redan före andra världskriget började studera auktoritära drag hos den tyska befolkningen, framförde tidigt en liknande kritik av Milgram. Milgram förklaradc sitt experiments utfall med att deltagarna hamnade i en konfliktsituation där de tvingades välja mellan två inlärda normer: å ena sidan att lyda auktoriteter, å andra sidan att inte skada människor. "Men är det verkligen så?" frågade Fromm. "Har vi lärt oss att 'inte skada andra människor'? Det kanske är vad barn får höra i söndagsskolan. Men i livets hårda skola lär de sig att de måste sträva för egen vinning. På den punkten tycks konflikten inte vara så stor som Milgram antar."

Om man ska nyansera Lipstadts och Fromms argument en aning skulle man kunna säga att det hemska som görs i organisationer inte alltid behöver vara en effekt av slapp underordning. Vid en närmare läsning av Milgram finner vi också att experimentdeltagarna reagerade på högst olikartade sätt. Där fanns exempelvis en socialarbetare som experimentet igenom vrålskrattade och när han kom till högsta spänningsnivån höjde vredet ett steg bortom voltskalan. Efteråt förklarade han sitt skratt med att det var en reaktion på en omöjlig situation. En annan som utan större motstånd höjde spänningsnivån till 450 volt var en trettioårig svetsare. "Den enda gången jag blev lite -jag skulle inte säga nervös - jag blev *äcklad,* var när han inte ville samarbeta", sa han om den bångstyrige "eleven". Trots att det egentliga experimentet avslöjats för honom verkade han inte förstå. När han gick sa han att han kände sig hedrad för att få ha varit med, men att det var synd att experimentet inte kunde genomföras fullt ut på grund av "eleven".

Som Fromm noterade var kanske det mest förvånande med experimentet att en så stor andel valde att *inte* lyda. Många fuskade exempelvis genom att tolka svaren som korrekta trots att de inte var det, eller genom att i hemlighet dra ner de påhittade elchockerna till en lägre nivå än vad de fått instruktioner om. Många avbröt också experimentet redan efter de första smärtsignalerna. Den som tidigast, nästan direkt, avbröt var en kristen teologiprofessor som i den efterföljande intervjun förklarade att "om din högsta auktoritet är Gud, blir mänsklig auktritet ointressant". 1 Milgrams material finns många tankeställare för den som orkar läsa - betydligt fler än vad Milgram själv verkar ha insett.

*

Lydnaden har flera ansikten. Den är långt mer komplex än den burdusa makten. I dag ogillar vi att tänka på oss själva som "lydiga". Vi kan till exempel säga att chefen vi arbetar för är en idiot eller att företagets verksamhet är åt helvete. Väldigt få av oss är "goda byråkrater" i Arendts mening. Ändå snurrar hjulen snabbare än någonsin. För att förstå dagens lydnad måste vi inse att Förintelsen och låtsade elchocksexperiment har begränsad relevans för vår tid. Om vi vill få inblick i vår lydnad är det bättre att söka upp en nu existerande organisation där medlemmarna dagligen genomför beslut de egentligen inte tror på, och fråga: varför?

Medhjälparen

Fredagsmöte. Vi sitter i Svalan, samma lokal som resten av veckan hyser informationsträffar för de arbetslösa. Vi är ungefär trettio personer. Längs ena väggen hänger tavlor avsedda för de arbetslösa. Tavlornas budskap utgör omild kontrast till det som denna morgon utspelar sig i rummet:

Människan når inga nya oceaner om hon inte vågar släppa land ur sikte.

Det är först då fågeln kastar sig ut i fria rymden som den känner att den har vingar.

Att våga är att förlora fotfästet för en stund. Att inte våga är att förlora sig själv.

"Då vill jag bara säga att jag är jättetacksam", säger Västertäljekontorets chef. "Som det ser ut nu så är vi gröna på allt som vi kan vara gröna på. Vi kan aldrig bli gröna på de nyanlända, men som det är nu kommer vi liksom nå våra mål redan i november. Så ta nu ... Alltså, jag har sagt det till vissa av er, att det här får ju ses som en möjlighet. Jag säger inte att ni ska sluta jobba, men tänk lite grann *mindset* nu."

"Men rota inte då", säger Neda.
"Va?"
"Rota inte."
"Rota inte - sa du det? Vadå rota?"

Lättnaden över att redan i oktober kunna konstatera gröna siffror verkar inte riktigt infinna sig hos personalen. Chefen säger att det är nu de har möjlighet att prata vägledning och ägna sig åt kompetensutveckling. När han är färdig frågar Ulf, som även denna dag är ordförande, om fackrepresentanterna har något att säga. Håkan säger att kollektivavtalet i princip är klart, men att man fortfarande förhandlar på lokal nivå.

"Det jag kan säga är att ni inte blir rika."

Därefter ger Ulf ordet till en rödlätt man vid namn Leif. Leif går fram till vita tavlan. En tyst förväntan sprider sig i rummet. Han trycker sin laptop i dockningsstationen, sticker kortet i sidan och knappar in lösenordet. Projektorn går i gång och snart lyser en uppförstorad bild av fienden framför oss: administrationsprogrammet Medhjälparen.

"Jaa", säger Leif. "Jag har fått instruktioner om att jag ska vara föredömligt kort i dag. Så det är därför jag inte ser så glad ut om ni undrar."

Leif böjer läppen på ett sätt som liknar ett leende och fortsätter sedan med emfas.

"På *tisdag* när vi kommer hit, då ska vi på *något* sätt ha fått reda på vem som *inte* lämnat in sin aktivitetsrapport."

Aktivitetsrapporten är den senaste välsignelsen som trillat ner från ovan. Alla arbetslösa som erhåller a-kassa ska varje månad lämna in en aktivitetsrapport - detta enligt riksdagsbeslut av Alliansen och Socialdemokraterna. Vad rapporten ska innehålla är inte helt klart - varken arbetslösa eller arbetsförmedlare vet säkert. Otydligheten i direktivet har debatterats i medierna och flera har argumenterat för att aktivitets-

rapporterna inte har något annat syfte än att sätta press på de arbetslösa. Ingen av arbetsmarknadens parter tycks uppskatta tilltaget. Arbetsgivare oroar sig för att i än högre grad översköljas av nonsensansökningar vars enda syfte är att signalera att den arbetslöse är "aktiv". Arbetslösa oroar sig för att ännu mer tvingas söka jobb de vare sig vill eller kan få.

Varför det nya kontrollsystemet finns är emellertid inte vad handläggarna här bekymrar sig för. Det man undrar är *hur i hela världen det fungerar.* Förra månaden tvingades huvudkontoret skicka ut sin personal till lokala kontor runt om i landet för att hantera det kaos som uppstod när 150 000 rapporter skulle granskas. Om tio veckor, när alla som är inskrivna på Arbetsförmedlingen måste skicka in, kommer närmare en halv miljon rapporter per månad att skölja över handläggarna.

"För de som *inte* lämnat in en aktivitetsrapport så kommer det automatiskt att gå ett meddelande till a-kassan. Så det är inget som vi behöver bevaka", säger Leif.

Trots denna bekvämlighet - att hoten om indragen arbetslöshetsersättning utfärdas av sig själva - innebär rapporterna att en stor arbetsbörda tillkommit för hand- läggarna. 100-200 rapporter, beroende på hur många arbetslösa arbetsförmedlaren administrerar, ska varje månad läsas igenom och uppföljas med telefonsamtal eller enskilt möte. Betyder denna nya arbetsuppgift att arbetsförmedlarna kan släppa lite på uppföljningsmötena medan de försöker få systemet med aktivitetsrapporter på plats?

Nej, säger Leif.

"Nu har vi ju, ursäkta uttrycket, uppfostrat dem så att de en gång i månaden ska vända sig till Arbetsförmedlingen och göra uppföljning. Då kan vi inte pausa det i sex månader och sen försöka få i gång systemet igen."

"Vi måste stoppa dem i garantierna", säger Charlotte.

"Ja, och då måste vi hålla flyt i uppföljningarna på något sätt."

Frågorna haglar över Leif: hur kommer det sig att uppgifter, rapporter och ibland hela personer försvinner ursystemet? Hur hittar man dem igen?

Leif klickar runt i Medhjälparen och visar nödlösningar som han själv har kommit på. Han säger att han skickat flera meddelanden till huvudkontorets webbavdelning utan att få svar. Martin berättar att han i går hade 14 stycken som ringde och undrade hur de skulle göra eftersom det inte gick att skicka in aktivitetsrapporten. Vad ska man svara? Elsie undrar vad som är fel eftersom *alla* tycks fä meddelanden om att de inte lämnat in aktivitetsrapporter när det bara borde vara de som får a-kassa. De blir nedringda av arbetslösa som undrar vad de ska göra och hinner inte ens ta itu med de som verkligen borde lämna aktivitetsrapporter. Lillemor klagar på att telefonkundtjänsten bara lämnar meddelande om att "kunden har ringt" så att det alltid blir upp till dem att ringa tillbaka och lösa problemen.

Leifs svar kan delas in i tre kategorier: 1 Gör så här. 2, Vänta och se. 3. Skit i det.

"Jag har inte lyckats få någon förklaring till varför det är så", säger Leif. "Så än så länge säger jag bara: skit i det!"

"Två minuter kvar", säger chefen mitt i frågestunden.
"Men du vill väl ha detta rätt?" säger Leif.
“ Jo.”

"Alltså jag har en sak", säger Lillemor. "Jag är jätteledsen, men vi borde ju ändra våra inskrivningsrutiner. Vi kan ju inte fortsätta att ha nyinskrivningar och aktivitetsrapporter för de som inte har a-kassa. För jag har ju fått nya ungdomar som fortfarande får information om att de ska skicka in aktivitetsrapport en gång i månaden. Och de har inte a-kassa. Det kan vi ju inte fortsätta med! Vi måste få nya inskrivningsrutiner snabbt, för annars sitter vi ju och stampar i samma gröt ända till nyår."

Leif verkar besvärad, för att inte säga irriterad. Han har ju redan sagt att de inte ska bry sig om varningsmeddelanden.

"Ja!" dundrar han. "Vi vet om! Vi ska omarbeta inskrivningsrutinerna! Men! Ni får väl för helvete inte sluta tänka själva!"

Siv räcker upp handen. Hon undrar om Leif fått någon klarhet i varför vissa arbetsrapporter fått en bockruta med den mystiska koden "HTJ".

"Ja, det är fel", säger Leif. "Det är den bästa förklaringen jag fått på allt. Det har blivit fel!"

"*Det har blivit feeel*", upprepar Siv.

"Vad sa du?" frågar någon.

"Ni ska inte bry er om det. Det är något fel i det tekniska systemet", säger Leif.

"Så vi ska inte bry oss om att det står HTJ?"

"Det ska ni inte bry er om. Där finns en annan beteckning som heter A någonting - ATL. Bry er inte om det
heller. Det är också fel."

"Vad är rätt?"
"Det är inte mycket, kan jag säga."

*

"Vid alla förändringar så har man talat om för mig hur mycket tid jag kommer att tjäna på dem. Och det har alltid blivit tvärtom."

Efter mötet sitter vi på hotellet bredvid och dricker kaffe. Leif har jobbat på Arbetsförmedlingen i 23 år. Hans formella position är "samordnare", men han har även utbildat och chefat över andra handläggare. Även om han, som alla andra, tycker att Arbetsförmedlingen går i fel riktning har han svårt för allt "jävla gnäll".

"Att sitta och gnälla över beslut som är tagna och tala om hur omöjligt det är att genomföra dem och olika saker, det är väldigt destruktivt", säger han.

Själv har han utarbetat en mer positiv strategi.

"Man har svårt att sova i tre nätter när något nytt kommer. Och när man tänker på alla jävla scenarier som kan inträffa så känner man, nej fy fan i helvete, jag skulle hakört skolbussen mellan Västertälje och Rövby i stället, dethade varit jävligt mycket skönare. Så tar det tre dagar och sen bestämmer man sig, nej nu får vi titta på detta, och

så får vi försöka göra det bästa av det. Annars klarar man inte jobbet va, det går inte va."

De skulle kunna bli bättre på att ha "is i magen",säger han. Eftersom rutinerna ändras hela tiden och de administrativa påhitten kommer med så korta intervall kan man faktiskt inta en mer långsam strategi som handläggare.

"Ibland är vi så jävla lojala. Så fort något kommer ska vi sätta i gång och verkställa direkt och i sjuttiofem procent av fallen så kommer det sen tilläggsdirektiv eller ändringar som omkullkastar allt jobb jag har gjort och då måste jag ändå börja om från noll."

Leif har lagt år av sin tid på jorden åt att bemästra ett ständigt växande administrationssystem. För Leif är den gräsrotsbyråkratiska färdigheten att följa vissa regler och skarva andra en konst som kräver daglig träning. Även Leif ser det som att allt fler uppgifter på Arbetsförmedlingen går mot att "tillfredsställa systemet", men i Leifs filosofi, är detta bara att hacka i sig för att *det riktiga arbetet* - att hjälpa arbetslösa att hitta jobb - ska kunna utföras. Den gode handläggaren förstår skillnaden mellan dessa aktiviteter och sammanblandar aldrig de två.

"Varje förändring som kommer, den måste ju jag — om jag vill behålla livet höll jag på att säga, och då menar jag mentalt och fysiskt och allt det här - den måste ju jag tolka. Och sen måste jag ju sätta mig ner och tillsammans med mina kollegor försöka se fördelar med den."

Arbetsförmedlingen har en viktig funktion att fylla i samhället, även i sin nuvarande utformning, tycker Leif. Men trots sin positiva grundinställning och antignälljargong har han svårt att hålla modet uppe när vi kommer in på aktivitetsrapporterna och de nya kvotsystemen.

Ett relativt nytt påfund på Arbetsförmedlingen är att dela in gruppen "arbetslösa" i olika underkategorier. Där finns exempelvis "kod 14" för "arbetssökande med förhinder","kod 23" för "yrkesfiskare", "kod 35" för "ombytessökande Samhall" och "kod 44" för "akademikerjobb". Koderna spelar stor roll när "målnivåer" sätts för verksamheten. Man kan till exempel besluta att si och så många "funktionsnedsatta" måste ut i jobb (läs "åtgärd") inom en viss period. Om det lokala kontoret inte uppnår kvoten blir det "röda siffror" = inte bra. "Gröna siffror" däremot = bra. Fast alltför gröna siffror har på sistone visat sig vara ett problem även det. I Västertälje har handläggarna exempelvis lyckats lite väl bra med gruppen "nyanlända".

"Det finns en tendens att man upplever sig straffad för att ha gjort ett bra jobb", säger Leif. "Om uppdragsgivaren säger att vi på månadsbasis ska ha 20 invandrare som går i jobb - vilket på årsbasis blir 240 stycken - säg då attvi hade nått det målet, så att vi hade 242 stycken som gick i jobb. Då säger de att, ja men nu har de ju nått målet! Ja men då *höjer vi* det målet!"

De flesta arbetssociologer skulle känna igen problematiken från tidigare industriell produktion. Till skillnad från forna dagars industriarbetare - som förstod värdet av att inte "spräcka ackordet" - verkar dock dagens arbetsförmedlare tagna på sängen. I Västertälje var man året innan så duktig på att skicka "nyanlända" i åtgärder att det med den höjda målnivån nu blivit *matematiskt omöjligt* att få gröna siffror.

"Målnivån ligger över antalet inskrivna", säger Leif.

I just detta fall vet alla på kontoret, även chefen, varför det lyser rött och man har valt att strunta i det. Men röda siffror är aldrig kul. Röda

siffror sätts nu på alla handläggare som arbetar med målgruppen "nyanlända". Röda siffror är siffror man bär med sig, siffror som förblir anonyma. De säger inget om omständigheterna, som att rödheten just i detta fall råkade bero på en större prestation än vanligt. Och de hjälper inte vid den individuella löneförhandlingen.

Rädslan för röda siffror sätter hård press på arbetsförmedlarna. I Västertälje har man haft stora problem med sjukskrivningar bland personalen, särskilt bland de som arbetar med fas 3. Folk går in i väggen. Andra släpar sig genom dagen med magkatarr och mildare åkommor. På så sätt är Västertälje ett representativt arbetsförmedlingskontor. Hälften (48 procent) av Sveriges arbetsförmedlare tycker *inte att* Arbetsförmedlingen är en hälsofrämjande arbetsplats enligt den egna medarbetarutredningen från 2013. 60 procent upplever besvär av stress och 38 procent säger att de inte kan koppla av på fritiden.
Att hålla sig frisk blir en del av arbetet.

*

Fredagsmöte igen. Chefen säger att han förstår upprördheten över kaoset med aktivitetsrapporterna.

"Alltså, det här är första gången man infört ett system där jag som chef inte har någon som helst insyn. Jag kan inte se hur det ser ut på kontoret, helheten."

"Nej, det kan inte vi heller", säger Leif.

"Nej nej, men jag kan känna att det är lite frustrerande ..."

"Inte för oss!" avbryter Gunnel.

"Så kan man ju se det..." säger chefen.

En frank cynism präglar även detta möte. Leif reser sig från sin plats och trycker laptopen i dockningsstationen. På veckans lista över "best of Medhjälparen" finns hur Anna plötsligt upptäckte att hon var inloggad som "Nils Ferlin" och hur Ahmad hittade ett inbokat möte, inklusive ämne och tid, med en person på Tillväxtverket som han aldrig hört talas om. Annars är det mest buggar och mystiska förkortningar igen.

Leif säger att det enligt de instruktioner han fått borde finnas en länk till det andra administrationssystemet, AIS, för vilande aktivitetsrapporter. Men den saknas. Aktivitetsrapporterna förblir därför vilande och efter eneller två nätter övergår de till status "AHL".

"Och då undrar ju alla, vad fan är AHL?" säger Leif. "Och det undrar jag också. Och jag vet fortfarande inte vad det är förkortning för. Men då är i alla fall status AHL. Och då slog jag bland dokumenten i går och så hittade jag ett dokument med ett bildspel, och så ytterligare ett bildspel som såg annorlunda ut än alla andra bildspel jag sett."

"Visst är det härligt?" säger Eva

"Nu tycker jag att du är lite elak", säger chefen.

"Tycker du att jag är ironisk?" frågar Leif.

“ Ja.”

"Den rätten tar jag mig."

"Ja, men det är inte statstjänstemannarollen."

Det uttalandet tycks skapa stor munterhet i gruppen och från de bakre raderna hörs gapskratt.

"Jag vill bara se till att detta fungerar, chefen", säger Leif.

Han går vidare till sms-tjänsten. Som arbetslös kan man få påminnelser för möten och aktivitetsrapporter via sms. En smart tjänst som hjälper slarvers att släpa sig till kontoren. Nu har dess värre någon på huvudkontorets IT-avdelning fått en idé: om handläggaren glömmer att registrera mötet eller aktivitetsrapporten från en arbetslös som bett om sms-tjänst, går ett meddelande direkt till a-kassorna om att den arbetslöse inte skött sig. Den arbetslöse riskerar då att få en varning eller helt bli av med sin ersättning. Detta har automatiserats utan förvarning och därför har flera hamnat i kläm under veckan. En tjänst har blivit ett kontrollinstrument.

"Och jag tycker personligen att detta är vansinne", säger Leif. "Jag tycker att det är fullständigt sjukt. Om vi vill öka vårt förtroende som myndighet, ja då borde vi ju ha detta som en servicefunktion utan att koppla det till a-kassan så här."

*

Veckan därpå är Leif förbannad på riktigt. Kanske har det att göra med att chefen för en gångs skull inte är närvarande på fredagsmötet. Han går som vanligt igenom "best of Medhjälparen" och ger nästan enbart den tredje sortens råd: skit i det.

"Det är bara att mata på i vanlig ordning och se dum ut."

Nu har luften gått ur skämtsamheten.

"Jag brukar som ni vet inte vara speciellt negativ av mig, men här gränsen nådd även för mig", säger Leif. Han är röd om kinderna och ser sorgsen ut. "Vi får ha lite tålamod och hålla ihop och så får vi gå in på töa där inne och kräkas i vasken när vi blir upprörda. Men jag kan inte låta bli att säga att jag tycker att detta är en ren jävla katastrof.

DN FREDAG 15 JULI 2016

“ Med låtsasjobb mot framtiden

En ny åtgärd är ett effektivt sätt att köpa tid, i ett läge där partierna tävlar om att jaga arbetslösa för att hålla den generella arbetsmoralen vid liv, skriver Roland Paulsen.

”Devalvering är som att kissa i byxorna, det värmer gott i början, men sedan blir det obehagligt”.

“Denna liknelse. Vad är det som gör att den så envist bitit sig fast i det kollektiva medvetandet? Är det att dess upphovsman Marcus Wallenberg lyckades fånga en förnimmelse som de flesta av oss inte minns från barndomen? Eller är det att liknelsen äger en så bred applicerbarhet? Att den så väl beskriver hur vi önskar att makthavare ska känna sig när de lägger ut rökridåer för att köpa tid?

För egen del fann jag mig repetera orden den första maj då Stefan Löfven offentliggjorde regeringens nya arbetsmarknadsåtgärd. ”Beredskapsjobb”, kallade han dem. Det vill säga: ”enkla jobb inom statliga myndigheter” för människor som hamnat utanför arbetsmarknaden. Eller närmare bestämt: ”jobb som i dag inte utförs men som kan ge stor samhällsnytta, som har rationaliserats bort de senaste åren”.

Tänk så lämpligt att nu återinföra dem, måste de hörsamt applåderande första maj-demonstranterna ha tänkt där de samlats till minne av Haymarketmassakern då arbetare sköts ihjäl i kampen för åtta timmars arbetsdag.

Själv kom jag att tänka på en sak som Angeles Bermudez-Svankvist, före detta generaldirektör för Arbetsförmedlingen, berättade för mig en gång. Året var 2009 och hon hade just klivit på sin tjänst. Sverige befann sig i ”den värsta krisen sedan depressionen” och i ett under av handlingskraft lanserade den borgerliga regeringen åtgärden ”Lyftet”. Myndigheterna skulle föräras möjligheten att ta emot arbetslösa praktikanter för att utföra enklare tjänster som man för tillfället inte hade budget för.

Det blev inget. Med siktet inställt på att trycka in 65 000 arbetslösa i myndigheterna hade man efter ett halvår bara fått in 400. Åtgärden fick läggas ner.

Problemet är att man inte kan tvinga myndigheter att sysselsätta människor, förklarade Bermudez-Svankvist. Över huvud taget verkade den före detta generaldirektören ha tappat tron på åtgärder för de som befinner sig längst från arbetsmarknaden.

”De har hållit på i 112 år och det har inte gått hittills”, sa hon.

Problemet är välkänt. Med en växande andel av befolkningen i långtidsarbetslöshet känner sig regeringar vanligen nödgade att på något vis försura livet för de som hamnar utanför så att alla vi som släpar oss till ”riktiga” jobb inte ska demoraliseras. Tidigare sköttes detta främst genom att låta arbetslöshetsersättningen vara lägre än den lägsta lönen på marknaden. Men de senare decennierna, i den närapå globala övergången från ”welfare” till ”workfare”, har denna princip kompletterats med idén om ”aktivering” genom åtgärder.

Riktigt hur hårt denna aktiveringsprincip drabbat samhällets mest utsatta verkar få känna till. När Kristdemokraterna under Almedalsveckan presenterade sitt krav på arbete för att få försörjningsstöd förfasade sig många kommentatorer. De menade att detta skulle innebära ett införande av tvångsarbete. Men vi har under lång tid haft denna typ av tvångsarbete för socialbidragstagare i olika kommuner. I den borgerligt hyllade ”Landskronamodellen” har tvångsarbetet dessutom ägt rum i betydligt högre utsträckning än vad Kristdemokraternas förslag skulle innebära. Och vad det gäller de långtidsarbetslösa är alla riksdagspartier överens om att tvångsarbete är en god idé.

Att utvärdering efter utvärdering visar att liknande ”aktivering” inte hjälper arbetslösa till jobb spelar liten roll. Arbetslösa ska sysselsättas. Inte i reguljära anställningar i offentlig sektor, den sortens verksamhet har nu även socialdemokratin lämnat bakom sig. Utan i ”jobb” som inte är jobb. ”Jobb” som egentligen inte behövs.

Ofta motiveras tvångsarbetet med att det finns massor med saker som måste göras. Men när det ska väl ska införas visar det sig i regel vara svårt. Att tidigare försök att tvinga fram ”enkla jobb” i myndigheter misslyckats är dock något som Löfven inte behöver förhålla sig till. Han vet att minnet är kort. En ny åtgärd är ett effektivt sätt att köpa tid. Han vet att ingen, med undantag för ett fåtal nördar, orkar hålla reda på alla åtgärder som genom historien utlovats till höger och vänster.

Begrunda bara vad Löfven under valrörelsen beskrev som Socialdemokraternas ”viktigaste vallöfte”: garanterade ”traineejobb” för unga inom välfärden.

”Varenda ung kvinna eller man ska få känna känslan av en klocka som ringer vid sextiden när det fortfarande är becksvart ute”, myste den ekonomisk-politiske talespersonen Magdalena Andersson. ”De ska hälla i sig en kopp kaffe och traska iväg mot en arbetsplats.”

32 000 skulle traineejobben bli. I dag är de 115 stycken.

Eller ta de ”extratjänster inom välfärden” som Löfven utlovade som alternativ till fas 3. Eftersom det visade sig vara svårt att realisera denna åtgärd hann antalet inskrivna i fas 3 – av partiet beskrivet som en ”förnedrande massåtgärd” – stiga sig rekordhögt.

20 000 skulle extratjänsterna bli. I dag är de 617 stycken.

Allt detta vet Löfven. Och han vet att de beredskapsjobb han utlovat lika gärna skulle kunna rymmas inom dessa redan lanserade åtgärder, eller inom någon subventionerad anställningsform som nystartsjobb, instegsjobb, anställningsstöd, förstärkt anställningsstöd, lönebidrag, trygghetsanställning, yrkesintroduktionsanställning – listan kan göras lång.

Sannolikt vet han också att alla åtgärder lider av en fundamental motsägelse, att det är omöjligt att garantera att åtgärderna, i den mån de alls blir av, inte resulterar i rena meningslösheter (måla om stolar, sitta av tiden) eller i arbete som tränger ut jobb på den reella arbetsmarknaden. Löfven besitter även kunskapen om att mängden gratis arbetskraft som staten ger till arbetsgivare är en dyr affär – cirka 20 miljarder per år, motsvarande vad polisväsendet kostar. Och han vet att denna miljardrullning gett upphov till de mest bisarra perversioner, som till exempel det Skånebaserade företaget Eltecno som de senaste

åtta åren fått 50 miljoner i anställningsstöd av Arbetsförmedlingen (motsvarande en fjärdedel av lönekostnaderna) samtidigt som de två ägarna plockat ut 15 miljoner i vinst (Sydsvenskan, 30/5).

Löfven vet. Och att beskylla honom för hyckleri skulle således vara att skönmåla. Vad vi snarare ser är konturerna av en House of Cards-kyla. Riktig höjd i cynismen nådde Löfven när han vid regeringsombildningen passade på att uppfinna ytterligare en åtgärd: 30 000 ”enkla jobb i näringslivet”. Ungefär samma sak som med den ännu ej sjösatta succén beredskapsjobb, förklarade han, men i privata företag – en åtgärd som näringsminister Mikael Damberg med imponerande inlevelse tog sig an som om uppdraget handlade om något annat än vad Arbetsförmedlingen dagligdags sysslar med.

Det måste vara skönt att annonsera en ny åtgärd! Härligt att slå världen med häpnad med ett ord som ”beredskapsjobb”! Men hur kommer det sig egentligen att manövern är så effektiv? Varav denna respekt för nya hittepåord? Och varför tiger kritiken så still till dess skandalen är ett faktum?

Utöver att minnet är kort vill jag föreslå fyra delförklaringar.

1. En förklaring med särskild relevans för de senaste tio åren är att kristider tenderar att förlåta allsköns statlig innovation. Flyktingkris, parlamentarisk kris, finanskris – alla kriser som är ”den värsta sedan istiden” skapar ett kostnadsfokus i debatten där de sämst ställda alltid utgör den stora belastningen. Vilka tillgångar som finns brukar då ignoreras och om de alls uppmärksammas tycks den ojämna fördelningen orubblig. När krismedvetandet fördjupats tillräckligt kastas värdefrågorna så över bord och snart vidtar rent instrumentella frågeställningar på temat ”hur ska vi klara oss från att drunkna?” som om alla satt i samma båt. I det läget framstår åtgärdsprogram som hoppingivande företeelser. Något görs. Så skönt.

2. Ett i dagsläget mer påtagligt förhållande är att alternativen till åtgärdsraseriet ter sig så mycket värre. Då vi för ett par månader kunde skönja något så ovanligt som en vänster- och högerkonflikt i partipolitiken gällande frågan om sänkta lägstalöner, hade ”vänstern” inte mycket mer att kontra med än åtgärder. Här är det dock lätt att överdriva konfliktytans vidd. Oavsett ståndpunkt verkar regering och opposition vara överens om att reducera lönekostnaderna för arbetsgivare. Om detta ska ske genom att arbetslivets fattigaste görs ännu fattigare kommer en större andel tvingas komplettera lönen med försörjningsstöd. Om detta stöd i stället betalas ut som anställningsstöd besparas individen förödmjukelsen att vända sig till socialen. Men oavsett hur de enkla jobben skapas kommer vi att kunna se fram emot en ännu djupare klyvning mellan de som sitter på fasta jobb med facklig uppbackning och den växande grupp som jobbar på nåder, i vikariat och timanställningar, i åtgärdernas låtsasjobb – för att inte tala om de som arbetar under statligt sanktionerat hot om att inte få uppehållstillstånd eller återförenas med sin familj.

3. Den viktigaste förklaringen till vår nu utbredda konsensus om att enkla jobb är vägen framåt, är föreställningen om den ”kunskapsbaserade ekonomin” där arbetet förvandlats till något oerhört avancerat och komplext. I en så sofistikerad värld får vissa inte plats, lyder resonemanget. Om de är gamla och inte kan språket till exempel. Eller om de helt enkelt är lite dumma i huvudet. Problemet är bara att föreställningen om kunskapsekonomin till stor del är en myt. Utvecklingen mot ”deskilling” – att allt mindre färdigheter krävs när arbetet standardiseras och teknikanpassas – har studerats sedan taylorismens

genomslag för hundra år sedan och utgör i dag ett eget forskningsfält. Även om en mindre klick visst kan engagera breda kunskapsregister i sitt arbete, är tendensen oförändrad. Den genomsnittliga utvecklingen mot allt lägre kunskapsintensitet i arbetet premierar förmågan till tanklöst verkställande av förbestämda arbetsuppgifter samt att inte reflektera över arbetets mening. Att vara dum är ett gynnsamt personlighetsdrag i dagens arbetsliv.

Detta är åtminstone en av teserna i Mats Alvessons och André Spicers nyutkomna bok ”The stupidity paradox” (2016, Profile Books). En förvirrande omständighet som de förtjänstfullt pekar ut är politikersamfundets självuppfyllande profetior gällande stigande utbildningskrav. Genom att bända in det bortrationaliserade arbetskraftsöverskottet i högre utbildning skapas en examina-inflation som tillåter arbetsgivare att kräva högskoleutbildning för jobb som tidigare bara krävt gymnasieutbildning. På så vis kan det se ut som att kunskapsintensiteten ökat trots att det bara är utbildningskraven som förändrats. En mer grotesk metod för att påtala ”kunskapsbristen” märks när socialdemokrater gapar över underskottet av utbildad arbetskraft inom vård, skola och omsorg – som vore de själva helt oskyldiga till att med nedskärningarnas hyvel skrämma studenterna på flykt.

4. Den mest försvårande omständigheten handlar om den inneboende motsättningen i ett samhälle som trots det materiellt minskande beroendet av arbete blir alltmer inriktat på att lösa sina sociala och ekonomiska problem med just arbete. Det stämmer förstås att arbetslösa mår sämre än de som har arbete – att denna ordning ska förbli är i allt väsentligt vad arbetslinjen handlar om. Men det betyder inte att arbete i sig, oberoende av organisering och mening, har hälsobringande effekter. I allmänhet är förhållandet – och här är forskningsunderlaget gediget – det motsatta.

Att i integrationssyfte ändå tvinga arbetslösa till låtsasjobb är enkelt att försvara utifrån borgerlig incitamentslogik. Men för Socialdemokraterna borde betänkligheterna vara större. Som det är nu tycks kampen ha gått från att ”upphäva den privatkapitalistiska äganderätten till produktionsmedlen” (ur Socialdemokraternas partiprogram 1920) till att ”trygga rätten till arbete åt alla” (partiprogrammet 1975) till – ja vad? Säkerställa rätten till att med statliga pengar mutas in i den kapitalistiska exploateringen? Rätten att tvingas till ett arbete som samhället egentligen klarar sig utan men som ändå uppfunnits för din skull, så att du ska kunna känna hur det är att gå upp när det fortfarande är becksvart ute?

Vad vi ser är det partiöverskridande bemödandet att hålla den generella arbetsmoralen vid liv. De arbetslösa *måste* jagas. Därför kunde inte fas 3 läggas ner eller göras frivilligt direkt efter regeringsskiftet – regeringen föredrog att tvinga arbetslösa till vad de själva betecknat som förnedring. Hellre det än att ”kasta ut folk i ingenting” som Åsa Romson uttryckte det när alternativet till fas 3 skulle presenteras.

Därför fortsätter också den statliga kontrollapparaten att växa. Trots att Ylva Johansson innan hon blev arbetsmarknadsminister beklagade att Arbetsförmedlingen gått från att hjälpa människor ”till att i dag mer handla om att disciplinera de arbetslösa” (citat från hennes blogg, 20/9-2012) har denna disciplinering enbart tilltagit under hennes ledning. Den första mars i fjol infördes än strängare straffregler för de 180 000 arbetslösa som befinner sig i åtgärdsprogram, och sedan dess har myndigheten fattat nära 150 000 beslut om att dra in ersättningen för de som glömt lämna in aktivitetsrapporter eller någon annan pålaga som inte ens fanns för tio år sedan.

”Jag ville skärpa kontrollen och det har vi gjort nu” förklarade Johansson för Dagens Arena (15/6). Hon erkänner att det inte hjälper någon, men tycker ändå att ökad kontroll är bra eftersom ”det leder till ökad respekt för systemet”.

Jämfört med sin chef som staplar illusionsnumren på varandra framstår Ylva Johansson som hedervärd i sin uppriktighet. Men tyvärr har hon fel i sak. Ökad rädsla är inte samma sak som ökad respekt.

Roland Paulsen “

DN TORSDAG 25 AUGUSTI 2016

“ Roland Paulsen: Välkomna tillbaka till jobbet – här får ni några goda råd.

Nu när semestern för de flesta är över kan vi traditionsenligt se fram emot hur vetenskapen råder oss att klara övergången till lönearbetet. Uppsåtet är mycket lovvärt. För många ter sig jobbtillvaron som en absurditet efter några veckor i frihet, och i en tid när psykiska problem är den vanligaste orsaken till sjukskrivning bör vi vara vaksamma på alla typer av nedstämdhet.

Här i DN råder Johan Mellnäs, arbetsmiljöexpert, läsarna till att mjukstarta. ”Många börjar jobba en måndag av ren vana”, säger han. ”Men det finns inget som säger att man måste göra det. Börjar man exempelvis en onsdag kan det kännas mer överkomligt.”

Detta är ett ofta förekommande råd i genren. Förra året föreslog psykologen Sandra Guteklint samma sak i samma tidning (DN, 3/8-15). Guteklint hade dock en mer försonande ton. Enligt Guteklint var det ”helt normalt att ha lite negativa tankar”. ”Var inte hård mot dig själv om du har negativa tankar och svårt att komma upp på morgnarna”, tröstade hon. ”Det är förhoppningsvis enbart en övergångsfas”.

När hon redan i januari såg sig nödgad att förmedla goda råd för att ta sig igenom vinterns helvetesveckor, kändes detta med ”övergångsfas” lite missledande. ”Skippa de kravfyllda orden ’borde’ och ’måste’”, rekommenderade hon då. Att säga att man ”vill” eller ”föredrar” att utföra allsköns förpliktelser är tydligen bättre för psyket (DN, 24/1).

Klokast råd gav överläkare Kristina Glipse inför förra årets jobbstart. Även här fanns en blidkande ansats. ”Många får lite ångest”, som hon uttryckte det. Hon tyckte också att man skulle börja på en onsdag och passade även på att rikta ett råd direkt till medelklassen: ”Boka in två långhelger som belöning under hösten redan nu. Då känns inte perioden fram till jul så lång.”

Mest insiktsfullt var dock hennes uppmaning till förnöjsamhet: ”Fokusera på att det är roligt att ha ett jobb. Fundera på vad alternativet vore” (SvD, 3/8-15).

Som forskare blir jag förstås glad när vetenskapen är tillhjälplig på detta vis, och även om detta inte tillhör mitt forskningsområde skulle jag gärna vilja ge ett bidrag. Här kommer därför några tips att hålla i minnet under de kommande elva månaderna.

Först och främst: fokusera riktigt hårt på att det är roligt att ha ett jobb. Var glad för att du inte tillhör den arma massa som nu ska slussas in i ”enkla jobb”. Om du har ett ”enkelt jobb”, tänk på att vilket jobb som helst är bättre än inget jobb. Det finns många som har det sämre än du.

Fokusera på att företaget du jobbar för vill dig väl. Det har gett dig jobb och alltså räddat dig från arbetslöshet. Öva dig i tacksamhet.

Fokusera på att samhället är oföränderligt. Arbetsbördan kommer aldrig att minska, maktstrukturerna aldrig att förändras. Tänk inte på vad alternativet vore. Vi har tillväxt, kanske får du två procents löneökning i år. Fokusera på det.

Om du periodvis tvivlar på det du gör, börja dagen med att se dig i spegeln och repetera orden ”mitt jobb efterfrågas av marknaden, alltså är det meningsfullt”. Affirmera tills du upplever en kittlande känsla i höger pannlob. Med tiden kommer hjärnan att ge upp.

Ägna all ledig tid åt att förbereda för nästa Ironman. Lägg den tid som inte går till träning på att uppdatera dina flöden med träningsbilder. Det kommer att lösa upp kontrasten mellan fritid och arbete – så att allt blir arbete.

Fokusera på att bli hatad av din familj (att ständigt arbeta är ett av de enklaste sätten). Känn dig sårad när du väl lyckats. Hata tillbaka. Det kommer att göra hemmet till en ännu outhärdligare plats och jobbet till en relativt fridfull tillvaro.

Föreställ dig att ditt liv är oändligt. Kanske tänker du att du kommer att kasta bort ännu ett år på ett jobb du helst vill slippa. Föreställ dig detta år som en ynka stjärna i Andromedagalaxen. Eller ett sandkorn i öknen. Även andra visualiseringar kan fungera.

Om de negativa tankarna inte vill ge vika: tänk att alla andra är löneslavar utom du. Du har sett igenom systemet och står därför över dina hjärntvättade kollegor. Fokusera på att din anpassning är ironisk. Du tillhör de smarta. Du är egentligen inte här.

Roland Paulsen

NÅGRA TIDNINGSARTIKLAR.

DN ONSDAG 10 AUGUSTI 2016

“ En radikal omförhandling

Begreppet radikal har gått från att betyda liberal antitraditionalist till att syfta på våldsbenägna extremister. Sven-Eric Liedman ser ett språkligt skred spegla en förändrad politisk verklighet.

När jag var mycket ung var den typiske radikalen en folkpartist; Herbert Tingsten utgjorde själva sinnebilden. Radikalen var en häftig kritiker av monarkin och statskyrkan, avskydde kommunismen, hyllade boklig bildning och spelade en stor roll i den kulturdebatt som fördes i tidningar och Sveriges Radio.

Visst hände det att socialister som Moa Martinson sades vara ”ännu radikalare”, och det viskades om att man i Tyskland kunde vara ”rechtsradikal”, högerradikal, och då befann sig i närheten av den besegrade nazismen.

Men den normale radikalen tänkte och tyckte som Herbert Tingsten.

I dag är det helt annorlunda. En radikal är en våldsbenägen extremist. Grupper av ungdomar löper risken att radikaliseras, heter det. En rekryt för IS har löpt linan ut. Det antyds också att det sker en radikalisering vänsterut. Men där är uppgifterna svävande och tycks framför allt ha med motdemonstrationer att göra.

Nu laddas ordet med ännu en innebörd. Nyligen skrev Martin Gelin i DN (21/7) att Donald Trump ”öppnat dörren för extrema och radikala idéer”. Det republikanska partiet har genomgått en ”radikalisering”.

Islamofoberna som vill portförbjuda alla muslimer får dela beteckning med islamistiska terrorister.

Det har skett ett skred i språkbruket, och det skredet är likartat i USA och stora delar av Europa. Parti radical i Frankrike har existerat sedan 1901 och närmast haft en socialliberal framtoning. I Storbritannien finns en lång tradition av radikalt tänkande tillbaka till Jeremy Bentham. Nu framstår de beteckningarna som kvarlevor från en annan tid.

Den traditionella innebörden av att vara radikal var att inte ta något som hör till traditionen för givet. Motståndarna var traditionalister som hävdade att det bestående borde bevaras helt enkelt för att det visat sig hållbart. Utvecklingen hade sållat fram det bästa. Det är den oreflekterade konservatismens stående argument.

Radikaler ville ifrågasätta allt.

Men vår tids radikaler söker sig tvärtom tillbaka till något ursprungligt eller åtminstone en förlorad guldålder. De radikaliserade islamisterna vill återuppliva Profetens dagar. Trump och hans anhängare talar om en tid då USA var ”great”. I den meningen är de alla reaktionärer.

Samtidigt är det svårt att säga hur seriös denna strävan tillbaka är. IS-krigarna är enligt samstämmiga uppgifter ointresserade av islam som religion. Trumps ”great again” fungerar mer som reklamslogan än en strävan tillbaka till en bestämd epok i det förflutna.

Det är kort sagt inte en genomtänkt åskådning som motiverar vare sig IS fasansfulla excesser eller Trumps verbala förlöpningar. Avståndet till det som tidigare kallades radikalism är svindlande, inte minst intellektuellt.

Men hela det politiska språket genomgår en förskjutning. Beteckningen populism har fått en popularitet som aldrig förr. Den nutida användningen skiljer sig visserligen inte i grunden från den tidigare.

Det är fortfarande fråga om att vända det sällan preciserade ”vanliga” folket mot en elit, ett etablissemang som sägs ha sina starkaste fästen i de etablerade partierna, den offentliga administrationen, de traditionella medierna och universiteten.

Veterligen vill ingen kalla sig populist i dag. Men ordet ”folk” är lika frekvent bland sverigedemokrater som en gång bland Rysslands narodniker eller USA:s Populist party för mer än hundra år sedan.

Populister som Trump och Jimmie Åkesson hyllar sina respektive nationer som något förlorat som måste återupprättas. De driver sina motståndare till egna försök i nationalistisk retorik som nyss i Almedalen eller på de amerikanska demokraternas partikongress.

Säkert kan vi tala om nationalismens återkomst i en skala som inte förekommit efter den stora vattendelaren 1945. När vår tids nynationalister ska peka ut det typiskt svenska eller turkiska eller japanska blir de snart villrådiga. Det unika blir antingen för mycket, delat med alltför många andra länder, eller för litet, så litet att det blir lite löjligt, i stil med några sedvänjor, några fester, kanske ett stycke unik natur. Men hur skulle en nationalist kunna erkänna att nationer inte är någon sorts naturliga enheter utan resultat av otaliga politiska förvecklingar, många av dem blodiga, och av ännu fler influenser kors och tvärs utifrån?

Dagens nationalister är populister som eggar människor att tro att maktens representanter bara tänker på egen fördel och därtill öppnar dörren för mängder av människor från avlägsna länder som aldrig kommer att smälta in i nationen sådan den var en gång när den var ren och obefläckad.

Den nya eller nygamla politiska vokabulären speglar en drastiskt förändrad politisk verklighet. Men språk är aldrig bara en spegelbild av verkligheten. Språket är självt ett stycke verklighet med sina egna lagar och regler. Även om verkligheten är helt obalanserad – med Trump och Erdogan och allt vad de heter – strävar man ändå efter någon sorts balans. Till språkets nödvändiga inslag hör negationerna, a som ställs mot icke-a, den ena uppfattningen som spelar ut mot den motsatta.

Höger och vänster har länge mönstrats ut eller åtminstone ifrågasatts som politiska beteckningar. Andra dimensioner har kommit in och ofta blivit viktigare, säger man. Det är väl sant; men så har det nog alltid varit alltsedan begreppen höger och vänster kom in i den politiska vokabulären (man behöver bara tänka på motsättningen mellan centralism och decentralism).

Men, höger och vänster är just nu omåttligt populära beteckningar. De är viktiga för att skapa jämvikt i det nya ideologiska tumultet. Mot den ena extremen svarar en motsatt extrem. Högerextremismen speglar sig i en vänsterextremism. Finns det en högerpopulism à la Trump måste det finnas en motsvarande vänsterpopulism. I USA heter han Bernie Sanders.

Vi behöver inte fördjupa oss i rimligheten i dessa jämförelser. Vi måste koncentrera oss på det som varken är höger eller vänster, alltså den mitt kring vilken extremerna grupperar sig.

Svaret ligger på tungan: den liberala demokratin. Nu när Viktor Orbán i Ungern och andra börjat tala om illiberal demokrati blir beteckningen ”liberal” avgörande. Ändå är den djupt problematisk. ”Liberal” är ett tvetydigt ord. Det är en politisk ideologi men också ett ekonomiskt system, och relationen mellan de båda kan gestalta sig på många olika sätt.

I politisk mening är det självklart vad liberal demokrati innebär i motsats till illiberal. I en illiberal demokrati är det majoritetens ord som fäller utslaget. Orbán, Putin och Erdogan kom alla till makten med majoriteter i ryggen. På detta mandat anser de sig fria att inskränka yttrande- och tryckfrihet, fängsla och förfölja motståndare och misshagliga minoriteter och över huvud göra sådant som annars bara diktatorer ägnar sig åt.

Den liberala demokratin är uppenbarligen motsatsen till detta. Enligt den kan majoriteten aldrig rösta bort de mänskliga fri- och rättigheterna.

Det är i dag en vanlig uppfattning att den liberala demokratin hänger samman med det liberala politiska systemet. ”Marknaden och demokratin” låter för många som en naturlig sammanställning.

Men då bortser man från att förhållandet mellan marknad och demokrati kan se mycket olika ut. Under de senaste decennierna har vi upplevt en våldsam förändring. De ekonomiska krafterna har släppts lösa som aldrig förr. Resultatet har blivit en maktkoncentration till allt färre superrika företag och individer och en drastiskt växande ojämlikhet. Den nya ordningen kan skapa både mäktig tillväxt och bråddjupa kriser. Framför allt skapar den osäkerhet och vanmakt bland den majoritet som inte gynnas av den nya ekonomiska ordningen.

Det är denna vanmakt som gör de radikala excesserna och de populistiska förlöpningarna begripliga om än aldrig förlåtliga. Och det är insikten om vanmaktens grund som kan få oss att motverka excesserna på ett fruktbart sätt.

Sven-Eric Liedman “

DN TORSDAG 14 JULI 2016

”Önsketänkande att svenska värderingar är universella”

“ Extremast i världen. När partierna säger sig vilja värna ”svenska värderingar” väcks misstanken att uttrycket fungerar som en projektionsyta för egna fördomar. Det är beklagligt, för det finns forskning om värderingar och varför vissa av dem kan anses värda att värna, skriver Patrik Lindenfors, docent vid Centrum för evolutionär kulturforskning.

Först några tolkningsanvisningar:

• Det finns inga värderingar som är enbart svenska. Alla värderingar existerar i alla länder. Om man över huvud taget ska kunna tala om ”svenska värderingar” måste det därför i stället handla om de värderingar som är vanligast i just Sverige.

• Svenska värderingar är ingenting statiskt utan något föränderligt. Vi hade förut andra värderingar och kommer att ha andra värderingar i framtiden. Om man ska tala om ”svenska värderingar” måste det därför i stället handla om de värderingar som är vanligast just nu.

• Svenska värderingar delas inte av alla i befolkningen. Precis som när man talar om medellängd handlar det i stället om ett beräknat genomsnitt.

Med detta sagt så finns det viktiga lärdomar att hämta från värderingsforskningen, speciellt vad gäller jämställdhet och likabehandling. I Sverige svarar exempelvis 81 procent ja på frågan om det är viktigt för demokratin att män och kvinnor har samma rättigheter, enligt World values survey (WVS). Som jämförelse svarar bara 18 procent ja på samma fråga i Irak. Sverige ligger fyra i världen vad gäller jämställdhet, enligt Global gender gap report, medan Syrien ligger på plats 143. I Egypten menar över 90 procent av befolkningen att homosexualitet är något -oacceptabelt, enligt Pew research center. Generellt i Västeuropa är den siffran bara strax över 10 procent. Notera att de här undersökningarna handlar om befolkningars värderingar, inte statsapparatens, och återigen, det handlar om medelvärden – individuell variation finns överallt.

Det fortsätter likadant, mått efter mått, forskningsprojekt efter forskningsprojekt. Det mest kända av dessa projekt är förmodligen World values survey, som regelbundet tar fram en global kulturkarta som visar värderingsskillnader mellan länder. Inom projektet har man identifierat två sammanfattande variabler som förklarar många av de skillnader man funnit. Den ena variabeln omfattar individens frihet att förverkliga sig själv gentemot hur viktigt det är med ekonomisk trygghet – har man problem att klara försörjningen verkar självförverkligande inte så prioriterat. Den andra variabeln sammanfattar religiösa föreställningar och respekt för auktoriteter gentemot mer sekulära värderingar.

I Sverige är vi mer individualistiska och har mer rationella, sekulära värderingar än något annat land på jorden – vad gäller värderingar är vi faktiskt det extremaste landet i världen. Att påstå att våra värderingar skulle vara universella är därför att projicera sitt eget önsketänkande på resten av världen – de värderingar vi har i Sverige är väldigt annorlunda. Generellt sett ligger de sekulära länderna i Nordvästeuropa uppe i ena hörnet på den globala kulturkartan med Sverige som det mest extrema exemplet.

Vad händer då när en person från ett annat land flyttar till oss här i väldens extremaste land? Behåller man värderingarna från ursprungslandet eller byter man till det nya värdlandets värderingar?

Några som forskat på detta är sociologerna Antje Röder och Peter Mühlau som tittat på immigranter i Europa. De fann att ju längre man bott i värdlandet desto närmare låg ens värderingar värdlandets. Inställningen till jämställdhet förändrades på ungefär en generation, sedan tyckte man i princip samma som resten av befolkningen. Negativ inställning till jämställdhet förklarades även av faktorer som hög ålder, låg utbildning, religiositet (särskilt islam) och kön – kvinnor anammar jämställdhet snabbare än män. En annan analys, av den ryska docenten Veronica Kostenko, indikerar att skillnaden i attityder mellan olika värdländer till och med är större än skillnaden mellan migranter och infödda inom olika värdländer – invandrade svenskar är till exempel mer feministiska än etniska engelsmän.

Den här förändringsprocessen är dock ingenting som sker per automatik. Om du vill ha en aning om hur svårt det kan vara att byta värderingar, tänk tanken att situationen var den omvända och det var du som flytt till Syrien. Hur villig skulle du vara att ändra dig till ett mer patriarkalt tankesätt? Skulle du uppmana dina barn att göra detsamma? Alternativet att stänga in sig och försöka bevara sina ursprungsvärderingar känns kanske inte längre så främmande.

För varifrån får vi våra värderingar? Även här finns forskning att tillgå. Fyra kanadensiska forskare har undersökt sammanlagt trettio ”attityder”, däribland attityder till jämställdhet och preventivmedel. Gällande dessa förklarade hemmiljön ungefär en fjärdedel av variansen i svaren, medan faktorer utanför hemmet förklarade tre fjärdedelar. Gällande andra attityder fick man liknande resultat, men med ännu lägre grad av inflytande från hemmiljön.

Migranter har alltså med sig (mätbart -annorlunda) värderingar från sitt ursprungsland, men dessa förändras över tid (mätbart) i mötet med en ny social kontext, framför allt för att unga personer plockar upp värderingar från sin nya kringmiljö.

Det är inte lätt att fly – speciellt inte till det extremaste landet i världen – så integrationsproblem är svåra att lösa. Vill vi i Sverige värna våra värderingar kring jämställdhet och icke-diskriminering av homosexuella är det här ett problem att ta på allvar.

Alternativet är förstås att låta folk tycka som de vill, för vilka är vi att bestämma vad andra ska tycka? Men då riskerar vi att få enklaver i samhället där man anser att jämställdhet är mindre viktigt och att homosexuella inte alls behöver likabehandlas. Eller för att uttrycka det mer tillspetsat – etniciteten kommer att avgöra möjligheten till självförverkligande om man råkar vara kvinna, eller hur pass drägligt liv man kan förvänta sig om man råkar vara homosexuell.

Att lämna till exempel kvinnor och hbtq-personer i sticket på grund av deras etnicitet borde vara otänkbart. Lösningen ligger i så fall i skolan, för det är lättare att lära sig nytt som ung. Förutom en generell förbättring av den svenska skolan måste därför värderingsarbetet fortsätta ges en orubbligt tydlig plats och segregationen i skolan motverkas så långt som över huvud taget är möjligt.

Patrik Lindenfors, docent vid Centrum för evolutionär kulturforskning vid Stockholms universitet och ledamot i Humanisternas förbundsstyrelse “

DN TORSDAG 14 JULI 2016

“ Därför behöver vi Spinozas sekulariserade filosofi i vår tid

1600-talsfilosofen Baruch Spinozas syn på tolerans och politisk och religiös frihet är anmärkningsvärt relevant i vår egen tid, så skoningslöst drabbad av fanatism och terror ”i Guds namn”. Därför måste vi läsa honom, skriver Jackie Jakubowski.

År 1656 blev den unge holländsk-judiske filosofen Spinoza utfrågad av de judiska ledarna i den sefardiska församlingen i Amsterdam om de oortodoxa idéer han hade framfört i några skrifter. Församlingsledarna var oroliga för att den kalvinsk-kristna omgivningen – som med misstänksamhet såg på varje religiös avvikelse – skulle uppfatta de judiska medborgarna som uppviglare och kättare. Man erbjöd därför den 23-årige Spinoza ett ”studiestipendium” i utbyte mot att han behöll sina nymodigheter för sig själv och officiellt uppträdde som en laglydig medlem av den judiska gemenskapen. Då han vägrade att följa rabbinernas bud blev han bannlyst och utesluten ur församlingen. Spinoza anklagades för att ha ägnat sig åt ”vidriga kätterier”.

Han kom att tillbringa resten av sitt korta liv – 44 år – med att studera bland annat olika uttryck för religiös intolerans och lägga grunden för den sekularism som skulle komma att kännetecknа det moderna samhället.

Baruch Spinoza föddes 1632 i Amsterdam. Föräldrarna var framgångsrika köpmän och aktade medlemmar av Amsterdams judiska samfund. De var ättlingar till spanska och portugisiska judar, som till följd av förföljelser och inkvisitionen tvingades övergå till kristendomen. Några generationer senare fördrevs de från Iberiska halvön till bland annat Nederländerna där de återvände till judendomen.

Spinoza fick en gedigen utbildning i den judiska bibeltolkningstraditionen Talmud, men studerade också kristna skolastiker, lärde sig latin och naturvetenskap, matematik och René Descartes filosofi. Han förespåddes en framtid som rabbin, men redan som ung var han en fritänkare, som provocerade sin judiska och kristna omgivning med egensinniga frågor om determinism och den fria viljan, monoteismen och den radikala panteismen (teologisk doktrin enligt vilken Gud och naturen, *Deus sive natura*, är två aspekter av existensens yttersta enhet).

Ingen som har kommit i närheten av Spinozas tankelära har förblivit oberörd. Hans anhängares beundran och respekt har varit lika stor som hans motståndares hat och fördömanden. Han har anklagats för att ha korrumperat den mänskliga moralen, för att ha ifrågasatt den bibliska grund som den judeo-kristna civilisationen bygger på – och framför allt för ateism, något som på 1600-talet i både kyrkans och synagogans ögon var den största synd man kunde begå. Av sina meningsmotståndare fick han tillnamnet Maledictus, den förbannade. Den skotske upplysningsfilosofen David Hume (1711–1776) fördömde Spinozas ”vedervärdiga hypotes”.

Och samtidigt sågs han av andra som fromhetens och humanismens språkrör. Till hans hebreiska förnamn Baruch har sedermera lagts det latinska Benedictus, välsignad. Hegel påstod att han inte kände till någon mer högtstående filosofi: ”Det finns ingen –1832) beskrev honom som ”en fläkt av frid och själens ro”.

Spinoza föregrep den moderna fysiken och kosmologin. Det förvånar inte att vår tids största geni, Albert Einstein, som definierade sig som en ”djupt religiös icke-troende”, såg sig själv som Spinozas själsfrände. Sin egen religiositet beskrev han så här: ”Jag tror på Spinozas Gud som uppenbarar sig i harmonin i allt som är – men inte på en Gud som befattar sig med enskilda människors öden och handlingar.”

Denna Gud har mycket lite gemensamt med dåtidens normativa judendoms och kristendoms gudom. Med eftertryck framhåller Spinoza att Gud inte låter sig beskrivas i antropomorfa termer. Gud kan inte tillskrivas mänskliga egenskaper, och därför inte liknas vid ”Fadern”, ”Skaparen”. Av denna anledning kritiserar han också dem som ”skapar sig en Gud, i skepnad av en människa bestående av kropp och själ och föremål för passionerna”.

Einstein, liksom Spinoza, sökte aldrig tröst hos en traditionell Gud, inte heller kände de behovet av moralisk vägledning grundad i religionen. ”Det finns inget gudomligt över moralen”, skrev Einstein. ”Moralen är en rent mänsklig angelägenhet /…/ Och ändå kan ingen människa föreställa sig ett universum helt tomt på en ’högre makt’ eller utan längtan bortom människans ångestfyllda villkor.”

Einstein delade Spinozas uppfattning att naturens lagar är så vackert kalibrerade, så matematiskt eleganta, att ”det fyller oss med vördnad och får oss att känna vår egen ringhet”.

Einstein sökte ”theory of everything”, som skulle visa Guds hand i världsalltets tillblivelse och existens. Spinoza hade redan 360 år tidigare presenterat sin panteistiska världsbild där allt hänger ihop.

Spinoza var en skarp kritiker av både Gamla och Nya testamentet. Han var långt före sin tid när han introducerade modern bibelkritik – även den bibliska texten skulle underkastas en strikt rationell analys. I stället, menade Spinoza, skulle en för hela mänskligheten naturlig gudomlig lag – oberoende av sanningshalten i någon historisk berättelse – utläsas enbart genom studier av hur naturen, inte minst den mänskliga, fungerar.

Spinozas idéer var för hans tid minst sagt revolutionerande och provocerande. I hans filosofi finns ingen plats för de grundläggande elementen i uppenbarelsereligionerna. Han förkastar profetiornas värde, dolda sanningar och budskap i bibeltexten, och framför allt tog han avstånd från den mosaiska lagens gudomliga ursprung och auktoritet.

Inte undra på att den typen av resonemang och frågeställningar resulterade i att Spinoza anklagats för att vara ateist, eller i alla fall för att företräda ett panteistiskt synsätt.

Man förstår den oro som Spinozas judiska församling kände för att den kristna omgivningen skulle uppfatta Spinozas ideér som ett kätterskt angrepp på den kristna läran.

Spinozas var även före sin tid i sin uppfattning om Västerlandets väg mot demokrati, pluralism och sekularism. Han var på 1600-talet den främste förespråkaren för tanke- och yttrandefrihet. Hans argument var i huvudsak pragmatiska: ”Det vore mot statens eget intresse att tvinga dess upplysta medborgare att konspirera mot staten.”

En regering som hindrar utvecklingen av vetenskaperna undergräver själva grunderna för statens legitimitet. Hans politiska filosofi

innehåller dock inget ideologiskt program, något som kan förklara varför den så sällan åberopas i dag.

Spinoza framlade ingen ny historiens eller utvecklingens lag, ingen utkast till en Utopia. Hans mål var att erbjuda en uppsättning praktiska åtgärder som skulle säkerställa stabiliteten i en demokrati, den bästa formen av statsstyre.

Spinozas tänkande finns samlat i bland annat ”Tractatus Theologico-Politicus” (1670) där han knyter an till det antika frihetsbegreppet. Texten, som i dag allmänt betraktas som en av liberalismens klassiker, väckte på sin tid starka reaktioner. En motståndare hävdade att den var ”ett redskap som smitts i helvetet av en förtappad jude och djävulen”.

Spinoza sysselsatte sig också med en fråga som alltjämt är aktuell – religionens roll och ställning i staten. Sin uppfattning har han sammanfattat i den långa titeln till ett av sina verk: ”Ett teologisk-politisk traktat innehållande vissa avhandlingar där det hävdas att tanke- och yttrandefrihet måste råda, dock inom gudfruktighetens och laglydnadens gränser, och att denna frihet ej får inskränkas med risk att gudfruktighet och laglydnad hotas.”

Prästerskapet, ansåg Spinoza, skulle inte ha makt att påverka statens politiska beslut och religiösa tolerans skulle tillämpas så länge kyrkan agerade fredligt och följde statens lagar.

Spinozas syn på tolerans och politisk och religiös frihet är anmärkningsvärt relevant i vår egen tid, så skoningslöst drabbad av fanatism och terror ”i Guds namn”. Kampen fortsätter – med olika medel och med olika krafter, både i debatter och, alltmer, på de krigsfält där självmordsbombare lämnar sina spår.

Detta sker i en värld där det suicidala religionskriget mellan islams två tolkningstraditioner, sunni och shia, lagt stora delar av Syrien i ruiner. Också i Irans islamiska republik samt i Saudiarabien, som bokstavstroget följer sharialagens inhumana föreskrifter.

Men också på närmare håll, i mer eller mindre demokratiska länder: i Polen med den katolska kyrkans strävan att utöva inflytande på den sekulära staten; i Israel med det ortodoxa rabbinatets teokratiska ambitioner; i Ryssland där den ortodoxa kyrkans inflytande på samhället ständigt ökar; även i Sverige, som trots den allmänna sekulariseringen fram till för några år sedan hållit sig med en egen statskyrka.

Spinozas ifrågasättande hållning till ”heliga” texter och hans uppfattning om förhållandet mellan politik och religion i samhället framstår som lika aktuella och angelägna i dag som på 1600-talet.

Jackie Jakubowski är författare och kulturskribent.

Jackie Jakubowski “

DN TORSDAG 25 AUGUSTI 2016

”Jag ber om ursäkt för 90-talets pedagogiska idéer”

“Bakom läraryrkets låga status. Nittiotalets pedagogiska idéer ledde inte till en bättre skola. Trots det är det väldigt tyst bland oss pedagogikforskare som bidragit till att underminera lärarkåren. Det vore kanske på sin plats att vi gjorde avbön. Det skulle vara ett väsentligt bidrag till att höja läraryrkets status i Sverige, skriver professor Jonas Linderoth.

Terminsstarten har i år har solkats av dystra rapporter om den svenska skolans lärarbrist. Utbildade lärare söker sig bort från yrket och allt för få väljer att utbilda sig till lärare. Rektorer letar med ljus och lykta efter någon som är villig att ta sig an ett klassrum. Situationen är mycket oroande. Inom några år kommer det att saknas tusentals behöriga lärare i den svenska skolan. Från politiskt håll är patentlösningen ekonomistyrning. Mer flexibel, tillika ojämlik, lönesättning skall höja lärarnas status och locka fler personer till yrket.

Vad som helt förbises i debatten är hur de senaste tjugo årens skolreformer (såsom kommunalisering, målstyrning, organisation i arbetslag, F-9 skolor, friskolornas etablering, det fria skolvalet etcetera) även i grunden förändrat berättelsen om vem den goda läraren är. Märkligt nog lanserades nämligen nittiotalets reformer i den svenska skolan – närmast systematiskt – med pedagogiska, snarare än ekonomiska argument.

Såväl skoldebattörer, pedagogikforskare, tjänstemän, fackförbund, lärarutbildare och politiker förde en argumentation om den goda skolan som underminerade den befintliga lärarkåren. Den tidlösa undervisningsform där den som kan en sak berättar denna för den som inte kan, kom att förknippas med maktmissbruk och kadaverdisciplin. Istället skulle den goda läraren stödja elevens självständiga lärande, klassrumsarbetet skulle utgå från elevens naturliga motivation, gränser mellan olika ämnen skulle lösas upp och skolans fysiska rum skulle utformas för att snarare stödja elevens eget arbete än lärarens berättande.

Lärare som inte anammade det pedagogiska nytänkandet sades ha en problematisk kunskapssyn, förespråka kadaverdisciplin och njuta av att sätta låga betyg. I min egen lärarutbildning på nittiotalet liknades dessa lärare vid den fiktive, sadistiske läraren Caligula i Alf Sjöbergs film Hets. Vi studenter skulle inte bli som dessa lärare. Vi skulle bli något annat som i grunden transformerade den svenska skolan.

År 1993 beskrev pedagogikprofessor Alison King i en numera klassisk artikel denna nya framväxande lärarroll. Läraren skulle inte längre vara ”en vis person stod på en scen” utan en ”en guide som följer vid sidan” (The sage on the stage to a guide on the side). King menade att denna förändrade lärarroll ledde till självständiga, kritiskt tänkande elever som kunde lösa problem kreativt. Ungefär samtidigt hävdade matematikprofessorn Seymour -Papert, en inflytelserik pionjär för digitalt lärande, att den instruerande läraren oftast stod i vägen för elevens egen upptäckarlust. Istället skulle målet för en lärare vara att ”undervisa på ett sådant sätt att man åstadkommer mesta möjliga inlärning med minsta möjliga undervisning”.

I Sverige hade dessa tankar formaliserats redan 1992, då den kommitté som hade i uppdrag att arbeta fram en ny svensk läroplan levererat sitt huvudbetänkande, Skola för bildning (SOU 1992:94). Nyckelorden för att beskriva elevens aktivitet var: undersöka och upptäcka. Lärarens uppgifter var att stimulera, stödja och handleda. Betänkandet nämner nästan inte alls en elevroll som lyssnar och förstår, eller en lärarroll som berättar, förklarar och instruerar. Bit för bit demonteras läraryrkets historiska identitet och status.

Jag har själv i oförstånd bidragit till att på detta sätt försvaga lärarkåren. Som ny doktorand talade jag på en konferens i Stockholm. Under temat ”Upplevelse för kunskap” rev jag på Kulturhusets lilla scen av anekdoter av typen: ”Jag har lärt mig mer engelska genom mitt musikintresse än i skolan”. Alltihop inleddes med att jag visade bilder på lekande barn samtidigt som jag spelade upp Pink Floyds låt Another brick in the wall (Part 2), känd för textraden ”We don’t need no education”. I dag ryser jag i hela kroppen av skam när jag tänker på det förenklade och populistiska budskap jag framförde. Sanningen är den att om jag inte själv haft fantastiska lärare under min gymnasietid så hade jag troligtvis inte fortsatt till högre utbildning. Instruerande, berättande och visande lärare var alltså en förutsättning för att jag kunde stå och sprida mitt undervisningsfientliga budskap.

I dag kan vi se resultatet av nittiotalets pedagogiska ”upplysning”. Undersökningar som PISA och TIMSS ger klara besked, den svenska skolan har försämrats på ett sätt som saknar motstycke i internationella mätningar. Forskarna Jan-Eric Gustafsson, Sverker Sörlin och Jonas Vlachos skriver i sin rapport Policyidéer för svensk skola att det finns anledning att tro att ”undervisningsformer som i stor utsträckning sätter eleverna i eget arbete leder till sämre resultat än undervisning där läraren tar ett mer aktivt ansvar”. John Hattie, pedagogikprofessorn bakom en av de senaste årens mest uppmärksammade metastudier kring elevresultat, menar att den undervisningsform där läraren blir en handledare – som med minimal intervention skall se till att eleven förvärvar kunskap genom sin egen aktivitet – närmast står i direkt motsats till vad som utgör framgångsrika pedagogiska metoder.

Det råder alltså ingen tvekan om att nittiotalets pedagogiska idéer inte ledde till en bättre skola. Trots detta, eller kanske på grund av det, är det väldigt tyst bland oss pedagogikforskare som bidragit till att underminera lärarkåren. Det vore kanske på sin plats att vi rannsakade oss själva och den skoldebatt vi fört under de senaste tjugo åren. En sådan avbön från nittiotalets idéer om den goda läraren skulle vara ett väsentligt bidrag till att höja läraryrkets status i Sverige. Det skulle kunna läka sår mellan professionen och lärarutbildningen. Det skulle kunna återupprätta de lärare som lyckats göra motstånd mot de pedagogiska trender där en handledande lärarroll framhålls. Det skulle innebära att lärare igen med stolthet kunde se den egna yrkesidentiteten i ett historiskt perspektiv.

För mitt tilltag på Kulturhusets scen är jag själv djupt ångerfull och vill be den svenska lärarkåren om ursäkt. I detta hoppas jag föregå med gott exempel och väntar nu spänt på att fler kollegor ska ta ansvar för det pedagogiska klimat de varit med om att skapa. Författarna bakom Skola för bildning SOU 1992:94 får gärna börja.

Jonas Linderoth, professor i pedagogik vid Göteborgs universitet, tidigare ämneslärare i bild och religion. Författare till ”Lärarens återkomst – Från förvirring till upprättelse”. “

DN ONSDAG 24 AUGUSTI 2016

“ Snabbspår till examen för asylsökande läkare

Enligt regelverket borde de ha suttit och väntat på att få svar på sina asylansökningar. Men tack vare pensionerade läkaren Sten - Lindahl är de nu på väg att kunna tjänstgöra som läkare och sjuksköterskor i Sverige – kanske redan i höst.

Tessinska palatset, klockan är snart 15.00.

Det är dags för fika, svenskt fika. Den här dagen är det dock inte vilken fika som helst – i dag är det landshövding Chris Heister som bjuder på kaffe i det barocka 1600-tals husets festvåning.

Kring borden sitter ett 40-tal gäster. 18 av dem är särskilt inbjudna. De kommer från Syrien, Irak, Afghanistan, Turkiet och Ukraina. Deras minsta gemensamma nämnare är framför allt två: de är medicinskt utbildade – flera av dem är specialister – och de har nyligen sökt asyl i Sverige.

Om det går som den pensionerade barn- och narkosläkaren Sten Lindahl, professor emeritus på KI, kämpat för och hoppas på så kommer de flesta av dem att klara social-styrelsens krav inför legitimering i Sverige redan i mitten av oktober i år. Då har de knappt varit här i ett år.

– Jag vet inte hur vi ska kunna tacka dig, Sten, tacka er alla som varit med och gjort det här för oss, säger barnläkaren Mohammed Al Nussirie från Irak när han ställer sig upp för att tala till gästerna på eftermiddagskalaset.

Det pilotprojekt han har fått vara med om var egentligen omöjligt att genomföra. Trots det verkar det nu bära de värdefullaste av frukter – ett flerspråkigt tillskott till den svenska sjukvården.

Mohammed Al Nussirie är, liksom alla närvarande, rörd.

Kanske känns det allra mest för Sten Lindahl, som är den som mest av alla haft insyn i alla de hinder som tornade upp när han sent förra hösten beslutade sig för att engagera sig i sina flyende kollegors öden.

– Liksom de flesta andra berördes jag på djupet av de bilder av flyktingströmmen som kom till mig under förra hösten. Det hände att jag satt och grät framför tv:n. Jag ville göra något för att hjälpa redan färdigutbildade läkare att snabbt komma in i den svenska sjukvården, berättar han.

Det visade sig vara lättare sagt än gjort. Hela det svenska mottagningssystemet av nyanlända bygger på att individen fått asyl – då öppnas nämligen många olika dörrar in till samhället.

Men innan är det svårt, för att inte säga stängt. Och väntan på besked kan bli lång, flera år.

– Det är nedbrytande för vem som helst. För en specialistutbildad läkare innebär det dessutom en individuell kompetensförlust, samtidigt

som samhället förlorar på att inte resursen omhändertas, konstaterar Sten Lindahl.

Han var på väg att ge upp sin idé på grund av det byråkratiska motstånd han mötte. Migrationsverket hade han haft med sig hela tiden, de hade identifierat ett antal personer med läkarkompetens, men sedan sa byråkratin stopp.

I slutet av januari i år tog Sten Lindahl trots allt nya tag och sedan ”kom det änglar flygande”, som han uttrycker det.

Han mötte Stina Hållsten, lektor på Södertörns högskola, han fick med sig flera kolleger, länsstyrelsen, ett läkemedelsföretag – och intensivutbildningen kunde börja. Bland ”eleverna” finns bland annat hudläkare, ögonläkare, en barnläkare, medicinare, tandläkare och sjuksköterskor.

– Det är helt enkelt människor vi verkligen behöver ta till vara på, för allas skull. Nu ska jag göra vad jag kan för att få regering och riksdag att förstå att den här typen av intensivutbildningar måste till snabbt och redan under asylprocessen, säger landshövding Chris Heister.

För Ranja Naffauje, hudläkare från Damaskus som sökte asyl i Sverige för åtta månader sedan, är ”snabbspåret” en livlina att hålla i under en svår tid.

– Jag hade redan besökt Sverige och deltagit i ett par läkarkongresser. Att komma hit som flykting från ett krigshärjat land är en helt annan sak. Som alla andra längtar jag efter att få bidra med mina kunskaper, säger hon.

Samma sak är det för Barlin Al Sharif från Irak och Hosama Aladen Gharedah från Syrien – båda sjuksköterskor. De är övertygande om att de kommer få jobb så fort de fått sina utbildningar validerade och godkända och de längtar också efter att få bidra.

– Det vi hittills sett av svensk sjukvård är fantastiskt. Vi tror också att vi, som pratar arabiska, kan bidra med väldigt mycket, konstaterar de.

I slutet av oktober är tanken att de 18 deltagarna i snabbspåret ska gå igenom socialstyrelsens examinering. Sten Lindahl och de andra läkarna och lärarna runt gruppen kommer inte att släppa taget om dem förrän så många av dem som möjligt har lyckats.

Sedan väntar nästa utmaning: att göra detta pilotprojekt till en varaktig möjlighet.

– När jag drog i gång fick jag veta att mina tankar var ”fel” ur myndighetsperspektiv. I Sverige är det nämligen ”fel” att försöka hjälpa dem som söker asyl. Vidare är det ”fel” att välja ut en särskild grupp, ur något slags jämlikhetsperspektiv. Ändå känner jag att jag gjorde rätt som kämpade för det här, säger Sten Lindahl.

Landshövding Chris Heister lovordar hans initiativ.

– Om bara tio år behöver vi 20 procent fler läkare i Sverige. Vi har inte råd att inte ta hand om dem som kommer hit, det är enkel matematik. Vi måste ha modet att hitta nya vägar.

Ungefär hälften av deltagarna har fått sina asylansökningar godkända under resans gång. Resten väntar och skulle, om de klarar examen, kunna ”byta spår” – nämligen söka uppehållstillstånd enligt reglerna om arbetskraftsinvandring.

– Vi vill ingenting hellre än att betrakta Sverige som vårt hemland, starta om och börja på nytt. Men då måste man veta att man får stanna och kan arbeta, konstaterar Jasim Abbasi.

Sten Lindahl, som fått mycket god hjälp av kollegan professor John Wahren, psykiatrikern och överläkaren Karin Sparring Björksten, logopeden Eva Ihre, lärarna på Södertörns högskola samt länsstyrelsens Sam Yildirim, ska nu se till att pilotprojektet utvärderas på längden och tvären.

– Mitt nästa mål är att vi kan göra det här igen och igen, säger Sten Lindahl och tar, välförtjänt, en kaka till.

Ulrika By ulrika.by@dn.se “

“**Fakta. Utbildningen**

De utvalda har först fått gå en två månader lång intensiv i kurs i svenska på Södertörns högskola. Här har ingått stöd av en logoped.

Efter det har de fått en tre veckor lång introduktion till svensk sjukvård samt en månads kurs i psykiatri kombinerat med fortsatt utbildning i svenska, anpassad för läkare. Under sommaren har deltagarna gått kurser i anatomi, rörelselära, anatomi, rehabilitering och klinisk fysiologi.

Att utbilda en läkare kostar drygt fyra miljoner kronor för samhället. Enligt beräkningar som bland annat fackförbundet Saco gjort kostar det runt 300 000 att validera en utländsk akademikers examen. “

DN ONSDAG 24 AUGUSTI 2016

“ Mer teknik och matte i ny skoltimplan

Fler timmar till matematik och teknik och färre för elevens val. Det ingår i regeringens förslag på en stadieindelad timplan för grundskolan som utbildningsminister Gustav Fridolin (MP) presenterade i dag.

Matematikutbildningen i grundskolan ska utökas med 105 timmar till 2019. Timmarna tas från ämnet elevens val. Även teknikämnet ska stärkas till minst 200 timmar i grundskolan.

Ett syfte med förslaget är att ge elever den undervisningstid de har rätt till och som behövs för att nå kunskapskraven, understryker Fridolin.

En stadieindelad timplan ska göra det lättare för skolorna att följa upp undervisningen. Nuvarande timplan omfattar hela perioden mellan första och nionde klass. Därför varierar undervisningstiden i olika ämnen mellan skolor, anser Fridolin. En stadieindelning gör skolan mer jämlik, enligt ministern.

Satsningen på matte görs mot bakgrund av att resultaten sjunker snabbt internationellt. Mattebetygen är också dem som gör att flest inte når gymnasiebehörighet, understryker Fridolin på en pressträff på en skola i Årsta i Stockholm. Svenska skolor har också relativt få mattetimmar enligt honom.

– Tekniskt kunnande är i det moderna samhället en demokratifråga, säger Fridolin, som påpekar att människor möter tekniken i dag i alla branscher.

Teknik ryms i dag inom NO, men blir nu eget ämne som tydliggörs enligt förslaget.

En majoritet i riksdagen – Alliansen och Sverigedemokraterna – vill ha fler idrottstimmar i undervisningen, men det ingår inte i rege-ringens förslag.

– Mer betygsatt idrotts- och hälso-undervisning är inte det som gör att de barn som rör sig minst kommer att göra det i större utsträckning, säger Fridolin.

Det viktiga är att de rör sig varje dag, men det kan vara på rasterna exempelvis, anser han.

Från borgerligt håll finns stöd för en stadieindelad timplan och mer matematik. Men M och L är kritiska.

– Vi kan konstatera att regeringen har misslyckats med att införa matten, säger Camilla Waltersson Grönvall, Moderaternas talesperson i utbildningsfrågor.

Regeringen borde ha kunnat erbjuda mer matematik redan från höst-terminen 2016 om den hade gått M till mötes, säger hon.

M hade också velat se mer idrott och hälsa. Det utesluter inte att barn bör röra sig även på raster, -anser Waltersson Grönvall.

– Vi är ett av de länder i Europa som ligger absolut lägst när det gäller undervisningstimmar i idrott.

Liberalerna håller med. ”Jag förutsätter att den riksdagsmajoritet som tidigare kört över regeringspartierna när det gäller mer idrott, mer matte och en tioårig grundskola kvarstår och nu snarast driver igenom detta fullt ut”, säger Christer Nylander (L), vice ordförande i utbildningsutskottet och grupp-ledare.

TT “

“**Fakta. Stadieindelad timplan**

Regeringen föreslår att undervisningen i ämnet matematik utökas med 105 timmar i grundskolan och specialskolan, med start den 1 juli 2019.

Ämnet teknik ska synliggöras genom att det får en egen minsta garan-terade undervisningstid i den stadieindelade timplanen.

De nya bestämmelserna, med -undantag för utökningen av mate-matiktimmarna, föreslås träda i kraft den 1 juli 2017. “

DN ONSDAG 24 AUGUSTI 2016

”Visst är det möjligt att rädda lokaljournalistiken”

“Vägen framåt. Journalistik som står för en levande demokratisk bevakning lokalt och nationellt kan inte bedrivas med samma målsättning som elektronikhandel eller finansmarknad. Jakten på monopol och extrema vinster är huvudproblemet för krismedierna, skriver Johan Ehrenberg, ETC-företagen.

Det sprider sig en panik och en deprimerande negativism hos dagens medieaktörer. Krisen för medierna beskrivs med svarta rubriker och minister Alice Bah Kuhnke menar i Dagens Nyheter att medierna ”står vid kanten av ett stup”.

Samtidigt pågår en lobbyverksamhet från de stora ägarna mot public service och mot presstödet där huvudaktören på svensk mediemarknad, Bonnier, vill få bort reklamskatt och presstöd. Antalet journalistjobb minskar och tidningar kallas omoderna. Drömmar om digitala betalströmmar och samarbete med Facebook eller Google diskuteras i styrelserummen.

Men vad är vägen ut ur den förändring som ”gammelmedia” utsätts för av en allt större ovilja att betala från läsare som vant sig vid gratismaterial från alla aktörer?

Jag tror att vägen framåt mot en levande demokratisk bevakning lokalt och nationellt handlar om att erkänna att journalistik inte kan bedrivas med samma målsättning som elektronikhandel eller finansmarknad. Jakten på monopol och därmed extrema vinster är huvudproblemet för krismedierna. Genom uppköp med överpriser har koncerner pressats till att bli vinstmaskiner som de aldrig kan bli. Det skapar en usel tidningskultur. Bara lönerna för ledningarna på de stora mediebolagen är större än ETC:s alla kostnader för anställda, för tryck och för distribution.

Vi på ETC har de senaste åren jobbat medvetet med ett projekt att renovera svensk mediebalans. Vi har startat en dagstidning, Dagens ETC som växer mest i svensk press, och vi ger i dag ut nio stycken lokala nyhetstidningar. Vårt mål är att inom fem år kunna ge ut en lokaltidning i varje region.

Det här är små tidningar som är möjliga att ge ut genom ett tajt samarbete vad gäller produktion. Samtidigt är varje tidning självständig med egna ledarsidor, eget opinionsmaterial och egen lokal nyhetsbevakning. I de städer där det finns borgerligt styrda tidningar satsar vi på rödgröna ledarsidor. I områden där det inte finns andra medier försöker vi göra bredare ledar- och opinionssidor så att hela bygden ska kunna vara med.

Nyhetsmässigt bevakar vi politik och ekonomi lokalt med särskild betoning på sådant den borgerliga pressen inte är lika intresserad av. Det kan handla om situationen för arbetslösa, om klimatfrågan, om kommunal hållbarhet eller feminism i praktiken.

Givetvis finns det saker vi inte kan bevaka regelbundet. Exempelvis har vi tvingats nedprioritera sportbevakningen. Men min poäng är: Kan vi så kan fler.

Det är fullt möjligt att ha flera tidningar i varje kommun. Det är fullt möjligt att runt dessa bygga diskuterande webblösningar och fullt möjligt att med mångfald få en nödvändig bevakning av politik och utveckling utan att vara beroende av en enda dominerande borgerlig tidning.

Det finns bara en hake med projekten. Det kommer inte att gå att göra vinst. Precis som svenska teatrar inte kan gå med vinst. Men vad är målet med medier egentligen?

För att finansiera en ny lokal tidning krävs tre saker: Goda kontakter med lokala rörelser så att 2 000 prenumeranter kan samlas vid start, en liten redaktion med ett fungerande frilansnätverk och så presstöd. Med de tre benen kan i princip varje samhälle över 10 000 hushåll ha en egen nyhetsbevakning. Genom samarbete får man dessutom nationell och internationell bevakning, om än gemensam.

Tyvärr kommer reklamintäkterna att vara små, men är man tillräckligt många är en viss intäkt möjlig, vilket vi visat. ETC-tidningarna når i dag 300 000 människor per vecka, digitalt inräknat.

För pressfrihet och journalistik är det alltså fullt möjligt att i dag bygga en ny struktur av hundratals oberoende medieröster runtom i landet.

Det är viktigt att förstå att dagens mediekris ekonomiskt handlar om koncerner som försökt bli så dominerande att de ska kunna överleva digital omställning och slå ut varandra. Deras strategi kostar mycket mer än ett utvecklat presstöd. Stampens kris har hittills kostat skattebetalarna 200 miljoner kronor i lönebidrag – mer än någon koncern har i presstöd. Att borgerliga mediekrafter är emot presstödet är i det ljuset ett hyckleri.

Utan presstöd dör de flesta nyhetstidningar omedelbart. Drömmen om en ”marknad” som ska rädda det fria ordet är naiv, reklamköpare väljer det billigaste sättet att nå kunder, deras intresse att finansiera journalistik är noll. Möjligen kan de betala för låtsasartiklar som gör reklam för dem under täckmanteln av journalistik.

Det här betyder inte att vi i media inte måste öka betalgraden från våra läsare. Av de som läser en artikel från någon ETC-tidning är 80 procent sådana som inte betalar. Det håller inte. Betalviljan måste ökas genom att man som prenumerant får mer än de som bara läser via Facebook eller andra kanaler. Samtidigt måste ju journalistik nå ut för att kunna klara sin demokratiska uppgift.

Här har hela medieindustrin sig själv att skylla då jakten på reklampengar gjort att man eroderat det egna värdet. I Sverige betalar miljontals människor runt 100 kronor per månad för streamingtjänster, som Netflix eller HBO, samtidigt som gratisversionen SVT Play fortsätter att växa. Självklart kan människor betala för oberoende journalistik lokalt om man får det som public service och reklamtidningar inte kan ge.

Presstödet behöver göras om. Men det största problemet är inte ”digital utveckling” utan distribution. Postnord klarar inte att dela ut tidningar i Sverige. Det är lokalt dominerande tidningar som står för infrastrukturen. Utan morgondistribution för tidningar dör alla dagstidningar. Istället för fixering vid upplaga borde presstödet grundas på neutrala system där antalet anställda premieras och spridning förbilligas för alla. Exempelvis kostar det i dag dubbelt så mycket att sprida en tidning i Göteborg som i Stockholm.

Mediekrisen är inte en kris för journalistik eller ointresse från läsare. Det är en kris för monopoljakten och mediepolitiken. Låt oss istället använda samarbete och tusentals lokala röster för att skapa bevakning professionellt över hela landet.

Johan Ehrenberg, ordförande ETC-företagen, utgivare av 16 tidningar varav 15 är nyhetstidningar “

DN MÅNDAG 22 AUGUSTI 2016

“Jan Björklund: Om skolan misslyckas kommer Sverige att misslyckas

Regeringens förslag om fler platser på lärarutbildningen missar det långsiktiga målet, enligt Jan Björklund. – Vi måste sätta kvalitet före kvantitet, sade Liberalernas partiledare vid sitt sommartal i Göteborg.

Liberalerna presenterade på söndagens DN Debatt en satsning på åtta miljarder kronor för att höja kunskapsnivån och statusen inom läraryrket. Statsminister Stefan Löfven kontrade i sitt sommartal med ett löfte om att bygga ut lärarutbildningen med 3 600 platser. Jan Björklund anser att regeringens väg för att fixa den svenska skolan inte är den rätta.

– Vi kan möjligtvis fylla katedrarna med lärare, men kvaliteten blir låg, sade den tidigare utbildningsministern.

Liberalernas fempunktsförslag, som kostar två miljarder om året, innehåller bland annat högre antagningskrav för lärarutbildningen och en obligatorisk ettårig vidareutbildning. Björklund betonade att man inte ska kunna läsa vad som helst utan att något man har användning av i sitt yrke. Han medgav samtidigt att det är en målkonflikt att i lärarbristens Sverige snabbt få fram många lärare och samtidigt se till att de håller hög kvalitet.

– Jag prioriterar det senare så att vi långsiktigt får upp kvalitet, status och attraktionskraft på yrket och så att många fler studenter som har höga betyg vill bli lärare, sade Björklund, som i sitt tal häcklade utbildningsminister Gustav Fridolin.

Han tror inte att det är en tillfällighet att både regering och opposition nu lanserar satsningar.

– Skolan blir en av de stora frågorna i valet. På senare tid har allt handlat om migration, men nästa steg efter migration är integration och då är skolan svaret på många av problemen. Och om skolan misslyckas kommer Sverige att misslyckas, sade Björklund.

Jens Littorin jens.littorin@dn.se “

DN MÅNDAG 22 AUGUSTI 2016

“ Skolan i fokus av taktiska skäl

Analys. Skolan kommer att bli en av huvudfrågorna inför nästa val. Partierna tar fram nya förslag och höstbudgeten kommer att innehålla nya satsningar. Men lärarbristen gör det allt svårare att förbättra utbildningen.

Statsminister Stefan Löfven har inte haft skolpolitik som favoritämne tidigare. Men när han sommartalade inför en blöt skara partikamrater och några nyfikna i går slog han fast att ”inget är viktigare att utveckla än skolan”.

Tidigare på eftermiddagen hade han tillsammans med utbildningsminister Gustav Fridolin presenterat budgetsatsningar på fler platser på lärarutbildningen, på läsning och lovskola. Statsministern talade om vad regeringen gjort för att förbättra utbildningen så här långt: högre lärarlöner, fler speciallärare och mer personal i skolan.

Vi lär få höra mycket av detta framöver. Av flera skäl kommer skolfrågan att bli central i nästa års valrörelse. Den främsta anledningen är att väljarna i många år har rankat den mycket högt. Sveriges sjunkande resultat i Pisaundersökningen och det ökade antalet elever som inte är behöriga till gymnasiet har ökat oron och intresset för skolan. I december kommer en ny Pisastudie, som lär skapa mer debatt om den svenska skolans kvalitet.

Nu blir den lärarbrist som Skolverket länge förutspått synlig för alla. Barnens lärare byter skola för att kunna få upp sin lön. Och det är svårt att hitta nya behöriga lärare, i synnerhet i matematik och NO.

Men det finns också partitaktiska skäl till att skolpolitiken blir viktig. Regeringen vill gärna komma bort från den dominerande invandringsfrågan, och tala om frågor där partiet har fast mark under fötterna och drar åt samma håll.

I höst väntas ett förslag om hur vinster i välfärden ska begränsas, där friskolorna kommer att vara en viktig del.

Socialdemokraterna hade störst förtroende av alla i skolpolitiken inför det senaste valet, men partiets skolpolitik har tappat förtroende i väljaropinionen. Miljöpartiets Gustav Fridolin har utbildningsministerposten. Det gör att S inte syns lika mycket i skolpolitiken, och ökar behovet av att Stefan Löfven tar upp frågan.

Moderatledaren Anna Kinberg Batra har länge satsat hårt på skolpolitik. För att markera hur viktig frågan är för M är det ofta hon själv som för talan om skolan offentligt. Hon har bland annat krävt att staten ska gå in och ta över dåliga skolor.

Liberalernas partiledare tillika före detta utbildningsministern Jan Björklund kämpar hårt för att återta det förtroende som undergrävdes av Sveriges dramatiska fall i Pisaundersökningen.

Han grunnar troligen på hur han ska kommentera nästa Pisa-mätning. Han sade ju att de dåliga resultaten under hans åtta år som minister

berodde på beslut de tidigare Socialdemokratiska regeringarna tagit. Frågan är vad han ska säga i december, om det fortsätter att gå ned?

Också Jan Björklund sommar-talade i går. Han föreslog en miljard-satsning på vidareutbildning för lärare och krävde högre antagnings-krav på lärarutbildningen. Mot regeringens förslag om fler platser vill han ställa kvalitetskrav. Han menar att färre men bättre lärare är att föredra.

Lärarbristen är ett diskussions-ämne, men också politikens starkaste begränsning. Satsningar som partierna vill göra, som mer matematik-undervisning, går knappast att genomföra de kommande åren.

Den gångna helgens sommartal blev också upptakten till höstbudgeten. Vice statsminister Isabella Lövin (MP) höll sommartal i lördags, och avslöjade en satsning på klimatarbete.

Vänsterledaren höll tal i Umeå i går. Regeringen förhandlar ju om stöd för budgeten med hans parti och Sjöstedt såg till att fylla på kravlistan med en satsning på studentbostäder och körkortsutbildning. V kräver också ett anhörig-stöd, som ska ge ersättning till exempel för att följa med sin gamla förälder på läkarbesök.

Senare denna vecka träffas ministrarna på Harpsund och diskuterar budgeten. Det är känt att den stora satsningen, tio miljarder kronor, kommer att ske på skola, vård och omsorg i kommunerna. Stats-ministerns uttalanden om den oroliga omvärlden, terrorism och sexuella trakasserier antyder också en satsning på säkerhet, polis och försvar.

Regeringen hade några framgångar innan sommaren, med den block-överskridande energiuppgörelsen, regeringsombildningen och invalet i FN:s säkerhetsråd. Nu hoppas ministrarna på en lugn höst, som hand-lar om skolan, vinst i välfärden, trygghet och sådant som inte är skan-daler och interna bråk.

Men efter den senaste veckan kan man inte vara säker. En minister fick avgå efter att ha kört bil samma kväll som hon druckit vin, en partisekreterare byttes hastigt ut och civilministern gjorde ett utspel om tiggeri som skapade trauman i Miljöpartiet och delar av Social-demokratin. Och då har den politiska hösten ännu knappt startat.

Ewa Stenberg ewa.stenberg@dn.se “

DN MÅNDAG 22 AUGUSTI 2016

”Helt orealistiskt att hinna omställningen till årsskiftet”

“Regeringen sviker. Regeringens förslag om sänkta ersättningar till kommunerna för mottagandet av ensamkommande barn och unga är tänkt att ske från årsskiftet. Det är helt orealistiskt att vi skulle hinna genomföra dessa omställningar. Omställningen - måste skjutas fram ett år, skriver M-företrädare i Skånes alla 33 kommuner.

Vi minns nog alla sommaren och hösten för ett år sedan. Enorma mängder av människor vandrade genom Europa för att söka asyl, främsta länder för deras mål var Tyskland och Sverige. Enligt statsminister Stefan Löfven skulle Sverige ta sitt ansvar och tillsammans skulle Sverige klara detta.

Sammantaget sökte 35 369 ensamkommande barn och unga asyl i Sverige år 2015. Det kan jämföras med år 2014 då drygt 7 000 ensamkommande barn och unga sökte asyl, vilket också var en historiskt mycket hög siffra. Ser man tillbaka cirka ett decennium låg de årliga siffrorna kring 400-500 ensamkommande barn per år. Efter hand insåg även regeringen att volymerna blev ohanterbara.

Kommuner pressades från olika håll och kanter och det nyanserade debattklimatet saknades. Ställde man inte upp så pekades kommunen, partiet eller den enskilda företrädaren ut av media eller av regeringsföreträdare. Flyktingkrisen jämfördes med löjliga argument som att konsumtionen till jul var större än kostnaderna för flyktingmottagandet och det handlade egentligen bara om två pizzor, ett Netflixabonnemang och en Fanta per person.

Otaliga gånger har företrädare för regeringen och statens verk stått vid journalisters mikrofoner och krävt att samtliga kommuner ska ta ”sitt ansvar” och att staten står för kostnaderna. Skepsisen har varit stor i många kommuner. En del kommuner har brottats med bostadsbrist, andra med brist på vettig sysselsättning och några kommuner har tagit emot så pass många flyktingar att det både saknats lärare och skolor. Gång på gång har staten garanterat kommunerna att så länge kommunerna bara ställer upp med det praktiska så står staten för kostnaderna.

För ganska precis ett år sedan utlovande migrationsminister Morgan Johansson (S) ett resurstillskott till de kommuner som tar emot ensamkommande flyktingbarn. I en artikel i Aftonbladet den 20 augusti förra året citeras han: ”Vi viker mer pengar till de kommuner som tar emot många asylsökande och flyktingar. De får ett rejält resurstillskott 2016. Det är en del av budgetförhandlingen som jag är mycket nöjd med.”

En månad senare bjöd statsministern in olika samhällsaktörer till ”Sverige tillsammans”, Kommuner, företag, aktörer från civilsamhället, fackliga organisationer, forskare med flera, träffades den 12 oktober för att tillsammans diskutera hur ”vi alla, oavsett var vi kommer ifrån, kan fortsätta bygga ett Sverige som är starkt tillsammans” som Stefan Löfven uttryckte det i inbjudan.

Signalerna kunde knappast misstolkas. Mer pengar till kommunerna, krafttag tillsammans och en beslutsam statsminister. Men signalerna visade sig vara röksignaler som snabbt kom att skingras med vinden.

Regeringen har nu lanserat ett förslag om ändrat ersättningssystem för mottagandet av ensamkommande barn och unga den 1 januari 2017. I förslaget sänks dygnsersättningen från 1 900 kr till 1 350 kr per barn och ung i åldern 8-17 år och från 1 900 kr till 750 kr per ung i åldern

18-20 år. Procentuellt handlar det om sänkningar på 29 procent respektive 61 procent. Det handlar alltså inte om mindre justeringar i ett system, utan om helt nya förutsättningar för kommunerna.

I promemorian (daterad 2016-06-21) med de nya förslagen står det skrivet i konsekvensanalysen (s. 48) att ”utgifterna för mottagandet av ensamkommande barn och unga kan inte tillåtas öka okontrollerat och måste också ställas i relation till andra prioriterade områden. Skattemedel ska användas på ett kostnadseffektivit sätt och omotiverat höga kostnadsökningar måste motverkas”. Det är lätt att instämma i det.

Moderaterna är givetvis för att ersättningar och kostnader för migration minskar, men det får inte ske på det sätt som nu föreslås av regeringen. Nu trampar staten på landets kommuner när man med närmast maffialiknande metoder föreslår förändringar i ersättning till kommunerna för ensamkommande barn. Med ena handen lagstiftar staten i form av riksdagen om att alla kommuner ska ta emot och att staten avgör hur många per kommun, med andra handen väljer regeringen sedan att sänka ersättningarna. I samma promemoria står det vidare att läsa att de gjorda bedömningarna ”innebär att kommunen får drivkrafter att hitta så kostnadseffektiva lösningar som möjligt” (s. 54). Det är ett cyniskt sätt att säga att staten anser att kommunerna använder för mycket pengar till att sköta det som i grunden är en statlig angelägenhet.

För att integration och mottagande ska fungera krävs det en tilltro och en ömsesidig respekt. Kommunerna måste veta att förutsättningarna inte ändras i avtal som ingåtts med staten. Denna tilltro är grundläggande och bör vara en naturlig utgångspunkt för vilken regering som helst. I alla fall för en regering som vill att landet ska vara funktionellt, för utan Sveriges 290 kommuner är det inte mycket i det vardagliga som fungerar.

Omställning tar tid och det måste regeringen förstå. Kommunernas avtal med familjehem och HVB-hem måste omförhandlas eller avslutas och nya platser måste skapas. De kommuner som själva byggt och driver egna HVB-hem måste anpassa dessa, det handlar såväl om anpassning av byggnaderna som anpassning av personaltätheten.

Det är helt orealistiskt att hinna genomföra dessa omställningar till årsskiftet. Vi menar att kommunerna behöver längre omställningstid och delar Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) bedömning att nytt ersättningssystem tidigast kan träda i kraft den 1 januari 2018.

Det är hisnande stora belopp för kommunerna att hantera. Som exempel kan nämnas att det för Staffanstorps kommun handlar om nästan 30 miljoner kronor för bara år 2017 och för Kävlinge kommun blir intäktsbortfallet 40 miljoner kronor. Vilket i båda kommunerna motsvarar en skattehöjning på över 50 öre per intjänad hundralapp, eller kraftfulla besparingar på annan typ av kommunal verksamhet.

För majoriteten av landets kommuner blir effekterna påtagliga, i absoluta tal kommer större kommuner att få intäktsbortfall som är betydligt större än i exempelkommunerna. Sammantaget handlar det om miljardbelopp.

Frågorna som infinner sig är om det går att lita på staten i framtiden och är det nu vi börjar skönja hur regeringen vältrar över statens kostnader på landets kommuner?

Anders Berngarn (M), Kommunstyrelsens ordf Lomma
Pia Almström (M), Kommunstyrelsens ordf Kävlinge
Kristina Bendz (M), Kommunstyr. 2:e vice ordf Ystad
Ulf Bingsgård (M), oppositionsråd Trelleborg
Johan Bolinder (M), kommunstyrelsens vice ordf Skurup
Kenneth Dådring (M), oppositionsråd Klippan
Peter Danielsson (M), kommunstyrels. ordf Helsingborg
Kerstin Gustafsson (M), ledamot kommunstyr. Båstad
Robin Holmberg (M), oppositionsråd Ängelholm
Peter Johansson (M), oppositionsråd Kristianstad
Lars Johnson (M), oppositionsråd Burlöv
Anders Johnsson (M), oppositionsråd Simrishamn
Péter Kovács (M), kommunstyrelsens ordf Höganäs
Ninnie Lindell (M), oppositionsråd Bjuv
Eva Lindholm (M), gruppledare Hörby
Stefan Lundgren (M), kommunstyrelsens ordf Sjöbo
Carl-Magnus Nilsson (M), gruppledare Osby
Patrik Ottosson (M), gruppledare Bromölla
Anna Palm (M), kommunalråd Höör
Pär Palmgren (M), oppositionsråd Hässleholm
Birgitta Persson (M), kommunalråd Landskrona
Pontus Pålsson (M), gruppledare Åstorp
Olof Röstin (M), kommunalråd Svalöv
Christian Sonesson (M), kommunstyr. ordf Staffanstorp
Patrik Ströbeck (M), kommunstyr. 1:e vice ordf Perstorp
Per-Martin Svensson (M), kommunstyrelsens 1:e vice ordf Tomelilla
Torbjörn Tegnhammar (M), oppositionsråd Malmö
Christer Wallin (M), oppositionsråd Lund
Linda Allansson Wester (M), kommunstyr. ordf Svedala
Carina Wutzler (M), kommunstyrelsens ordf Vellinge
Henrik Wöhlecke (M), kommunalråd Eslöv
Carina Zachau (M), kommunstyrelsens ordf Örkelljunga
Patric Åberg (M), kommunstyrelsens ordf Östra Göinge “

DN SÖNDAG 21 AUGUSTI 2016

”Vi vill satsa åtta miljarder på att vidareutbilda lärarna”

“ Stärk professionalismen. Vi vill göra ett års vidareutbildning på universitet i ämneskunskaper eller ämnesmetodik till ett obligatoriskt inslag under en lärarkarriär. Skolans huvuduppgift är att lära ut kunskaper vilket förutsätter att lärarna har goda ämneskunskaper och behärskar metodiken att lära ut, skriver Jan Björklund (L).

I dagarna går alla skolelever tillbaka till skolbänken och i de flesta fall möter de starkt engagerade lärare. Skolans utmaning är nu dubbel: resultaten har sjunkit i 25 år och den trenden måste brytas. Samtidigt ska skolan möta den största integrationsutmaningen någonsin.

Om skolan misslyckas, så kommer Sverige att misslyckas. Men det omvända gäller också; om skolan lyckas kommer Sverige att lyckas.

Läraryrket är Sveriges viktigaste yrke. Men kommunaliseringen tog knäcken på yrkets status. Lönerna sjönk i förhållande till andra kommunalanställda, behörighetskraven luckrades upp, obehöriga lärare anställdes i stället för att förbättra villkoren för att få fler behöriga och fortbildningen närmast upphörde.

Alliansregeringen genomförde fyra stora reformer för att öka attraktionskraft och kvalitet i läraryrket: lärarlegitimation, förstelärarsystem, ny lärarutbildning med återinförda stadielärare och statliga bidrag till

höjda lärarlöner. Trots all kritik har den rödgröna regeringen valt att behålla dessa reformer och kallar dem nu för ”strategiska”.

Reformerna har gett ett synbart och starkt resultat. Från 10 000 för sex år sedan har nu steg för steg antalet sökande till lärarutbildningen ökat till 17 000, en ökning med hela 70 procent. Det är ett mycket starkt resultat av reformerna, men det krävs mer.

I de stora socialdemokratiska lärarutbildningsreformerna 1985 och 2001 kom ämneskunskaper att nedprioriterats. Det var ingen slump. Det finns en stark tro hos de rödgröna och hos det pedagogiska etablissemanget att ämneskunskaper är mindre viktigt i skolan. Det centrala har varit att eleverna ska lära sig att ta eget ansvar och att själva lära sig att hitta kunskaper. Det har hetat att ”kunskap blir snabbt omodern” och ”eleverna kan googla fram kunskaper när de behövs”. Detta synsätt har varit förödande.

Inpluggade faktakunskaper som regentlängder, ordklasser, multiplikationstabellen, inälvor, huvudstäder, musikstilar, gudar och statsskick skapar ett nät av kunskaper på vilket vi sen kan klistra annan information och förstå sammanhang. Ju mer information som flödar över oss, desto större blir behovet av en stark egen kunskapsbas som kan sortera i flödet.

När kursplanerna för geografi skulle fastställas menade många kritiker att det viktiga inte var att lära sig städer och världsdelar, utan i stället lära sig diskutera klimateffekten. Men jag menar att det inte går att meningsfullt diskutera klimatförändringarna utan att känna till ”Arktis” och ”Sahara”. Det går inte att förstå samtidens globala politiska utmaningar om man inte kan relatera till ord som ”Washington”, ”Mellanöstern” och ”Ukraina”. Faktakunskaper är en förutsättning för en djupare förståelse och för kritiskt tänkande. När aktörer på nätet påstår att Förintelsen inte har existerat, är den absolut bästa källkritiken att våra ungdomar har lärt sig 1900-talets historia.

I lärarutbildningen fanns förr starka inslag av ämnesmetodik, vilket är förmågan att konkret lägga upp och genomföra en lektion i ett visst ämne. Genom reformerna 1985 och 2001 har metodiken minimerats och ersatts av mer abstrakt pedagogik och didaktik. På modet är att eleven ska vara mer aktiv och läraren mer passiv. Detta fungerar för motiverade och mogna elever, medan andra blir förlorare. Ökad jämlikhet i skolan förutsätter, enligt min mening, ämneskunniga lärare som är skickliga i ämnets metodik, mer katederundervisning och mindre av att överlåta ansvar på eleverna själva.

Liberalerna presenterar i dag fler förslag för att ytterligare stärka professionalismen inom svensk lärarkår. Huvudfokus är att öka ämneskunskaper och ämnesmetodik i läraryrket.

1En omfattande vidareutbildning av svensk lärarkår. Det är märkligt att en så stor och viktig yrkeskår, med en så kunskapsorienterad yrkesuppgift, har så lite vidareutbildning.

Vi föreslår att ett års vidareutbildning på universitet i ämneskunskaper eller ämnesmetodik ska vara ett obligatoriskt inslag under en lärarkarriär. Utbildningen kan avse fördjupade ämneskunskaper i ämne som lärare redan är behörig i, eller att bli behörig i ytterligare ämne.

Utbildningen ska avse legitimerade lärare i grundskola och gymnasium som har minst tio års tjänstgöring som lärare bakom sig. Under

denna utbildning erhålls 80 procent av ordinarie lön, vilket motsvarar det som förr kallades ”tjänstledighet med B-avdrag”. Läraren ansöker själv, men kommunen ska vara skyldig att bevilja tjänstledigt för denna vidareutbildning. Studierna kan bedrivas på heltid eller deltid, ett år i sträck eller uppdelat på flera perioder.

Kostnaderna ska bäras av staten, och omfattar två miljarder kronor per år. Reformen och kostnaderna är permanenta. Under den kommande budgetperioden fram till 2020 avsätter Liberalerna således åtta miljarder kronor för denna reform. Det är den största vidareutbildningen av lärare någonsin.

2Masterexamen ett krav för att bli ämneslärare. För att legitimeras som ämneslärare ska krävas avlagd masterexamen. Detta i syfte att öka kvaliteten och attraktionskraften i yrket. Ämneslärarutbildningen är redan 5-5,5 år lång och bör inte förlängas. Däremot så krävs en omdisponering av innehållet till förmån för mer ämneskunskaper och ämnesmetodik.

3Högre antagningskrav till lärarutbildningen. Slutbetyget C i svenska från gymnasiet ska krävas för att antas till lärarutbildning för såväl grundskola som gymnasium. För att antas till ämneslärarutbildning ska dessutom krävas slutbetyget C i aktuella ämnen. För att antas via högskoleprovet ska krävas lägst resultatet 1,0. Ett lämplighetsprov vid antagningen kan därutöver sålla bort sökande som uppenbart är olämpliga att bli lärare.

4Ämneslärarutbildningen koncentreras till de sex största universiteten. Den stora spridningen av ämneslärarutbildningen till många små högskolor riskerar kvalitet och ökar lärarbristen i de mindre skolämnena. De praktiskt-estetiska högskolorna och våra tekniska universitet ska dock kunna fortsätta att utbilda ämneslärare i sina ämnen.

5 Krav på ämnesbehörighet för att sätta betyg. Numera krävs lärarlegitimation för att få sätta betyg. Det är dock fortfarande möjligt för en mattelärare att sätta betyg i musik. Nästa steg i legitimationsreformen är att kräva behörighet i rätt ämne för att sätta betyg.

Skolans huvuduppgift är att lära ut kunskaper. Det förutsätter att lärarna själva har goda -ämneskunskaper och behärskar metodiken att lära ut. Steg för steg kommer vi liberaler att föreslå de reformer som krävs för att lyfta svensk skola tillbaka till världsklass.

Jan Björklund, partiledare (L) “

DN FREDAG 19 AUGUSTI 2016

”Skandal att de oseriösa gymnasierna får fortsätta”

“Systemfel. Stora summor betalas år efter år ut till företag som driver yrkes- och lärlingsprogram i gymnasieskolan. Varje år kritiserar staten företagen och dömer ut höga vitesbelopp men fortsätter ändå betala ut offentliga bidrag så att företagen kan fortsätta att missköta sina utbildningar, skriver Daniel Suhonen och Sten Svensson, Katalys.

I dagarna börjar drygt 120 000 elever gymnasiet för första gången. Många ser fram emot inledningen på en lång resa mot studier, vuxenliv och arbete. Men för hälften av de elever som börjar på gymnasiets lärlingsprogram innebär den utbildning de valt en överhängande risk att de blir grymt besvikna.

I en rapport som presenteras i dag av idéinstitutet Katalys kan vi visa på uppenbara och systematiska kvalitetsbrister i en viktig och skör del av den svenska gymnasieskolan. De två största privata aktörerna inom praktiska gymnasieprogram bedriver i dag en i långa stycken oseriös gymnasie- och lärlingsutbildning. För svensk offentligfinansierad skola är detta en stor skandal.

Enligt marknadsförespråkarna ska den fria konkurrensen om eleverna leda till att oseriösa skolhuvudmän konkurreras ut från marknaden. De seriösa skolorna, med hög kvalitet, kommer att locka till sig eleverna samtidigt som skolor med låg kvalitet kommer att stå utan elever och bli tvungna att lägga ner sin verksamhet.

Så ser det ut i teorin men verkligheten visar en helt annan bild. Två stora skolkoncerner, Praktiska och Yrkesgymnasiet, får fullkomligt förödande kritik och stora vitesförelägganden av Skol-inspektionen för stora brister i verksamheten.

Dessa företag får offentliga bidrag som räcker till att driva skolor och undervisning med god kvalitet. Företagen får pengar till specialundervisning, modersmålsundervisning, vikarier, skolbibliotek, elevhälsa, undervisnings-materiel, lokaler med mera. Men det struntar företagen uppenbarligen i för varje år påpekar Skolinspektionen stora brister i dessa avseenden. Kritiken och bristerna rör undervisningens kärna: Eleverna är utan lärare långa perioder, det saknas lokaler och utrustning. Eleverna får inte den praktik som utbildningen kräver, det saknas specialundervisning, undervisning i modersmål och studiehandledning. Det finns också stora brister i elevhälsa, skolbibliotek och i studie- och yrkesvägledning. Tio av skolkoncernen Praktiskas skolor hade så stora brister att Skolinspektionen utdömde viten under 2015. Sammanlagt fick Praktiska viten på 8 650 000 kronor för en rad allvarliga fel och brister.

Dessa två skolföretag fuskar även på andra sätt. Praktiska har lagt beslag på stora delar av det bidrag som ska gå till arbetsgivarna på de företag som tar emot lärlingar. Koncernen Thorengruppen, som äger Yrkesgymnasiet, ansökte 2014 om att starta 10 nya gymnasieskolor och 18 nya grundskolor. Dessutom ville de utöka verksamheten vid 16 av sina befintliga skolor. Skolinspektionen avslog samtliga ansökningar med motiveringen att uppgifterna i ansökningarna inte var korrekta. Trots det kunde Thorengruppen utöka sin verksamhet under 2015. De köpte helt enkelt den konkursade skolkoncernen Karl-Oskar Utbildning och dess tio grundskolor och tre förskolor, med samman-

lagt 1 700 elever och 350 anställda. Därigenom kunde Thoréngruppen expandera utan att bli prövade av Skolinspektionen.

Trots dessa mycket stora brister som visar att dessa företag inte är lämpliga att driva skolor får de varje år nya offentliga bidrag för att fortsätta sin verksamhet. Någon nämnvärd konkurrens från andra fristående skolbolag finns inte heller. Praktiska och Yrkesgymnasiet dominerar fullständigt gymnasieskolans lärlingsutbildningar. Under förra läsåret hade dessa två företag tillsammans 53 procent av lärlingseleverna i årskurs 1. Alla kommuner i Sverige hade tillsammans 40 procent och övriga fristående skolbolag hade 7 procent. Praktiska och - Yrkesgymnasiet har dominerat gymnasieskolans lärlingsverksamhet sedan den startade i sin nuvarande form 2008.

Att driva skolor med låg kvalitet är tyvärr mycket lönsamt. År efter år har dessa skolbolag plockat ut stora vinster med undantag för gymnasieskolans krisår 2013. Verksamhetsåret 2015 redovisade Praktiska ett resultat på 45 miljoner kronor och Thorengruppen 78 miljoner kronor. Under 2011 fick dessutom ägarna till skolkoncernen Praktiska (som då hette Baggium) ytterligare 170 miljoner kronor när företaget såldes till det norska riskkapitalistföretaget FSN Capital.

Systemfelen visar sig när dessa missförhållanden pågår år efter år. Stora offentliga summor betalas ut till företag som grovt missköter sin verksamhet samtidigt som de plockar ut stora vinster. Varje år kritiserar staten företagen och dömer ut höga vitesbelopp men fortsätter trots det att betala ut nya offentliga bidrag så att företagen kan fortsätta att missköta sina lärlingsutbildningar.

Men den svenska skolpolitiken är än märkligare än så. I ett projekt som heter ”Samverkan för bästa skola” har Skolverket och Skolinspektionen gemensamt utsett ett antal huvudmän som ska få statligt stöd för att höja kvaliteten i sina skolor. Skolkoncernen Praktiska är en av dem. Först missköter denna koncern sina skolor å det grövsta. Staten kritiserar denna grova misskötsel genom Skolinspektionen. Sedan får koncernen extra stöd från Skolverket och Skolinspektionen på grund av att den är så misskött. Ju sämre verksamheten fungerar desto mer pengar går till företaget. Det utgår idag därmed statlig bonus till oseriösa skolhuvudmän.

Detta kan pågå för att samhället har abdikerat från sin uppgift att erbjuda alla en likvärdig gymnasieskola av hög kvalitet. I valfrihetens namn erbjuder samhället eleverna inom lärlingsutbildningarna en undermålig utbildning trots att samhället till samma kostnad skulle kunna erbjuda en utbildning av god kvalitet i kommunal regi. Aktiebolagens rätt att göra vinster sätts före elevernas rätt till en bra utbildning.

Exemplet Praktiska och Yrkesgymnasiet visar den svenska skolpolitiken i blixtbelysning. Blandningen av marknadsstyrning, där aktiebolagen fått helt fria tyglar, i kombination med en politisk målstyrning innebär att vare sig marknadskrafter eller målstyrning fungerar. Elever och samhälle är de stora förlorarna i detta system medan Praktiska och Yrkesgymnasiet kan plocka ut stora vinster.

Regeringen utreder i skrivande stund hur vinsterna skall begränsas och skattepengar gå till det de är avsedda för. Utredaren, Ilmar Reepalu, har hittills talat om en begränsning av utdelningarna. Men bristerna inom yrkesprogrammen är så stora att man måste vara beredd att lyfta

frågan om inte vinstdrivande aktörer riskerar att förstöra själva syftet med den -offentligfinansierade skolan: att garantera en god utbildning till alla. Frågan blir annars hur långt regeringen ska gå för att bygga in säkerhetsventiler mot det som även Moderaterna insett är ett problem: en lång rad oseriösa aktörer och dåliga friskolor.

Inom kort kommer en ny gymnasieminister att tillträda. För det nya statsrådet borde uppdraget att rädda gymnasieskolans yrkes- och lärlingsprogram från oseriösa privata aktörer ges högsta prioritet. Allt annat är en skandal.

Daniel Suhonen, chef vid fackliga idéinstitutet Katalys

Sten Svensson, utredare Katalys och medlem av Nätverket för en likvärdig skola

Rapporten ”Med låg kvalitet som affärsidé – en granskning av oseriösa vinstdrivande aktörer inom gymnasieskolans yrkesprogram”, finns på katalys.org. “

DN ONSDAG 17 AUGUSTI 2016

”Så ska skolan hantera den växande psykiska ohälsan”

“ Skolstart. Sedan 1990-talet har den psykiska ohälsan ökat kraftigt, vart femte barn mår dåligt. Lärare och rektorer behöver bättre stöd i arbetet med att möta dessa elever. En stark elevhälsa, trygg arbetsmiljö och ett medvetet pedagogiskt arbete kan vara avgörande i det arbetet, skriver utbildningsminister Gustav Fridolin (MP).

Sverige har aldrig varit rikare, men våra barn mår allt sämre. Sedan 1990-talet har den psykiska ohälsan ökat kraftigt, vart femte barn mår dåligt. Bland elever som inte når kunskapskraven märks nyanlända som gått kort tid i svensk skola och elever som inte fått tillräckligt stöd i tid, men också elever som drabbas av psykisk ohälsa. För att vända kunskapsutvecklingen i skolan måste vi ge eleverna rätt förutsättningar för att lära. Under höst-terminen kommer skolor kunna ta del av statliga medel för att bygga ut elevhälsan. Det är viktigt för alla elever, och för skolans möjlig-heter att nå de elever som i dag har det svårast.

Runt om i landet väntar lärare in sina klasser. Dagarna innan skolstart används till att planera lektioner och lära av varandras pedagogiska metoder. Elever har olika förutsättningar för lärandet och lärarens profession ligger mycket i kompetensen att ge olika elever lika förutsättningar att erövra kunskap.

Det handlar bland annat om att nå elever med psykisk ohälsa. Lärare brottas då med de riktigt svåra frågorna: Hur når man fram till en elev

som mår för dåligt för att koncentrera sig? Hur övertygar man en tjej som inte vågar vara öppen med sin kärlek om nyttan med ekvationer? Hur möter man ett barn som haft det så jobbigt hemma under lovet att oron för vad som ska hända när den här skoldagen är slut gnager sig genom schemat?

Ansvaret att uppfostra och ge barn trygghet är föräldrarnas, inte lärarnas. Skolan är ingen rastplats från livets svårigheter utan platsen där man ska nå kunskaperna man behöver i livet. Kunskapsuppdraget är huvuduppdraget, och just därför måste skolan möta elevers olikheter.

Psykisk ohälsa handlar inte om var man kommer ifrån, den handlar om hur man mår. Den drabbar unga med alla bakgrunder, och har olika skäl. En del studier pekar på en oro som växer när ungas självbild och kravbild inte möts. De många möjligheterna blir lätt till stora krav när man matas med bilder av vad det är att vara lyckad. Andra pekar på att även om Sverige är ett bra land att leva i, så är vi del av en otrygg värld. Den som själv har släkt i ett krigshärjat land kan inte lämna tankarna på dem utanför klassrummet. När världen krymper kan krig eller klimatförändringar väcka en existentiell ångest, även hos de yngsta.

Stress hos föräldrar riskerar att bli stress hos barnen. Och medan en förälder stressas av kraven på att skjutsa till alla barnens fritidsaktiviteter, stressas en annan av att inte ha råd med barnens fritidsaktiviteter. Samtidigt som Sverige blivit rikare har klyftorna växt. Vi har områden där det är vanligare bland vuxna att sakna ett jobb än att ha ett. En del unga som känner oro gör det för familjens ekonomiska situation. Andra oroas över om man alls kommer kunna få ett jobb och makt över sitt liv som vuxen. Det finns unga som tidigt dras in i en destruktiv eller kriminell miljö. Utslagningen drabbar då inte bara de som slås ut, klyftornas konsekvenser påverkar tryggheten också för den som växer upp med bättre förutsättningar.

Skolan är en spegel av samhället. Det innebär att allt vi gör för att minska klyftor och öka ungas trygghet också underlättar för skolans kunskapsuppdrag. Höjt underhållsstöd för ensamstående föräldrar och glasögon till barn som behöver det är inte bara god välfärdspolitik, det är kunskapspolitik. Samtidigt har skolan aldrig nöjt sig med att bara spegla samhället, skolan bygger samhället. När klyftor växer ska skolan överbrygga klyftor. Kärnan i ett kunskapssamhälle är att alla barn, oavsett uppväxtvillkor, ska få en ärlig chans.

Skolan kan stärkas för att ge lärare och rektorer bättre stöd i arbetet med att möta elever som mår eller riskerar att må dåligt. En stark elevhälsa, trygg arbetsmiljö och ett medvetet pedagogiskt arbete kan vara avgörande för eleverna som lever bakom statistiken om den växande ohälsan.

När elevhälsan fungerar som bäst når den eleverna redan i ett förebyggande arbete. Det kan ha stor betydelse för skolresultaten. Men i dag saknar elevhälsan ofta resurser och blir otillgänglig. Regeringen anslår nu medel för fler anställda och stärkt kvalitet och det är viktigt att de når fram. Det ger också lärare mer tid att vara just lärare. Lärarens uppgift är det pedagogiska arbetet, när elever behöver annat stöd måste man som lärare kunna arbeta tillsammans med psykolog och kurator.

Arbetsro i klassen och trygghet på rasten och nätet är avgörande för både elevers lärande och självkänsla. Ingen ska behöva uppleva mobbning på sin arbetsplats. Vi har skolor i Sverige som lyckas bra i arbetet med att bygga trygga miljöer, men kunskapen har inte alltid spridits i skolsystemet. På regeringens uppdrag byggs nu långsiktiga nationella skolutvecklingsprogram upp. Det ska ge skolor möjlighet att lära av varandra i arbetet mot mobbning.

Gemensamt respekterade ordningsregler kan spela stor roll för arbete mot såväl kränkningar som störande moment i undervisningen. Vi följer upp arbetet med ordningsregler för att kunna stärka råden och stödet till skolorna.

Ohälsan drabbar tjejer och unga hbtq-personer hårdare. I de nationella skolutvecklings-programmen ges också stöd i arbetet med jämställd och normkritisk pedagogik. Elever ska ha samma utrymme oavsett kön och aldrig behöva bli osynliggjorda i lärsituationen.

Trygga elever har bättre chans att nå kunskapskraven, och det omvända gäller också. Kunskap ger trygghet. Elever som inte i tid får det stöd man behöver i lärandet, riskerar att få allt svårare att tillgodogöra sig undervisningen. Det bryter inte bara ner resultaten, utan också självförtroendet. Regeringens läsa-skriva-räkna-garanti ska ge elever rätt till stöd i tid och säkerställa att små hinder inte växer till stora problem. Mer specialpedagogik är bra för alla elever och särskilt betydelsefullt för barn med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, en - annan grupp unga som i dag är överrepresenterad i ohälsan.

I slutändan handlar allt om lärarens tid med eleverna. Lärandet uppstår i relationen mellan lärare och elev, och när fler elever mår sämre blir det arbetet svårare. Vi bryter nu med nedskärningarna. Under förra regeringen skars nästan 10 000 medarbetare bort från skolan. Vi har anställt 13 000 pedagogiska medarbetare. Med stor och allvarlig lärarbrist betyder det mycket.

Sverige ska återbygga en stark skola som ger alla elever de kunskaper man behöver för livet. Skoldebatten måste handla om vilka kunskaper våra elever får med sig. För att stärka prestationerna måste vi stärka de som ska prestera. Eleverna måste våga tro på sig själva, klara att arbeta hårdare, och må bra i skolan. Skolan är den viktigaste investeringen i samhällsbygget.

Gustav Fridolin (MP), utbildningsminister “

DN SÖNDAG 14 AUGUSTI 2016

”De nyliberala doktrinerna har blivit EU:s grundlag”

“Efter Brexit. Till att börja med såg opinionen på EU med välvilja, som ett konstruktivt samarbete. Men idéer om marknadens överhöghet högg tag i unionens byråkrati och medlemsländernas politiker. De stora politiska partierna hejade på, men talade inte med väljarna om det, skriver förre S-ministern Carl Tham.

Det har hållits många folkomröstningar i EU-länderna under de senaste decennierna. I de allra flesta fall har en majoritet röstat nej till den EU-politik som rekommenderats av de ledande partierna, ekonomerna, medierna, facket, -näringslivet och de som anser sig betyda något. Så var det också i Sverige i EMU-omröstningen 2003. Så var det nu i Storbritannien.

Det är uppenbart att det finns ett stort gap, ett tomrum, mellan partiernas företrädare och deras väljare. I folkomröstningar formeras helt andra åsikter än de som de ledande partierna normalt släpper fram. Det är detta gap mellan väljarna och de meningsbärande partierna som är det verkliga hotet mot demokratin i Europa.

Man talar nu som tidigare om ett ”demokratiskt underskott” i EU, nog så typiskt en ekonomisk term. Det är vilseledande. EU kan inte – om det inte omvandlas till en federation – fungera som en representativ demokrati. Det är i medlemsländerna demokratin måste utövas. Det är där det demokratiska underskottet finns. I EU-frågor är de ledande politikerna långt bort från sina väljare. Det är detta förhållande som borde vara huvudfrågan för de diskussioner om EU:s framtid som nu skall föras.

Hur har detta gap uppstått?

EU och dess föregångare EEC har kanske aldrig varit verkligt breda och djupt populära, men har ändå fram till mitten på 1990-talet omfattats med välvilja och betraktats som ett konstruktivt samarbete baserat på värderingar som de flesta kunde ansluta sig till. Framför allt var det ekonomiskt gynnsamt. Så var opinionen i de stora kontinentala länderna, men också i det Storbritannien som en gång röstade för att landet skulle stanna i EEC. För att inte tala om i de kommunistbefriade länderna i Öst- och Centraleuropa när de fick chansen att ansluta sig. Också i Sverige, där en hyfsad majoritet röstade för medlemskap på 90-talet.

Men de nyliberala idéerna om marknadens överhöghet och konkurrensens välsignelser högg tag i unionens byråkrati – liksom i medlemsländernas politiker. Det europeiska tänkandet kom alltmer att påverkas av nyliberala doktriner och till sist blev marknaden EU:s grundlag.

Från att ha varit en förening som skulle domptera marknad och kapital blev huvuduppgiften att ständigt öppna nya fält för konkurrens och marknadslösningar. Den fria rörligheten som nu anses sakrosankt var inte något påfund av mångkulturella idealister utan en självklar del i en nyliberal konstruktion. Kapitalets intressen såg klarsynt vilka möjligheter den skulle ge för lönepress medan ideologerna förstod att den skulle kollidera med de nationella välfärdssystemen och därmed kanske också reducera dem. Den nyliberala ekonomen Friedrich Hayek – som ju också var Thatchers rådgivare – hade tidigt insett att det var just så en europeisk ekonomisk union skulle verka. Den skulle,

menade han, bli ett effektivt hinder för en social styrning av ekonomin och det var just precis det han eftersträvade.

EU har därför till synes för evigt cementerat 80-talets nyliberala ekonomiska doktriner. Det är den politiken som under decennier bidragit till att hålla arbetslösheten uppe och den -offentliga välfärden nere. Det är vad människor ser och upplever. EU uppfattas inte längre som något välvilligt utan som ett hot.

I enlighet med de nyliberala doktrinerna har utvecklingen försvagat demokratin och stärkt teknokratin. Den brittiska statsvetaren Christopher Bickerton har i en skarpsinnig bok visat hur nationalstaterna förvandlats till medlemsstater. Det innebär att de nationella byråkratierna sammanflätas med varandra i ett oavbrutet förhandlande. Dessa horisontella maktlinjer blir viktigare än de vertikala mellan regeringar och deras egna samhällen. Staten/EU fjärmas från samhället och de demokratiska institutionerna försvagas.

Om de stora politiska partierna hade gjort motstånd hade utvecklingen kunnat bli en annan. Men man gjorde inte motstånd utan hejade på, men det var inget man talade med sina väljare om. I stället undvek man systematiskt alla EU-frågor som kunde skapa verklig politisk konfrontation, mellan partierna och inom partierna.

Inom EU:s interna kretsar utvecklades en särskild politisk rytm där man försökte undvika viktiga ställningstaganden som kunde störa ett val i någon medlemsstat, alltså att väljarna genom sin valhandling kunde tänkas påverka besluten. Återigen: Det var inte nödvändigtvis intriger av dessa beryktade EU-byråkrater utan medlemsländernas regeringar som önskade denna diskretion. De ledande europeiska partierna har spelat denna antidemokratiska charad under lång tid samtidigt som man offentligt vridit sina händer över det ”demokratiska underskottet”.

Nu skördar vi frukterna av denna medvetna underminering av de nationella demokratiska institutionerna samtidigt som den nyliberala jaggernauten rusat vidare. Resultatet är inte bara Brexit utan också ett allmänt missnöje och en växande populism som breder ut sig i Europa. Samtidigt är denna populism på en avgörande punkt ense med den europeiska elit man hela tiden kritiserar: Man ifrågasätter den parlamentariska demokratin. För den europeiska eliten, politisk eller teknokratisk, är demokratin närmast ett hinder och pressar regeringar till ”oförnuftiga” beslut; för populisten är den ett hinder för vad man gärna vill kalla för den ”verkliga folkviljan”, en klassisk totalitär formulering. Populister och teknokrater är en farlig kombination.

EU kan inte reformeras eller föras närmare folket, som det ofta heter, utan att man först och främst vitaliserar de nationella demokratierna. Men trots allt prat i Brexits skugga om djupgående förändringar i EU är mitt tips att mycket lite kommer att hända – om inte den europeiska socialdemokratin inser att man står vid vägens ände. För att återfå legitimitet och förtroende också för EU krävs en ny politik, bort från teknokratin, de nyliberala doktrinerna och det destruktiva konkurrenssamhälle som har skapats. Det är en lång politisk resa som också kräver en öppen politisk dialog och konfrontation om vad som kan och bör göras av EU. Politisk hederlighet, öppenhet och reformism – det klingar onekligen ovant i EU men är kanske inte omöjligt.

Carl Tham, utbildningsminister (S) 1994–1998, Sveriges ambassadör i Tyskland 2002–2006 “

DN LÖRDAG 13 AUGUSTI 2016

”Bättre system behövs för att upptäcka forskningsfusk”

“Forskningsetik. Sedan 2011 har endast sex ärenden om vetenskaplig oredlighet behandlats på nationell nivå. Så låga siffror tyder snarare på ett dåligt fungerande system än en synnerligen ”redlig” forskarkår. Vi menar att regelverket behöver förstärkas på centrala punkter, skriver Göran Collste, Kjell Engelbrekt och Paul Hjemdahl.

I Sverige har man i år uppmärksammat forskningsetik i samband med specifika fall av misstänkt vetenskaplig oredlighet vid Karolinska institutet och Linköpings universitet, liksom för några år sedan vid Uppsala universitet, Göteborgs universitet samt Försvarshögskolan.

Uppmärksamheten riktas dock nästan uteslutande emot individer, forskningsmiljöer och rutiner i omedelbar anslutning till det enskilda ärendet, medan övergripande regelverk och normer sällan diskuteras. Gällande lagstiftning syftar främst till att förebygga avvikelser från god forskningssed, men försummar dessvärre att skapa goda förutsättningar för att upptäcka, utreda och hantera allvarliga fall av vetenskaplig oredlighet.

Forskare kan ställas inför en rad etiska frågor: hur individers rättigheter respekteras, hur djur som används i forskningen behandlas, hur forskningsresultaten omhändertas och så vidare. -Vetenskaplig oredlighet innebär att forskare bryter mot grundläggande principer för god forskningssed genom att hitta på eller förbättra sina data, eller plagiera andras forskningsresultat.

En god forskningssed är beroende av att forskningsetik utgör en integrerad del av kontinuerlig kvalitetsprövning på lärosätet. Givet de allt högre prestations- och lönsamhetskrav som ställs på forskare verksamma vid universitet, högskolor och andra forskningsmiljöer finns en väsentlig risk för att de forskningsetiska normerna åsidosätts. När så sker uppstår allvarliga trovärdighetsproblem för samtliga inblandade individer och lärosäten.

Det är avgörande att det regelverk som utformas och de normer detta vilar på inte ”sväljer kameler”, det vill säga misslyckas med att identifiera, utreda och hantera konsekvenserna av vetenskaplig oredlighet. Denna uppgift är komplicerad eftersom fri forskning är avhängig ett vetenskapssamhälle där individer, grupper och institutioner inte lägger band på sin egen eller andras kreativitet. Regelverket får med andra ord inte uppmuntra till okynnesanmälningar som bottnar i organisatorisk rivalitet, kamp om forskningsmedel, eller andra motsättningar.

Etikprövning av forskning på människor har i Sverige utvecklats under de senaste femtio åren och är lagreglerad sedan drygt tio år. År 2015 behandlades 5 600 projektansökningar och det tycks ha utvecklats en tillfredsställande praxis på området, även om Macchiarinis forskning på konstgjorda luftstrupar och Linköpingsforskarens på konstgjorda hornhinnor utgör aktuella exempel på grova övertramp.

När det gäller frågan om vetenskaplig oredlighet finns dock inte något motsvarande system. Det visar bland annat det faktum att den

expertgrupp som prövar ärenden om oredlighet på nationell nivå sedan 2011 endast behandlat sex (!) ärenden. I Macchiarinifallets kölvatten har antalet anmälningar ökat något men internationell erfarenhet visar att så låga siffror snarare antyder systemineffektivitet än en synnerligen ”redlig” forskarkår. Sannolikt förstärktes benägenheten att sopa forskningsetiska missförhållanden under mattan av 2011 års ”autonomireform” av det svenska högskole-väsendet och av att hanteringen av misstänkt vetenskaplig oredlighet flyttades från Vetenskapsrådet till Centrala etikprövningsnämnden året dessförinnan.

I kommittédirektivet till den statliga utredning som tillsattes i december 2015 ingår att utreda ”hur högskolors ansvar för upprätthållande av god sed i forskningen vid behov kan förtydligas” samt ”vid behov föreslå en ny ändamålsenlig organisation för oberoende utredningar av oredlighet i forskning”. Vi menar att behoven inte bara föreligger på lärosätesnivå utan i hela forskningssektorn. Regelverket behöver förstärkas på centrala punkter som i sin tur underbyggs av ett normsystem som inte främst knyter an till rättsregler, professionell etik (till exempel inom läkar-, lärar- och officerskåren), eller organisatoriska och ekonomiska intressen.

Forskningsetik bör betraktas som ett separat normsystem, sedan århundraden knutet till akademisk och vetenskaplig praktik. Dess yttersta väktare bör varken vara myndigheter, domstolar, medier, eller representanter för näringsliv eller civilsamhälle, utan framstående och demonstrerat oberoende företrädare för forsknings-professionen. Bäst lämpade att bedöma bristande forskningsetik och vetenskaplig redlighet är naturligt nog vetenskapsutövarna själva.

I den reformprocess som många av oss hoppas att den pågående utredningen ska föranleda ter sig fyra element särskilt väsentliga:

1 Enande kring en definition av vetenskaplig oredlighet som innefattar både uppsåt och grov oaktsamhet men som inte lånar sig till okynnesanmälningar av forskning av medioker/dålig kvalitet (härvidlag ligger ansvaret på enskilda lärosäten och forskningsmiljöer).

2 Att akademiska lärosäten och andra institutioner med betydande forskningsverksamhet förses med en tydligare skyldighet att följa upp, kartlägga, och initialt utreda grunder för anklagelser (ifall man bedömer sig ha tillräcklig kompetens och jävsrelationer inte föreligger), samt därefter rapportera misstänkta fall av vetenskaplig oredlighet till en oberoende, nationell instans för en ojävig fullständig utredning (Se Hjemdahl och Riis, DN Debatt 17/11 2007).

3 Att denna oberoende, nationella instans ges tillräckliga resurser för att kunna såväl överpröva initiala utredningar på högskolenivå som grundligt utreda misstänkta fall av vetenskaplig oredlighet. Denna instans bör även ha rätt att initiera en egen utredning i relation till enskilda forskare om misstänkt oredlighet alls inte uppmärksammats.

4 Att ett reviderat regelverk väsentligt förstärks ur ett rättssäkerhetsperspektiv både med avseende på anmälare och misstänkt för oredlighet, eventuellt genom införande av en särskild utredningssekretess till dess att ett ärende avslutats.

Noteras bör att ovanstående element inte kräver ”juridifiering” av regelverket i syfte att skapa tydliga principer och konsekvent regel-

tillämpning. Rättslig expertis bör bistå men inte ersätta den vetenskapliga prövning som ytterst avgör vad som utgör oredlighet.

För att ytterligare understryka att misstänkt vetenskaplig oredlighet hanteras av vetenskapssamhället, utan inblandning från rättsväsende, arbetsgivare eller fackliga företrädare, bör den nationella, oberoende instansen kunna rekommendera fråntagande av relevant akademisk titel eller avskiljande från arbetsuppgifter i särskilt allvarliga fall. Den fullständiga utredningen av misstänkt oredlighet bör således separeras från den utredde forskarens eget lärosäte för att minimera risken för jäv, men ansvaret för att reagera adekvat på konstaterade fall av oredlighet åligger givetvis den akademiska organisationen och berörda arbetsgivare.

Göran Collste, professor i tillämpad etik vid Linköpings universitet, f d ledamot av Expertgruppen för vetenskaplig oredlighet vid Centrala etikprövningsnämnden (CEPN)

Kjell Engelbrekt, professor i statsvetenskap och ordförande i Rådet för forskningsetiska frågor vid Försvarshögskolan

Paul Hjemdahl, senior professor i klinisk farmakologi vid Karolinska institutet (KI), f d sekreterare i Medicinska forskningsrådets nämnd för forskningsetik och ordförande i KI:s regionala forskningsetikkommitté samt mottagare av KI:s etikpris 2009 “

DN TORSDAG 11 AUGUSTI 2016

Sveriges små kommuner halkar efter i digitalisering”

“Kommunenkät. Digitaliseringen är det som på allvar kan mota urbaniseringen. Långt från närmsta stad kan företag verka, patienter få vård och medborgare få samhällsservice. Därför är det alarmerande att landets mindre kommuner inte lyckas hänga med i digitaliseringen, skriver Mikael Ek, Svenska stadsnätsföreningen och Peter Lindroth, Småkom.

Digitaliseringen sägs sudda ut geografiska gränser. Vi kan i dag presentera siffror som visar på motsatsen. Medan hela det svenska samhället digitaliseras i hög fart halkar de små kommunerna efter.

Säg det samhällsområde där digitaliseringsdebatten inte går het. Näringsliv, kulturliv och den offentliga sektorn befinner sig just nu i det som sannolikt är vår tids största samhällsförändring.

I början av juli presenterade organisationen World Economic Forum en rapport där Sverige utsågs till världens tredje bästa land på digitalisering. Internetanvändning, digital infrastruktur, konsumentpriser, företagsvillkor, kompetenstillgång och e-förvaltningstjänster är några av de områden som påverkar placeringen.

Det svenska näringslivet var tidigt ute med att anpassa sina verksamheter. Såväl handel som bankväsende skapade tidigt digitala lösningar som effektiviserade bolagens verksamheter till nytta för både kunden och dem själva.

Det offentliga låg länge efter men under det senaste året har digitaliseringssatsningarna duggat tätt. När vi mäter digitaliseringsprocesserna ute hos landets kommuner får vi däremot fram oroväckande statistik:

I Svenska stadsnätsföreningens enkät riktad till landets ledande kommunpolitiker och tjänste-män visar det sig att skillnaderna är stora mellan landets stora och små kommuner. Medan 9 av 10 kommuner med fler än 50 000 invånare uppger att de erbjuder digitala välfärdstjänster, är motsvarande siffra i landets små kommuner, med färre än 11 000 invånare, 4 av 10.

Synen på stöd från regeringen och dess myndigheter skiljer sig också stort. Dubbelt så många av de större kommunerna, 49 procent, anser att det är upp till varje kommun att själv lösa digitaliseringen av välfärden. Motsvarande siffra hos de mindre kommunerna är 26 procent.

Sverige är som bekant ett till ytan stort land och förutsättningarna för landets kommuner skiljer sig åt. Det som däremot förenar dem är behovet av att effektivisera sina verksamheter.

Att offentliga instanser, som myndigheter, landsting och kommuner digitaliseras har flera fördelar för såväl verksamheterna i sig som för invånarna. Effektiviseringar inom exempelvis äldrevården möjliggörs så att personalen lägga mer tid på de sysslor där den sociala samvaron är viktig. Många offentliga verksamheter lider dessutom av resursbrist. Svårigheter att hitta såväl skolpersonal som handläggartjänster är ett stort problem på flera håll runt om i landet, inte minst i de mindre kommunerna.

Den viktigaste aspekten med digitalisering är möjligheten till ökad service. För kortare handläggningstider i exempelvis bygglovsärenden eller möjlighet att välja så kallad nattkamera framför besök av hemtjänstpersonal på natten gynnar medborgaren i betydligt större utsträckning än kommunen.

Digitaliseringen skapar också unika möjligheter. Det är det kanske starkaste verktyget för att motverka urbaniseringen: företag kan med digitaliseringen verka lika bra oavsett om det är 20 eller 2 mil till närmaste stad. Patienterna i glesbefolkade kommuner kan i många fall ges lika bra vård med hjälp av digitala verktyg som det tidigare krävts långa resor för att få del av.

Just därför är det alarmerande när vi ser hur landets mindre kommuner inte lyckas hänga med i utvecklingen.

Målet för regeringens IT-politik är att Sverige ska vara bäst i världen på att tillvarata digitaliseringens möjligheter. Vi förutsätter att man här syftar på hela vårt land. Då måste de mindre kommunerna få stöd i den omställningsprocess som nu präglar vårt samhälle.

Sedan någon månad tillbaka har civilminister Ardalan Shekarabi ansvar för de frågor som rör det offentligas digitalisering. Det innebär att den ministerportfölj som har det övergripande ansvaret för det offentliga Sverige nu också ansvarar för dess digitalisering. Det är ett viktigt steg i rätt riktning.

Men Ardalan Shekarabi kommer inte till ett dukat bord. Såväl regeringens Digitaliseringskommission som Riksrevisionen flaggar för att det offentliga Sverige halkar efter våra grannländer i övriga Europa.

Det är med andra ord hög tid för konkreta åtgärder som möjliggör ökad digitalisering i så väl landets små och stora kommuner. För att lyckas med detta efterfrågar vi och landets ledande kommunföreträdare:

1 En digital agenda för landets kommuner. I vår enkät svarar 8 av 10 ledande kommunföreträdare att de efterfrågar en tydligare beskrivning över vilka digitala tjänster och lösningar som regeringen förväntar sig att kommunerna ska erbjuda sina invånare.

2 Det är hög tid för mer än bara kloka ord. Sedan regeringen tillträdde för två år sedan har ett antal råd och kommissioner tillsatts med syfte att främja samhällets digitalisering. 8 av 10 ledande kommunföreträdare efterfrågar konkreta handlingsplaner och verktyg som är möjliga att använda som underlag i den egna kommunens digitaliseringsarbete.

3 Det måste bli enklare för landets kommuner att samarbeta kring digitalisering och bredbandsutbyggnad. I dag finns ett antal regler, exempelvis lokaliseringsprincipen, som hämmar samarbeten eller kräver onödig byråkrati för att kringgås. 9 av 10 ledande kommunföreträdare efterfrågar regelförändringar som gör det möjligt för kommunerna att samverka över kommungränserna i större utsträckning än i dag.

4 Jordbruksverkets regelverk kring stöd för bredbandsutbyggnad måste ses över. Av de kommunföreträdare som inte anser att regeringen gör tillräckligt för bredbandsutbyggnaden uppger åtta av tio att regelverket kring Jordbruksverkets stöd för bredbandsutbyggnad behöver förenklas. Det är orimligt att utbyggnaden av samhällskritisk infrastruktur ska präglas av snåriga regelverk och ideella insatser.

5 En förutsättning för att lyckas med en kommuns digitalisering är att invånarna kan ta del av tjänsterna. Fortfarande saknar 4 av 10 svenska hushåll tillgång till fiberbredband. På landsbygden, som ofta präglar landets små kommuner, är 8 av 10 hushåll fortfarande utan en snabb och modern uppkoppling. Detta gap måste slutas så att även invånarna utanför storstäderna ges möjlighet att ta del av digitaliseringens möjligheter.

Sveriges kommuner var, med sina stadsnät, tidigt ute med att bygga ut det svenska bredbandsnätet. Tack vare dem har vi i dag både ett av världens mest utbyggda bredbandsnät och bland de lägsta slutkundspriserna. Med andra ord har vi rätt förutsättningar för att ligga i framkant inom offentlig digitalisering. Trots det halkar vi efter. Nu krävs krafttag för att invånarna i landets kommuner, såväl stora som små ges rätt förutsättningar att ta del av digitaliseringens möjligheter.

Mikael Ek, vd, Svenska Stadsnätsföreningen

Peter Lindroth, ordförande i Småkom, de små kommunernas samverkansorganisation samt kommunstyrelsens ordförande i Karlsborg “

DN TORSDAG 4 AUGUSTI 2016

”Alla ämneslärare i högstadiet måste undervisa i läsförståelse”

“Nya satsningar behövs. Alla högstadielärare borde verka som språkutvecklare i sitt skolämne och lärarnas fortbildning bör vara anpassad efter elevernas olika behov. Det är orimligt att ansvaret för fortbildning i dag ligger på den enskilda lärarens ork att - skaffa sig den på fritiden, skriver läsforskarna Gunilla Molloy och Barbro Westlund.

Larmrapporter om svenska elevers sjunkande läsförmåga kommer med viss regelbundenhet och når sin höjdpunkt när Pisaresultaten publiceras, nästa gång i december. Men alltför sällan undersöks de bakomliggande orsakerna till nedgången utifrån ett ämnesdidaktiskt perspektiv, det vill säga hur undervisningen ska anpassas efter respektive skolämne. Ett exempel på detta är en larm-rapport publicerad av Lärarnas riksförbund (LR) 2014, där grundskollärares uppfattningar om elevers läsförmåga undersöktes via enkätsvar. Resultatet visar att hela 40 procent av de 1 035 tillfrågade högstadielärarna, med ansvar för svenskämnet, anser att deras elever inte har tillräcklig läsförståelse när de börjar årskurs 7, vilket ansågs vara det mest alarmerande resul-tatet. Detta väcker några centrala frågor som bör uppmärksammas när skolans fallande resultat i läsförståelse diskuteras. Särskilt som bristande läsförståelse får effekter i alla skolämnen.

Med utgångspunkt i LR:s studie och med ett ämnesdidaktiskt perspektiv genomför vi, två läsforskare med didaktisk inriktning, en forskningsstudie som består av djupintervjuer i två omgångar med elva högstadielärare som arbetar i kommunala skolor i Stockholms stad. Lärarna ansvarar för svenskundervisningen i årskurs 8, oftast i flera parallellklasser. Totalt ansvarar lärarna för svenskundervisningen av 386 elever. Samtliga lärare har lång erfarenhet av läraryrket. Vår intervjustudie bekräftar resultaten i LR:s studie, nämligen att många högstadieelever inte förstår vad de läser. Men den tillför också ny kunskap om bakgrunden till det som LR beskriver som de ”mest alarmerande resultaten”.

Ett sådant exempel är att de tillfrågade lärarna i LR:s undersökning inte skiljde mellan läsförmåga och läsförståelse. Dessa två begrepp användes ofta synonymt, trots att de beskriver- två helt olika kompetenser. Läsförmåga innebär att behärska både den tekniska sidan (kunna avkoda text; läsflyt) och förståelsesidan (kunna tolka och skapa mening i olika texter). Vår -studie visar att lärarna anser att de flesta eleverna har god läsförmåga, men också att en fjärdedel av dem inte förstår vad de läser, trots att de avkodar tekniskt korrekt.

”De lär sig att luras”, säger en lärare om flera av sina elever och tillägger: ”För de är rädda att bli upptäckta.” De elever hon refererar till har just en god ordavkodning, men en svag läsförståelse. Begreppet ”språkstörning” förekommer också i intervjuerna. Det används ibland då lärarna är osäkra på om elevens svårigheter beror på bristande kunskaper i svenska eller på en neurologisk diagnos. Lösningen kan då bli att eleven testas för olika diagnoser eller att läraren söker andra förklaringar som att ”han har ju en helt annan bakgrund, hans föräldrar är inte från Sverige, han har adhd, han har motstånd mot att läsa och tycker det är jättejobbigt, men jag tror det har med koncentration att göra”. Att en lärare inte vet vad som är problemet och vilket stöd en

elev behöver för sin språkutveckling ökar svårigheten att sätta in ett relevant sådant.

Att faktatexterna är svårast för eleverna beror enligt svensklärarna på att många lärare i NO- och SO-ämnena inte undervisar i hur man läser sådana texter. Att varje skolämne har ett speciellt ämnesspråk, som ”atom”, ”algoritm” eller ”demografi”, är de flesta lärare medvetna om. Men facktexter kräver andra lässtrategier än en skönlitterär text, strategier som eleverna be-höver lära sig av sina ämneslärare inom respektive ämne. ”Eleverna misslyckas ofta på proven, speciellt om de har en lärare som går igenom en massa på lektionen och sedan säger ’gå hem och läs på det här’”, säger en svensk-lärare som ofta får sitta med elever som behöver- få NO-texternas ämnesspråk förklarade för sig. Att svensklärare, som ibland föreslås, därför ska prioritera facktexter är att bortse från det faktum att det är ämneslärarna inom varje fackämne som ska undervisa sina elever i de lässtrategier som dessa texter kräver. Vi anser att fortbildning i strategier för läsförståelse för högstadielärare är eftersatt och bör vidareutvecklas. Detta gäller för lärare som undervisar nyanlända elever, elever som har olika former av diagnoser och elever som är lågpresterande, eller grupper av elever som är mixade, alltså egentligen en mycket stor del av högstadielärarna.

I vår studie har de intervjuade lärarna, i varierande- omfattning, själva fått söka olika fortbildningar, varav samtliga varit av kortvarig art. Med tanke på de ”alarmerande resultaten” och att många lärares arbetsbörda kommer att öka ytterligare i höst när nyanlända elever ska placeras i olika klasser och skolor, är bristen på adekvat fortbildning ohållbar.

Vi anser därför att läsförståelseresultaten behöver analyseras med fokus på vilken fortbildning som högstadielärare behöver för att kunna leva upp till läroplanens krav på en likvärdig undervisning för alla elever. Att enbart publicera forskningsresultat har enligt Vetenskapsrådets rapport ”Forskning och skola i samverkan” från 2015 inte visat sig vara särskilt framgångsrikt i termer av skolutveckling och förbättrade resultat. Vetenskapsrådet föreslår därför att det krävs ett mellanled mellan utbildnings-vetenskaplig forskning och skolans praktik, där ”forskningsresultat överförs till kunskap som är användbar i praktiken”. I ett sådant mellanled är lärarnas egna erfarenheter och röster självklara.

Skolverkets satsning Läslyftet är ett gott -exempel på samverkan mellan forsknings-resultat och skolpraktik, så som Vetenskapsrådet föreslår, men den når i dag inte alla lärare. Alla lärare måste verka som språkutvecklare kopplat till sitt skolämne.

I debatten om de låga svenska resultaten för läsförståelse talas om betydelsen av att ge lärare stöd för tidiga insatser i undervisningen i strategier för både avkodning och läsförståelse. Vi anser att detta inte räcker. Även högstadielärare måste ges stöd för hur man kan undervisa i strategier för läsförståelse. Sådan fortbildning måste vara ämnesspecifik, men också anpassad efter eleverna: nyanlända, elever med diagnos eller låg/normal/högpresterande. Fortbildningen måste vara mångfacetterad och samtidigt vända sig till samtliga högstadielärare. Vi uppmanar rektorer och kommunsansvariga till sådana satsningar för att höja läsförståelsen för alla elever. Det är orimligt att ansvaret för fortbildning i dag ligger på individnivå och på den enskilda lärarens ork att skaffa sig den på fritiden.

Gunilla Molloy, docent i svenskämnets didaktik, Stockholms universitet
Barbro Westlund, fil dr i didaktik, Stockholms universitet “

DN SÖNDAG 31 JULI 2016

”Fler enkla jobb försämrar befolkningens kunskaper”

“Felaktig strategi. Det finns inget eftersträvansvärt med att öka andelen jobb som är ”enkla”. I dag publicerar LO en rapport som visar att länder där befolkningen har dåliga grundläggande kunskaper och färdigheter tenderar att präglas av lägre sysselsättning och fler ”enkla jobb”, skriver Linda Grape, Torbjörn Hållö och Ola Pettersson, LO.

Hur mycket men också hur effektivt ett lands befolkning arbetar är av avgörande betydelse för den ekonomiska utvecklingen. Här står Sverige starkt. Sverige har högst sysselsättning i EU och hör till de europeiska länder som har högst produktivitetsnivå. Vår goda position är starkt sammankopplad med att svenska löntagare, inte minst yrkesutbildade arbetare, har starkare kunskaper och färdigheter än löntagare i de flesta andra länder.

I den politiska debatten hörs nu allt fler krav på att öka andelen lågproduktiva jobb på svensk arbetsmarknad. Det framförs att andelen ”enkla jobb” är bland de lägsta i Europa. Utgångspunkt tas i Eurostats yrkesklassificering och kategorin elementary occupation, vilket kan översättas till arbeten utan krav på särskild yrkesutbildning.

I Sverige utgör denna kategori knappt 5 procent av samtliga jobb. Här återfinns yrkesgrupper såsom renhållningsarbetare, lantarbetare och gatuförsäljare. Kategorin brukar i dagligt tal kallas för ”enkla jobb”, även om jobben i sak knappast är särskilt enkla utan tvärtom ofta slitsamma, tunga och riskfyllda. Begreppet ”enkla” är således inte en officiell beteckning.

I hela EU är andelen jobb utan krav på särskild yrkesutbildning omkring 9 procent, det vill säga ungefär dubbelt så stor som i Sverige. I Spanien utgör dessa jobb 13 procent av arbetsmarknaden och i Italien 11 procent.

Flera ledande politiker och samhällsdebattörer har den senaste tiden argumenterat för politiska ingrepp i syfte att öka andelen ”enkla jobb” på svensk arbetsmarknad. Det beskrivs som nödvändigt för att skapa sysselsättning för arbetstagare med svag utbildning och brist-fälliga kunskaper.

Men detta synsätt bygger på bristande insikter om hur en arbetsmarknad fungerar.

Vår nya rapport pekar på att ”enkla jobb” i stor utsträckning tenderar att korrelera med hur arbetskraftens humankapital är beskaffat, särskilt om man ser till läsfärdigheter. Länder vars befolkning har goda läsfärdigheter tycks helt enkelt ha färre ”enkla jobb” än länder som har en stor andel med svaga läsfärdigheter.

Vi har i vår analys utgått från OECD:s PIAAC-undersökning som mäter praktiska färdighetsnivåer- hos den vuxna befolkningen (16–65 år) inom tre kunskapsområden, varav ett är läsfärdighet. PIAAC visar ett tydligt positivt samband mellan färdigheter och sysselsättning. Individer med goda resultat i PIAAC har påtagligt högre sysselsättning och lägre arbetslöshet.

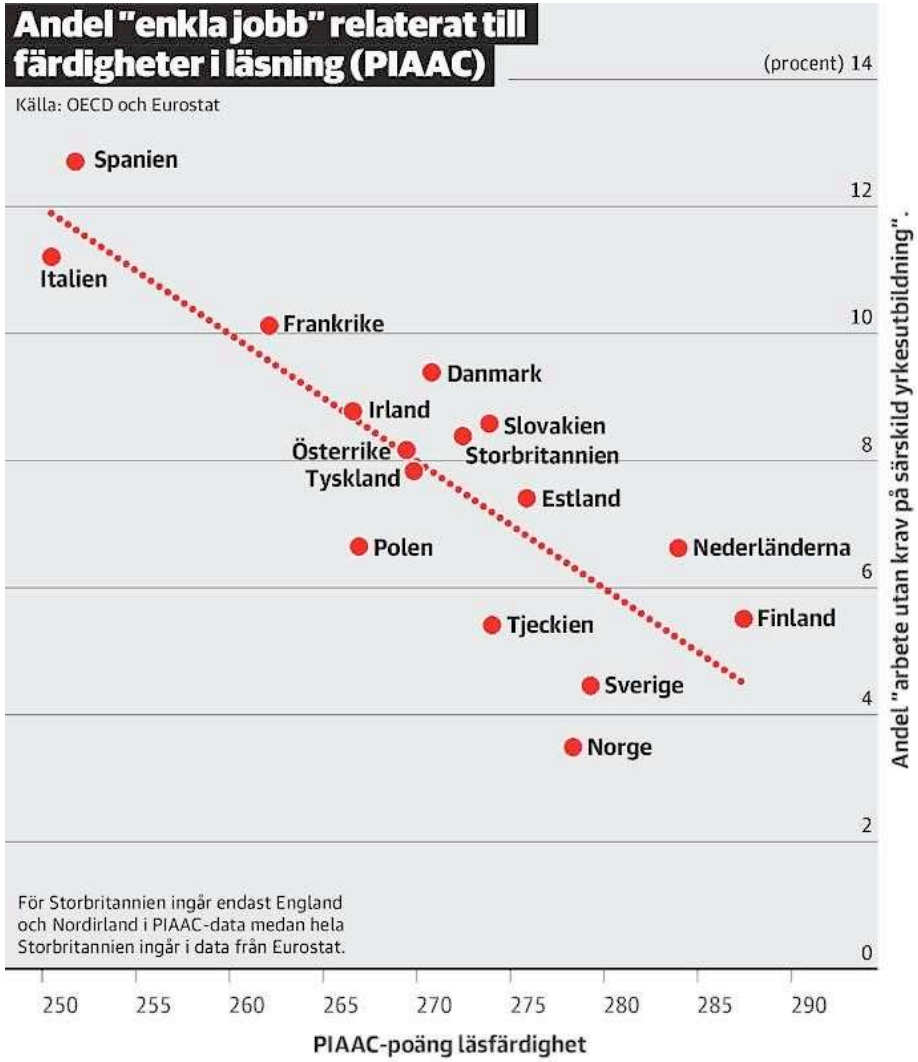

I vår analys har vi på två sätt studerat sambandet mellan läsfärdigheter i befolkningen och andelen som arbetar i jobb utan krav på särskild yrkesutbildning:

• **I den första analysen** ställs läsfärdighet i genomsnitt för befolkningen i respektive land i relation till andelen i jobb utan krav på särskild yrkesutbildning. Spridningen i PIAAC-poäng mellan bästa land (Finland) och sämsta land (Italien) är 38 poäng, vilket ungefär kan jäm-föras med att motsvara fem års heltidsstudier.

• **I den andra analysen** är det i stället andelen i respektive lands befolkning som är svaga läsare- som ställs i relation till andelen i jobb utan krav på särskild yrkesutbildning. Svaga läsare definieras som de som presterar på nivå 1 eller lägre i PIAAC. Det är en nivå där läsförmågan är begränsad till enklare texter. Finland är det land som har lägst andel svaga läsare med 11 procent, medan andelen är störst i Spanien och Italien där andelen svaga läsare i respektive land uppgår till 28 procent.

Resultatet av dessa två analyser är att det finns en tydlig korrelation mellan den arbetsföra befolkningens läsfärdighet och andelen ”enkla jobb” i ett land. Länder vars befolkning har svaga läsfärdigheter tycks således ha högre andel jobb utan krav på särskild yrkesutbildning. Sambandet finns oavsett om analysen tar utgångspunkt i befolkningens läsfärdighet i genomsnitt eller andelen svaga läsare.

Korrelationen i vår studie kan beskrivas som att en ökning av genomsnittspoängen i PIAAC med 5 poäng går hand i hand med att andelen ”enkla” jobb minskar med 1 procentenhet.

En ökning av andelen svagare läsare med 3 procentenheter samvarierar med att 1 procentenhet fler av jobben är ”enkla jobb”.

En ökad andel ”enkla jobb” är således ingen lösning utan bör i första hand ses som en indikator på utbredda problem i arbetskraftens humankapital, som dessutom korrelerar men lägre sysselsättningsnivå.

Omvänt och något tillspetsat innebär detta att den mest effektiva metoden för att öka andelen ”enkla jobb” – och därmed minska sysselsättningen – är att försämra arbetskraftens kunskaper och färdigheter.

Sverige har fortfarande en av världens bäst utbildade arbetskraft. Vi lever dock delvis på gamla meriter. Den svenska skolans negativa utveckling har pågått under många år samtidigt som vi under flera år sett ett stort befolkningstillskott från länder med outvecklade eller raserade utbildningssystem.

De försämrade kunskapsnivåerna och de ökade kunskapsklyftorna sätter press på den svenska arbetsmarknadsmodellen. Om kunskapsklyftorna tillåts växa kommer löner att pressas, arbetsmarknaden att tudelas ytter-ligare, och sannolikt också sysselsättningen att sjunka.

Frågan vi bör ställa oss är: Vill vi behålla vår svenska högproduktiva samhällsmodell?

Vår uppfattning är att modellen är värd att kämpa för. Men då krävs en strategi för att höja arbetskraftens färdigheter. Vi ser två centrala utmaningar för att bryta den negativa kunskapsutvecklingen:

- **Lyfta den svenska skolans resultat.**

- **Etablera ett långsiktigt hållbart flykting-mottagande.**

Därtill behöver det skapas fler vägar för att kombinera arbete med utbildning för dem som i dag inte har fullgoda kunskaper för att ta de många lediga jobben på svensk arbetsmarknad.

Men det är en felaktig strategi att med politiska ingripanden främja en utveckling för en större lågproduktiv sektor.

Det finns inget eftersträvansvärt med att öka andelen jobb som är ”enkla”. I stället bör vi eftersträva fler jobb i hela ekonomin. Det sker bäst genom god utbildning som ger hög och jämn kunskapsnivå hos hela arbetskraften.

Linda Grape, LO-utredare
Torbjörn Hållö, LO-ekonom
Ola Pettersson, LO:s chefsekonom “

DN ONSDAG 27 JULI 2016

”Inför ett snabbspår för flyktingar till högskolan”

“Väg till integration. Med de nya reglerna måste asylsökande efter ett år kunna visa att de kan försörja sig för att få stanna i Sverige. Högskolan blir då ett omöjligt alternativ för många. Reglerna måste ändras så att flyktingar kan få studera i väntan på uppehållstillstånd, skriver Harriet Wallberg och Annika Pontén vid Universitetskanslersämbetet.

Sverige har allt att vinna på att ge flyktingar tillträde till högre utbildning. I dag finns det fler hinder än möjligheter för flyktingar att starta sina nya liv med att skaffa sig en bra utbildning. Den internationalisering som vi så ofta efterlyser inom högre utbildning ligger närmare till hands än vad vi verkar vilja se. Åtgärder för att underlätta för flyktingar bör kunna rymmas inom det vi gör för att öka internationaliseringen inom högre utbildning.

Det görs många insatser för de flyktingar som kommer hit och redan har en påbörjad utbildning eller examen, till exempel satsningar på olika arbetsmarknadsåtgärder, validering och kompletterande utbildningar. Det är mycket värdefullt, men vi har också en stor grupp som kommer utan utbildning och som vill få en chans att lägga grunden för ett bra arbete och därmed en bättre framtid.

För att kunna börja studera vid svenska universitet och högskolor krävs uppehållstillstånd. En studiemotiverad flykting kan få vänta flera år på sitt uppehållstillstånd. Den bortslösade tiden hade i stället kunnat tillbringas på högskolan – en utmärkt miljö där man stärker sitt självförtroende, lär sig språk, knyter kontakter och får kunskaper så att man blir attraktiv på arbetsmarknaden. Oavsett i vilket land man kommer att bo i framtiden.

De nya asylreglerna som trädde i kraft den 20 juli försvårar ytterligare för den som vill skaffa sig en högskoleutbildning. De asylsökande måste efter ett år ha ett arbete och kunna visa att de kan försörja sig själva för att få stanna i Sverige. I praktiken innebär det att ensamkommande barn kan tvingas sluta skolan och börja jobba för att visa att de har en försörjning när de fyller 18 år. Det gör det i princip omöjligt för dessa ungdomar att över huvud taget se högskolan som ett alternativ.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ser tre områden som snarast behöver ses över:

• **Inrätta ett snabbspår in i högskolan.** Regeländringar behövs så att flyktingar kan få studera i väntan på beslut om uppehållstillstånd. I försörjningskravet bör högskolestudier likställas med arbete. Flera svenska lärosäten har initierat olika beundransvärda projekt och samarbeten för att underlätta för nyanlända, framför allt för att korta vägen till arbetsmarknaden. Men flyktingar som väntar på uppehållstillstånd hamnar utanför. Former kommer att behöva utvecklas för att bedöma att de som antas till högre utbildning har nödvändiga kvalifikationer och seriösa ambitioner med sina studier. Det tror vi inte är några problem, men det krävs politiska beslut som lättar upp reglerna för universitetens och högskolornas arbete.

• **Tillsätt en nationell samordning.** Läro-sätena agerar nu var för sig med olika initiativ och det är svårt att få en överblick vad som görs. Det saknas en nationell samordning av alla projekt som pågår. Tyskland, som likt Sverige tagit emot många flyktingar, har hittat en intressant lösning. Där finns en särskild myndighet som står för samordningen, Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD).

Ministeriet för utbildning och forskning har anslagit 100 miljoner euro till lärosätena fram till 2019 och DAAD kommer att administrera insatserna. Många positiva insatser sker på de svenska lärosätena men slumpen var man råkar bo ska inte avgöra hur mycket hjälp man får.

• **Utnyttja MOOC-kurser.** Öppna kostnadsfria nätbaserade kurser, så kallade MOOC-kurser, är ett flexibelt sätt att erbjuda utbildning till flyktingar. UKÄ har nyligen föreslagit till regeringen att universitet och högskolor ska få tillåtelse att ge MOOC-kurser som en särskild utbildningsform och att svenska staten ska avsätta pengar för dessa kurser och för utveckling av digital högskolepedagogik. Ett exempel som Sverige bör inspireras av är Kiron University i Berlin. Det är inget officiellt universitet men ett initiativ som startade i oktober förra året med enda syfte att ge flyktingar gratis högskoleutbildning utan långa väntetider, byråkratiska hinder eller behörighetskrav. De första två åren läser studenterna MOOC-kurser online. Under det tredje året får de möjlighet att studera på campus vid etablerade universitet. Kiron University erbjuder också bland annat språkkurser, bärbara datorer och psykologisk rådgivning till sina studenter. Kiron accepterar varje flykting oavsett om han eller hon kan presentera dokument.

Att erbjuda högskoleutbildning är inte bara en fråga om integration. Sverige ska fortsatt vara en kunskapsnation och här kan flyktingarna verkligen bidra. Sverige är ett litet land och vi är helt beroende av utbildning och forskning för att kunna konkurrera i en global värld. En utbildad befolkning är en förutsättning för välfärden. Det är även en långsiktig investering eftersom barn till högutbildade söker sig till högskolestudier i högre grad än befolkningen i genomsnitt.

Nya siffror, publicerade i UKÄ:s årsrapport, visar att få ungdomar som invandrat till Sverige efter skolstarten börjar studera på högskolan. De senaste åren har andelen dessutom minskat drastiskt. Tittar man i stället på dem som invandrat före sju års ålder, det vill säga före skolstarten, är bilden helt annorlunda. Nästan varannan har börjat studera på högskolan, vilket till och med är en något högre andel än ungdomar med svensk bakgrund. Många som kommit till Sverige i flyktingströmmen det senaste året är över sju år. Det är angeläget att den gruppen ungdomar får så goda förutsättningar för högskolestudier som möjligt.

Flyktingar som redan är akademiker är också en stor resurs som Sverige behöver. Med de nya asylreglerna drivs i stället högutbildade flyktingar att söka sig till enklare jobb när arbete är enda vägen till permanent uppehållstillstånd. Många arbetsgivare är i stort behov av högskoleutbildad personal, till exempel inom vård och skola. Det är oroväckande att dagens regelverk snarare försvårar än underlättar för dem som vill börja studera i väntan på beslut om uppehållstillstånd.

Det är hög tid att få bort onödig byråkrati, bromsklossar och långa väntetider för dem som har flytt till Sverige. Gör det så enkelt och flexibelt som möjligt att studera på högskolan. Inte bara för flyktingarnas skull utan för att hela samhället vinner på detta.

Fakta. Universitetskanslersämbetet

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) granskar kvaliteten på högskoleutbildningar och har ansvar för statistik om högre utbildning. Myndig-heten analyserar och följer upp utvecklingen inom högskolesektorn samt bevakar -studenternas rättssäkerhet.

Harriet Wallberg, universitetskansler, UKÄ
Annika Pontén, avdelningschef, UKÄ “

DN FREDAG 22 JULI 2016

”Kommunala skolornas brister större problem än vinsterna”

“Kvalitetsarbetet eftersatt. En ny jämförelse visar att skolföretag arbetar mer välorganiserat med uppföljning, analys och åtgärder än vad kommunala skolor gör. Nu måste regeringen se till att åtgärda de faktiska problemen i stället för att ge sig på friskolornas vinster och aktieutdelningar, skriver Henrik Jordahl, docent i nationalekonomi.

Det fortsätter att storma kring den svenska skolan. Academedias börsnotering i juni lockade fram välkänd kritik mot vinster i välfärden. Statsminister Stefan Löfven slog an tonen med sin formulering att 60 000 barn nu är till salu på börsen. Gymnasieminister Aida Hadzialic höll inte heller igen när hon utmålade Academedias affärsidé som stötande. Hadzialic tillhör de politiker som förespråkar en lagändring som tvingar friskolor att återinvestera sin vinst i verksamheten. I en TT-intervju motiverar hon detta med att ”forskningen säger att vi måste få ordning på skolan och välfärden”.

Att vi måste få ordning på skolan är det lätt att hålla med om. I de internationella Pisa-undersökningarna utmärker sig Sverige med den största resultatförsämringen av alla länder i naturvetenskap, läsförståelse och matematik. Det är så illa ställt att en ansenlig andel av de nyantagna studenterna på landets mest ansedda ingenjörsutbildningar har problem med matematik på grundskolenivå. I förlängningen äventyrar den här utvecklingen Sveriges ställning som kunskapsnation.

Men enligt den forskning som finns att tillgå är det inte vinsterna som är problemet. Tvärtom finns stöd för att konkurrens från friskolor förbättrar elevernas resultat i kommunala skolor. Och att gå på en friskola som drivs i aktie-bolagsform verkar inte påverka elevernas resultat jämfört med om de skulle gå på en -friskola som drivs utan vinstsyfte. Det är alltså inte möjligt att vända den svenska skolans resultatutveckling genom att förbjuda aktie-utdelningar. Med tanke på att 85 procent av eleverna i grundskolan och 74 procent av eleverna i gymnasieskolan går på kommunala skolor är denna slutsats inte särskilt förvånande.

Förbättringar av den svenska skolan bör i stället fokusera på arbetssätt som leder till ökad och fördjupad inlärning. Här är ett systematiskt kvalitetsarbete en viktig ingrediens, vilket Skolinspektionen har uppmärksammat i flera rapporter. Myndighetens utgångspunkt är att de nationella målen blir lättare att uppfylla om kommuner och friskolor systematiskt och kontinuerligt planerar, följer upp samt utvecklar sin utbildning. Även om det finns framgångsexempel har Skolinspektionen påvisat genomgående problem, främst hos kommunerna i deras roll som huvudmän. Problemen handlar om bristande sambandsanalyser, oklar ansvarsfördelning och avsaknad av dialog.

Kommunpolitikernas styrning av skolan är tyvärr bristande. Enligt en undersökning av Olof Johansson och Elisabet Nihlfors upplever rektorerna låga krav från utbildningsnämnden samtidigt som politikerna inte litar på rektorernas skolutvecklingskompetens.

Samtidigt finns det ett tydligt samband mellan styrning och ledning av skolor och elevernas utbildningsresultat. En studie av Stanford-professorn Nicholas Bloom med flera belägger detta samband bland 1

800 skolor i Brasilien, Indien, Italien, Kanada, Storbritannien, Sverige, Tyskland och USA. Styrning och ledning mäts med ett index som fångar grundläggande managementmetoder inom verksamhetsstyrning, uppföljning, målstyrning och personalhantering. De flesta av dessa managementmetoder är allmängiltiga, till exempel metoder för att attrahera, utveckla och behålla talanger och nyckelpersoner. Några av metoderna är speciellt anpassade till skolor, till exempel standardiserad planering av undervisningen.

Betydelsen av skolors styrning och ledning bekräftas i en italiensk studie av Adriana Di Liberto med flera. Forskarna studerar en reform av rektorstillsättningar som Italien införde 2006 och som innebar att rektorernas managementfärdigheter började utvärderas. Det visar sig att eleverna når bättre studieresultat på skolor med god management-kvalitet.

Ett storskaligt amerikanskt experiment visar liknande resultat. Harvardprofessorn Roland Fryer rapporterar att elevresultaten förbättrades på de skolor i Houston som slumpmässigt valdes ut för att införa best practice-metoder som datadriven undervisning, undervisning i små elevgrupper och ett mer noggrant urval av rektorer och lärare. Det finns med andra ord ett gediget stöd för att systematiska arbetssätt, av den typ som ingår i ett systematiskt kvalitets-arbete, förbättrar elevernas skolresultat.

I en kommande rapport för Svenskt Näringsliv har jag jämfört det systematiska kvalitetsarbetet hos de tre största friskoleföretagen (Academedia, Internationella engelska skolan och Kunskapsskolan) och tre kommuner av jämförbar storlek (Stockholm, Uppsala och Gävle). Kommunernas systematiska kvalitets-arbete framstår i denna jämförelse som eftersatt. De stora skolföretagen arbetar mer systematiskt och välorganiserat med uppföljning, analys och åtgärder.

De studerade kommunerna sätter i allmänhet inte in stöd lika systematiskt och deras förbättringsåtgärder bygger inte i samma utsträckning på uppföljning och analys av skolresultaten. Det finns tecken på att kommunerna hämmas av den politiska organisationens större komplexitet. Kommunerna har till exempel fler och brokigare mål för sina skolor. Man kan tala om ett ”målregn” som riskerar att störa skolverksamheten. Mål som att föräldrarna inte ska köra bil till och från skolan samt att all skolmat ska vara ekologisk kan vara välmotiverade var för sig, men sammantagna upplevas som alltför störande av rektorer och annan personal. De tre friskoleföretagen fokuserar tydligare på mer utbildningsnära målsättningar med tyngdpunkt på vad skollagen föreskriver.

Även när det gäller systematiskt effektiviseringsarbete visar de tre skolföretagen prov på mer konkreta och genomtänkta åtgärder för att hålla kostnaderna nere. Detta gäller både företagsledningens ekonomiska styrning av rektorer och det dagliga arbetet på skolnivå. Kommunernas åtgärder för att effektivisera skolan är mer allmänt hållna och backas inte i samma utsträckning upp av effektutvärdering och analys.

Skolans kris är en långsiktig ödesfråga för vårt land. Regeringen måste därför se till att åtgärda de faktiska problemen. Att förbättra kommunernas systematiska kvalitetsarbete vore ett välkommet steg i rätt riktning. Detta inte minst med tanke på att en överväldigande majoritet av eleverna fortfarande går i kommunala skolor. Att i stället ge sig på friskolornas vinster och aktieutdelningar kommer att visa sig lönlöst. Den svenska skolans kris får inte mötas med ett ideologiskt slag i luften.
Henrik Jordahl, docent i nationalekonomi och programchef “

DN ONSDAG 20 JULI 2016

”Fack och arbetsgivare måste ta ansvar för de nyanlända”

“Nya lagen träder i kraft i dag. Lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd innebär dramatiska förändringar av svensk asylpolitik. Arbetsmarknadens parter har sex punkter att ta itu med för att motverka att nyanlända utnyttjas och att villkoren på arbetsmarknaden försämras, skriver migrationsforskaren Lisa Pelling.

Lagen innebär dramatiska förändringar av svensk asylpolitik. En decennielång tradition bryts genom att människor som får skydd i Sverige får tillfälliga i stället för permanenta uppehållstillstånd: treåriga tillstånd för dem som får skydd enligt FN:s flyktingkonvention, tillstånd som gäller i 13 månader för alternativt skyddsbehövande, som under de senaste fem åren utgjort en majoritet av dem som får skydd.

Rätten till familjeåterförening begränsas. Konventionsflyktingar får enbart återförenas med sin kärnfamilj. Alternativt skyddsbehövande kommer inte att ha någon rätt till familjeåterförening alls.

Detta drabbar flyende från Syrien särskilt hårt. Av de 18 461 människor som fick skydd som alternativt skyddsbehövande i Sverige förra året var över 90 procent från Syrien. Av de 18 708 som flytt Syrien och fick skydd i Sverige 2015 fick nästan 90 procent uppehållstillstånd som alternativt skyddsbehövande. Nio av tio syrier mister alltså rätten till familjeåterförening.

Ett uppehållstillstånd i Sverige innebär ett skydd mot krig och förföljelse. Men vad är skyddet värt om du inte får återförenas med din familj? Om de du älskar tvingas leva kvar i det land du flytt från, eller i ett läger längs vägen?

En utväg finns. Enligt paragraf 17 i den tillfälliga lagen kan tillfälliga tillstånd omvandlas till permanenta, som i sin tur ger rätt till familjeåterförening. Kravet är att den nyanlända skaffar sig ett jobb ”som gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig”. Anställningen måste anmälas till Skatteverket, och lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor ska inte vara ”sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen”.

Liknande skrivningar finns i lagen om arbetskraftsinvandring från länder utanför EU. Ändå har arbetskraftsmigranter gång på gång utnyttjats. Riskerna för utnyttjande är ännu större för skyddsbehövande nyanlända, för vilka så mycket står på spel.

Det yttersta ansvaret för att vidta åtgärder för att minska riskerna för utnyttjande ligger på regeringen. Myndigheter som Migrationsverket, Arbetsförmedlingen och Arbetsmiljöverket måste få tydliga instruktioner och tillräckliga resurser.

Men arbetsmarknadens parter har också en central roll för att motverka att nyanlända utnyttjas och att villkoren på svensk arbetsmarknad försämras till följd av den tillfälliga lagen. Parterna har åtminstone sex punkter på sin att göralista.

Fackens att göralista:

1. Rusta facket att möta nyanlända med tillfälliga tillstånd

Fram till sista juni i år har 15 488 personer sökt asyl i Sverige. Över hälften av dem som får skydd kommer inte ha rätt till familjeåter-förening. När de tar sig ut på arbetsmarknaden, desperata att kunna hjälpa sin familj, måste fackligt förtroende-valda och ombudsmän stå på tå. De måste vara rustade med information om vad den tillfälliga lagen innebär, och vilka regler och villkor som gäller för att det jobb som den nyanlända lyckats få verkligen ska leda till en möjlighet att andas ut i Sverige, tillsammans med familjen.

2. Vägra vara migrationspolis

På samma sätt som vid arbetskraftsinvandring kommer fack och arbetsgivare att få möjlighet att yttra sig över villkoren i den anställning som ska ligga till grund för ett uppehållstillstånd. Grundprincipen är att svenska villkor ska gälla för alla som arbetar i Sverige, oavsett ursprung. Det är dock en avgörande skillnad mellan att yttra- sig över villkoren för en person som funderar på att arbetskraftsinvandra till Sverige, jämfört med att fälla ett yttrande över en skydds-behövande nyanländs villkor. Ett yttrande kan för den nyanlände innebära skillnaden mellan att få stanna och att få återförenas med sin familj, eller att tvingas söka skydd på nytt. Facket bör lämna generella yttranden, inte individuella. Facket ska inte vara migrationspolis.

3. Se hoten mot asylrätten som hot mot arbetsrätten

Inskränkningarna av asylrätten innebär ett hot också mot ordning och reda på arbetsmarknaden. Desperata skyddsbehövande kan tvingas sätta press nedåt på löner och villkor för att kunna rädda sin familj. Nyanlända måste ses som en prioriterad målgrupp att organisera i facket. Den svenska fackföreningsrörelsen måste också, på samma sätt som i andra delar av EU, bilda koalition med sociala rörelser som står upp för asylrätten.

Arbetsgivarnas att göralista:

4. Förhindra slöseri med kompetens

Svenskt Näringsliv har beskrivit kompetens-bristen som en av svensk ekonomis viktigaste utmaningar. Ställda inför valet mellan att snabbt skaffa ett jobb eller att invänta validering eller gå en tidskrävande kompletterande utbildning kommer många nyanlända välja att ta ett jobb, vilket som helst. Kompetens – inte minst från Syrien – riskerar att gå till spillo. Svenskt Näringsliv bör, liksom bland annat LO och TCO, kräva att deltagare i snabbspår eller utbildningar inom bristyrken ska kunna undantas från den tillfälliga lagen och få permanenta uppehållstillstånd.

5. Försvara öppenheten

Öppenheten måste försvaras konkret, i varje bransch och i vardagen på varje arbetsplats. Om nyanlända tillåts sätta press nedåt på löner och villkor riskerar stödet för öppen-heten att undermineras. Nu måste ansvarsfulla arbetsgivare kliva fram: Visitas medlemmar, som driver restaurangköken och hotellen där många nyanlända kommer att försöka få sitt -första jobb, och arbetsgivarna inom Almega, inte minst

de som är verksamma inom rutbranschen, med svårkontrollerade, isolerade arbetsplatser.

6. Se till att alla vet vad som gäller

De nyanländas utsatthet kan utnyttjas av oseriösa arbetsgivare. Sådana arbetsgivare måste mötas av kännbara sanktioner från sina branschförbund. Men den kanske största faran är att arbetsgivare som vill göra rätt ändå gör fel, med fatala konsekvenser. En löneutbetalning som är några hundra kronor för låg, en försäkring som inte tecknats korrekt, eller en miss att registrera anställningen hos Skatteverket kan leda till att den nyanlände nekas permanent uppehållstillstånd och familjen blir kvar i kriget eller i flyktinglägret. Arbetsgivarorganisationerna har ett avgörande ansvar att informera sina medlemsföretag om vad som gäller.

Den tillfälliga lag som träder i kraft i dag, onsdag, innebär dramatiska förändringar av svensk asylpolitik. Om myndigheterna och arbetsmarknadens parter tar sitt ansvar måste den tillfälliga lagen inte innebära lika -dramatiska förändringar på svensk arbetsmarknad.

Lisa Pelling, statsvetare och utredningschef på tankesmedjan Arena Idé “

DN MÅNDAG 18 JULI 2016

”Skönlitteratur hjälper inte unga till framgång i livet”

“Läskunnigheten minskar. Det är bra om unga i Sverige läser de klassiska romanerna, men det är förmågan att tillgodogöra sig en rapport eller ett pm som ger dem framgång i livet. Skolans svenskämne kan splittras på två: ett för det litterära kulturarvet och ett för färdigheten att läsa och skriva informativa texter, skriver läsforskaren Lars Melin.

Pisaundersökningarna av svenska skolbarns läskunnighet har skakat nationens självbild. Vi är inte längre bäst; vi ligger under OECD-snittet. Spekulationerna om orsakerna spretar från luddigheter som tidsandan till politiskt önsketänkande eller ren teknikfientlighet (ökad skärmtid). Men om boten råder desto mer enhet: mer skönlitteratur.

Och det kommer ofta andra larmrapporter: Pojkar läser inte böcker, män tittar bara på filmer, föräldrar läser inte för sina barn, datorspelen konkurrerar ut bokläsning. Allt handlar om skönlitteratur.

Och självklart bildas föreningar och görs utredningar. Läsrörelsen och Litteratur-utredningen (”Läsandets kultur”, 2012) har något gemensamt: När de använder ordet litteratur menar de skönlitteratur, och när de talar om tidskrifter menar de kulturtidskrifter.

Så ser den svenska opinionen ut eftersom den svenska traditionen är sådan. Skolans svenskämne har alltid haft skönlitteraturen i centrum. Svenska Akademien är prestigeinstitutionen inte så mycket för snille

och smak utan för Nobelpriset i litteratur – nationens stolthet. Och akademien väljer att så gott som uteslutande belöna skönlitterära författare, faktiskt i strid med instiftarens testamente. Det finns mängder av litterära pris och utmärkelser, men bara ett för faktaböcker.

Vi tänker gärna på böcker som klassikerna eller kioskvältarna. Men den långsiktiga kassakon i branschen är ”Körkortsboken” (nu i två varianter). Statistiken är numera svåråtkomlig, men nätbokhandlarnas topplistor ger viss vägledning. ”Charmen med tarmen” och ”Lär dig leva – mindre stress” är dagens topptitlar. Samma fenomen finns i tidningsbranschen. Nyhetsdrakarna är top of mind, men på Pressbyrån finns säkert hundra magasin om fitness, mat, smartphones, hälsa, motorsport, kungahuset och så vidare. Läsning är väsentligt bredare än skönlitteratur och nyheter.

Det är inte heller så att läsning främst är en fritidssyssla. De allra flesta har skrivna arbets-instruktioner, får sina uppdrag via datorskärmar och måste följa skrivna normer, anvisningar och standarder. Och i ganska många yrken är textbearbetning huvudsysslan. Texter på jobbet är viktigare, vanligare och mer krävande än fritidsläsningen. Man kan begrunda denna helt sanna bild: En långtradare som lämnar fabriken i Södertälje kan inte på långa vägar lasta in all den skriftliga dokumentation som finns om den: pm, anbudsförfrågan, kravspecifikationer, offerter, arbetsbeskrivningar, besiktningsdokument, beslutsunderlag, materialbeskrivningar, säljdokumentation, användarhandledningar, reparationsmanualer, beställningar till underleverantörer, förhandlingsprotokoll i all oändlighet.

Yrkeslivets texter har bara blivit fler och viktigare samtidigt som skönlitteraturen delvis ersatts av andra medier, till exempel filmer som aktiverar fler sinnen än läsningen och interaktiva- datorspel som har fördelen att konsumenten får spela huvudrollen. Och vi är bara i början. Snart är VR (virtual reality) och AR (augmented reality) kommersiella produkter. Läsning som fritidssyssla får alltmer konkurrens, och det är en utveckling som bara är av godo: Skönlitteraturen får koncentrera sig på det den är bäst på, det vill säga berättande och verbal ekvilibrism, och släppa action, slapstick och porr.

Ingen vill mena att skönlitteraturen är oviktig eller passé, men den är bara ett av flera underhållningsmedier, och dominerar inte längre (om det någonsin varit så) vare sig kvantitativt eller kvalitativt. Däremot måste det vara skolans uppgift att förmedla skönlitteraturens estetiska, emotionella och kulturella värden vidare till nya generationer. Men denna kulturinsats hjälper knappast upp några Pisaresultat.

Mycket i debatten om läsning är missuppfattningar, men inte den hårda kärnan. Förmågan att tillgodogöra sig skriven information har minskat under decennier, den minskar fortfarande, och detta är så oroande att man måste ha rätt utgångspunkter för debatten.

Mest missuppfattat är det självklaraste av allt. Det är just faktalitteratur som är nyckeln till framgång i skolan, till högre studier och till framgång i alla något så när kvalificerade jobb. Det är bra om de unga läser våra klassiker, men det är förmågan att tillgodogöra sig en rapport eller ett pm som ger dem framgång i livet. Det är också denna förmåga som Pisa mäter.

Det är uppenbart att mycket skönlitterär läsning inte hjälper att bygga denna textkompetens. Den prototypiska romanen intresserar sig för händelser, sakprosa för saker och strukturer. Skönlitteratur fokuserar på det mänskliga, ofta relationella medan sakprosan foku-

serar på det sakliga och på orsakverkansamband. I skönlitteratur är det outsagda eller det an-tydda ett plusvärde, men i sakprosa är klarhet och precision de stora dygderna. I skönlitteraturen är detaljerna dekorativa eller symboliska, i fackprosan är de led i resonemang. Det handlar om olika slags läskompetens. Det är inte bara skönlitteraturen som kan ge ett rikt språk, men det är bara faktalitteraturen som kan ge ett användbart språk.
För livets läsande ställer ännu högre krav än Pisa.

Det som står på papperet (eller skärmen) ska integreras med det som tidigare finns i laterala cortex: alltså tidigare kunskap ska kompletteras, jämföras och troligen problematiseras med hjälp av ny information. Denna information måste värderas: Vad finns det för återstående luckor i det nya vetandet? Och – framför allt – what's in it for me?

Allt sådant är självklart för den som kan det, men den som inte kan det kan bara lära sig genom att läsa många olika faktatexter.

Jag har inte de pedagogiska eller de skolorganisatoriska lösningarna. Men Sverige behöver ett nytt tänkesätt, en realistisk bild av vad läsning är och innebär. Med detta för ögonen vore det kanske klokt att splittra skolans svenskämne på två: ett för det litterära kulturarvet och ett för färdigheten att läsa och skriva informativa texter. Det vore också på sin plats att sakprosa fick mer prestige: Varför inte ett inval av goda yrkes-skribenter i Svenska Akademien och ett Nobelpris lite då och då till förtjänt sakprosa, fler litterära pris till non-fiction-skribenter och mer uppmärksamhet i medier för föredömlig text.

Lars Melin, docent i svenska vid Stockholms universitet och populärvetenskaplig författare "

DN LÖRDAG 16 JULI 2016

"Det förebyggande arbetet mot terrorn måste intensifieras"

"Oroväckande hotbild. Terrortragedin i Nice är en påminnelse om att terrorn är gränsöverskridande och med oss under överskådlig framtid. Det är avgörande att -länderna inte bara står sammanhållna som nationer utan även balanserar repressiva tilltag med förebyggande åtgärder, skriver terrorforskaren Magnus Ranstorp.

Nice och Frankrike är återigen måltavla för skoningslösa terrorister. Och det är inte första gången det sker då Frankrike varit föremål för 7 av 12 terror-angrepp genomförda i Europa sedan 2012. Då är inte ett antal andra attentatsplaner medräknade. Sedan Mohammed Merahs terrorattack 2012 har terrorister skördat 246 liv om man inkluderar de 84 som dog på torsdagskvällen. Oavsett gärningsmannens identitet eller ideologiska motiv sker inte terrorattacken i Nice i ett vakuum. Det finns en säkerhetskontext.

Olika EU-länders säkerhetstjänster vi talat med har länge varnat oss för den terrorhotbildsutveckling som vi nu ser intensifieras. Oberoende tecknar de alla en oroväckande hotbild som de arbetar mot oavbrutet. En stor volym av Syrien-resenärer komplicerar terrorbekämpningen enormt. 39 000 utländska stridande från 120 länder har anslutit sig till IS. Av dessa kommer över 5 000 från västvärlden, främst från Europa. Många återvänder då anti-IS-koalitionen gjort framsteg och tagit tillbaka IS-kontrollerade områden i Irak och Syrien. Men trots territoriella bakslag uppger CIA att IS terrorförmåga inte påverkats.

I sin senaste rapport från januari 2016 bekräftar Europol att IS har tränat och etablerat speciella kommandoenheter som ska slå till mot olika mål inom Europa. Detta modus operandi såg vi exempelvis i

båda terrorattackerna i Paris i januari 2015 mot Charlie Hebdo och den judiska livsmedelsbutiken samt i november 2015 mot Stade de France, restaurangerna och Bataclan. Attackerna involverade många olika operationella moment som kombinerades. För maximal effekt var de dessutom medvetet utdragna i både tid och rum på Paris gator.

Samtidigt som terrorn kan vara organiserad kan den också vara inspirerad. Tillvägagångssättet att genomföra terrorattacker med fordon var ett tips som al-Qaida på den Arabiska halvön (AQAP) saluförde i sin tidskrift Inspire redan 2010. I september 2014 gick IS propagandachef al-Adnani ut med specifika direktiv och uppmaningar till IS-sympatisörer att genomföra attacker med alla medel som står till buds, inklusive knivdåd och med bilar. Mindre dåd som skadade dussintals utfördes i de franska städerna Dijon och Nantes av IS-sympatisörer i december 2014. Knivdåd skedde nyligen i Paris då ett polispar brutalt mördades. Efteråt höll gärningsmannen, en IS-rekryterare, ett brandtal för IS som livesändes på sociala medier.

Propagandakriget är viktigt för IS och deras sympatisörer och anhängare världen över. Därför har IS satsat på en massiv närvaro på sociala medier för att propagera, agitera och rekrytera. Ofta upprätthåller de en strikt hashtag-strategi för att nå ut till så många som möjligt. IS officiella propagandaapparat pumpade förra året ut 710 videor och 14 000 fotografier samtidigt som man gav ut sina tidskrifter på åtta olika språk. En av dessa, Dar ul-Islam, riktar sig på franska mot en fransktalande publik. Detta illustrerar hur välmedvetet IS är kulturellt i sin propa-ganda och i sina rekryteringsförsök.

Det finns många olika förklaringar varför Frankrike står i terrorismens fokus. Dels har omkring 2 000 franska medborgare rest till Syrien och Irak för att ansluta sig till IS. Även om resandet till IS har avtagit avsevärt har nu hundratals återvänt till Nice, Paris, Marseilles och andra franska städer. Dels finns det en operationell kärna inom IS under al-Adnanis ledning i Syrien som är fransktalande, enligt underrättelsekällor. Även Frankrikes koloniala förflutna och dess offensiva militära engagemang mot både al-Qaida och IS används ofta av IS-medlemmar som propagandasvepskäl varför man attackerar. Andra pekar på sociala faktorer och växande segregation, utanförskap och diskriminering i kombination med ideologi som huvudskäl för att franska medborgare ansluter sig till IS och engagerar sig i dess terrornätverk.

Oavsett om gärningsmannen var ensam-agerande eller har kopplingar till IS eller andra jihadistgrupper så finns det lärdomar från terrorattentaten i Frankrike och hur man skyddar sig.

För det första: Terrorhotet kommer att bestå lång tid framöver – kanske i generationer – då den återspeglar konflikter i vårt oroliga närområde i Mellanöstern och Nordafrika. Det handlar inte bara om IS i Syrien och Irak utan även om olika extremistgrupper i ett stort antal länder som riskerar att utmanas och destabiliseras genom våld och kaos. Europa har länge känt av spillover-effekten av olika konflikter i och från Mellanöstern sedan 1970- och 80--talet. Skillnaden i dag är att terrorister är mer destruktiva, skoningslösa och använder sig av globaliseringens alla subversiva verktyg – allt från transnationellt nätverkskapande till krypterad kommunikation och global, ideologisk propaganda. Även ensamagerande som Breivik utgör ett stort terrorhot som är svåra för våra säkerhetstjänster att upptäcka. Som i Oslo eller Nice sker det med katastrofala följder.

Samtidigt som hoten blir större är vi mer sårbara som samhällen. Terroristerna försöker alltid medvetet skapa en överreaktion och per definition en ökad polarisering i samhället. Hur man som samhälle aktivt motverkar denna splittring blir avgörande i ett framgångsrikt arbete mot våldsbejakande extremism och terrorism. Ofta finns det en destruktiv växelverkan mellan olika former för extremism som triggar

varandra. Man får inte blunda för verkligheten men heller inte bidra till alarmism. Hur politiker reagerar initialt i krisens första skede sätter en avgörande ton för samhällets sammanhållning.

För det andra skapar terrordåd alltmer högljudda krav på politiker från allmänheten att man ska ta i med hårdhandskarna: mer repressiva åtgärder och befogenheter till säkerhetsmyndigheter. I dag har de flesta säkerhetsmyndigheter de redskap de behöver i kampen mot transnationell terrorism. Repressiva åtgärder är viktiga men måste kompletteras med förebyggande insatser. De är två sidor av samma mynt. Här har Frankrike haft en slagsida och börjat sent i utvecklingen av det nödvändiga förebyggande antiradikaliseringsarbetet parallellt med hårda säkerhetsåtgärder. Deras fängelser har ofta varit ett drivhus för extremism. Att skapa en bättre synergieffekt mellan repressiva och förebyggande åtgärder är något som Sverige lyckats bättre med de senaste två åren genom arbetet som initierades av den nationella samordnaren mot våldsbejakande extremism. Att arbeta och utveckla förebyggande insatser på lokal nivå i partnerskap med olika delar av civilsamhället blir avgörande. Detta förebyggande arbete måste nu intensifieras och även årligen redovisas av kommunerna till den nationella samordnaren.

Terrortragedin i Nice är en av många påminnelser att terrorn är gränsöverskridande och med oss under överskådlig framtid. Som Frankrike fått erfara är det avgörande att man inte bara står sammanhållet som nation utan även balanserar repressiva tilltag med förebyggande åtgärder. Annars kommer vi att förlora.

Magnus Ranstorp, -forskningsledare CATS på Försvarshögskolan, kvalitets-ansvarig inom EU:s -Radicalisation awareness -network – Centre of excellence “

DN ONSDAG 6 JULI 2016

”Gymnasieexamen vägen till arbete för nyanlända”

“Nyckel till integration. Den politiska debatten handlar mer om enkla jobb än hur fler unga nyanlända ska klara en gymnasieutbildning. Partierna måste höja ambitionerna. Det är dags för Sveriges politiker att avge ett gymnasielöfte, skriver Lärarförbundets -förbundsordförande Johanna Jaara Åstrand.

Vi har nioårig skolplikt i Sverige, men i praktiken krävs det i dag en gymnasieutbildning för att få ett jobb på svensk arbetsmarknad. LO har tydligt visat i sin rapport ”Kunskapsklyftor raserar svenska samhällsmodellen” att arbetslösheten är flera gånger högre för dem som endast har grundskoleutbildning jämfört med dem som har gymnasieexamen.

Förra året ansökte 163 000 människor asyl i Sverige. Av dem var 70 000 barn, varav hälften ensamkommande. Det motsvarar två tredjedelar av en hel årskull barn. Det är en fantastisk möjlighet för Sverige, men också en stor utmaning för den svenska skolan. Tyvärr lyckas Sverige allt annat än bra, något som siffror från Skolverket visar:

Av de elever som kommer till Sverige efter skolstart klarar mindre än hälften grundskolans kunskapsmål.

Endast omkring 30 procent av dem som påbörjar språkintroduktion har gått vidare till nationellt program i gymnasieskolan efter tre år.

Endast 9 procent av dem som påbörjar språkintroduktion avslutar ett nationellt gymnasieprogram inom fyra år.

Och detta var resultaten före flyktingkrisen 2015 – nu är utmaningen ännu större. Tiotusentals barn kan bli utan gymnasieutbildning och därmed få svårt att ta sig in på arbetsmarknaden. Vi riskerar att raskt halka 50 år bakåt i tiden, där gymnasieexamen inte var en självklarhet utan ett privilegium. Vi riskerar en förlorad generation.

Detta vill vi i Lärarförbundet inte tillåta. Jag bär en stark grundläggande övertygelse om allas rätt till utbildning och alla barns förmåga att tillgodogöra sig kunskap. Jag vet att vi har en driven och skicklig lärarkår i vårt land.

I dag har vi ett utbildningsväsende som är uppbyggt för barn som tidigt kommer in i svensk skola. Men många som nu kommit till Sverige är tonåringar. De passar inte in i mallen och missar därför gymnasiet. Vi måste skapa en väg till gymnasieexamen som passar fler. Utbildning är en rättighet – dessutom en lönsam sådan.

Låt oss ta ett fiktivt räkneexempel som ligger nära verkligheten. Den ensamkommande flyktingpojken Ali kommer till Sverige från Afghanistan när han är 14 år. Med bra förutsättningar klarar Ali behörighet till gymnasiet vid 17 års ålder. Han läser tre år på gymnasiet och tar studenten när han är 20. Därefter läser han till lärare i fyra och ett halvt år. Vid 25 års ålder får Ali sitt första arbete som lärare. Lågt räknat har Ali efter sex års arbete, vid 31 års ålder, ”betalat tillbaka” kostnaderna för utbildning. Därefter är hans tid på arbetsmarknaden en ren plusaffär för Sverige.

Om vi räknar med att Ali inte har fullt lika bra förutsättningar får han gymnasiebehörighet vid 18 års ålder. Han läser därefter ett treårigt gymnasieprogram till kock och börjar arbeta på restaurang vid 21 års ålder. Lågt räknat har Ali efter sex års arbete ”betalat tillbaka” kostnaderna för utbildning.

Även om Ali skulle behöva ytterligare flera års förberedande studier för att klara av en gymnasieexamen på ett nationellt program eller via Komvux, så kommer det att löna sig. Om han däremot aldrig lyckas klara gymnasieexamen kommer han ha mycket svårt att hitta ett jobb. Om Ali och tiotusentals andra nyanlända ungdomar blir dömda till arbetslöshet står Sverige inför svindlande kostnader och oöverblickbara samhällskonsekvenser.

Det oroar mig att partierna i Sveriges riksdag och regering inte till fullo tycks ha en tillräcklig krismedvetenhet kring problemets omfattning. Både regering och opposition talar varmt om enkla jobb som lösningen för människor som saknar utbildning. Visserligen har regeringen lyckats skapa ett antal snabbspår för de som kommer till landet med färdig examina, men det räcker inte. Den klart största delen av den framtida arbetsmarknaden – för såväl de som är födda i Sverige som de som nyss kommit hit – ligger mellan snabbspåren och de enkla jobben. Där är gymnasieexamen helt nödvändig.

Från oss på Lärarförbundet är beskedet tydligt: Det är dags för Sveriges politiker att avge ett gymnasielöfte.

Gymnasielöftet är Sveriges löfte till alla unga som bor i vårt land, oavsett var de är födda: Vi lovar att ge dig de allra bästa förutsättningarna för att klara en gymnasieexamen. Vi tror på dig och din

förmåga. Vi nöjer oss inte med mindre än att vi gjort allt för att du ska klara av det.

Gymnasielöftet är också ett löfte till alla lärare i utbildningssystemet: Du ska ha de bästa förutsättningarna för att ta alla unga i Sverige till en gymnasieexamen.

Fem reformer är nödvändiga för Gymnasielöftet:

1. Höjd kvalitet på språkintroduktion. Skolverket måste få ett brådskande utvecklingsuppdrag för att höja kvaliteten. Lärartätheten ska vara hög, samverkan med studie- och yrkesvägledare stärkas och lärare ges tid för kompetensutveckling.

2. Elevens rätt till stöd och utmaning. Alla elever måste få den undervisningstid de har rätt till och mötas av behöriga lärare. Specialpedagogiska insatser måste säkras till dem som behöver och en väl utbyggd elevhälsa måste garanteras.

3. Rejält utbyggt Komvux och i nya former. I dag är Komvux skapat för komplettering av enstaka kurser. Det är dags att tänka om och erbjuda hela utbildningar, liknande gymnasieprogram. Komvux behöver dessutom byggas ut rejält och nya Komvuxgarantin som träder i kraft nästa år bör innebära att kommunerna inte bara erbjuder plats till dem som söker utan också aktivt ser till att unga nyanlända söker.

4. Bättre modersmålsundervisning. Regeringen måste omgående tillsätta en modersmålslärarutredning för att se över utbildningsmöjligheterna och ta fram en plan för hur modersmålslärare på sikt ska kunna omfattas av legitimationskravet. Lärare ska också ha bättre förutsättningar att samarbeta med modersmålslärare och studiehandledare.

5. Läraryrket måste uppvärderas. För att locka fler personer till läraryrket måste lärar-lönerna höjas generellt och lärarnas arbetsbelastning minska rejält, bland annat genom att skolorna anställer administrativa lärarassistenter och socialpedagoger för att avlasta lärarna i deras arbete.

Ambitionsnivån för svensk integrations- och utbildningspolitik måste höjas rejält. Vi får inte abdikera och nöja oss med att skapa en andra klassens arbetsmarknad som består av enkla servicejobb. Då förlorar Sverige sin position som kunskapsnation och alla i landet drabbas. Skolan är nyckeln till integration. Det är där insatserna ska göras.

Johanna Jaara Åstrand, förbundsordförande Lärarförbundet “